

Nežná zelená

Ján Mičovský

NADÁCIA OTVORENÉJ SPOLOČNOSTI
OPEN SOCIETY FOUNDATION

Lesy sú najvyššieho štátu
Slovenska, sú zdrojom bohatstva
Nasledujúci sú stĺpami lesného hospodárstva
býva napríklad pre oddych a rekreáciu
verejnosti. Preto my, spoločnosť občania
Slovenskej republiky
prezidenta Slovenskej republiky,
Predsedu vlády Slovenskej republiky,
ministra pôdohospodárstva Slovenskej republiky,
aby lesy neboli nikým a ničím zneužívané
ale trvalo zachované pre ďalšie generácie. Žiadame
aby lesnícke organizácie a podniky hospodárili
lesy na Slovensku zodpovedne, eticky
a transparentne, bez korupcie, bez politického vplyvu
a vplyvu lobbistických a záujmových skupín.
Sme proti politickému obchodovaniu.
Táto požiadavka nemá žiadny politický podtext a žiadny
politický cieľ. Naším spoločným dobrým úmyslom
je otvorene, zodpovedne a slušne upozorniť na súčasne
negatívne dielo v lesnom hospodárstve všetkých,
ktorým záleží na budúcnosti
lesov a lesníctva na Slovensku.

Ján Mičovský

Nežná zelená

**Udalosti 24. júna 2009
v štátnom podniku LESY Slovenskej republiky**

**NADÁCIA OTVORENEJ SPOLOČNOSTI
OPEN SOCIETY FOUNDATION**

Recenzenti:

Anita Fáková
Peter Gogola
Marcel Lehocký
Jozef Marko

Bratislava 2010

Vydala:

NADÁCIA OTVORENEJ SPOLOČNOSTI
OPEN SOCIETY FOUNDATION

Potvrdenie zhody:

Všetky udalosti, mená, miesta a dátumy uvedené v tejto knihe sú pravdivé.
Rovnako pravdivé sú dialógy, aj keď nemusí ísť vždy o ich doslovné znenie.

ISBN 978-80-970143-5-3

Ďakujem štátnemu podniku Lesy Slovenskej republiky za pracovné príležitosti, ktoré mi poskytol v rokoch 2002 – 2009. Boli to užitočné roky. Im je venovaný tento príbeh. Považujem za potrebné ho vyrozprávať, lebo v ňom vystupujú ľudia, ktorých činy – dobré i tie druhé – by mali ostať zaznamenané. Sú totiž drobnou súčasťou histórie slovenského lesníctva. Kiež by sa však stali aj niečím viac - súčasťou histórie ľudskej slušnosti.

autor

Prológ

Nebudem sa čudovať, ak vás tento príbeh príliš nezaujme. Nie je to žiadny bestseller. Sú tu len zoradené fakty, ktoré v istom čase vstúpili do života štátneho podniku Lesy Slovenskej republiky. A trochu aj do môjho. Nuž áno, som do tohto príbehu dosť zainteresovaný. Asi mi preto odpustíte, že som sa ho snažil spísať tak, aby som v ňom nevyznel celkom ako hlupák. Aj keď mi to sotva pomôže. Zoberte si 54 ročného chlapíka, ktorý prechádza životom relatívne dobre, nechýba mu zdravie, rodina, ba ani peniaze. Má záujmy, ktoré ho tešia a okolo seba ľudí, ktorých vidí rád. Práca ho baví, šéfovia si ho považujú, kolegovia podporujú. Tak to je. Teda bolo. Tá skvelá práca už patrí minulosti a náklonnosť šéfov tiež. Asi poznáte to o tej svini, čo sa vybrala na ľad. Tak to sa na mňa celkom hodí. Naozaj. Ale berte to, prosím, len „akože“, mienku mám o sebe stále ešte dobrú. Hoci niektorí by mi to zvieratko radi priklepili natvrdo. No dobre, nechajme to... Fakt je, že som si to „zavariť“ sám. Dobrovoľne. Účinne. Navždy. Ale náhoda to celkom nebola, život ma k 24. júnu 2009 unášal akosi zákonite. Potrebujem ten príbeh teraz zo seba dostať. Je v ňom oslobodzujúca pravda. Samozrejme tá moja. A pravda mojich priateľov. Nazvem ich tak, hoci takými skutočnými priateľmi sme možno ani neboli. Život nás len na chvíľu silne spojil. V dobrom a pre dobré. Viem, niektorí budú mať inú, svoju pravdu. Nech si ju majú. Pred svedomím nik neutečie. Ani oni, ani my.

Ako som povedal, nebudem sa čudovať, ak vás tento príbeh nezaujme. Ale veď každému času dosť.

24. jún 2009, 6 h 38 min.

okamih, ktorý mi zmenil život

Konám mechanicky. Nerozhodnosť z posledných mesiacov a napätie posledných dní sa v týchto posledných minútach premenili na podivnú vyrovnanosť. Mám už len jednu starosť. Neurobiť žiadnu technickú chybu. List, ktorý som písal od Vianoc a ktorého posledné úpravy som urobil včera večer, o niekoľko sekúnd odide. Rýchlosťou doby vstúpi do tisícpäťsto elektronických schránok zamestnancov celej firmy. Otvorený list generálnemu riaditeľovi štátneho podniku LESY Slovenskej republiky. Ešte v registri e-mailovej pošty nájsť správnu skupinovú adresu... Mám! LSR. Posledné odkliknutie. Teraz.

7

V Banskej Bystrici,
24.júna 2009

Vážený pán generálny riaditeľ!

Tento otvorený list Vám adresujem z dôvodu pomerne smutného: Prestal som byť na náš podnik hrdý. Uznávam, že je to neobvyklé a pravdepodobne aj neefektívne riešenie, mlčanie sa mi však zdá ešte horším. Pre mňa, no i pre podnik.

Na úvod: Považujem za osobné šťastie, že v poslednom decéniu svojej služby pre lesníctvo som dostal možnosť pracovať na pozdvíhaní kultúrneho a historického rozmeru našej profesie. Prišiel som do Banskej Bystrice v roku 2002, v časoch pre lesníkov zlých, keď do nás búšili mnohí. Nasledovné roky patrili k mojim najkrajším. Spolu s obetavými spolupracovníkmi som mal možnosť byť účastný procesu, ktorý mal zmysel i výsledky – verejnosť si postupne začala uvedomovať hodnotu lesa i význam lesníckej práce preň. Cítil som všeobecnú podporu a musím pravdivo priznať, že dielo sa darilo aj vďaka pochopeniu a dôvere všetkých generálnych riaditeľov, pod ktorými som pracoval - Blažejka Možuchu, Karola Vinša, Igora Olajca i Vás. Prečo teda tá strata hrdosti?

S Vaším nástupom do funkcie generálneho riaditeľa, postupne vstupovala do historickej budovy štátnych lesov atmosféra, ktorá podniku s takým postavením, cieľmi a možnosťami, ako je náš, nesvedčí. Niežebý počas mandátu Vašich predchodcov bolo všetko ideálne, rušivý vplyv záujmových skupín pri štátnom podniku takéhoto významu vždy bol i bude, no ich rozsah nadobudol neobvyklé rozmery. Aspoň ja to tak cítim. Túto skutočnosť by som však – možno aj trochu zbabelo – rád premlčal. Spomenutá atmosféra však začala znehodnocovať práve to, o čo som sa svojou prácou úprimne snažil – dokázať, že lesníci sú slušní ľudia, ktorí sú hrdí na svoje tradície a ktorí slúžia dnešku pre zajtrajšok, pričom ich práca je viac údelom ako zamestnaním. Aj to by som však v nádeji, že zajtra bude opäť lepšie, - povedzme, že takticky... – premlčal. Zdá sa mi však, že situácia nadobudla parametre, ktoré nielenže poškodzujú štátny podnik, ale môžu viesť k ohrozeniu samotnej podstaty štátnych lesov. Nuž a na tom sa v záujme zachovania si sebaúcty podieľať naozaj nechcem.

Bolo by nevhodné, aby som sa venoval „šumom“, ktoré sprevádzajú výkon Vašej neľahkej funkcie. Nepekne informácie sú často nespravodlivo spájané s nositeľmi významných spoločenských pozícií a ich rozdúchavanie je vždy nedôstojné. Vy, pán generálny riaditeľ, však viete, že som viac krát prišiel za Vami, aby som Vás poprosil o zmenu konkrétnych rozhodnutí, ktoré sa mi nezdali správne. Išlo o odvolávanie riaditeľa, ktorého prácu som považoval pre podnik

za veľký prínos, išlo o zmluvu, ktorej plnenie bolo pre podnik veľmi nevýhodné, išlo o predaj majetku, ktorý sa mi z pohľadu jeho historickej hodnoty zdal viac stratou ako ziskom. S uznaním musím povedať, že ste ma - napriek tomu, že som sa vyjadroval aj k veciam, ktoré mi pracovne neprínáležali - vždy vypočuli, no faktom zostalo, že sa nič nemenilo. To je však v poriadku, zodpovednosť nesiete Vy, mojou povinnosťou je slušne pracovať.

Dnes je náš podnik opäť na praniери spoločnosti a naše slová o historických hodnotách lesníctva sa zdajú byť v rozpore s tým, čo pre zachovanie účtyhodnosti nášho stavu robíme. Iste, je tu všeobecná kríza, ktorú nik z nás nespôsobil. Je tu však aj nemenej vážna kríza vnútropodniková, na ktorej sa podľa miery právomoci a zodpovednosti podieľame mnohí. Sme zmätení, apatickí, bezradní, čakáme spásu v podobe štátnej pôžičky, ktorú musíme vykúpiť ďalšou zásadnou reorganizáciou. Kofkou už...? Áno, zmena je nepochybne potrebná, ale...! Niet šance, aby nás niekto zvonku zachránil, nech by už do podniku vložil akékoľvek peniaze, ak sa my, ustráchaní a často správne nekonajúci zamestnanci nezmeníme na ľudí, ktorí veria v svoje lesnícke vedomosti, vedia pracovať s vysokým výkonom a konajú vždy čestne. Niet inej cesty. Ak to nedokážeme, ak neveríme v to, čo nás naučili rodičia a škola, ak nevieme aj v dobách nepravých pracovať zanietené a nie sme hrdí na svoju statočnosť, potom si tento podnik a ani my, jeho zamestnanci, žiadnu darovanú záchranu nezaslúžime.

Teraz sa prijímajú rozhodnutia o veľkej reorganizácii a masívnom prepúšťaní. Nie je mojím cieľom takéto kroky spochybníť, pretože k výkonu tak vysokej funkcie, akú zastávate, patria aj takéto závažné rozhodnutia. To, čo chcem s plnou vážnosťou spochybníť, je Vaša osobná oprávnenosť takéto kroky urobiť! Vyslovuje sa mi to smutne, ale myslím, že Vy ste si svoju šancu na dôstojné vedenie štátneho podniku LESY SR už premrhali.

V roku 2008 ste prijali zásadné, no veľmi nepredvídateľné rozhodnutie o zmene organizačnej štruktúry podniku. Tá zmena išla presne opačným smerom ako ísť mala. Desiatky nových lesných správ a stovky nových lesných obvodov boli síce populárnym krokom, zákonite to však viedlo k veľkému nárastu vnútropodnikovej réžie. Už o niekoľko mesiacov ste paradoxne začali rozprávať o potrebe jej radikálneho zníženia! Každý riadiaci pracovník má nárok aj na chyby, no tento krok nás stál – a stále stojí – veľmi veľa. Peňazí i viery v to, že nejaká organizačná zmena môže vydržať až dovtedy, keď sa začnú prejavovať jej prínosy.

Od Vášho nástupu do funkcie sa mohutne prenájmajú poľovné revíry. Hoci sám poľovník, som ochotný zatlieskať každému prenájmu, ktorý našu prevádzkovú stratu nahradí reálnym ziskom. Opak je však pravdou – po rokoch budovania základov moderného trvalo prosperujúceho podnikového poľovníctva sme vlastné úsilie zatratili desiatkami pre štát dokázateľne nevýhodných prenájomov. Pozadie všetci tušíme, no výsledok je zjavný: prišli sme a ročne prichádzame o veľké peniaze. Hovoriť v takejto súvislosti o potrebe diverzifikácie tržieb podniku je potom trpké.

Predaj prebytočného majetku podniku je oblasť obzvlášť zložitá a nedovolím si vysloviť všeobecný súd. Jeden konkrétny však áno: ak je naša horáreň obklopená našimi štátnymi lesmi, ak je tu náš lesník, ktorý týmto našim lesom slúži a ktorý je ochotný ísť do tejto horárne bývať a ak mu riaditeľ príslušného odštepného závodu túto horáreň chce služobne prideliť, aby to už chvíľu na to nebola pravda, lebo horáreň sa práve rozhodol kúpiť si niekto s „vysokým“ krytím, tak je to nielen smutná strata objektu potrebného pre riadny chod podniku, ale vážny signál o ohrození samotnej existencie štátnych lesov. Tento príklad som si nevymyslel, tým lesníkom je totiž - môj syn. Na jeho vedomosti, prácu a morálku budem vždy otcovsky hrdý a myslím, že začína presne tam, kde mladý lesný inžinier začať má. Ibaže dnes ma nútite silne pochybovať o zmysle takéhoto začiatku. Pre neho a všetkých mladých ľudí, ktorí - ak má najvýznamnejší podnik slovenského lesníctva v budúcnosti ukázkovo fungovať - sa musia stať jeho prirodzenou odbornou i morálnou elitou. Aké príklady im to však dnes ponúkame, pán riaditeľ?!

Možno sa spýtate kto a čo je za mojím listom, aká kalkulácia? Žiadna. Nemám spojencov,

funkčné ani iné ambície, so svojím pracovným zatriedením som nanajvýš spokojný a veľmi rád by som ho ešte nejaký čas svojou prácou naplňal. Za listom je len moja súkromná snaha o obyčajnú slušnosť. K Vám, ku kolegom, k podniku i k sebe. Určite konám často s chybami, no vždy tak, aby som sa nemusel pred sebou hanbiť. S týmto predsavzatím som prešiel kus lesníckej cesty a rád by som pri tom už ostal. Keďže ma súčasná atmosféra na podniku oberá o vnútorný pokoj a vnucuje mi pochybnosti o vlastných postojoch, konám tak ako konám. Nie je to pre mňa jednoduché, veď tento list Vám píšem už celé mesiace. Kamienkom, ktorý prevážil moju nerozhodnosť bolo naše včerašie pracovné stretnutie, kde som sa od Vás dozvedel, že podnik stratil práva k vzácnemu historickému objektu, o ktorého zachovanie v rukách štátu som Vás kedysi prosil. Vtedy ste mi prisľúbili, že to zvážite...

Vážený pán generálny riaditeľ,

ste podielovým nositeľom najprestížnejšej ceny sveta – Nobelovej ceny mieru. Ceny, s ktorou je spojená nezvratná morálka a najvyššia etika. Sú to paradoxne tie atribúty, ktoré nám na podniku dnes tak veľmi chýbajú. Situáciu, ktorá vzniká po napísaní tohto listu máte možnosť riešiť viacerými spôsobmi. Prosím Vás, aby ste si vybrali taký, ktorý je hodný Vášho vysokého ocenenia. Rád by som totiž bol na svoj podnik opäť hrdý.

S úctou

Ján Mičovský, v.r.

Akési prázdno... Je to úľava? Neviem. Posledný týždeň som sa budil každé ráno spotený. Azda to už teraz prestane. V kancelárii je kolega Jožko Marko, vedúci nášho komunikačného odboru. Sedíme bez slova, obrátení k sebe chrbtom, každý pri svojom počítači. O mojom úmysle mu Peter povedal včera popoludní. Jožko si len ťažko povzdychol, nekomentoval to. Dnes ráno sme sa už k tomu nevrátili ani slovom.

„Jožko, poslal som ho. Prišiel ti?“

Prítakáva a cez plece vidím, že začal čítať. V tom mi zvoní vnútorná linka. Na displeji je meno sekretárky generálneho riaditeľa. Ti sa teda poponáhľali...!! Dvíham.

„Dobré ráno, pani Murgašová, prosím...“

Nasleduje nezabudnuteľný telefonát.

24. jún 2009, 6 h 45 min.

nečakaný začiatok

„Pán Mičovský, klobúk dole...! Tak toto už musel konečne niekto urobiť! Akurát som nečakala, že to budete vy.... myslela som, že možno pán Marko...“ počúval som neveriaco slová sekretárky generálneho riaditeľa.

„Pani Murgašová,... nerozumiem.... to, to mi hovoríte práve vy...?“ koktám do telefónu. Bolo to naozaj čosi neuveriteľné, veď Andrea Murgašová sprevádzala Jozefa Mindáša do najvyššieho kresla nášho podniku z predchádzajúceho pracoviska a zjavne bola jeho vysoko profesionálnou oporou.

„A vy si myslíte, že ja tu nevidím, komu na tomto podniku naozaj záleží!!?“,

zobrala mi pani Andrea aj posledný zvyšok dychu!

Vložil som podpísaný otvorený list do obálky a zbehol na sekretariát odovzdať ho adresátovi osobne. To sa mi síce nepodarilo, ale stalo sa čosi, čo bolo výsledkom stresu, úľavy i údivu: pani sekretárku, ktorá na mňa až do tohto dňa pôsobila ako noblesná sfinga strážiaca svätyňu svojho šéfa som – pobožkal. Myslím, že po malej slze by sa v tej chvíli dalo nájsť na oboch tvárach.

V ten deň i v dni nasledujúce sa toho udialo ešte veľmi veľa, no toto bol začiatok, ktorý mohol napísať iba život.

24. júna 2009, 6 h 58 min.

prvý mail

10

Vraciam sa naspäť do kancelárie. Neviem, čo som vtedy cítil. Strach to už celkom nebol. Prekvapenie? Závan nádeje? Jožkovi referujem o zvláštnom zážitku a sadám si k počítaču. V mailovej pošte sa zjavila prvá reakcia na list, ktorý som odoslal len pred 20 minútami.

Dobrý deň pán inžinier,

vážim si Váš krok, ktorý ste práve urobili za nás, zamestnancov Lesov Slovenskej republiky. Ste VEĽKÝ ČLOVEK žijúci za náš podnik.

S úctou a podporou

Patrik Michál – OZ Palárikovo

Teda... Hoci som sa k odoslaniu otvoreného listu odhodlával celé mesiace, nevedel som odhadnúť reakcie, ktoré by mohli takýto krok sprevádzať. Ani som sa o to nesnažil. V podstate som chcel riešiť predovšetkým svoj problém, pocity sklamaní a hanby, ktoré sa vo mne dlho hromadili. Syn Janko, tiež lesník, ktorý bol od počiatku svedkom môjho úmyslu, dlhého váhania i nemalého strachu, mal na to celkom racionálny pohľad: „Ak to nepošleš, nikdy sa nedozvieš, čo to spraví...“. Mal pravdu. Za tie dvere nebolo dovidieť. Dalo sa len vkročiť. Ukázalo sa, že to, čo som vyjadril v liste, cítili mnohí. Začínali prichádzať reakcie z celého podniku. Esemesky som si všetky neodložil, telefonáty nezapamätal, no maily ostali a stali sa svedectvom tých minút. V čase 6,58 až 8,05 h ich prišlo štrnásť. Všetky podporné, všetky však adresované iba mne (Príloha 1).

Do Bystrice

Môj pracovný príchod do Banskej Bystrice bol dielom náhody. V roku 2000 som napísal pre košickú televíziu scenáre dvoch dokumentárnych filmov - Lesnícka zima a Lesnícky rašamon. Nakrúcali sme ich aj v kancelárii generálneho riaditeľa štátneho podniku LESY SR Blažej Možuchu, v historickej budove štátnych lesov v Banskej Bystrici. Práve tam zaznela jeho ponuka, ktorá prehodila v mojom živote dôležitú výhybkú:

„Neprišiel by si niečo podobné skúsiť robiť aj u nás? Treba nám viac pracovať s verejnosťou...“, opáčil ma tento môj spolužiak zo zvolenskej Lesníckej fakulty.

„Prečo nie, pán riaditeľ, ak ma pozveš, budem rád..“, odpovedal som úprimne.

V tom čase som sa už druhý rok živil ako lesník na voľnej nohe. Robil som všetko – analýzy lesných majetkov, odborného lesného hospodára, konateľa a zároveň jediného zamestnanca spoločnosti, ktorú som založil pre výmenu informácií na trhu lesa a dreva. Pozvanie naozaj o nejaký čas prišlo a ja som 2. januára 2002 nastúpil do Banskej Bystrice na funkciu so zaujímavým názvom „sekretár generálneho riaditeľa“. Myslel som, že to bude len na pár mesiacov, a preto som Blažej požiadal o povolenie nezrušiť svoje dovtedajšie aktivity. Nemohol som tušiť, že sa mi postupne zrušia akosi samé, lebo v Bystrici nájdem svoju veľkú lesnícku lásku a namiesto pár mesiacov v nej ostanem dlhých osem rokov...

11

24. jún 2009, 8 h 08 min

Jozef Marko

Pri pohľade späť mi tento okamih prichodí v celom tom nezvyčajnom dni ako veľmi dôležitý. Ba možno bol najdôležitejší.

„Ako sa dáva adresa, keď to chceš poslať všetkým?“ spytuje sa ma Jožko Marko od svojho počítača.

Poviem mu to a otáčam sa naspäť k svojmu stolu. Od rána sme toho veľa nenarozprávali. Nebolo to nič výnimočné. V našej kancelárii, kde som sedel spolu s ním a Petrom, boli hodiny sústredeného ticha bežné. To však neznamená, že sme nezvykli diskutovať. Boli sme každý iný, no vzájomný rešpekt a úprimné presvedčenie o pracovných i ľudských kvalitách svojich najbližších spolupracovníkov boli v našej kancelárii prirodzene prítomné. Ak by si však niekto v súvislosti s udalosťami, ktoré sa práve začali diať myslel, že sme „konšpirovali“ voči vedeniu, mýlil by sa. Nič také tam nebolo. Možno len ja som zvykol v posledných mesiacoch polohlasne prehodiť, že tu by už dačo bolo treba asi urobiť... Kolegovia to nezvykli komentovať. Nanajvýš Peter praktickou poznámkou – nehodno hada bosou nohou dráždiť...

Skôr ako by som sa zamyslel nad dôvodom Jožkovej technickej otázky, vysvetlenie sa mi zjavilo na obrazovke samo. Prišiel jeho mail. Na rozdiel od predchádzajúcich bol adresovaný všetkým zamestnancom podniku!

Podpora otvorenému listu J. Mičovského generálnemu riaditeľovi LSR

Vážení kolegovia,

plne sa stotožňujem a podporujem obsah otvoreného listu môjho kolegu z Odboru komunikácie š.p. LESY SR Ing. Jána Mičovského, CSc., ktorý doručil dnes generálnemu riaditeľovi š.p. LESY SR doc. Jozefovi Mindášovi. Vážim si Janka Mičovského ako čestného človeka a zanieteného spolupracovníka a rovnako ako jemu aj mne záleží na tom, aby sa o našom podniku písalo a hovorilo len v dobrom a aby verejnosť vnímala lesníkov ako slušných a poctivých ľudí. Pokiaľ budem môcť, budem pracovať pre naplnenie tohto cieľa.

Lesu zdar!

S úctou

Jozef Marko, vedúci Odboru komunikácie š.p. LESY SR.

12

Bol to pozoruhodný čin Jozefa Marka. Už som povedal, že sa o mojom úmysle dozvedel len včera večer. To, čo bude v otvorenom liste, mohol iba tušiť. Na rozdiel odo mňa, čo som sa k zverejneniu svojej nespokojnosti odhodlával celé mesiace, on mal na svoje rozhodnutie niekoľko desiatok minút. Nemohol vedieť, ako sa vec vyvinie, no určite si uvedomoval, že riskuje svoju pozíciu i všetko, čo so zjavným zaujatím a veľmi úspešne pre podnik v oblasti medializácie robil. Miesto vedúceho odboru prevzal od Petra Gogolu začiatkom roka, s ambíciou posunúť profesionálnu komunikáciu podniku ešte vyššie. Jozef Mindáš mu nepochybne dôveroval a on ho určite nechcel sklamať.

Jozef k nám prišiel v roku 2004 ako tretí z „komunikátorov“, po mne a po Petrovi. Avšak prvý ako skutočný profesionál. V jeho pracovnom životopise sa nachádzala práca v štátnej ochrane prírody, nemalé novinárske skúsenosti, no predovšetkým niekoľko mimoriadne viditeľných a úspešných rokov na mieste hovorca košických VSŽ. Pracoval tam pre privatizéra Alexandra Rezeša, konsolidátora Gabriela Eichlera i predstaviteľa amerických vlastníkov Johna Goodisha. Svoje skúsenosti z dramatických rokov hutníckeho gigantu spracoval v bravúrne vyrozprávanej knihe Tri životy hovorca. Lesy získali jeho príchodom hotového žurnalistu, ktorý mal jasno v tom, ako má významný podnik komunikovať s verejnosťou. Práve pri ňom sme pochopili, že práca s médiami má svoje zákonitosti, ktoré, ak sa rešpektujú, dokážu podnik posunúť o poriadny kus dopredu v dobách dobrých a podržať v tých horších. Navyše bol uznávaným špecialistom na krízovú komunikáciu: „Ak máme problém, musíme vyjsť s informáciou ako prví. A nesmieme klamať...!“ zdôrazňoval nám prvé pravidlo komunikácie úspešnej firmy.

Keď sme sa o niečo neskôr s Jozefom rozprávali o tom, ako kto pociťoval okamihy, ktoré nám mohli a napokon aj zmenili život, spomínal na to veľmi zvláštne:

„Odrazu som cítil tu, kdesi vo vnútri obrovský tlak... Bolo to čosi neobvyklé, iracionálne, nikdy som ešte niečo také nezažil... Musel som to dostať zo seba von! Napísať a poslať!“

Viem, znie to nadnesene. Ale len tomu, kto nemal možnosť spoznať Jozefa

Marka osobne. Je to človek, ktorý pri svojej práci hľadá v ľuďoch okolo seba vždy to, čo robí ich životy lepšími. A sám tak aj žije – slušne, čestne, múdro.

24. jún 2009, 10 h 50 min

Peter Gogola

Prichádzajú ďalšie podporné maily, ale až o 10,50 h opäť verejný. Jeho odosielateľom bol ďalší môj blízky kolega, Peter Gogola. Jeden z dvoch ľudí, ktorí o mojom zámere vedeli týždeň vopred a o ktorých som vedel, že ho podporia. Avšak to, že zareaguje aj takto, to sme dohodnuté nemali.

Vážené kolegyné a kolegovia,

vysoko si cením morálny, zodpovedný a čestný postoj kolegu Mičovského.

Nebojím sa napísať, že som plne na jeho strane.

Nastal čas prelomiť mlčanie a pomenovať stav vecí pravými menami.

Ktosi raz napísal, že „radšej umrieť postojačky, ako žiť celý život na kolenách“.

Nejde síce o život, ale vlastne áno: ide o život štátnych lesov.

Ak cítite potrebu zaujať stanovisko k otvorenému listu Jána Mičovského generálnemu riaditeľovi, urobte tak.

S pozdravom Lesu zdar!

Mgr. Peter Gogola, referent Odboru komunikácie

Peter bol mojim služobne najstarším spolupracovníkom. Prišiel na podnik necelé dva roky po mne. Ako sa čoskoro ukázalo, bol to dobrý krok generálneho riaditeľa Karola Vinša, ktorý ho prijal ako svojho hovorcu. Petra príroda obdarila vzácnou vyrovnanosťou medzi „ľahkosťou bytia“ a pracovitosťou. Prejavil sa ako neobvykle pohotový a vtipný človek, ktorý svoj šarm nikdy nezneužil na to, aby ním nahrádzal pracovný výkon. Naopak, okrem neľahkej funkcie hovorcu sa čoskoro ujal - a to veľmi úspešne - aj funkcie šéfredaktora podnikového časopisu LESNÍK a o niečo neskôr sa stal nemenej úspešným priekopníkom lesnej pedagogiky, kde naplno využil svoje pedagogické vzdelanie i komunikačný talent. Išlo o novú lesnícku disciplínu, ktorá mala za cieľ zasiahť do vnímavých detských hláv záujem o les i pochopenie pre lesníkovu prácu. Osobitne som si na Petrovi cenil schopnosť improvizácie, ktorú tvorivo využíval pri moderovaní rôznych podujatí. Nemusel som v scenári vymýšľať doslovné repliky, vedel som, že Peter môj zámer vždy úspešne rozvinie. Náš vzťah, podobne ako neskôr s Jožkom Markom, síce nikdy neprekročil rámec dobrej kolegiality, ale bola to veru „pani kolegialita“! Nespomínam si za roky spolupráce ani na tieň nedorozumenia, dobrá rada, ochota a skutočná pomoc boli v našej kancelárii vždy samozrejmosťou. Navyše tam panovala neobvyklá prajnosť a radosť z úspechu druhého. „To sa ti podarilo!“ boli časté slová. Nechýbalo však ani upozornenie na chyby. Nepamätám si vo svojom životnom príbehu na žiadne pracovisko, kde by som chodil nerád, no spoločné roky s Jozefom Markom

a Petrom Gogolom ma odborne i ľudsky veľmi obohatili.

Onedlho sa však malo udiat' niečo, čo moje vzťahy s Petrom posunulo do vyššej dimenzie.

24. jún 2009, 11 h 15 min

Anita Fáková

Anita Fáková prišla medzi nás len pred rokom. Prevzala od Petra funkciu hovorkyne. Bol to zásah do nášho zabehnutého systému práce na strávenie ktorého sme potrebovali, najmä ja a Peter, istý čas. Anita bola profesionálna televízna moderátorka a jej výkonu naozaj nebolo možné nič vyčítať. Bola nám dobrou kolegyňou, hľadala vždy možnosť ako pracovne zapadnúť medzi nás a pomáhala aj tam, kde sme to možno ani nečakali. Napriek tomu sa musím úprimne - a teraz po skúsenosti aj s hanbou - priznať, že som jej reakciu na akútne dianie v podniku nevedel celkom odhadnúť. O to väčšie bolo moje prekvapenie, keď o 11,15 prišiel ďalší verejný mail:

Dobrý deň, vážení kolegovia.

Rada by som podporila otvorený list Janka Mičovského, ktorý presným zadefinovaním svojich názorov v otvorenom liste potvrdil, že je nielen čestným, zodpovedným a úprimným človekom, ale aj osobnosťou, ktorá pre lesníctvo a š.p. LESY SR veľa urobil a robí.

Viem, že jeho rozhodnutie nie je unáhlené a rovnako, ako moji kolegovia, aj ja by som rada zverejnila svoj názor a naplno ho podporila.

Je mi ctou, že som spoznala a mala možnosť pracovať s takým človekom, ako je Janko Mičovský a je mi rovnakou ctou, že sa v rovnakom duchu môžem vyjadriť aj o mojich kolegoch z Odboru komunikácie- Jožkovi Markovi a Peťovi Gogolovi.

Je dôležité vedieť, že Vaša práca má zmysel. Ja tomu veriť chcem. A preto si myslím, že dnešok má zmysel.

Všetkým želim všetko dobré.

Mgr. Anita Fáková
špecialista pre externú komunikáciu
odboru komunikácie š.p. LESY SR

Tak! A od tejto chvíle bol celý odbor komunikácie „vtom“. Chcem opakovane zdôrazniť, že všetky tieto verejné elektronické reakcie mojej najbližšej kolegyne a dvoch kolegov boli spontánne, nedohodnuté. Anitka to určite mala najťažšie, lebo my traja sme za tie roky do seba už predsa len navzájom videli. Konala asi viac intuitívne, no jej verejná podpora bola len prvým z mnohých obetavých počínov, ktorými sa táto skvelá kolegyňa odvážne a so všetkými rizikami postavila nielen za nás, ale k nám.

Medzilaborce a Humenné

Pred príchodom do Banskej Bystrice som v štátnych lesoch odpracoval osemnásť rokov. Na lesnom závode v Medzilaborciach ako ťažbový majster, technológ, plánovač a po roku 1990 na závode v Humennom päť rokov ako riaditeľ a tri ako ekonomický námestník. Boli to dynamické roky. Nová doba i riaditeľská funkcia, ktorú mi ponúkli bez spojenia s akýmkoľvek politickým zoskupením a ktorú som tak aj vykonával, mi umožnila odskúšať veci, o ktorých som kedysi zvykol s humorom hovoriť „keby som ja tu bol riaditeľom...!“ A zrazu som ním bol! A darilo sa. Hlavne preto, že som v Humennom našiel schopných kolegov. Niektorých mám možnosť dodnes nazývať priateľmi. Čas prial novinkám a my sme sa veľmi snažili o moderné, ekonomickejšie princípy riadenia.

Tvrdiť, že do roku 1989 sa pracovalo v lesoch len zle, by bola nepravda. Ale naprávať bolo čo. Večne sa naháňal plán kubíkov, na náklady i samotný les sa hľadalo menej. Ľudia neboli výkonní. Ak kočiš stiahol za mesiac 50 kubíkov, velebili sme ho na tabuli cti. To, že sa o koňa poriadne nestaral, že služobný ovos skonžurovali súkromné ošipané, že často odrobil viac na fuškách ako v štátnom lese, to všetko bolo takmer samozrejmé. Keď sme po revolúcii pristúpili na humenskom závode k privatizácii koní, zrazu si dokázal kočiš konika vážiť - vozil ho do lesa vlastnou Áviou, len aby nestratil čas a koník sa mu zbytočne neunavil. Postroje opekneli i kopytá mali kone namastené. A nebola výnimka, ak kočiš stiahol aj 150 kubíkov! Okrádať už nemal koho. A rovnako to bolo s traktormi i nákladnými autami. Tie sme neprivatizovali, ale dávali do ekonomického prenájmu. Zamestnanci dostávali na stroje paušálne náhrady, závislé od výkonu v normohodinách a starostlivosť o stroje bola na nich. Na výplatu dostali namiesto šesť aj 80 tisíc korún. Museli však živiť nielen seba, ale aj svoje stroje. „Zničia vám ich, vykradnú a potom vrátia“, bola častá výhrada kolegov z ústredia košického podniku. Nič také sa nekonalo. Ľudia sa starali o štátne stroje ako o vlastné. Hoci inflácia medziročne vtedy stúpala ostro nahor, jednotkové náklady na výkony výroby dreva nám v rokoch 1991, až 1994 v Humennom výrazne klesali!

Mnohým sa nepáčilo, čo sme robili. Oj, sťažností, najmä anonymných, chodilo na mňa veľa. Skončil som praktiky kárnych komisii, ktoré sa nanajvýš dopracovali k pokarhaniu. Za alkohol sa odchádzalo okamžite z roboty. Navždy. Rovnako za krádeže, absentérstvo i zúčtované a nevykonané práce. Na manko sa skladali všetci strážnici. Nespĺnenie úloh vedúcimi pracovníkmi obvykle malo za následok zrážky zo mzdy. Ak bolo treba využiť opustenú koniareň, piekli sme v nej chlieb. Keď bolo treba lepšie priestorovo využívať vagóny na export, visel som na žeriave s kamerou celé hodiny. V soboty i nedele som na Nive prebrúsil časť veľkého závodu a v pondelok bývali niektorí z mojich „objavov“ smutní. Pred každými Vianocami som sa v kultúrnom dome v Humennom postavil pred stovky lesníkov i robotníkov a vypočul si nejedno príkre slovo. Ľudia novoty znášali ťažko. Ale všetci, aj najväčší neprajníci uznávali, že vedeniu závodu ide len o jedno – aby fungoval čo najlepšie. Uznal mi to medzi štyrmi očami aj podnikový riaditeľ František Frolíš: „Ty máš asi pravdu, ale keď tú tvoju pravdu mnohí nechcú. Vieš, ktorý je dobrý riaditeľ? Taký, ktorý nevyrába problémy...“. Vzťahom medzi „mojim“ humenským závodom a košickým podnikom nenapomohlo ani to, že sme v roku 1992 navrhli, aby závody dostali väčšiu ekonomickú samostatnosť, v čom sme videli možnosti rastu celého podniku. Neformálna „karpatská päťka“ (lesné závody Bardejov, Humenné, Košice,

Stropkov a Vranov) sa o to snažila dlho, no nedosiahli sme napokon nič. Hoci sme experimentálne postupy na závođe dlhodobo úspešne uplatňovali a zorganizovali k nim aj celoslovenský aktív, podniková predstava bola iná a postupne sme sa museli vracat' k starým centralistickým spôsobom, čo ma znechucovalo. A znechucovalo to zrejme – hoci inak - aj Františka Froliša, ktorý sa ma rozhodol odvolať spolu s obidvomi mojimi spoľahlivými námestníkmi Karlom Langom a Jánom Titičom. Pri odvolávacom akte vyriekol vetu, ktorá sa tam veľmi nehodila: „Musím povedať, že toto vedenie závođu jednoznačne vždy pracovalo v prospech štátnych lesov.“

Asi vedel, prečo to povedal.

24. jún 2009, 13 h 15 min

Lucia Hanková

16

Prichádzali stále nové maily, všetky bez výnimky uvádzam v Prílohe 1. Až o 13,15 h však prišiel ďalší „verejný“ - od Lucky Hankovej.

Vážené kolegyne a kolegovia,

vysoko si cením, že sa v našich radoch našiel človek ako je Janko Mičovský a odvážil sa v tejto ťažkej dobe plnej vyhrážok a prepúšťania generálnemu riaditeľovi napísať otvorený list. Preto pred Jankom symbolicky snímam z hlavy svoj zelený lesnícky klobúk. Verím, že v našom podniku je veľa ďalších, ktorí netúžia iba po moci a peniazoch, ale pracujú tak, aby sa naše deti (dúfajme, že budúci lesníci) za nás nemuseli hanbiť.

Preto Vás prosím o podporu NÁŠHO Odboru komunikácie š.p. LESY SR.

S pozdravom „Lesu a lovu zdar“

**Ing. Lucia Hanková - momentálne na materskej
Odbor poľovníctva a lesoturistiky**

Ak by si niekto myslel, že si to „dovolila“ len preto, že bola mimo aktívneho diania, na materskej dovolenke, mýlil by sa. Lucka bola pracovníčka, ktorá si napriek mladučkému veku svoje miesto na generálnom riaditeľstve zaslúžila ako málokto. Nadšenie, nápaditosť a obetavosť, s ktorými riešila najmä otázky ekonomického využitia stoviek lesných chát podniku boli výnimočné a čo je najdôležitejšie – prinášali výsledky. Bola kreatívnou autorkou a partnerkou viacerých zmysluplných projektov. Osobne vždy budem rád spomínať na spoločné putovanie, ktoré sme so Slovenským rozhlasom absolvovali v roku 2007 pri predstavovaní lesníckych chát a ich príťažlivého okolia. Ako som už povedal, výsledky prichádzali, no nemyslím, že si to vedenie dostatočne cenilo. Práve naopak, odštepné závođu začali ponuky chát postupne sťahovať z internetu, čo bola chyba. Keďže som tomu sám nerozumel, požiadal som Lucku, aby sme zašli priamo za generálnym riaditeľom Jozefom Mindášom a spýtali sa, či sa v tejto veci mení doterajšia stratégia podniku. Ubezpečil nás, že nie. Chaty však z internetovej ponuky podniku odchádzali aj naďalej...

24. jún 2009, 17 h 59 min.

Marcel Lehocký

Boli len dvaja kolegovia, ktorí poznali približný text môjho otvoreného listu vopred: Peter Gogola a Marcel Lehocký. Vzniklo to celé akosi náhodou... Náhodou? Takéto náhody neexistujú! Marcela som už dlhšie vnímal ako jedného z tých, ktorých stav v podniku naozaj trápil. Jeho doménou bolo poľovníctvo, ktorému sa oddane venoval so silnou kombináciou nadšenia a profesionality. A práve narastajúce sklamanie zo zlovestného vývoja v tejto oblasti bolo uňho v priamej úmere k veľkej nespokojnosti, ktorú nezvykol medzi kolegami tajiť. Blíže sme sa spoznali v roku 2007, pri organizovaní medzinárodného seminára k 100. výročiu založenia Veľkej zverenice v Topoľčiankach. Vtedy sme v podniku po prvý krát oficiálne použili názov „významné lesnícke miesto“. Označili sme ním poľovnícke sochárske diela Alojza Štröbla, habsburgovský poľovnícky zámok v Topoľčiankach i jeho vzácny park. S Marcelom, ktorý sa prejavil ako skvelý organizátor, sme príprave podujatia venovali veľké úsilie. Najkrajšou odmenou nám bola jeho výnimočná atmosféra, ktorá – verím – zostane dlho v pamäti všetkých účastníkov.

S Marcelom sme v posledných mesiacoch pri náhodných rozhovoroch skĺzli k neurčitej potrebe niečo v narastajúcom podnikovom marazme vykonať. Obavy však boli príliš veľké na to, aby sme dospeli k niečomu konkrétnemu. Pri jednom takomto stretnutí vo zvolenskom obchodnom centre som, po vzájomnom vyžalovaní sa, požiadal Marcela o vykalkulovanie strát v poľovníctve z titulu neobvyklej prajnosti, ktorú vedenie podniku prejavovalo záujemcom o prenájom revírov. Analýza, ktorú mi poskytol bola hrozivá. Prenájomom ziskových revírov pod cenu sme ročne strácali približne 15 miliónov korún! Tieto údaje ma opäť trochu posunuli na ceste váhania, ale rozhodnutie som stále odkladal...

Ktovie, či by som celú tú dlhú cestu bojazlivého vajatania vôbec niekedy zdolal, keby mi Peter Gogola v pondelok 15. júna 2009 priamočiari neoznámil, že sa počas víkendu stretol s Marcelom v lese na Kyslinkách, kde sa spolu rozprávali, že treba konečne niečo pre podnik vykonať. Trocha ma to prekvapilo, lebo napriek už spomínanej kolegiálnej otvorenosti sa naše úvahy takýmto akčným smerom naozaj nikdy neuberali.

„Nemám s tým problém, otvorený list pre generálneho riaditeľa mám dávno napísaný“, reagoval som na Petrove slová, ako keby išlo o tú najbežnejšiu dennú agendu. To však už vo mne prekypela nespokojnosť nielen s dianím na podniku, ale predovšetkým s vlastnou nerozhodnosťou. „Pošlem ho a vy sa k nemu pripojíte“, to bola celá dohoda. List som ešte v ten deň poslal Petrovi i Marcelovi na posúdenie. Súhlasili. Zároveň sme sa dojednali, že Marcel ho podporí svojim osobným listom generálnemu riaditeľovi a zároveň pripraví list pre predsedu vlády Roberta Fica i ministra pôdohospodárstva Stanislava Becíka, ktorý budú môcť podpísať všetci zamestnanci podniku. Ostalo nám určiť termín. Keďže mi vrcholili prípravy na Deň stromu i na odhalenie pamätníka profesorovi Wilckensovi v Repišti a okrem toho som mal už naplánované služobné cesty do Parchovian a do Uliča, na podnik prídem až v utorok 23. júna. Dohodli sme sa, že list pošlem hneď v nasledujúci deň. V stredu 24. júna 2009. Bolo to zvláštne, ale viac sme sa už o tom nerozprávali. Dni začali plynúť s ťažko opisateľnou

prichuťou napätia, strachu i očakávania. Stále sa dalo ešte cúvnuť, ale od chvíle ako sme sa dohodli, by to už nebola moja váhavosť, ale jasná zbabelosť. Rubikon - zdá sa - bol prekročený.

Hoci som Marcelov list poznal dopredu, čistotu pisateľovej duše, ktorá bola v tých riadkoch doslova hmatateľná, som precítil až teraz, keď som si ho mohol prečítať spolu s celým podnikom:

Vážení kolegovia,

list Jana Mičovského ma zasiahol a podobne ako aj Vy si vravím, že konečne sa niekto našiel a otvorene povedal to, čo väčšina z nás, zamestnancov Lesov SR v týchto časoch cíti. Jano ďakujeme !!!!!!!!!!!

No zároveň od rána zápasím s pocitmi, ako sa k tomu postaviť ako zamestnanec Lesov SR. Mám zostať lojálny?? To som doteraz našej firme bol!!! Ale komu a čomu byť ďalej lojálny??? Mám aj pocit strachu ! Áno, ako aj vy ostatní. Dokonca je to aj strach vyjadriť si vlastný názor v demokratickej spoločnosti. Mám mladú rodinu, tri maličké deti – a keďže som celý doterajší pracovný život zasvätil len Lesom SR a nemal som žiadne iné „kšefty“, je to aj strach o existenciu mojej rodiny. No ten strach o holú existenciu mi zostane aj vtedy, keď nepoviem nič, zostane možno po najbližšiu reorganizáciu...

A keďže v liste sa spomína aj poľovníctvo, cítim aj ja morálnu a ľudskú povinnosť podporiť Jana Mičovského a kolegov z ich odboru, postaviť sa na stranu pravdy a vyjadriť svoj názor.

Takže vážený pán generálny riaditeľ,

v čase Vášho príchodu do Banskej Bystrice sme Vám odovzdávali do rúk štátne poľovníctvo v takom stave a v takej kondícii, ako ešte v histórii štátnych lesov na Slovensku nebolo. Narastal počet hostí, rástli ekonomické výsledky, mohli sme uvoľňovať investície do rozvoja revírov v rozsahu, aký dávno na Slovensku nebol. No čo je najdôležitejšie, každou novou investíciou, každým novým revírom sme v našej firme dávali prácu novým mladým ľuďom. Títo mladí ľudia po vytvorení pracovného priestoru a nadobudnutí praxe sa stali profesionálmi vo svojej práci, ktorou si na seba aj zarábali. Toto všetko sme sa Vám snažili odprezentovať pri našom prvom stretnutí s Vami, ale zdá sa že bez akéhokoľvek úspechu a pochopenia....

Na jednej strane ste vo viacerých Vašich prednáškach a víziách podniku rozprávali o potrebe diverzifikácie výroby a tržieb nášho podniku, no vzápätí ste bez zaváhania prenajímali naše najlepšie poľovné revíry a chaty, teda objekty a činnosti, ktoré túto diverzifikáciu už priamo zabezpečovali.... V časoch keď sa na Slovensku rozpráva o potrebe rozvoja cestovného ruchu, my sme tento už rozvinutý cestovný ruch v našej firme systematicky likvidovali a stratili sme stovky domácich a zahraničných klientov...

Podobne ako Jana Mičovského, aj nás ste vždy prijali a vypočuli, keď sme Vám, ako Vaši priami podriadení, navrhovali riešenia v prospech našej firmy. To však bolo všetko. Všetky Vaše rozhodnutia boli opačné, ako nami navrhované riešenia. Boli to vždy rozhodnutia proti nám a v prospech našich súperov, ale bolo to Vaše právo a Vaša zodpovednosť takto rozhodovať.

Mohli by sme ešte veľa na odbornej a pracovnej úrovni rozprávať o spojitosti lesa a zveri, lesníctva a poľovníctva, o kvalite genofondu zveri v našich už bývalých revíroch, o rizikách zdecimovania populácií zveri, alebo o druhom extréme – vysokých stavoch a neúnosných škodách zverou, ktoré už nebudeme môcť ovplyvňovať. Lenže máme pocit, že odbornosť, lojalita k firme a pozitívne výsledky v prospech firmy v posledných rokoch tu nemali žiadnu hodnotu.

No najviac zo všetkého ma trápi to, že sme prišli, alebo v krátkom čase prídeme, o kvalitných ľuď, najkvalitnejších akí na Slovensku v tomto obore v súčasnosti pôsobili, profesionálnych

poľovníkov a lesníkov, do ktorých výchovy lesnícke školstvo a naša firma investovala nemálo prostriedkov (spomeniem len Romana Ďuriša z Levíc, Paľa Zlevského z Krupiny, ale aj Lucku Hankovú, Jožu Nikodéma a mnoho ďalších....). Lebo nezmyselná strata každého jedného revíru, o ktorej ste rozhodli, predstavuje aj nezmyselnú stratu zamestnania a živobytia pre nás, Vašich zamestnancov.

Sme mladí ľudia, ktorí sme pre túto firmu chceli s hrdosťou robiť 26 hodín denne. Dúfali sme, že za našu prácu a za náš čas venovaný Lesom SR, ktorý sa zaplatiť nedá, budeme mať okrem dobrého pocitu ešte jednu dôležitú vec a to istotu zamestnania v ďalších rokoch. Istotu pre naše rodiny, za ktoré nesieme zodpovednosť. Na tom sme si zakladali naše osobné životy, riešime si bývanie, platíme pôžičky a hypotéky, máme rodiny, malé deti, manželky na materských dovolenkách...

No Vám zrejme len málo záleží na budúcnosti našej firmy a na nás, Vašich zamestnancoch. Lebo inak by ste takto nikdy nekonali. Búrali ste to, čo ste nikdy nestavali. Faktom zostane, že ste počas svojho doterajšieho pôsobenia nevytvorili pre našu firmu ani jeden nový revír, nevybudovali ste ani jednu novú chatu či horáreň, no zničili ste toho príliš veľa, čo budovali celé generácie lesníkov na Slovensku. Zničili ste aj náš pracovný svet a naše osobné životy a to si my, Vaši zamestnanci, budeme dlho pamätať...

Lesu zdar !

Ing. Marcel Lehocký,
Odbor poľovníctva, rybárstva a lesoturistiky,

19

Marcel Lehocký sa stal posledným, piatym členom skupiny. Skupiny, ktorú nik neplánoval, nevytváral, nedohodol, nevymedzil. Odrazu bola.

24. jún 2009, 18 h 19 min

končí sa prvý deň...

Do večera prišlo 52 mailov. Ale len Jožko, Peter, Anita, Lucka a Marcel ich dokázali poslať všetkým. Bolo sa možné tomu diviť? Ani nie. Ja som svoj list váhavo písal pol roka. Ako by som mohol chcieť, aby ľudia, ktorí ráno nič netušiac prišli do práce, zapli si počítače a našli tam môj list, sa k nemu vyjadrovali bez váhania a obáv? A prečo by sa vôbec mali? Možno to naozaj vidia inak... List však zjavne vyjadril pocity mnohých a rýchle sa širil aj za hranice podniku. Ba dokonca i za hranice štátu, lebo ešte v tento deň ho napríklad čítali aj slovenskí lesníci na zájazde v Nórsku. Ozývali sa mi nečakane mnohí známi, priatelia i príbuzní. Ozvali sa médiá. Neozval sa však adresát otvoreného listu, ktorému som ho podpísaný zanesol na sekretariát hneď ráno. Jeho stanovisko sa pokúšala zistiť hovorkyňa Anita Fáková. Telefonicky ho zastihla na služobnej ceste v Sobranciach. Popísala mu vzniknutú situáciu i to, že môj list verejne podporila.

„Zariadim sa“, znela reakcia Jozefa Mindáša.

Čo bude zajtra? Zareagujú spolupracovníci na výzvu, ktorú som o 18,19 h adresoval celému podniku?

Večer som zaspával s otázkou, či nás ráno ešte pustia do vlastnej kancelárie. Dokumenty z notebooku som si uložil na externý disk.

Vážené kolegyně a kolegovia,

od rána, ktoré už v každom prípade zostane pre mňa pamätným, som dostal vyše stovky Vašich reakcií. Od lesníkov, technikov, správcov, námestníkov, riaditeľov, referentov, vedúcich odborov... A prichádzajú ďalšie... Slová podpory, ktoré ste napísali a vyslovili nemožno zabudnúť a ja Vám za ne všetkým veľmi, veľmi ďakujem. Určite mi však uveríte, že mojím úmyslom nie je strhnúť na seba pozornosť a zbierať pochvalné reakcie, ale otvoreným spôsobom pomôcť nášmu štátnemu podniku, všetkým jeho statočným zamestnancom a lesom, ktoré spravuje. To však nedokáže nik sám, to môžeme dokázať len spolu. Preto je dôležité dať vedieť o svojom názore aj ostatným. Napríklad tak, ako to urobili moji najbližší kolegovia z odboru komunikácie, ktorých priamy postoj, bez toho aby sme sa o tom akokoľvek dohovárali, bude pre mňa navždy nádherným svedectvom o tom, že skutočná kolegialita existuje. Potvrdzujú to ďalší z Vás, ktorí svoje reakcie adresujete všetkým. Viem veľmi dobre, že to nie je ľahké. Som však presvedčený, že je to priama – a možno aj jediná - cesta k slušnej budúcnosti LESOV Slovenskej republiky.

S vďakou a úctou

Ján Mičovský

Niečo výrazné...

Obdobie môjho bystrického nástupu v roku 2002 bolo poznamenané dlhodobým nedorozumením medzi lesníkmi a drevármi. Mediálne prestrelky oboch znepriatelených táborov boli smutným pravidlom. Drevári nám vytýkali, že im nenechávame dostatok dreva a vyvážame ho. Odpovedali sme, že ho radi necháme doma aj všetko, do posledného kubíka, no s podmienkou, že ho zaplatia. Skúsenosť podnikov štátnych lesov z deväťdesiatych rokov bola totiž extrémne zlá: odberatelia im ostali za drevo dlžní trištvrte miliardy korún! Drevári odpovedali, že túto dlžobu nevytvorili ich firmy. To bola „de jure“ pravda, problém bol v tom, že zánik dlžných firiem a ich administratívna premena na „čisté“ bola právne jednoduchá a preto aj často využívaná, takže rozlíšiť, kto je v skutočnosti kto, sa dalo len ťažko. Prikladom dobového marazmu sa stala kauza štátneho tajomníka Jána Goliana, ktorý do tejto funkcie na Ministerstve pôdohospodárstva SR nastúpil ako bývalý spolumajiteľ firiem, dlhujúcich štátnemu podniku LESY SR - teda podniku, ktorý spadal pod jeho politickú kuratelú -, vyše 10 miliónov korún. Obvinenia podniku z exportu dreva a tým aj vývozu práce zo Slovenska boli polopравdou. Z ročnej ťažby sa vyvážalo len niekoľko percent, navyše išlo väčšinou o sortimenty, o ktoré nebol doma záujem.

Samozrejme, rozporných tém sme mali v podniku viac, napríklad s neformálnymi ochranárskymi zoskupeniami, s obcami, s neuspokojenými majiteľmi lesa... Tvrdiť, že LESY SR boli v tom čase len oázou samých dobrých úmyslov v mori nepochopenia, by nebolo presné. Avšak toho užitočného, čo lesníci pre spoločnosť robili, bolo určite podstatne viac, ako toho, za čo si zaslúžili kritiku.

Dostal som možnosť pripravovať Blažejovi Možuchovi články a prejavy. Snažil som sa do nich vkladať nový tón. Viacerí si to pomerne rýchlo všimli. Mojim cieľom bolo nahradiť nekonečné vyvracanie rôznych obvinení poukazovaním na skutočný zmysel lesníckej práce. Zároveň som sa snažil otvoriť cestu dialógu aj s tými, ktorí nás najviac kritizovali. Istým symbolom tejto snahy sa stala spoločná

tlačová konferencia vedenia LESOV SR a Lesoochranárskeho zoskupenia VLK, kde bola podpísaná deklarácia o spolupráci. Mnohí kolegovia mi to zazlievali. Možucha však predvídavo cítil, že potrebujeme nahradiť únavnú a neefektívnu pasívnu obranu aktívnym dialógom a dal mi v tom pomerne veľa voľnosti. Vtedy som sa dostal aj k svojim prvým televíznym vstupom, ktoré som absolvoval bez mediálnych skúseností i podnikových inštrukcií, avšak s presvedčením, že treba začať verejnosti odhaliť podstatu lesníckej služby. Povzbudením mi boli reakcie kolegov – „videli sme ťa, dobre si to povedal...“

Cítil som však, že svoju nie celkom jasne zadanú „bystrickú misiu“ by som mal začať niečím výrazným.

25. jún 2009

...a začína druhý

21

Zareagovali! Od rána prichádzajú ďalšie maily a medzi odosielateľmi začínajú pribúdať tí, ktorí sa nebojácne prihovárajú celému podniku:

7,34

Som zamestnaná u Štátnych lesov už 27 rokov a neprestala som si ceniť ľudí čestných, priamych, svedomitých a úprimných, ktorým záležalo na dobrom fungovaní podniku. Roky som patrila ku kolektívu, ktorý sa snažil nachádzať východiskové riešenia zo zložitých situácií a môžem povedať, že sa to darí keď kolektív drží spolu. V zamestnaní poznám mnoho takýchto kolegov. Vyjadrujem podporu a vážim si Vaše stanovisko k súčasnej situácii ktorú je nutné riešiť až chceme aby náš podnik prežil. Ďakujem s hlbokou úctou za prejavení názor a prajem veľa úspechov a podpory za zdravý chod nášho podniku.

Mzdová účtovníčka Szagová

7,39

Vážený Ing. Mičovský !

Pripájam sa k podpore Vášho otvoreného listu a hoci píšem za seba, vo svojom okolí nepoznám lesníka ktorý by s ním nesúhlasil. Úprimné, výstižné, smutno pravdivé...

A mimochodom – všetko najlepšie k meninám !

Lesu zdar !

Ing. Jozef Mráz, technik LS Ždáňa

7,44

LESU ZDAR priatelia!

Každý z pracovníkov kolektívu LS Duchonka (18) sa po prečítaní listu stotožnil s jeho obsahom. V zmysle výroku PONSKEHO PILÁTA : „ JA NEVIDÍM NA ŇOM CHYBU „ - NA TOM LISTE.

Ja osobne si ťa Janko vysoko vážim. Týmto si ale nedosiahol nič iné iba to, že si ťa vážim ešte viac. A ešte raz všetko najlepšie k včerajším meninám. Určite to bol dátum a rozhodnutie na ktoré nezabudneš nielen ty, ale aj my - tvorcovia mravenčej lesníckej práce.

Dušan Mikuš

7,59

Už som sa vážne obával, že v radoch štátnych lesníkov neexistuje vôľa upozorniť na očividné úpadkové charakteristiky vo vývoji našej firmy.

Po včerajšku viem, že to tak našťastie nie je.

Už ani ja, ako vedúci Lesníckeho skanzenu – relatívne nového kultového miesta slovenského lesníctva – nedokážem tisícom návštevníkov pri prehliadke skanzenu chváliť našu firmu. Preto chválím lesníkov, lesníctvo – to je vždy namieste. Tí, čo z pozície generálnych riaditeľov v minulosti rozhodli o investovaní značných finančných prostriedkov do jeho vybudovania, majú skutočne zásluhy. Ocenilo ich už takmer 200 tisíc návštevníkov, ktorí sú na 99,9% nadšení tým, čo v skanzene videli, pochopili. A to pochopili nás, našu prácu, znevažovanú chorými pseudoochrannárskymi extrémistami. O to smutnejšie je, keď sa musím pred návštevníkmi pretvárať, akoby sa nič nedialo, a tľmiť v sebe hlboké znepokojenie nad tým, kde táto firma speje. Ale myslím, že o lesníkoch, tých skutočných, môžem v skanzene rozprávať vždy s potrebným oduševnením.

Bude to verejná mienka, bude to tento neslávne známy holubičí národ, ktorý pochopí, že mu niekto vrcholne agorantný cez svoju lakomosť a nenásytnosť siaha na jeho pomaly posledné bohatstvo – na lesy?

A dokáže sa vzoprieť?

Ing. Boris Pekarovič, vedúci Lesníckeho skanzenu

8,10

Vážený pán inžinier!

Som hrdá na Vás a na Vaše konanie. Mám pocit, akoby Váš otvorený list generálnemu riaditeľovi bol otvoreným listom väčšiny nás drobných a poctivých lesníkov, ktorým vždy išlo o les ako i o šírenie dobrého mena v súčasnosti toľko pranierovaných štátnych lesov. Naozaj by som chcela opäť zažiť ten povznášajúci pocit hrdosti za to, že k štátnym lesoch patríme.

Ďakujem – dnes mám akýsi lepší deň !

Dali ste si pekný darček k meninám.

K meninám Vám prajem všetko najlepšie.

Ing. Katarína Dávidová, Odštepny závod Žarnovica

8,13

Vážený pán Ing. Mičovský!

Myslím, že do Vášho otvorenému listu by sa dalo ešte veľmi veľa doplniť. Taktiež si myslím, že zoznam adresátov tohto listu by mohol byť veľmi dlhý...

Ďakujem Vám za tento list, a otvorene ho podporujem. Želám Vám veľa energie a úspechov!

Ing. Pavol Kameniar, pestovateľ LS Ľubochňa, OZ Liptovský Hrádok

8,27

Vážené kolegyně a kolegovia,

vážim si nášho kolegu pána Mičovského a jeho úctu k tomu, čo nám tu zanechali naši starí otcovia. Preto by som aj ja chcel podporiť jeho otvorený list generálnemu riaditeľovi a viem, že Naše lesy majú veľa takýchto Lesníkov, ktorý sa postaví za správnu vec.

Veď z úcty k našim starým otcom, zo zodpovednosti k našim deťom a z pokory pred Našou prírodou, by sme mali urobiť všetko preto, aby sa Naše lesy nestali len „výhrou“ v hre s kockami.

S pozdravom Lesu a Lesníkom zdar!

Ing. Martin Kútnik, lesník, LS Ľubochňa

8,47

Vážený pán ing. Mičovský!

Vážim si Vaše morálne a ľudské kvality, ale napriek tomu, neurazte sa....ste ako malé dieťa :

Kedysi dávno žil cisár, ktorý sa viac staral o parádu ako o celé svoje kráľovstvo. V kráľovskom meste bolo vždy veselo, lebo tam prichádzalo množstvo cudzincov. Raz ho navštívili aj dvaja šibali, čo sa vydávali za tkáčov, ktorí vedia utkať najkrajšiu látku. Bude to látka, ktorej farby a vzory nebude vidieť len veľmi hlúpy človek. Cisár si povedal, že by to boli pre neho znamenité šaty. Spoznal by, kto v jeho ríši je hlúpy a nie je súci na svoj úrad. Hneď vyplatil šibalom celú kopu peňazí, aby sa pustili do práce. Tí postavili krosná tváril sa, že pracujú – tkajú, strihajú a šijú nádherné šaty. Všetok hodváb a zlato si skryli a nechali si ho pre seba. Cisár poslal za šibalmi svojho ministra, aby pozrel, ako pokračujú v práci. Starý dobrý minister nič nevidel a veľmi sa zľakol: „Bože môj, vari som ja hlúpy?“ A nikomu nepovedal, že látku nevidí. Cisárovi opisal, aká je látka nádherná a ako veľmi sa mu páči. Šibali dostali ďalší hodváb a zlato a pokračovali v práci na prázdnych krosnách. Aj ďalší dvoran, ktorý kontroloval šibalov nič nevidel, a opisal cisárovi krásu látky. Potom aj sám cisár chcel vidieť látku, pokým je ešte v krosnách, lebo celé mesto o nej rozprávalo. Chudák cisár pravdaže nič nevidel rovnako ako všetci ostatní, ale aby v hanbe nezostal, tak látku obdivoval a obom šibalom dal rytiersky kríž a titul cisárskeho tkáča. Potom šibali látku vybrali z krosien a šili šaty pre cisára. Keď boli šaty hotové, šibali mu obliekli nové šaty a cisár sa v nich ukázal celému kráľovstvu. Zástupy ľudí obdivovalo šaty, plášť aj vlečku. Nikto nechcel prezradiť, že nič nevidí, lebo všetci sa báli, že ich budú považovať za hlupákov. Len zrazu jedno dieťa zvolalo: „Ale veď je nahý!“ A nakoniec všetok ľud volal to isté. Cisára zamrazilo, lebo vedel, že majú pravdu, ale musel vydržať po celý sprievod kráčať, akoby mal na sebe oblečené tie najkrajšie šaty.

Vďaka Vám pán ing. Mičovský....a prepáčte, že som vám napriek vášmu veku, prirovnal k malému dieťaťu.

Vďaka

Zenon Packa, technik, LS Duchonka

8,49

Vážené kolegyně, kolegovia!

Aj ja by som rád podporil list Ing. Mičovského, veľmi verne vystihol situáciu a atmosféru v našom podniku aj keď by a dalo do neho všeličo doplniť. Pri svojej práci sa na rokovaniach často stretávam s obyvateľmi obcí v pôsobnosti OZ a často počúvam útoky na štátne lesy a štátnych lesníkov. Donedávna som obhajoval náš podnik pred týmito ľuďmi s hlbokým presvedčením, že hospodári na zverenom majetku trvalo udržateľným spôsobom a tak aby ho zveľadil pre budúce generácie. V poslednej dobe mi je pri takýchto príležitostiach čoraz ťažšie obhajovať náš podnik, lebo som toto presvedčenie stratil. Preto ďakujem Ing. Mičovskému za jeho otvorený list generálnemu riaditeľovi a tiež všetkým kolegom, ktorý vyjadrili svoj názor naň.

Keď nemám byť prečo hrdý na podnik LSR š. p., som hrdý na svojich kolegov, ktorí si statočne vykonávajú svoje povinnosti a neboja sa prejavíť svoj názor!

Ešte raz ďakujem s pozdravom Lesu zdár!

Ing. Miroslav Gajdoš, Referent technologickej prípravy výroby, OZ Čadca

9,38

Vážené kolegyně a kolegovia.

Pochádzam zo starej lesníckej rodiny (piata generácia) a preto nečudo, že dobré meno nášho podniku a lesníckeho stavu mi leží na srdci tak, ako aj ostatným lesníkom. S nechufou počúvam o „niektorých dobrých rozhodnutiach“, ktoré sa u nášho podniku dejú. Nejdem menovať, všetci vedia o čom je reč.

Naša lesnícka stavovská hrdosť dostáva na frak. Preferujú sa politické rozhodnutia a lobizmus.

Odbornosť sa dostáva do pozadia, pokúsme sa o obnovu lesníckej hrdosti, nech sa nemusíme hanbiť sami pred sebou ani pred verejnosťou.

Ing. Peter Grellneth, Technik LS, LS Ľubochňa

9,40

Zdravíme Ťa Jano,

aj všetkých tých, ktorí sa Ťa neboja podporiť!

Ing. Milan Zaremba, s celým kolektívom Lesnej správy Turcovce na OZ Vranov

9,57

Vďaka Vám pán Mičovský, že sa Vám podarilo prebrať lesníkov z letargie a povedať verejne čo sa hovorí len po kanceláriách. Už som začínala mať pochybnosti či pracujem v lese, alebo vo fabrike. ktorú idú vytunelovať.

Mareková Erika, pestovateľka LS Slovenská Ľupča

24

12,44

Vážení pán Ing. Mičovský!

Pripájame sa k Vášmu názoru a k názoru p. Ing. Pavla Kamenára, bolo by treba rozšíriť tento zoznam, nie je za všetkým iba podnikový riaditeľ. Čo tak HZDS, ktoré má tento rezort pod palcom /tzv. poradcovia/ !!

Technik pre ťažobnú činnosť Ševčík Jozef st. + THZ LS Majdán, OZ Smolenice

13,05

Pán Ing. Ján Mičovský

Podporujem Váš otvorený list generálnemu riaditeľovi a ďakujem za vyslovený názor Ing. M. Lehockému s ktorým sa stotožňujem.

Ing. Jozef Zimmermann, Odštepny závod Žarnovica, pestovateľ, poľovníctvo

13,36

Vážení pán Ing. Mičovský.

Veľmi ma potešilo, že sa konečne našiel zamestnanec LSR, ktorý nebojáčne a otvorene pomenoval pravým menom všetko to, čo sa už dlhú dobu pošuškáva pri stretnutiach zamestnancov na rôznej úrovni riadenia. Podľa zásady „ryba smrdí od hlavy“ ste si vybrali toho najsprávnejšieho adresáta. Som už šesťdesiatnik, celý život som zasvätil práci v lese a pre les, ale to, čo sa deje v našej firme teraz, som ešte nezažil. Politické nominácie od najnižších stupňov riadenia, výpredaj majetku, netransparentné prenájmy poľovných revírov formou politického klientelizmu a korupcie hlboko pod ich trhovú hodnotu, arogancia moci, uplatňovanie nedemokratických princípov, to je len skromný zoznam negatív, ktoré sa stali po nástupe Ing. Mindáša za generálneho riaditeľa LSR jeho hlavnými metódami práce. Je ľahké žať tomu, kto nesial a ničiť všetko to, čo generácie lesníkov svojou statočnou prácou vybudovali. Veľmi ma potešila Vaša odvaha a Váš príklad, ktorý, ako sa zdá, zmobilizoval aj nás ostatných, aby sme prestali hrať trpiteľskú rolu obetných baránkov a pokúsili sa urobiť hoc aj nemožné na záchranu nášho podniku a očistenie pobрызganého mena lesníckeho stavu. Nebude to ľahké, ale veľké víťazstvo v mene pravdy a spravodlivosti sa nikdy v histórii nerodili ľahko.

LESU ZDAR

Ing. Ľudovít Graus, Technik LS Brod, OZ Žarnovica

13,37

Som rád, že sa konečne niečo povedalo aj verejne a nehovorí sa o tom len v kanceláriách a medzi kolegami, ktorí si ešte dôverujú. Z lesníkov sa stala črieda, ktorá nie je vedená, ale hnaná svorkou „vlkov“, z ktorej sa každou reorganizáciou niečo odtrhne a to smerom, ktorý na nás vrhá

zlý pohľad na verejnosti. Kolegovia, ktorí odpracovali niekoľko desaťročí u tejto firmy, namiesto toho, aby odovzdávali svoje skúsenosti nastupujúcej generácii, sa pozerajú na svoj aktívny život odzadu a rátajú, koľko ešte majú mesiacov do dôchodku a či im to vôbec „vydá“. A my mladší sa veľakrát zamýšľame nad zmyslom svojej práce, že to čo robíme, pre koho to vlastne robíme. Sme my ešte štátny podnik?

Technik LS Poltár Ing. Peter Antalík.

14,21

K Vaším meninám, ako menovcovi Jána Krstiteľa, ktorého obdobnú túžbu po pravde, spravodlivosti a morálke ste práve dnes statočne verejne prejavili, prajem veľa zdravia, šťastia, pracovnej a rodinnej pohody. Hoci Vás osobne nepoznám (stretli sme sa narychlo v koniarni na Veľkej Lúke pár dni pred vyhlásením významného lesníckeho miesta), Vaša statočnosť posvieti v súčasnej tme v lesníctve ešte dlhé roky a bude príkladom pre našich nasledovníkov.

Dovoľte ešte citát od autora Bystríka Muránskeho: Sťa zlaté jablká na striebornej tácní sú slová povedané v pravý čas.

Všetko najlepšie !

Jozef Matajz

26/6/09

21:38 h

Nedá mi, aby som takto verejne nepodporil aj ja človeka, ktorého si vysoko vážim - Janka Mičovského. Som síce o generáciu mladší a robím u lesov 8 rokov, ale toľko zmien, zlučovaní, prepúšťaní a rôznych reorganizácií sa mi za ten čas zdá nejak veľa. Stačí si spomenúť na minuloročnú jeseň...

Najsmutnejšie je, a to nielen v lesníctve, že všetko riadi politická moc, lobistické skupiny a ľudom ostávajú len „oči pre plač“. Je neskutočné, ako dokáže vysokopostavený činiteľ - minister s ironickým úsmevom na perách označiť za pamflet otvorený list nespokojných občanov. To je výsmech národu, ktorý je dnes ale asi bežný.

Viac slov je asi zbytočných...

Ing. Ladislav Bihari, správca informačného systému, Lesy SR, š.p., OZ Žilina

25. jún 2009, 9 h 06 min

otvorený list zamestnancov

Peter Gogola posielal do celého podniku osvedčeným elektronickým spôsobom text otvoreného listu zamestnancov podniku predsedovi vlády a ministrom pôdohospodárstva. Svoju správu uviedol takto:

Vážené kolegyně a kolegovia,

v prílohe Vám posielam text otvoreného listu, ktorý vznikol ako priama reakcia na list kolegu Jána Mičovského generálnemu riaditeľovi.

Čítajte, premýšľajte a ak súhlasíte, podpíšte. Pokiaľ možno, urobte tak hneď.

Podpísané hárky faxujte na faxové čísla:

Kancelária predsedu vlády SR:

02/54415484

Kancelária ministra pôdohospodárstva:

02/ 52963871

Podpísané hárky odovzdajte Vášmu predsedovi základnej organizácie odborového zväzu DLV.

S pozdravom Lesu zdar!

Peter Gogola
referent Odboru komunikácie

Samotný list, ktorý mohli zamestnanci podpísať a poslať šéfovi vlády a rezortu skoncipoval Marcel Lehocký takto:

Vážený pán predseda vlády SR,
vážený pán minister pôdohospodárstva SR,

my, zamestnanci štátneho podniku Lesy Slovenskej republiky týmto vyjadrujeme hlboké znepokojenie nad stavom, v akom sa náš podnik nachádza. Dlhodobo vnímame zhoršujúcu sa ekonomickú situáciu nášho podniku, ktorá nie je spôsobená len globálnou krízou, ale i neschopnosťou manažmentu si s ňou poradiť pod vedením súčasného generálneho riaditeľa. Vedenie štátneho podniku nám zamestnancom doteraz nepredložilo žiaden seriózny a reálny plán, ako sa so súčasnými problémami firma vysporiada. Práve naopak, jeho nečinnosťou, nekompetentnosťou a nezodpovednosťou sa situácia štátneho podniku neustále zhoršuje.

Obraciame sa na Vás s úctivou žiadosťou, aby ste nepripustili rozvrat najvýznamnejšej lesníckej firmy Slovenska - štátneho podniku, ktorý spravuje naše prírodné bohatstvo nevyčísľiteľnej hodnoty, o ktoré sa starali a zveľaďovali generácie našich starých a prastarých otcov. Pripravovaný plošný predaj dreva „na pni“ a celkove nastavenie našich obchodných vzťahov bez korektných výberových konaní nepovažujeme za riešenie krízy, ale len za pokračovanie tunelovania štátnych lesov.

Týmto sa verejne dištancujeme od spájania nás, radových zamestnancov Lesov SR s medializovanými krádežami v našej firme a žiadame o dôkladne vyšetrenie prípadnej sprenevery

štátneho majetku a dôsledné postihnutie vinníkov. My nie sme zloději, my sme lesníci a máme svoju stavovskú česť, hrdosť a zodpovednosť pred verejnosťou za zverené lesné bohatstvo.

Zároveň týmto vyjadrujeme aj obavu o budúcnosť Lesov SR, ako jedného z najvýznamnejších zamestnávateľov v najchudobnejších regiónoch Slovenska. Obavu o naše pracovné miesta, o existenciu našich rodín. Chápeme význam a potrebu úsporných opatrení, no nechápeme a nesúhlasíme s tým, prečo má byť okrem iného aj nezodpovedné a ne hospodárne nakladanie s majetkom a financiami nášho štátneho podniku kompenzované úpravou pracovného času, skracovaním našich miezd a pripravovaným prepúšťaním zamestnancov? Prečo má byť takéto zlé hospodárenie na úkor obnovy a starostlivosti o les, na úkor jeho podstaty a existencie? Dovoľujeme si Vás upozorniť, že takýmto nezodpovedným konaním začína byť vážne ohrozená trvaloudržateľnosť lesného hospodárstva a plnenie celospoločenských funkcií lesa.

Pokiaľ bude rozhodovanie vedenia š.p. LESY SR ovplyvňované klientelizmom a lobistickými skupinami, nebude možné konsolidovať ekonomickú situáciu podniku. Na riešenie našej ťažkej situácie potrebujeme len zodpovedné a dôveryhodné vedenie, ktorému bude v prvom rade záležať na zverenom štátnom podniku a na jeho zamestnancoch. Potrebujeme vytvoriť pracovný priestor, nastaviť korektné obchodné vzťahy, objektívne verejné súťaže a my svojou lesníckou prácou dokážeme prekonať krízu a zachovať bez ujmy štátne lesy pre budúce generácie.

27

V Banskej Bystrici dňa 25. júna 2009

Podpisy na znak súhlasu s otvoreným listom zamestnancov Lesov SR, š.p. predsedovi vlády a ministrovi pôdohospodárstva zo dňa 25. júna 2009.

Zamestnanci generálneho riaditeľstva štátneho podniku Lesy Slovenskej republiky:

Meno:

Podpis

25. jún 2009, 9 h 16 min

stretnutie zamestnancov

Peter posielal všetkým zamestnancom generálneho riaditeľstva túto pozvánku:

Vážené kolegynie a kolegovia,

pozývam Vás na stretnutie zamestnancov generálneho riaditeľstva š.p. LESY SR, ktoré sa uskutoční dnes, vo štvrtok 25. 6. o 10:00 na prvom poschodí na chodbe budovy generálneho riaditeľstva.

Peter Gogola

Generálny riaditeľ Jozef Mindáš nie je v podniku prítomný. O stretnutí zamestnancov informujeme jeho štatutárneho zástupcu, ekonomického riaditeľa podniku Ľuboša Németha. O desiatej hodine sa na chodbe prvého

poschodia zhromaždila väčšina zamestnancov ústredia podniku. Peter ich privítal, zrekapituloval udalosti posledných 24 hodín a vysvetlil účel stretnutia. Zo svojho vystúpenia si spomínam na záver, ktorý mi napadol spontánne:

„...v jednom románe Jozefa Conrada sa rieši otázka aký je rozdiel medzi hrdinom a zbabelcom. Autor dospeje k zaujímavému záveru – niet medzi nimi podstatného rozdielu, sú to vo svojej podstate rovnakí ľudia a rozdiel je len v tom, že sa v jednej dôležitej životnej chvíli každý z nich rozhodne inak. Prosím vás, aby ste sa dnes rozhodli správne.“

Potom Peter prečítal otvorený list a požiadal tých, ktorí s jeho znením súhlasia o podpis. Urobilo tak 66 zamestnancov bystrického ústredia, čo predstavovalo približne polovicu tunajšieho osadenstva. Niektorí z neprítomných ho prišli podpísať dodatočne, podpisovú kampaň sme však nerobili. Možno skôr naopak, napríklad Julke Zacharovskej, ktorá sa sama stará o syna, som povedal, že azda to nemala radšej ani podpisovať.

„Musela som! Roztrhlo by ma od hanby, keby som to nepodpísala..!“ odpovedalo toto húževnaté žieňa, cez ktoré prichádzali na podnik všetky faktúry.

List bez váhania podpísal jeden zo zástupcov generálneho riaditeľa, rozvojovo-technický riaditeľ Peter Chrust, potvrdiac tak, že nespokojnosť so stavom vecí na podniku, ktorú občas prejavoval pri pracovných rozhovoroch, bola úprimná.

Nastával čas osobných rozhodnutí. Niektorí skalní, o ktorých by sme ešte včera nezapochybovali, váhali, naopak, mnohí „nepoznani“ prejavili otvorene svoj kritický názor. Málokto asi potreboval hlboko sa zamýšľať nad tým, kde je pravda, mnohí však riešili dilemu, či sa k nej prihlásiť. Pridať sa alebo radšej ešte počkať...?

O tom, čo sa dialo po doručení našej výzvy na podpis listu premiérovi a ministrom na vonkajších pracoviskách sa dá usudzovať len na základe spomienok tamajších kolegov. Niekde sa list začal podpísať a hárky sa potom neposlali, niekde sa len diskutovalo a nepodpisovalo. Niektorí riaditelia závodov zvolili „nezávislý prístup“ – podpisové hárky nechali síce vystavené, no chodili často kontrolovať, kto ich podpísal... Určite na závodoch i správach platilo ešte vo väčšej miere to, čo som už povedal – chcieť od ľudí, aby sa v okamihu rozhodli v nejstej veci, o ktorej ešte pred chvíľou nemali veľmi dôvod uvažovať, no ktorá im už zajtra môže poriadne skomplikovať život, by asi ani nebolo poctivé. Navyše mohli mať oprávnený pocit, že o podstate veci veľa nevedia, tak nech si to tam v Bystrici vyriešia sami. Na druhej strane bolo pravdepodobné, že mnohí vonkajší pracovníci vedeli o závažných skutočnostiach o ktorých sme my na ústredí podniku ani netušili. Vysvetlení a názorov by v tejto súvislosti mohlo zaznieť určite veľa, no to, že atmosféra v podniku nebola zdravá, cítili azda všetci.

Nech už boli v tejto chvíli nádeje a obavy v akomkoľvek pomere, otvorený list predsedovi vlády a ministrom pôdohospodárstva podpísalo 1139 zamestnancov, teda približne tretina. Tento výsledok nemožno pripísať na konto prípravy, pretože žiadna nebola. Treba za ním vidieť jedine to, že ľudia neboli slepí a cítili, že hranice primeranej lojality k podniku boli už prekročené.

Bude to však stačiť na to, aby sa naozaj niečo zmenilo?

Ak mám svoju misiu naplniť, tak jej úvod by mal byť presvedčivý. Čo tak niečo na spôsob lesníckeho festivalu?! Názov mi napadol poľahky - Deň stromu! K nemu som neskôr pridal podtitul, ktorý sa ujal tiež – „sviatok všetkých, ktorí majú radi les“. Miesto konania som navrhol do Čierneho Balogu. Práve tam, v strede Slovenska, sme mali úspešný lesný závod a navyše tu bola neobvyklá atrakcia – funkčná lesná železnica, ktorú začiatkom deväťdesiatych rokov zachránili nelesnícki nadšenci. Program prvého ročníka Dňa stromu, ktorý sa konal 21. júna 2002 vo Vydrovskej doline, som založil na historickom príchode Márie Terézie, ktorá si prišla skontrolovať plnenie svojho lesného zákonníka z roku 1769, známeho pod názvom „Porádek hor, aneb lesuw zachování“. Cisárovnú pôvabne zahrála Oľga Hromadová, sólistka banskobystrickej Štátnej opery. Ešte pred tým, ako sa na improvizovanom „javisku na hornej lúke“ uskutočnil program, položili čestní hostia kyticu v osade Dobroč, kde kedysi stál rodný dom lesníka Jozefa Dekreta Matejovie (1774 – 1841). Mrzelo ma, že Zväz spracovateľov dreva, ktorý bol hlavným kritikom nášho podniku, mi ústami svojho tajomníka Romana Reha účasť na podujatí kategoricky odmietol. Prišli však ochranári, neštátni lesníci, zástupcovia lesníckych škôl i mimovládnych organizácií, a tak pocít, že nám tu všetkým ide o les, bol nefalšovaný. Prítomných v tom utvrdil aj Lesnícky „hyde park“, kde mal ktokoľvek možnosť vystúpiť so svojim názorom. Na záver programu som zradil odhalenie základného kameňa Lesníckeho skanzenu, ktoré za hlasov lesníc vykonal minister pôdohospodárstva Pavel Koncoš. Myslím, že vtedy nikomu zo 426 oficiálne zaregistrovaných účastníkov prvého Dňa stromu nemohlo napadnúť, že tento jednoduchý žulový kameň predznamenáva výrazný prielom v nazeraní verejnosti na slovenské lesníctvo.

25. jún 2009, poobede

vd'aka, pán Štulajter!

O situáciu v LESOCH SR sa začínajú zaujímať médiá. Listy prenikli k redaktorom a je na nás, aby sme vysvetlili svoje postoje. Pred budovou podniku hustnú novinárske mikrofóny i kamery. Podávame základné informácie. Hovoríme otvorene, bez prípravy a akejkoľvek vzájomnej dohody. Nemáme čo retušovať, tajiť, ani si vymýšľať. Zdá sa, že z vedenia nemá nik čo povedať. Generálny riaditeľ už druhý deň mlčí.

Je nepochybné, že médiá v celom prípade zohrali významnú rolu. Venovali podniku a našim aktivitám veľkú pozornosť. Možno s úplnou istotou tvrdiť, že nebyť práce novinárov, naše hlasy by zanikli veľmi rýchlo. Informovali podrobne a pohotovo, pričom sa neudialo nič, čo by pripomínalo manipuláciu s faktami. To, že boli zjavne na našej strane pravdepodobne vyplývalo z toho, že náš čin bol neočakávaný a zriedkavý, a že postupom času novinári uverili, že aj poctivý a pravdivý.

V tejto súvislosti spomeniem denník SME, ktorý venoval kauze LESY SR veľkú pozornosť. Jeho bystrický redaktor Daniel Vražda urobil pre informovanie verejnosti v kauze štátnych lesov veľmi veľa. To nič nemenilo na tom, že k nám, „rebelom“, pristupoval maximálne neosobne, možno až cielene chladno. O to

väčšie bolo moje prekvapenie, keď približne po pol roku, keď téma už naozaj nebola čerstvá, zakončil telefonát, v ktorom som mu poskytol informácie o svojej výpovedi, takto:

„Pán Mičovský, viete vždy sa snažím postupovať profesionálne, ale teraz budem chvíľu osobný. Sledujem dianie okolo vášho podniku už celé mesiace a chcem vám povedať jedno. Myslím si, že ste dobrý človek“.

Viem, nemal by som to uvádzať, znie to neskromne, navyše to môže vrhnúť zlé svetlo na nestrannosť spomínaného redaktora. Musím však povedať, že takýto prejav od človeka, ktorý má neosobnosť azda geneticky naprogramovanú a ktorý nezvykol pri rozhovoroch používať mimiku, mi pripadal po hektických mesiacoch ako mimoriadne uznanie.

Iná kapitola boli blogeri a politickí komentátori. Mnohí náš počin oceňovali, no tvrdili, že prišiel neskoro, keď sa už vraj iné ani nedalo urobiť. Ďalší v ňom videli účelovú hru v prospech „vyšších“ záujmov („bolo len potrebné nájsť staršieho, dôveryhodne pôsobiaceho lesníka, ktorý by sa zhostil svojej role...“).

Svojím hodnotením situácie nás najviac zarazil, no v konečnom dôsledku potešil známy politický komentátor Ivan Štulajter: „... musíme si položiť otázku čím to je, že sa odrazu zamestnanci podniku rozhodnú písať otvorené listy. Je to minimálne neobvyklé a ja si naozaj nemyslím, že takáto akcia je spontánna a nemá politické krytie. Neviem si predstaviť ľudí na Slovensku, ktorí by sa postavili voči vedeniu štátneho podniku, ak by nemali záruku, že takéto konanie nebude následne postihnuté.“

Vďaka pán Štulajter! Pôsobivejšiu poklonu nášmu naivnému počínaniu nezložil naozaj nik.

25. jún 2009, večer

pamflet

Vo večernom spravodajstve bola situácii v našom podniku venovaná osobitná pozornosť. Na našich vystúpeniach bolo cítiť zrýchlený pulz dňa, aspoň na tom mojom určite. Jozef Marko a Peter Gogola dokázali komunikovať oveľa pokojnejšie, každý z nás bol iný, no na presvedčivosti našich výpovedí to určite neubralo. Predseda odborov František Suchanovský mohol v tejto chvíli hovoriť ešte len za seba, no jeho stanovisko bolo racionálne: „Odbory nemôžu byť ani hluché, ani slepé, sme zástupcami zamestnancov, ktorí sa nemôžu pozerať nečinne na to, čo sa deje.“ Menej šťastne sa vyjadril Stanislav Becík, minister pôdohospodárstva, ktorý „takýmto pamfletom neprikladá žiadnu vážnosť“. Myslím, že to čoskoro oľutoval, pretože to bolo skratové vyjadrenie. Média často opakovali to, čo som na konto ministrovho výroku povedal: „Ak sa občania rozhodnú napísať svoj názor a ak sa pod tento názor podpíšu, tak nech by to už bolo posudzované akokoľvek, nik, ani najvyšší úradník štátu nemá právo to nazvať pamfletom“. Myslím, že toto neúčtivé označenie získalo pre naše snaženie sympatie, lebo ešte v ten večer som mal viacero rozhorčených telefonátov, že „čo si to ten Becík dovoľuje“. Neskôr to minister vysvetľoval tým, že nemal dobré informácie a pri neskoršom osobnom stretnutí povedal, že si myslel, že mi len išlo o tú horáreň pre syna...

Hoci Stanislav Becík ešte viackrát vstúpi do tohto príbehu a nebude to väčšinou rola radostná, chcel by som popravde pripomenúť, že sa stal na dlhé mesiace jediným vysokým predstaviteľom lesníctva, ktorý verejne priznal, že „nie všetko, čo títo ľudia povedali, bola nepravda“. Možno sa v jeho situácii a postavení viac povedať ani nedalo a ak to preložíme z reči diplomatickej, tak nám v podstate dal za pravdu. Jeho snahu pozrieť sa na vec z nadhľadu akoby potvrdzovalo aj to, že na slovo „pamflet“ si už viac nespomenul a v médiách nás označil celkom pozitivisticky ako „skupinu proti neporiadku“.

26. jún 2009, doobeda

Naj Horár

To, že Majster Život je neprekonateľným režisérom, sa potvrdilo aj teraz. V tento deň sa v Tajove pri Banskej Bystrici uskutočnila pravidelná a už dávno naplánovaná celopodniková súťaž o najlepšieho lesníka podniku - Naj Horár. Pri tejto príležitosti sa zišlo reprezentatívne zastúpenie nielen súťažiacich, ale aj VIP hostí. Bol tu prítomný aj minister Stanislav Becík, generálny riaditeľ Sekcie lesníckej na ministerstve Július Novotný a generálny riaditeľ LESOV SR Jozef Mindáš. Čaro nechceného spočívalo v tom, že okrem súťaže lesníkov sa mala uskutočniť aj lesnícka súťaž novinárov. Prišlo viacero žurnalistických reprezentácií, pričom za podnik im mali byť súpermi pracovníci komunikačného odboru: Anita Fáková, Jozef Marko, Peter Gogola a ja. V čase, keď sa toto dohodlo nik nemohol predvídať, čo sa medzitým stane.

Ráno, pred slávnostným otvorením súťaže som dostal sms-správu tohto znenia:

„Vážený pán inžinier, pozývam Vás na dnešnú tlačovku vedenia Lesov SR, veľká zasadačka na GR 13:00. Mindáš“

Odpovedal som: „Ďakujem za pozvanie, vážený pán generálny riaditeľ, budem tam. Ján Mičovský.“

Bola to prvá reakcia adresáta môjho listu. Samozrejme, že tam pôjdem, problém bol akurát v tom, že na tú istú hodinu som mal byť prítomný na zhromaždení predsedov základných odborových organizácií zo všetkých závodov, ktorú k aktuálnej situácii na podniku veľmi pružne zvolal predseda Združenia základných odborových organizácií LESOV SR František Suchanovský.

V peknom počasi sa rozbehli v Tajove súťaže. Pomedzi súťažiacich sa pomaly prechádzali a spoločensky konverzovali spomenutí VIP hostia. Nebolo pochyb, že prítomní o aktuálnom dianí v podniku vedeli a bolo zaujímavé sledovať, ako sa k nám správali. Aj tí, čo chceli dať najavo svoje sympatie, to robili len opatrne a skoro konšpiračne. Výnimkou bol v mojom prípade rázovitý ťažbár Paľo Brečka, ktorý svojim zvučným hlasom bez okolkov prehovoril: „Dobre si to všetko napísal, len toho tvojho Janka si tam nemal dávať“. Mal zjavne na mysli služobnú horáreň, o ktorej som v liste písal. A musím povedať, že mal celkom dobrý postreh, lebo táto pasáž, hoci som ju napísal presne a vložil by som ju do listu opäť, naozaj u viacerých vyvolávala pochybnosti o nezištnosti môjho konania.

Naše „komunikačné družstvo“ práve súťažilo na strelnici, keď k nám prišla najvyššia lesnícka trojica. Scénka, ktorá nasledovala bola výstižná: Minister

Stanislav Becík mi podal ruku a nepovedal nič. Generálny riaditeľ Jozef Mindáš ma „nevidel“. Najviac času si pre mňa našiel generálny riaditeľ Július Novotný, ktorý ma pozdravil až nečakane ústretovo:

„Pán Mičovský, hoci nesúhlasím s vami, ale keď vy niečo na lesníckom Slovensku urobíte, tak to vždy stojí za to. Teraz možno budete mať v podniku problémy, ale takýchto ľudí ako vy si ja z rezortu nepustím...“.

Možno by sa takáto reakcia Júliusa Novotného mohla vnímať aj ako istý prejav sympatií, no nemyslím si, že bola celkom namieste. Funkčne najvyšší lesník Slovenska a v podstate priamy nadriadený Jozefa Mindáša mal byť stavom vecí na podniku už dávno znepokojený a terajšia aktuálna situácia ho mala viesť k okamžitým ráznym opatreniam.

Z Tajova sa ponáhľame do Banskej Bystrice, kde nás čakajú dve dôležité udalosti.

Lesnícky skanzen

Čo ma viedlo k nápadu vybudovať Lesnícky skanzen? Prapôvodná inšpirácia spočívala v dávnej správičke z podnikového časopisu *Východoslovenské lesy*. Hovorilo sa v nej o pláne zriadiť v okolí Morského oka vo Vihorlate lesnícke múzeum. Druhým, podstatne čerstvejším podnetom, bola návšteva Múzea kysuckej dediny vo Výchylke, kam návštevníkov priváňa lesná železnica. Tieto dve spomienky mi splynuli do zaujímavého nápadu. Veď my takúto železnicu vo Vydrowskej doline máme! Priváňa návštevníkov na prázdnu lúku, tí sa tu trocha prejdú a najbližším spojom sa vracajú späť. Čo takto ponúknuť im prehliadku lesníckeho prírodného múzea, ktoré začne práve tam, kde železnica končí?!

Po prvom Dni stromu sme mali základný kameň Lesníckeho skanzenu, no len veľmi nejasnú predstavu o skanzene samotnom. A práve v tom čase som začul na chodbe podniku mierne pichľavú poznámku: „Kameň odhalili, no skanzen tam nikdy nebude...!“ Táto veta zaznela v pravú chvíľu. Začal som konať a kombinácia osobného nasadenia, nemalého šťastia a najmä nadšených ľudí, ktorých som začal stretávať, sa pre budúci výsledok ukázala ako rozhodujúca.

Momentov, ktoré rozhodli o výslednom úspechu bolo viac. Jeden z nich predchádzal samotnému odhaleniu základného kameňa. Riaditeľ závodu v Čiernom Balogu Miro Engler sa o materiáli týkajúcom sa programu prvého Dňa stromu, ktorý som netakticky dal do vedenia podniku bez konzultácie s ním, dozvedel a prišiel sa ma spýtať, čože mu to tam vymýšľam! S myšlienkou Dňa stromu sa stotožnil rýchlo, no to, že by tam malo vyrásť prírodné múzeum sa mu nepozdávalo. V doline fungovala riadna lesná výroba. Navyše tam bol dobrý poľovný revír. Naše rozdielne pohľady postupne vyústili v moje presvedčenie, že múzeum tam nepresadím a hoci ma strata lesnej železnice pre tento účel veľmi mrzela, rozhodol som sa vhodný priestor hľadať inde, niekde pri Beňuši. Aj som sa tam vybral, cestou som sa zastavil na Čiernom Balogu, aby som oznámil, že ich už svojím nápadom trápiť nebudem. A práve vtedy sa udialo čosi, čo mi dnes pripadá ako zásah osudu. Riaditeľ závodu mi skôr, ako som stihol povedať dôvod svojej rozlúčkovej návštevy oznámil, že to s tým skanzenom predsa len skúsia. A hoci Engler býval na diskusiu ťažkým partnerom, mal vlastnosť, ktorá sa pre Lesnícky skanzen ukázala rozhodujúca: ak sa pre niečo rozhodol, tak išiel do toho s celou svojou riaditeľskou autoritou. A tú mal nemalú.

Iný, pre Lesnícky skanzen veľmi významný moment nastal po pochôdzke, na ktorej som na jeseň 2002 oboznámil zástupcov generálneho riaditeľa Ladislava Gašpara a Jána Nováka so zamýšľanou trasou Lesníckeho skanzenu. Hoci všetko zatiaľ existovalo len v mojich predstavách, na porade, ktorá sa konala bezprostredne po skončení pochôdzky navrhol ekonomický riaditeľ Ján Novák, aby sa výstavba skanzenu financovala z fondu rozvoja, ktorý sa vo výške 5 miliónov korún zachoval ešte z bývalého podniku Stredoslovenské lesy a ktorý sa svojím štatútom pre tento účel hodil. Bol to naozaj dôležitý moment, možno najdôležitejší zo všetkých, pretože bez reálneho finančného krytia by aj najkrajšie myšlienky ostali len na papieri. Ďalší z rozhodujúcich okamihov sa udial na koordinačnej porade v kancelárii starostky obce, ktorá sa konala len niekoľko mesiacov pred naplánovaným otvorením Lesníckeho skanzenu. Ten bol v tej chvíli už vo vysokom štádiu príprav. Moji kolegovia z Lesného závodu v Čiernom Balogu mi rezolútne oznámili – nestihne sa to! Neslúži mi to vôbec ku cti a myslím, že niečo podobné som v živote nikdy pred tým ani po tom neurobil: Nepekne som zlostne tresol pästou po stole: tak to teda nie!! Bolo to krajne neslušné, ale možno práve to pomohlo. Našlo sa riešenie ako prekonať najmä administratívne bariéry a práce sa napokon vďaka mimoriadnemu nasadeniu domácich kolegov stihli. Dňa 21. júna 2003 mohli tak na 2. ročníku Dňa stromu minister pôdohospodárstva Zsolt Simon a minister životného prostredia László Miklós spoločne prepíliť vstupný konár do Lesníckeho skanzenu. Podujatie, na ktorom sa zúčastnilo vyše 2000 návštevníkov malo úspech. Myslím, že mnohým nabehli zimomriavky, keď dolinou s hlasným trúbením schádzal po dlhých rokoch opäť naložený lesný vláčik s veľkým nápisom ZAČÍNAME. Pôsobivé bolo úvodné vyznanie Majstra Ladislava Chudíka, rodáka z neďalekého Hronca. Program obohatila scénka Nezabudnutý, (scenár som napísal podľa knihy Petra Kováčika Svätý z Handľov), pri ktorej novátorské metódy lesníka Jozefa Dekreta Matejovie bráni pred grófskou vrchnosťou Henrich Wilckens, prvý vysokoškolský lesnícky profesor na svete (veru, aj takého sme mali v Banskej Štiavnici!). Vyvrcholením dňa bola oficiálna prehliadka „chodníka lesného času“, ktorý spojil prvých 46 zastávok Lesníckeho skanzenu.

Musím však dodať jednu veľmi dôležitú vec. Hneď na začiatku budovania skanzenu som sa spoznal s dvomi výnimočnými ľuďmi: s architektom Vladom Paškom, ktorý patrila k záchrancom Čiernohronskej lesnej železnice a Julom Burkovským, lesným inžinierom, uznávanou autoritou v ochrane prírody. Obidvaja boli nadšencami lesníckej histórie, obidvaja už o niečom podobnom ako Lesnícky skanzen dávno snívali a - čo je najpodstatnejšie - obidvaja svojimi vedomosťami, zanietením a obetavosťou mierou vrchovatou prispeli a roky prispievajú k úspechu výnimočného diela.

Lesnícky skanzen je sen, ktorý mi život umožnil presnívať do skutočnosti. Obohatil ma o radosť z tvorivosti, nové vzťahy i nádeje, že sa mi podarí niečím prispieť k zachovaniu lesníckej histórie a zveladeniu lesníckej kultúry. Počas doterajších siedmich rokov prešlo bránami Lesníckeho skanzenu vyše 200 000 návštevníkov azda zo všetkých krajín sveta, pričom návštevnosť každým rokom výrazne vzrástá. Mnohí po absolvovaní trasy udeľujú skanzenu najvyššie vyznamenanie, keď sa prekvapene pýtajú: „To naozaj toto všetko vy, lesníci robíte?! A my sme si mysleli, že len rúbete stromy a polujete...“ Tí zahraniční navyše konštatujú: „Ďakujeme, takéto múzeum u nás nemáme, ani sme podobné inde nevideli...“. A o to práve ide: ukázať hodnoty lesa a význam lesníckej práce preň. A potešiť sa z toho, že

sme domácim i svetu dokázali ponúknuť kúsok lesníckeho poznania v nevšednom prevedení.

Ako osobitné ocenenie som vnímal slová Blažej Možuchu, ktoré kedysi vyslovil na konto môjho podielu pri vzniku Lesníckeho skanzenu: „Jano, že nás toto nikoho nenapadlo!“ Bola to však rovnako jeho zásluha, pretože rozoznal dôležitosť vzniku kultového miesta slovenského lesníctva a svojou autoritou jeho vznik jednoznačne podporil a odštartoval.

26. jún 2009, 13 h 00 min

odborári

34

František Suchanovský bol nielen najvyšším odborovým predstaviteľom v podniku, ale zároveň členom jeho Dozornej rady a taktiež vedúcim odboru nákupu tovaru a služieb. Tento silný funkčný triumvirát dával tušiť, že ide o človeka, ktorý má o situácii v podniku dobrý prehľad. Potvrdil to aj tým, že bezprostredne po prepuknutí udalostí vstúpil s nami do kontaktu, pričom netajil svoju nespokojnosť s vedením podniku. Bol prítomný aj pri včerašom chodbovom mítingu, ktorého atmosféra ho zrejme zaujala aj z pohľadu odborára. Oceňovali sme, že sa snažil čo najrýchlejšie zvolať mimoriadne rokovanie Združenia závodných výborov Odborového zväzu Drevo – lesy – voda, ktoré pozostávalo z predsedov 30-tich odborových organizácií odštepných závodov celého podniku. Práve toto rokovanie sa teraz začalo odohrávať v historickej budove Štátnych lesov. Nešlo z nášho pohľadu o málo – odborári sa mali rozhodnúť, či našu „neodborovú“ spontánnu iniciatívu podporia. Vstúpili sme s Petrom Gogolom do malej zasadačky, kde už bolo do 40 ľudí. Podrobne som im opísal dôvody, ktoré ma viedli k napísaniu otvoreného listu. Vnímam som, že atmosféra bola naklonená k súhlasu. Bola však vyslovená jedna pochybnosť. Týkala sa predaja horárne Repište v Sopotnickej doline, o ktorej som v liste tiež písal. Tento objekt bol ponúknutý môjmu synovi, ktorý tam robil lesníka, ako služobný byt, no následne bola ponuka zrušená a horáreň predaná ako prebytočná. Vysvetľoval som, že uvedený predaj som použil ako zjavný príklad nesprávneho narábania s majetkom podniku.

„Je predsa zásadný rozdiel, ak horáreň obklopenú štátnymi lesmi dostane na dobu výkonu lesníckej služby pridelenú ako služobný byt lesník, ktorý tam pracuje a ktorý ju raz zanechá na rovnaký účel svojmu nástupcovi, ako keď ju navždy odpredáme do súkromných rúk“, zdôrazňoval som.

Peter vysvetlil okolnosti, ktoré súviseli s listom, adresovaným premiérovi a ministrom. Vzápätí sme sa z rokovania odborárov vzdialili a ponáhľali do veľkej zasadačky, kde sa už začala tlačová konferencia zvolaná generálnym riaditeľom. Zasadačka bola plná novinárov a rozmýšľať o tom ako sa vyvinie dôležité rokovanie odborárov, sme teraz už nemali kedy.

26. jún 2009, 13 h 15 min

„ja som to podpísal!“

Mne, ako pozvanému, sa dostalo na tlačovej konferencii miesta vedľa kompletne zasadnutému vedeniu podniku, ktoré pozostávalo z generálneho riaditeľa a štyroch odborných riaditeľov. Avšak Jozef a Peter, ktorí prišli spolu so mnou, boli osobne organizačnou riaditeľkou Editou Tomekovou zo zasadačky vykázaní a Anitu, ktorá čakala pred budovou štáb Markízy, do nej ani nevpuštala. Nespôsobnosť takéhoto postupu bola zvýraznená skutočnosťou, že všetci traja mali účasť na tlačových konferenciách v pracovnej náplni. Petrove víťazné gesto, ktoré stihol urobiť vo chvíli vynúteného opúšťania zasadačky si všimli aj televízne kamery.

Jozef Mindáš odmietol nevýhodné prenájmy revírov, obchodný riaditeľ Jaroslav Holiga nevýhodné predaje dreva a Edita Tomeková nevýhodné predaje majetku. Ja som dostal slovo až vo chvíli, keď prišiel rad na „synovu“ horáreň. Už som pochopil, že práve v tomto bode videlo vedenie podniku šancu premeniť otvorený list na akési moje nízke vybavovanie si účtov. Pre tento účel bol na tlačovku Mindášom pozvaný aj Vladimír Masica, riaditeľ závodu v Slovenskej Ľupči, ktorému horáreň patrila. Jeho úlohou bolo novinárom vysvetliť, že môjmu synovi síce horáreň na závode ponúkli, no keďže sa nevyjadril dostatočne rýchle, bola ponúknutá inému zamestnancovi. Vlado Masica mal v tejto fraške pridelenú smutnú rolu. Dobré vedel, že lesníka Jána Mičovského ml. pred časom sám osobne vyzval k tomu, aby o pridelenie služobnej horárne Repište okamžite požiadal, lebo inak „o ňu závod príde, lebo ju chcú kúpiť“. Syn tak s radosťou urobil, pretože odkedy pred tromi rokmi skončil Lesnícku fakultu a začal lesnícku službu na obvode, býval v podnájme. Keď sa o niekoľko dní o osud „svojej“ horárne u riaditeľa osobne zaujímal, už bolo všetko ináč, lebo jeho žiadosť „musel“ riaditeľ roztrhať... To teraz na tlačovke Masica poprel.

„Vlado, viem, že pred týmito tu nemôžeš povedať pravdu, sme však spolužiaci, tak prosím ťa, aspoň neklam, nech sa ti otec v hrobe neobracia!“ apeloval som na svojho spolužiaka, ktorý pochádzal z Medzilaboriec a s ktorého otcom som tam kedysi na tamomšom lesnom závode pracoval.

Situáciu sa rozhodla zachrániť riaditeľka Tomeková, ktorá vysvetlila, že horáreň bola pridelená zamestnancovi podniku, ktorý mal akútny bytový problém. (Ten bytový problém zrejme až taký akútny nebol, pretože dotýčny kolega sa do „bytu“ nenastahoval ani do roka. Objekt však mal ako chata v NAPANTe svoju cenu). Na to som reagoval tak, že som požiadal Editu Tomekovú aby jednoznačne povedala, či horáreň bola dotýčnemu zamestnancovi prenájatá, alebo predaná.

„Predaná...“ odpovedala pani riaditeľka.

„Ďakujem, nemám k tomu čo viac povedať!“ obrátil som sa smerom k novinárom.

Tých zaujímalo, či otvorený list premiérovi, kritizujúci klientelizmus a korupciu na podniku podpísal aj niekto z vedenia. Pre Petra Chrustu to určite nebola ľahká chvíľa, ale zvládol ju so ctou:

„Ja som to podpísal!“ povedal rozvojovo-technický riaditeľ bez váhania. Za zaznamenanie stojí okolnosť, že to bol vo vedení jediný človek, ktorý prešiel lesníckou praxou.

Novinári sa teraz zhromaždili na námestí pred budovou, kde čakali na výsledok rokovania odborárov. Čas využili aj na rozhovor s Petrom Chrustom. Práve tu povedal pamätné slová, ktoré médiá potom často citovali. A ktoré ho v podstate stáli miesto. Na otázku, či pociťuje v podniku politické tlaky otvorene odpovedal:

„Každý lesný závod je pridelený určitej koalícnej strane. Nevieť to už presne povedať, tuším je sedem závodov SNS, osem závodov HZDS a zvyšok Smeru.“

Bolo to po prvý krát, čo vysoký predstaviteľ podniku verejne priznal tušenú pravdu. V spomienkach sa mi vynorili vety jedného z riaditeľov závodov, ktorý s hanbou spomínal na to, ako pred svojim menovaním do funkcie nedôstojne stál pred jedným z predsedov koalíčných strán, ktorý tam riaditeľom „svojich“ závodov oznamoval predstavy o tom, ako sa majú „správať“. Spomínal s hanbou, ale riaditeľom ostal rád...

Lesnícke informačné kancelárie

Nápad premeniť každú lesnú správu a každý lesný závod aj na informačnú kanceláriu, ktorá bude schopná poskytnúť informácie nielen o lesníckych, ale aj prírodných, kultúrnych a historických reáliách spracovaného územia, spadá do obdobia, v ktorom podniku šéfoval Karol Vinš. Hoci jeho nástup bol poznačený nekritickým odmietaním všetkého predchádzajúceho, práci s verejnosťou pripisoval veľký význam a podporoval ju. Mal som s tým vnútorný problém. Na jednej strane sa Karol Vinš k Blažejovi Možuchovi, čestnému a múdremu chlapovi zachoval nespravodlivo, na druhej nebolo možné nevnímať jeho mimoriadnu snahu dať lesníctvu vážnejší spoločenský rozmer a podnik posunúť vyššie. O tom, že to bol profesionál s jasnými cieľmi svedčilo aj to, že nebol ochotný slepo rešpektovať politické intervencie a po čase sa dostal do sporu s kruhmi, ktoré ho do funkcie nominovali.

Lesnícke informačné kancelárie (LIK) boli investíciou, ktorá nevyžadovala mimoriadne prostriedky. Išlo predovšetkým o prerod myslenia lesníkov, ktorí boli zvyknutí občas les vnímať ako svoje zvrchované územie a každého, kto doň prichádza, takmer ako votrelca. Cieľom projektu teda nebolo zriaďovať skutočné kancelárie, ale podporovať ochotu lesného personálu pri kontakte s návštevníkom lesa, upozorniť ho na aktuálnu situáciu z pohľadu bezpečnosti a poskytnúť mu všestranné informácie spojené s regiónom. Tým sa mala prirodzene zvyšovať aj autorita lesníka. Úvaha to bolo správna. Absolvoval som spolu s kolegyňou Jankou Gerovou stretnutia s množstvom lesníčok a lesníkov zo všetkých závodov, kde sme sa ich pokúšali touto myšlienkou nainfikovať. A myslím, že celkom úspešne. Naozaj to bol boj o myslenie, akákoľvek direktíva by bola v takejto veci neúčinná. Napomôcť tomu mali aj rôzne informačné materiály. V tomto smere boli najúspešnejším produktom mapy lesníckych informačných kancelárií, ktoré sa stali vyhľadávanou kartografickou raritou. Účelne spájali informácie o všeobecných krajinárskych hodnotách územia s lesníckou osvetou. Autorkou ich vydarenej grafiky, ostatne tak

ako aj mnohých iných pôsobivých propagačných lesníckych materiálov, bola Mária Gálová z Národného lesníckeho centra vo Zvolene. Postupne sa nám počas štyroch rokov podarilo vydať mapy LIK pre 16 z 26 odštepných závodov. Ich tvorba bola dlhodobou kolektívnou záležitosťou, ktorá prinášala radosť a poznanie nielen pre návštevníkov, ale aj pre samotných tvorcov z jednotlivých závodov.

Ako turistovi, ktorý s mapami v batohu od mladosti brúsil Slovenskom, mi autorská spolupráca pri zostavovaní týchto kartografických lahôdok prinášala osobitné potešenie.

26. jún 2009, 16 h 30 min

výrok odborárov

Na stanovisko odborov sme spolu s novinármi čakali pred budovou podniku dlho a s napätím. Bude to ďalšia z rozhodujúcich chvíľ. Deň predtým nám sice predseda Suchanovský vyjadril svoju podporu, ale s tým, že nemá právo hovoriť za všetky základné organizácie. To bola akiste pravda, no na druhej strane jeho názor určite nebol pre regionálnych odborových šéfov zanedbateľný. Keď sa v portáli historickej budovy lesov zjavil najvyšší predstaviteľ odborov, zakryl ho pred našimi očami les mikrofónov a kamier.

„Združenie závodných výborov Odborového združenia Drevo-Lesy-Voda sa stotožňuje s otvoreným listom adresovaným predsedovi vlády a ministrovi pôdohospodárstva zo dňa 25. júna 2009, ktorý poukazuje na znepokojivú situáciu v štátnom podniku Lesy SR, na čo už Združenie poukazovalo na svojich zasadnutiach za prítomnosti vedenia generálneho riaditeľstva Lesov SR, š.p.“.

Bác! Asi nám nik nemohol zazlievať to, že sme po týchto slovách pocítili úľavu a radosť. Veď ešte predvčerom sme v kútiku duše očakávali, že nás už na druhý deň nepustia do podniku a tu zrazu zástupcovia 3000 zamestnancov podniku potvrdzujú, že cítia to isté, čo my!

Ideme na pivo, kde domýšľame návrh, ktorý dal Marcel, aby sme zorganizovali na podporu čistoty riadenia štátnych lesov petíciu. Hľadáme text i názov petície. Podvečer sa rozchádzame s pocitom takmer víťazným.

26. jún 2009, večer

precitnutie

Doma som o pozoruhodnom dni referoval synovi Jankovi, ktorý sa stal nechtiac „hlavnou postavou“ časti otvoreného listu, spojenej s horárňou. Nezdíeľal moju eufóriu.

„Ale čo konkrétne ste dosiahli?! Hromadíte možno pravdivé, no všeobecné frázy o korupcii a klientelizme, ktoré ste ničím nepodložili. Bude trochu vzruchu a o chvíľu zase ticho...!“

Cítim, že má viac pravdy, ako by sa mi po takom hektickom dni chcelo pripustiť. Veľa sa povedalo, no aké konkrétne záchytné body sme ponúkli tým, ktorí by to mali preveriť? Posielam najbližším kolegom, s ktorými ma posledné udalosti veľmi spojili, mail tohto znenia:

Anitka, Peter, Jožko, Marcel!!

Myslím, že optimizmus s ktorým sme sa dnes rozchádzali bol pochopiteľný, ale nie celkom opodstatnený. Súhlas odborov je iste úspech, no neviem odhadnúť progresivitu ďalšieho vývoja odborárskej aktivity... Založili sme síce veľký oheň, no bojím sa, že téma sa pomaly z pohľadu verejnosti i novinárov miňa... Treba nové polienka pod koto! ..Petícia LESNÝ PRIEVAN (pokús o jej pomenovanie...) je dobrý nápad, určite ju urobíme, ale nie je tým, čo by mohlo výrazne zarezonovať naším tunelovaným podnikom a svedomím verejnosti. Bude to dôležitá celospoločenská iniciatíva, ale vnímam ju len ako „sprievodnú hudbu“ niečoho oveľa dôležitejšieho, čo teraz potrebujú naši stále neveriaci kolegovia a verejnosť počuť: TVRDÉ KONKRÉTNOSTI!!!! Navrhujem:

1. Becík sa dnes vyjadril, že vedeniu podniku verí a neveriacim je ochotný dať všetky zmluvy k dispozícii. To je dôležitý moment, ktorého sa chytme. Žiadajme o preverenie konkrétnych zmlúv!

2. Požiadal som p. Spišiakovú (*podniková právnička, pozn. autora*), aby nám dala tipy na zmluvy, ktoré by zaujali novinárov, kolegov i verejnosť.

3. To podstatné: Musíme my natvrdo vyrukovať s konkrétnymi tunelovačkami, ktoré poznáme:

- Ja: Ormonde
- Jožko: Zmluva o mediálnom poradenstve
- Chrust: Holigov zisťný príkaz na ťažbu 200 tis. listnatej hmoty
- Marcel: Nevýhodné prenájmy revírov
- Chaty – nevýhodné prenájmy a predaje, vždy konkrétne

Cítim to ako absolútnu prioritu, inak to zaspí a Mindáš preberie iniciatívu. Všimnite si, čo o nás na tlačovke nahovoril: „Zneužili, neinformovali, boja sa o miesta... žiadny predaj dreva na pni nechystáme....“ Musíme Mindášovu administratívu zahltiť povinnosťami odpovedať a Becíkovi otvoriť oči až ho to naozaj znechutí a našťve.

Prosím vyjadrite sa, času nazvyš niet a neostáva nič, len bojovať do konca. Zistíme si konkrétnosti a zvolajme tlačovku (?).

Všetkým Vám ďakujem

Jano

Návrh bol prijatý. Stretneme sa u mňa vo Zvolene a budeme na veci pracovať celý víkend tak, aby sme v pondelok ráno mali veci hotové.

Môj zvolenský byt sa na 48 hodín premieňa na neobvyklé centrum. Mnohí doň prichádzajú i odchádzajú, niektorí tu aj prespia. Máme do pondelka dve veľké úlohy – odštartovať petíciu a spísať konkrétne podozrenia poškodzovania podniku.

Petícia dostáva názov Ľudia pre lesy. Jej podobu vytvárame s pomocou mnohých lesníkov z celého Slovenska. Marcel Lehocký sa stáva ústrednou postavou kreovania pravdivého textu, v záujme čoho pretelefonuje celé hodiny. Jeden z najúčinnějších zásahov do znenia petičného textu nám navrhne lesný taxátor a skúsený banskobystrický poslanec Milan Lichý. Konečná podoba petície bola nasledovná:

ĽUDIA PRE LESY

Lesy sú najvýznamnejším prírodným bohatstvom Slovenska, sú zdrojom čistého vzduchu, pitnej vody, pýchou našej krajiny, sú nielen producentom dreva, ale najmä domovom stromov, rastlín, zvierat i ľudí, miestom pre oddych, rekreáciu. Lesy sú vecou verejnou. Preto my, dole podpísaní občania Slovenskej republiky touto petíciou žiadame:

prezidenta Slovenskej republiky,
predsedu vlády Slovenskej republiky,
ministra pôdohospodárstva Slovenskej republiky,

aby lesy neboli nikým a ničím zneužívané, ale trvalo zachované pre ďalšie generácie. Žiadame, aby lesnícke organizácie a podniky obhospodarovali lesy na Slovensku zodpovedne, odborne a transparentne, bez koristníctva, bez politického vplyvu a vplyvov lobistických a záujmových skupín. Sme proti tomu, aby lesy boli predmetom politického obchodovania!

Táto petícia nemá žiadny politický podtext a žiadny politický cieľ. Naším spoločným dobrým úmyslom je otvorene, zodpovedne a slušne upozorniť na súčasné negatívne dianie v lesnom hospodárstve všetkých, ktorým záleží na budúcnosti lesov a lesníctva na Slovensku.

Do petičného výboru chceme získať osobnosti, ktoré by zvýšili dôveryhodnosť nášho zámeru. Nie je jednoduché presviedčať niekoho cez telefón, aby veril, že vec je čistá, že ju môže podporiť svojim verejne známym menom. Tu sa nám osvedčujú dobré vzťahy nadviazané za roky organizovania Dňa stromu. S uvedením medzi členov petičného výboru súhlasia majstri slova: Ladislav Ťažký, Ladislav Chudík, Tomáš Janovic, Ľubomír Feldek, známy sochár Fero Guldan i špičkový lesnícky profesor Milan Saniga.

Prichádzajú však aj sklamaná. Našu ponuku vstúpiť do petičného výboru odmietajú niektorí ľudia, o ktorých postojoch sme dovtedy nepochybovali. Nemáme však právo nikoho súdiť. Napokon, okolo seba nachádzame oveľa viac odhodlania a odvahy, akoby sme ešte pred pár dňami čakali.

Okrem textu petície nám treba zvládnuť aj jej administratívu a zákonné

náležitosti, s ktorými nemáme žiadne skúsenosti. V tom nám pomôže Martina Pavlíková z Občianskeho združenia Slatinka. Na každom hárku musí byť text petície a osoba určená výborom pre styk so štátnymi orgánmi. Túto úlohu prijíma Jozef Marko.

K tejto sobote patrí aj moje hodinové živé vystúpenie v rádiu Lumen. Hovorím už naozaj bez zábran o zle, voči ktorému sme sa postavili. Reakcie poslucháčov sú prekvapivou zmesou obdivu, sympatií i povzbudení. Som im za to vďačný, hoci vo svojej podstate je smutné, že otvorené neanonymné vyjadrenie názoru na konkrétny spoločenský problém dostáva tak ľahko punc čohosi neobvyklého...

Lesnícke náučné chodníky

Úspech Lesníckeho skanzenu viedol k snahe rozšíriť tento spôsob práce s verejnosťou aj do iných častí Slovenska. Bolo to možné aj pomocou lesníckych náučných chodníkov (LNCH), ktoré odštepne závody budovali s veľkou nápaditosťou.

Vznikla sieť takmer tridsiatich chodníkov, každý iný, každý pozoruhodný. Väčšina bola určená pre peších návštevníkov, v ústrety sme však vychádzali aj cykloturistom (LNCH Bolešov – Krivoklát), ba jeden „chodník“ si vyžadoval aj plavbu na lesníckej pramici (LNCH Dunajské luhy). Na chodníkoch bolo možné názorne sa zoznámiť so životodarnými funkciami lesa, históriou lesníctva, prácou lesníka, no neraz aj so širšou históriou územia. Niektoré chodníky vyžadovali od návštevníka nemalý výkon za ktorý sa mu odmenili mimoriadnou krásou (LNCH Tajch), niektoré boli krátkou prechádzkou v historickom parku (LNCH Park Parchovany), iné sa situovaním pri škole stávali trvalou súčasťou vyučovacieho procesu (LNCH Oravská Lesná). Líšili sa aj svojim zameraním, napríklad LNCH Zvernica Teplý Vrch pri Rimavskej Sobote ponúka najmä poľovnícke poznatky (umožňuje však aj návštevu inak neprístupného hradu Veľký Blh). LNCH Jozefa Dekreta Matejovie pod Donovalmi spája rarity technické („konský výťah“ Chytrô), etnografické (lesné osady Prašnica, Valentová), memoriálne (tragický zánik časti lesníckej osady Rybô v lavíne), kultúrne (miesto nakrúcania Vlčích dier, kde zanechal odtlačok svojej ruky Majster Ladislav Chudík) i živelné (veľký lesný požiar). LNCH Smolnícka Osada pri Mníšku nad Hnilcom predstavuje citlivý výberkový spôsob lesného hospodárenia, ktoré je do značnej miery predobrazom budúcnosti lesníckej práce.

Nech už boli lesnícke náučné chodníky situované a zamerané akokoľvek, všetky verejnosti ponúkali pohľady na hodnoty lesa a prácu lesníka. Bol to ten druh lesníckej osvetu, ktorý nachádzal v radoch lesníkov veľa obetavých nadšencov a medzi verejnosťou množstvo vďačných návštevníkov. Mal som možnosť tomuto procesu napomáhať a som presvedčený, že je to jedna z dobrých ciest vedúcich k vzájomnému pochopeniu lesníkov a verejnosti pri múdrom využívaní darov lesa.

My dnes hrdó hovoríme o tridsiatke lesníckych náučných chodníkov, je to však iba začiatok. Napríklad Štátne lesy v Poľsku vybudovali už približne šesťsto takýchto chodníkov! A tamojší lesníci sú veru ktosi! V rebríčku dôveryhodnosti sú dlhodobo na druhom mieste, hneď za hasičmi.

Inšpiratívna krajina.

Paralelne s petíciou zostavujeme v druhej polovici tohto rušného vikendu aj zoznam konkrétnych podozrení z nehospodárneho nakladania s majetkom štátu. Hoci každý z nás má čím prispieť do smutnej štatistiky, domnievať sa, že dáme dohromady celkový obraz podnikovej hanby, či skôr hanby tých, ktorí ho vedú, by bolo naivné. Neboli sme nikdy „blízki vedeniu podniku“ a dostali sa k nám len veci, ktoré nás nemohli pracovne obísť. Ale ani to nebolo málo.

Ja na papier kladím viac ako podozrenie, že pri nakrúcaní 12-dielneho televízneho seriálu „Rozprávanie stromov“, ktorý bol určený pre STV, zaplatil podnik nezmyselne veľa. Moja skúsenosť s týmto seriálom bola jedným zo „štartérov“ vyjadrenia nespokojnosti so spôsobom riadenia podniku. Myšlienka však nebola zlá. Dostal som od Jozefa Mindáša za úlohu spolupracovať na výrobe diela, ktorého cieľom bolo netradičným spôsobom predstaviť lesné dreviny. Bola to zaujímavá práca. Vymýšľal som námety, prepísal ich do scenárov, dojednával účinkujúcich, najmä kolegov, zháňal rekvizity, organizoval termíny... Sám som aj vystupoval v role jedného z dvoch sprievodcov svetom stromov. Partnerom mi bol spočiatku Štefan Nižňanský, neskôr, keď sa stal generálnym riaditeľom STV, mal som možnosť pohľadať si niekoho sám. Vybral som si populárneho herca zvolenského divadla Vlada Rohoňa. Pracovalo sa s nadšením, v piatok i sviatok. Namýšľať si, že sme vytvorili významné dielo, by bolo nadnesené, ale ohlasy boli dobré a veru som si užil aj závan slávičky, keď ma cudzí ľudia oslovili, že ma poznajú z tých stromov a že sa im seriál páči. Aj mne by sa páčil, keby...! Keby sa za každý, približne 12-minútový diel neplatilo neuveriteľných 450 000 korún plus DPH. A aby to nebolo málo, po čase podpísal generálny riaditeľ dodatok, že za každý diel sa bude priplácať ešte o 85 000 korún viac! Tie nehorázne faktúry na stole ma páľili! Čo iné si môžu kolegovia pomyslieť, iba to, že z každej mám peknú províziu, veď by som okolo toho azda nebehal toľko zadarmo. Pravda však bola taká, že ani ja, ani nik z ľudí, ktorých som o účinkovanie požiadal, nezobrali ani halier. Robili sme to nezištne a radi.

Viackrát som v tejto veci navštívil pána Mindáša a apeloval naňho, že cena jednotlivých dielov, ktoré sme z veľkej časti zabezpečovali sami, je krajne neprimeraná, aby sme od toho odstúpili. Ba sám som aj navštívil v Bratislave Juraja Dobiša, námestníka generálneho riaditeľa STV, aby netrvali na pokračovaní nakrúcania, že je to pre náš podnik finančne neúnosné. Moje intervencie boli márne, súkromná spoločnosť Ormonde, sro., ktorá celú vec realizovala, chcela svoje... Keď mi pri jednej z mojich návštev kancelárie generálneho riaditeľa Jozef Mindáš na moju žiadosť o zastavenie nakrúcania so sklopenými očami povedal, že sa to už nedá, „lebo veci zašli príďaleko“, pochopil som smutnú pravdu i svoju naivitu. Veci už naozaj zašli príďaleko. Snažil som sa preto aspoň faktúry od Ormonde zdržiavať a dávať k preplateniu čo najneskôr, pretože kríza sa na pohybe podnikových peňazí už prejavovala naplno. Generál mi síce na úhradu nikdy nedal priamy pokyn, no robil tak nepriamo, cez svojho ekonomického riaditeľa Ľuboša Németha, ktorý ma často žiadal, aby som faktúru rýchlo podpísal, lebo Mindáš to z ciest urguje.

Možnosť k účinnejšiemu späťeniu sa mi dalo právne oddelenie podniku,

ktoré malo odsúhlasiť zmluvu s časopisom FARMÁR. Jeho redakcia mala záujem šíriť seriál „Rozprávania stromov“ prostredníctvom vloženého DVD. Bola to dobrá myšlienka, v podstate reklama pre seriál i podnik zadarmo. Naši právnici však jej odsúhlasenie podmienili tým, že ORMONDE nám musí potvrdiť, že boli v zmysle zmluvy vysporiadané autorské práva tvorcov seriálu, aby sme ich ďalším šírením diela nepoškodili. Tak toto ma zaujímalo aj osobne! Ak by už mala byť reč o autorských právach, tak ich nemalá časť patrí aj mne. Ormonde však v tejto veci na oficiálnu žiadosť podniku ani po urgenciách neodpovedalo. Posledným krokom bolo vo februári 2009 moje písomné oznámenie Jozefovi Mindášovi, Ľubošovi Némethovi a právnenému odboru, že protestujem, aby sa faktúry v tejto veci dávali preplácať bez toho, aby druhá strana plnila svoje povinnosti na ktoré sme ju vyzývali. Németh ma prosil, „podpiš, veď filmy boli dodané a vieš, že to Mindáš naháňa...“

Filmy boli naozaj vyrobené a na STV odvysielané, dokonca seriál získal na festivale dokumentárnych filmov aj ocenenie, no dobrý pocit z neho mi chýbal. Tam, kde malo byť zaplatené nanajvýš niekoľko stotisíc korún, bolo zaplatených šesť miliónov! Ak by neexistovalo v konaní Jozefa Mindáša nič iné, iba toto, bolo to dosť na vážne zamyslenie sa nad jeho hospodárením. Bola to však len špička ľadovca.

Marcel Lehocký dal na papier závažné poznatky z oblasti rozpadu poľovníctva, kde došlo nielen k negovaniu práce ľudí, ktorí pre rozvoj poľovníctva na podniku urobili v posledných rokoch mimoriadne veľa, ale predovšetkým k priamemu poškodeniu podnikovej ekonomiky. Nevýhodné nájomné zmluvy ochudobňovali štátny podnik, pričom tento jav na dlhé roky vopred zakomponovali do hospodárenia podniku. Minimálne na ďalších desať rokov, na také obdobie sa zmluvy uzatvárali.

Jozef Marko a Anita Fáková mali obdobne zlú skúsenosť so spoločnosťou TRISTAR MAGIC, ktorej služby si za 80 tis. Sk mesačne objednálo vedenie podniku. Jej úlohou malo byť mediálne poradenstvo a organizovanie tlačových konferencií. Nič také vedúci odboru komunikácie nepostrehol, zato si všimol, že každomesačnou prílohou faktúr uvedenej spoločnosti boli tlačové správy a mediálne analýzy, ktoré vypracoval – náš odbor!

Peter Gogola mal „svoju“ agendu zataženú podivnými ihriskami, na ktoré podnik začal míňať neprimerané milióny. Za prípravu a medializáciu projektu, pompézne pomenovanom Lesy v meste, zaplatil štátny podnik dva milióny korún. Projekt sa mal uskutočniť v spolupráci s väzenskou správou, ktorá zamestnáva vo svojich drevospracujúcich prevádzkach osoby vo výkone trestu. Nakoniec bolo postavené len jedno jediné ihrisko, a medializácia sa jednoducho nekonala. Ale dva milióny boli poctivo zaplatené. Za nepoctivú robotu.

Rovnako mediálna kampaň Lesníckych dní 2008, ktorej cieľom bolo pripomenúť verejnosti význam lesov a práce lesníkov, sa pod taktovkou generálneho riaditeľa stala tunelom, cez ktorý odtiekli z podnikových financií nemalé prostriedky. Kampaň stála viac ako tri milióny. Reklamná agentúra, ktorej názov bol mimochodom úplne neznámy a budil dôvodné podozrenie z účelovej voľby dodávateľa, odvieďla mizernú prácu. Televízny spot, vysielaný vo verejnoprávnej televízii, mal úroveň práce amatéra, ktorý ani nevie, čo chce jeho dielo propagovať. A tak peknú myšlienku negovala nehospodárna a neprofesionálna realizácia.

To však boli naozaj všetko iba malé ryby, akurát že si trochu poplieskali plutvami aj na našich pracovných stoloch. O tých väčších sa vedelo viac v iných kanceláriách. Napríklad účtáreň „opatrovala“ faktúru, ktorá bola preplatená spoločnosti Interaudit Zvolen vo výške dvoch miliónov slovenských korún za dvojstranovú správu. Áno, nepomýlil som sa, naozaj sme zaplatili dva milióny za dve strany formátu A4. S trochu zlomyseľnosti sa dá povedať, že to neboli celkom neefektívne vynaložené peniaze. Čaro auditorskej správy spočívalo v popise skutočnosti, že pre náš expedičný sklad v Zakamennom bola uzatvorená zmluva na dodávku manipulačnej linky so spoločnosťou MBM STA, s.r.o. Náместovo, ktorá obchodno-verejnú súťaž na jej kompletnú realizáciu vyhrala s cenou 11 099 029,90 Sk a s termínom dokončenia 10/2007. Prácu zvládla, avšak s nemalými zmenami – cena stúpila na 18 444 461,70 Sk a termín dodávky sa posunul na 10/2008. Teda o rok neskôr a o 7 345 431,80 Sk drahšie. Bez zdôvodnenia.

O niektorých zarážajúcich okolnostiach sme sa podrobnejšie dozvedeli len vďaka tomu, že počas víkendu sme poprosili o pomoc vedúceho finančného odboru podniku Jozefa Chláпка, ktorý prišiel za nami spolu s kolegyňou Jankou Lichou a ozrejmil nám ich. Takto sa podarilo zoznam podnikovej hanby rozšíriť na 27 prípadov.

Kto ich však preverí? Samotný podnik v tejto situácii asi ťažko. Konať by však určite mala Dozorná rada. Kto iný?! Hoci sa bolo možné domnievať, že svoju úlohu v doterajšej existencii podniku plnila táto rada dosť formálne, teraz sa azda preberie. K takejto domnienke nás oprávňovali dva e-maily, ktoré som dostal práve od jej členov. Prvý bol od Dušana Krajniaka, riaditeľa Odštepného závodu v Leviciach, agilného lesníka, ktorý robil veľa pre oživenie a udržanie tradícií slovenského poľovníctva. Keďže štátne lesy patrili medzi opory týchto tradícií a keďže súčasné dianie v podniku tieto tradície naozaj ohrozuje, jeho pohotovej reakcii sa dalo rozumieť:

24. jún 2009, 9,25 h

Lesu zdar Ján.

Blahoželám k tomu, že si slušným spôsobom dokázal vyjadriť krutú realitu. Navrhmem, aby sa Tvojim listom zaoberala aj dozorná rada, ktorá je zvolaná budúci týždeň 29. a 30. júna do Liptovského Hrádku.

Dušan Krajniak

Druhý mail prišiel z Fínska. Práve tam dlhodobo v lesníckom výskume pracovne pôsobil Ján Ilavský, ktorý patrí medzi špičkových odborníkov slovenského lesníctva. A nielen slovenského, v rokoch 2004 – 2006 bol zvolený za predsedu Európskej lesníckej komisie FAO, teda v podstate bol „funkčne najvyšším lesníkom Európy“. Jeho mail bol nemenej nádejný:

25. jún 2009, 13,33 h

Vážený pán Mičovský,

dovoľte mi vyjadriť obdiv nad Vašou odvahou a statočnosťou. Vždy som rád čítal Vaše články, ktoré hovorili o lese a lesníkoch oveľa viac, ako všetky tie nezmysly o plnení plánu ťažby. Verím, že ste svojou odvahou vliali trošku sily aj ostatným lesníkom, aby zdvihli hlavy a povedali nahlas to, čo už naozaj štebotali aj tie vtáčky v našich lesoch. A myslím, že ste dali potrebnú lekcii z morálky aj niektorým členom Dozornej rady. Ešte raz ďakujem.

Jan Ilavský

44

Keďže členom Dozornej rady je aj František Suchanovský, predstaviteľ odborov, ktoré už verejne zaujali k našej iniciatíve jasné podporné stanovisko, bola situácia pred zasadnutím Dozornej rady sľubná.

29. jún 2009 8 h 00 min

list Dozornej rade

Ráno sa všetci piati schádzame v historickej budove LESOV SR v Banskej Bystrici, ktorá je vskutku dôstojnou „hlavnou budovou štátnych lesov“ na Slovensku. Františkovi Suchanovskému odovzdávame v jeho kancelárii list, ktorým žiadame Dozornú radu podniku o preverenie konkrétnych prípadov. Do listu vkladáme aj vetu, že tento podnet odovzdávame vzhľadom na závažnosť podozrení aj orgánom činným v trestnom konaní. Nikto z nás ešte takéto podanie v živote neurobil, domnievame sa však, že je to naša povinnosť. A istíme sa tak proti tomu, aby sa špina „nezamietla pod koberec“.

**DOZORNEJ RADE
Štátneho podniku LESY SR,
Banská Bystrica**

Vážený pán predseda dozornej rady

JUDr. Juraj Procházka,

vážený členovia dozornej rady

Doc. Ing. Ján Ilavský, CSc.

JUDr. Milan Chovanec

JUDr. Kamil Beresecký

Ing. Ján Malko, CSc.

Ing. Ján Beňa

Ing. Jozef Herud

Ing. Dušan Krajniak

Ing. František Suchanovský

My, dole podpísaní zamestnanci LESOV SR, š.p., Vás žiadame o preverenie nasledovných prípadov a posúdenie, či prijatými rozhodnutiami a konaním vedenia štátneho podniku nedošlo k nehospodárnemu nakladaniu s majetkom a financiami prípadne, či týmto konaním nebola spôsobená podniku finančná ujma.

- Dodávky dreva firmám, ktoré sú na Lesoch SR evidované ako neplatiči po lehote splatnosti (Bukóza, dodávky aj po dlhu cca 80 mil., pričom naša pohľadávka nebola nijako zabezpečená. Liptovský Hrádok – drevo predané spoločnostiam TERCO s.r.o. cca 50 mil, alebo NGAGSPA s.r.o. 40 mil a ďalšie v L. Hrádku, spolu v tomto meste za 150 mil. Sk. Lesy týmto firmám dlhodobo dodávali bez ohľadu na to, že za drevo neplatili a dnes už ani reálne nefungujú – predpoklad uhradenia týchto pohľadávok je nulový!!
- Zámenná zmluva lukratívnych pozemkov vo vlastníctve LSR pri hoteli LUX v Banskej Bystrici za iné nelukratívne pozemky pri Žarnovici alebo Prievidzi s nelogickým doplatkom zo strany LSR!
- Neprehľadné zmluvy s NLC v hodnote desiatok miliónov. Išlo o zmluvy vo veciach, ktoré si LSR vedeli urobiť vo vlastnej réžii, resp. boli uzatvorené na veciach pre podnik nepotrebných.
- Pokyn vedenia podniku odštepným závozom z júna 2009 na ťažbu 200 000 m³ čerstvej ihličnatej hmoty z obnovných úmyselných ťažieb bez vedomia kompetentných pracovníkov podniku a v rozpore so zákonnou povinnosťou š.p. LESY SR prednostne spracovávať kalamitnú hmotu, ktorú odštepné závody nie sú schopné v plnej výške plniť. Reálnym predpokladom je, že po spracovaní kalamity k 30. 6. 2009 ostáva ešte spracovať kalamitu v objeme 1 240 000 m³.
- Aplikácia plošných chemických postrekov a leteckého hnojenia lesných porastov vo veľkých finančných čiastkach, pričom je spochybiteľná účelnosť týchto opatrení, ktoré prebiehajú aj v súčasnosti. Firma FLAGRO s.r.o. má v tejto súvislosti v roku 2009 uzatvorenú zmluvu na 2 mil. €, z čoho v zmysle zmluvy jej bol vyplatený vopred preddavok vo výške 1mil €. Obdobne firmy Forles Slovakia, Foria Slovakia s.r.o.
- V období, kedy bol rozhodnutím vedenia podniku skrátený pracovný čas a znížená mzda zamestnancov, boli bez výberového konania zorganizované nepotrebné a neprofesionálne pripravené školenia vybraných skupín zamestnancov v hodnote cca 20 mil. Sk.
- V rámci príprav Lesníckych dní 2008 bolo prijaté rozhodnutie dať spracovať trom agentúram ponuku na mediálnu kampaň. Generálny riaditeľ prikázal získané ponuky odložiť ad acta a kampaň priamo zadal agentúre GALAS. Táto vypracovala cenovú ponuku (mimočodom, s najvyššou cenou) a kampaň aj realizovala. Honorár agentúry GALAS: 3 900 225 Sk. Výsledok práce agentúry bol vysoko neprofesionálny a nezodpovedal zaplatenej cene.
- Netransparentný predaj dreva (osobitne dodávky pre Mondi SCP Ružomberok), za nevýhodných cenových a preberacích podmienok, a to v značných množstvách. Súčasne preveriť nevyužitie cenovo výhodnejších podmienok (napr. Lenzing).
- V marci 2008 vedenie š.p. schválilo realizáciu projektu Lesy v meste. V spolupráci so správou väzenských zariadení mali byť vyrobené a inštalované stovky detských ihrísk. Projekt spracovala agentúra ID production. Priamym zadaním získala zákazku v hodnote 2 mil. Sk. Za tento honorár mala agentúra medializovať celý projekt. Vybudované bolo len jedno ihrisko, napriek tomu ID production svoj honorár dostala. Medializácia sa však nekonala... V čase schválenia projektu agentúra ID production ešte formálne neexistovala, zápis v obchodnom registri sa objavil až na sklonku apríla.
- Zmluva s TriStar Magic o mediálnom poradenstve, ktorá bola pred dvoma či troma mesiacmi znížená z pôvodných 50 000 Sk mesačne na 32 000 Sk mesačne a konateľka spoločnosti odovzdáva každý mesiac pri fakturácii monitoringy, tlačové správy, vyhodnotenia medializácie atď., ktoré spracovávali pracovníci Odboru komunikácie.

- Spôsob riešenia výsledkov auditu, ktorý odhalil škodu vo výške niekoľko miliónov pri obstarávaní stavebnej investície manipulačnej linky Beiler – Zembrod na OZ Námestovo. Išlo o dodatočné zvýšenie ceny, s ktorou výherca pôvodne uspel. Za samotný audit, ktorý to rieši (v rozsahu 2 strán), vykonaný v roku 2008 spoločnosťou INTERAUDIT Zvolen sro., bolo zaplatené 2 mil. Sk.
- Predčasné zrušenie nájomných zmlúv v 60 režijných revíroch štátneho podniku v rokoch 2007 - 2009 a ich následné prenajatie bez výberových konaní v čase, kedy vrcholili prípravy na prijatie nového zákona o poľovníctve (účinný od 1. septembra 2009), ktorý zavádza povinnosť prenájmu štátnych revírov vo verejných súťažiach. (napr. prenájom poľovného revíru Čebovská Bukovina (2 566 ha), OZ Krupina za ročné nájomné 125 tis. Sk, pritom sa v tomto režijnom revíri dosahovali ročné tržby vyše 1 mil. Sk)
- Rozdelenie zvernice Biela Skala (OZ Smolenice) výstavbou oplotenia v dĺžke cca 4 km a hodnote cca 1,5 mil. Sk (50 tis. €) na náklady štátneho podniku a následné prenajatie takto odčlenenej časti zvernice v závere roku 2008 za ročné nájomné 280 tis. Sk (9 300 €). Pred rozčlenením zvernice tu LESY SR nakúpili a vypustili kvalitnú zver v hodnote 1 mil. Sk (33 tis. €).
- Rozpustenie prevádzky bažantnice Karikáš k 1.1.2009 a prepustenie zamestnancov bez vykonania riadnej inventúry. Následný prenájom bažantnice Karikáš – priestorov na odchov a lov bažantov bez výberového konania. Pritom v roku 2008, teda rok pred týmto prenájmom, štátny podnik v bažantnici Karikáš zakúpil novú technológiu liahnutia v hodnote 0,6 mil. Sk (20 tis. €) a vybudovalo nové vypúšťacie a odchovné zariadenia v hodnote 1,2 mil. Sk (40 tis. €).
- Prenájom poľovného revíru Príslop (2 024 ha), OZ Námestovo v roku 2007 za ročné nájomné 31 tis. Sk (1029 €), čomu predchádzalo zrušenie zmluvy o predaji lovu zveri v tomto revíri v hodnote 1,15 mil. Sk (38 170 €) ročne.
- Prenájom poľovného revíru a zvernice Svodín – Veľké Ludince (2 774 ha), OZ Palárikovo, kde bol v minulosti ulovený slovenský rekord daniela, za ročné nájomné 507 tis. Sk (16 830 €). Pričom LESY SR mali s tým istým nájomcom v rokoch 2004-2008 uzatvorenú zmluvu na odpredaj lovu v tomto revíri v hodnote 2,8 mil. Sk (93 tis. Sk) ročne.
- Predaj 100 % odstrelu od roku 2009 vo zvernici Vojnice – Bát. Kosihy (1 408 ha), OZ Palárikovo, kde bol v minulosti ulovený slovenský rekord muflóna, za cenu 25 tis. € (753 tis. Sk) ročne, z ktorej je ešte následne možná kompenzácia za krmivo vo výške 8 tis. € (265 tis. Sk). Pritom len bežné ročné náklady na prevádzku tejto zvernice, ktoré naďalej znášajú LESY SR, predstavujú 3-3,5 mil. Sk (100 – 115 tis. €) a v rokoch 2003-2006, pred úmyselným navodením úpadku zvernice sa tu dosahovali ročné tržby 5 mil. Sk (166 tis. €).
- 100 % zmluvný predaj lovu v roku 2009 v ďalších 12 režijných poľovných revíroch na obdobie 10 rokov (5+5) bez výberových konaní za ceny, ktoré v priemere nedosahujú ani 50 % výšky hodnoty plánu lovu ocenennej podľa platného cenníka poplatkového lovu Lesov SR. Pritom LESY SR ešte z tejto ceny kompenzujú (uhrádzajú) kupujúcemu cenu dodaného krmiva. LESY SR sa v týchto zmluvách dobrovoľne zaväzujú uhradiť kupujúcemu zmluvnú pokutu až do výšky kúpnej ceny za každý kalendárny rok nenaplnenia tejto zmluvy.
- Zmluva a dodatok zmluvy medzi LESMI SR a spoločnosťou ORMONDE s.r.o. vo veci výroby televízneho seriálu Rozprávanie stromov, kde bolo za 12 dielov uhradených takmer 6 miliónov Sk + DPH. Táto suma môže byť považovaná za neprimerane vyššiu (niekoľkonásobne), ako sú štandardné ceny podobných programov. Tento pohľad na vec zvyrazňuje skutočnosť, že mnoho náležitostí tvorby seriálu bolo vo významnom rozsahu vykonaných bezplatne vo vlastnej réžii (námet, scenár, účinkujúci, doprava). Zároveň nebola dodávateľom dodržaná zmluva z pohľadu autorských práv.

- Predaj horárne Repište v Sopotnickej doline na OZ Slovenská Ľupča, kde bola zamietnutá žiadosť aktívneho lesníka o jej poskytnutie vo forme služobného bytu a následne predaná do súkromného vlastníctva, napriek tomu, že je situovaná vo vnútri lesného fondu v správe LSR.
- Vysoké poplatky pre externé právne služby napriek tomu, že podnik disponuje vlastným právnym odborom.
- Výroba dvoch stolov pre kanceláriu generálneho riaditeľa v cene vyše 700 tis. Sk.
- Zrekonštruovanie objektov v majetku LSR a ich následný predaj.
- Neštandardné zmluvy pre vzdelávanie v Palárikove, resp. bez zmluvy.
- Rozpredávanie majetku LSR – desiatky zmlúv.
- Neprimerane nízky ročný prenájom za chatu Štampoch a rybník na OZ Levice.
- Cenová a technologická opodstatnenosť inštalácie protipožiarneho monitorovacieho systému na OZ Kriváň.

Vzhľadom na závažnosť zistených skutočností, kópiu tohto listu predkladáme orgánom činným v trestnom konaní.

Zamestnanci š.p. LESY SR, š.p. Banská Bystrica:

.....
Mgr. Anita Fáková

.....
Mgr. Peter Gogola

.....
Ing. Marcel Lehocký

.....
Ing. Ján Mičovský

.....
Ing. Jozef Marko

V Banskej Bystrici, 29. jún 2009

Zdá sa nám, že od stredy 24. júna 2009 uplynula večnosť. Po odovzdaní listu sa vraciame každý ku svojim pracovným povinnostiam. Azda sú teraz na rade druhí. Dozorná rada. Minister. Verejnosť. Mňa čaká moja práca. Na 3. júla som pripravil slávnostné otvorenie ďalšieho zo série významných lesníckych miest, tentokrát v Repišti pri Banskej Štiavnici, kde podnik zrekonštruoval pamätné miesto profesora H.D. Wilckensa. A hneď o týždeň Deň stromu, najväčšia akcia lesníkov pre verejnosť, ktorá mi každoročne zoberie mesiace „pokoja“.

Na toto ráno mi ostala ešte jedna spomienka. Pri odchode z kancelárie predsedu odborov mi František Suchanovský povie kratučkú vetu. Vetu, v ktorej je pochopenie, podpora i nádej.

„Ďakujem ti, že si ma postavil tam, kde som vždy mal stáť...“

Poobede odštartujeme v Banskej Bystrici, na Námestí SNP, pred budovou podniku petíciu Ľudia pre lesy. Za prítomnosti médií mám česť prečítať pred časťou členov petičného výboru a náhodných okoloidúcich jej text a potom ju ako prvý podpísať. Slávnostný úvod je vec potrebná a pekná, ale petičná prax vyžaduje iné. Treba zbierať podpisy všade, kde sa dá. To vyžaduje výdrž, aktivitu a najmä presvedčenie. Jedno zberné miesto je pred podnikom. Celé dni ho vytrvalo obsluhujú zaslúžilí lesníci Julo Burkovský a Ján Dobrík. Poobede, po pracovnej dobe, ich vystrieda Peter Gogola, ktorý tam „odslúži“ oveľa viac času, ako ktokoľvek iný. Jeho schopnosť prihovoriť sa je pre takúto prácu veľmi cenná. Zaujímavé situácie vznikajú, keď okolo stolíka, ktorý je neďaleko vchodu do podniku, prechádzajú kolegyne a kolegovia. Niektorí sa pristavia, niektorí kývnu na pozdrav, niektorí radšej „nevidia“. Obetavých podporovateľov však máme aj inde. Pomáha Občianske združenie VYDRA, Nadácia EKOPOLIS, priatelia i známi. Aktivita niektorých vstúpi do malej histórie týchto dní. Lesník Adrián Macko z Mestských lesov v Krupine, vyzbiera spolu so svojimi priateľmi v tomto meste a v jeho okolí 3700 podpisov! Zbiera všade, ešte aj pred kostolmi čaká veriacich, keď vychádzajú von. Mladučká kolegyňa z odboru európskych projektov Dáša Šagátová, ktorá sa neskôr sama ocitne medzi prepustenými zamestnancami, s nadšením hodným jej veku zabezpečí niekoľko desiatok podpísaných hárkov. Trebišovský učiteľ, syn lesníka, Jaro Hrubý získa 600 podpisov. Je to v nelesnatom južnom Zemplíne obdivuhodný výkon. Jaro využíva nielen svoje rétorické schopnosti, ale aj preňho príslovečnú životnú energiu, s ktorou vstupuje do obchodov, staníc, verejných priestorov i úradov. Ak by sme mali všade takýchto ľudí, 100 tisíc podpisov, ktoré sú podmienkou na to, aby parlament musel petíciu prerokovať by nebol problém.

Vydrží nám toto nadšenie? Koľko bude napokon tých, čo vec podporia?

Stromy poznania

Národné lesnícke centrum vo Zvolene prišlo v roku 2007 s užitočným nápadom usporadúvať v apríli Lesnícke dni. Mal som v mene podniku možnosť ideove i organizačne obohatiť toto celoslovenské podujatie akciou, ktorej som dal názov *Stromy poznania*. O čo išlo? Nič originálne. Na Slovensku je približne 2500 základných škôl. Každá z nich sa nachádza v rajóne niektorého z našich 26 odštepných závodov, resp. niektorej z našich 159 lesných správ. Podelme si školy podľa týchto organizačných jednotiek, pridme medzi deti s niekoľkými sadeničkami lesných drevín, zasaďme ich spolu pri škole, porozprávajme deťom o význame lesa, naučme ich rozoznávať dreviny a poznávať ich význam...

Zašiel som na Ministerstvo školstva SR, kde sme dohodli koordináciu, vybrali sme tri dreviny, ktoré Odštepný závod Semenoles pripravil do transportných setov, zhotovili tabuľky s názvami drevín, vydali mimoriadne pekný plagát (vďaka pani Gálová!) a skúsili sme to.

V prvý rok sa nám podarilo úspešne navštíviť 1026 škôl. Skôr ako sa tak stalo, dali sa reakcie mnohých kolegov zhrnúť do takejto vety: „Čo to tam ten Mičovský zase vymýšľa?! Máme my inú robotu ako behať po školách...!“. Po akcii to však bývalo aj iné. Bolo celkom fajn, počuť predtým hundrajúceho starého lesníka hovoriť: „...ono si to asi má aj zmysel...“. Nuž, čítať viacstránkové organizačné zabezpečenie akcie, ktoré vyžaduje koordináciu stoviek ľudí a množstva materiálu je naozaj menej povznášajúce, ako vidieť prirodzene nadšené deti, ktoré s veľkými očami a ešte väčším záujmom počúvajú „uja horára“ v uniforme a ktoré sa predbiehajú v sadení i v otázkach. Sám som mal možnosť sa takýchto akcií zúčastniť a hovorím o nich úprimne, že majú veľký význam pre to, aby sa lesu dostalo v budúcnosti potrebnej úcty a naša práca bola spoločnosťou vnímaná ako dôležitá. Myslím, že tomu uverí každý, kto nezabudol na vlastné detstvo, na to ako dôverčivo sme vtedy verili „dospelákom“ a neraz si aj navždy zapamätali slová, ktoré nám pri podobných príležitostiach povedali.

A veru, rád si aj teraz navždy zapamätám sadenie „stromov poznania“ s deťmi zo školy v najvyššie položenej obci Slovenska - v Lome nad Rimavicou, kde nám – Petrovi Gogolovi a mne – žiaci venovali dva tisíce. A určite k nezabudnuteľným patrí aj návšteva ústavu pre mentálne postihnutých občanov, ktorú v tej istej obci zorganizoval lesník Vojto Ilčík a ktorých úprimná radosť z výsadby „stromov poznania“ bola naozaj nevšedná.

Odvtedy sa akcia Stromy poznania každoročne opakuje a keďže sa zakaždým používajú iné druhy drevín, postupne vznikajú pri školách „lesné miniarboréta“. Nie všade sa zachovávajú, no možno veriť, že stromy poznania prinášajú deťom nielen poznanie, že les je vzácné spoločenstvo, ktoré všetci potrebujeme k životu, ale – verme - aj poznanie, že poctivá lesníkova práca je hodná úcty.

29. jún 2009

strach

K tomuto dňu patrí aj moja raná návšteva u ekonomického riaditeľa Ľuboša Németha. Ešte minulý týždeň sám zvažoval svoju otvorenú podporu očistným udalostiam na podniku. Bol síce skeptik čo sa týka nádeje na konečný úspech, ale z viacerých stretnutí z minulosti som dobre vedel, že ho stav riadenia podniku trápi. Jeho postavenie však bolo ošemetnejšie ako rovnako postaveného riaditeľa Chrusta, ktorý prišiel do vysokej funkcie iba nedávno, nebol účastníkom podnikových pochybení a svoju nespokojnosť so stavom, ktorý tu našiel, prejavoval pomerne otvorene. Všetky ekonomické záležitosti išli dlhodobo cez ekonomického riaditeľa, ktorý videl koľko zla je v nich, a tak sa tváriť, že s tým nemal nič spoločné, naozaj nemohol. Naopak, mal generálneho riaditeľa, ktorý prišiel z akademického prostredia a nikdy pred tým neriadil výrobu, dávno upozorniť na ekonomickú neopodstatnenosť mnohých jeho rozhodnutí...

„Nemá to šancu, volajú sem riaditeľa závodov, takmer všetci sú zajedno v tom, že vás treba z podniku rýchlo vyhnať preč“, povedal mi Németh v piatok minulý týždeň.

„Aj ty si to myslíš?“ spýtal som sa ho vtedy.

„Ale čoby, ja som to ochotný tiež podpísať...“ prekvapil ma.

„Možno by si to radšej nemal podpisovať, aby si sa neskompromitoval. Ak bude treba nového šéfa, mal by to byť niekto slušný, ako ty...“. Priznám sa, túto myšlienku som nemal z vlastnej hlavy. Vnukol mi ju bývalý riaditeľ Holienčiek, ktorý sa o aktuálne dianie zaujímal so zjavnými sympatiami. Nasledovná odpoveď ekonomického riaditeľa ma prekvapila ešte viac.

„Nedokázal by som tam sedieť s tou....!“

Tušil som, koho mal na mysli.

To bolo v piatok. Teraz som cítil, že otvorené sa pridanie ďalšieho z najvyšších predstaviteľov podniku môže byť pre úspech diania rozhodujúce.

„Hovoril si, že nemáš problém podpísať otvorený list premiérovi, môžeš tak prosím urobiť?“

„Daj“ a bez ďalšieho komentára otvorený list premiérovi podpisuje.

Na tomto mieste dopoviem aj to, ako to celé dopadlo o niekoľko dní. Podporu, ktorú riaditeľ Németh prejavil svojim podpisom sme nemedializovali. Asi práve to umožnilo, aby sa zachoval takto:

„Vieš, nemal som to podpisovať. Rozprával som sa s rodinou, povedali mi, že som sa asi zbláznil. Ako som mohol podpísať niečo proti vedeniu, v ktorom som sám bol...?! Žena ani dcéra to nikdy nepochopia...“

Obrovský strach priam zaplňal kanceláriu. Nespoznával som toho večne milého človeka, ktorý mi takmer pri každom stretnutí na chodbe zvykol podať kamarátsky ruku.

„Naopak, pochopia“, oponujem mu. „Možno si naozaj bol nápomocný zlu, teraz však máš jedinečnú šancu sa očistiť pred rodinou, pred podnikom, no najmä pred sebou... Pozri ja sa tiež bojím...“

„Na tvoju morálku tu v podniku asi nik nemá...“ Toto, v podstate seba ospravedlňujúce vyznanie, dopĺňa smutnou, asi už dopredu pripravenou historickou:

„Vieš, ja som si myslel, že podpisujem len petíciu...“

Je mi ho ľúto.

29. jún 2009

„pán Mičovský, zastavte to!“

Cestou do Čierneho Balogu na poradu ku Dňu stromu mi v aute zazvonil telefón.

„Becík. Dobrý deň, pán Mičovský.“

„Dobrý deň...,pán minister...“, ozvem sa určite prekvapene. Je teda fakt, že žiadny minister mi ešte nikdy nevolal. A moje prekvapenie narastie, keď sa dozviem dôvod telefonátu.

„Pán Mičovský, zastavte to, prosím vás!“ Becík hovorí rozvážne a zrozumiteľne, no aj tak mi chvíľu potrvá, kým pochopím, o čo ma žiada. Mám ukončiť prejavy nespokojnosti zamestnancov podniku! Na to môžem odpovedať len jedným:

„Pán minister, ale to môžete zastaviť jedine vy, nie ja. Ja sa necítim byť príčinou nepokojov, ani vodcom nespokojných. Akurát pohár nespokojnosti pretiekol a myslím, že teraz je to naozaj hlavne vo vašich rukách. My máme

k vám dôveru, ale vedenie podniku ju vlastnou vinou stratilo...”

Rozhovor trval dlho, ale naozaj nebolo v mojej moci prisľužiť, že niečo dokážem ukončiť. A nebol na to ani dôvod. Naopak, niečo slušné a otvorené sa malo konečne začať. Stanislav Becik ma napokon požiadal, aby som mu „pomohol aspoň s tým Uličom“. To nebol problém. Reportáž z mimoriadne rušného stretnutia, ktoré sa uskutočnilo v Uliči 22. júna 2009 v súvislosti so zamýšľaným pripojením tamojšieho Lesopoľnohospodárskeho podniku k LESOM SR som mal už pripravenú. Škoda len, že minister Becik najprv tejto veci prijal rozhodnutie a až potom preň hľadal v tamojšom ťažko skúšanom kraji podporu...

30. jún 2009

„idem s tebou“

51

Odchádzam do Repišta pri Sklených Tepliciach skontrolovať posledné prípravy na odhalenie Wilckensovho pamätníka. Kedysi ma naň upozornil Julo Burkovský, ktorého priateľstvo sa pre mňa stalo jedným z najväčších darov mojich bystrických rokov. Tento lesník, ochranár, historik a skvelý človek je živou encyklopédiou slovenského lesníctva. Pamätné miesto profesora H. D. Wilckensa bolo vybudované na počesť prvého lesníckeho profesora sveta ešte za c.k. monarchie. Potom sa striedali etapy jeho chátrania a obnovy. Poslednú rekonštrukciu z roku 1987 postihol po roku 1989 smutný osud mnohých vzácných pamiatok – bronzovú dosku lotri ukradli a miesto pustlo. Keď som ho v jeden februárový deň navštívil, zašiel som za starostom Repišt, či ho spoločne neskúsime obnoviť. Súhlasil. Netušil som, že nám to bude dopriate tak skoro. Pomohla mi okolnosť, že v Banskej Štiavnici sa malo uskutočniť výročné pamätné stretnutie maďarských lesníkov, ktorí nás požiadali o spoluprácu. Mój návrh na porade v Národnom lesníckom centre, aby sa v rámci programu stretnutia uskutočnila aj obnova a znovuotvorenie tohto miesta, bol účastníkmi s vďakou prijatý. Musím však dodať, že vďaka nestačila, rozhodujúce boli financie a práve tie Jozef Mindáš spolu s celkovým scenárom akcie odsúhlasil. Bol som rád, že som vďaka tomu mohol ponuku maďarských kolegov na finančnú spoluúčasť odmietnuť. Predsa len – bola to čestná povinnosť nás, domácich lesníkov.

Tu chcem urobiť dôležitú vsuvku. Ak by niekto videl v mojom otvorenom liste z 24. júna osobnú zášť voči generálnemu riaditeľovi Mindášovi, veľmi by sa mylil. Pracovalo sa mi pod ním z pohľadu osobnej pracovnej pohody veľmi dobre. Nikdy, naozaj nikdy sa nestalo, že by pod nejaký môj návrh – a nebolo ich málo – nenapísal napokon slovo „súhlasím“. Viackrát mi aj verejne vyjadril za prácu poďakovanie. Uvádzam to nielen kvôli objektívite, ale aj preto, že už v blízkej budúcnosti mi budú vyčítať, že sa mi žilo dobre, tak prečo zrazu taká otvorená nespokojnosť. Áno, žilo sa mi naozaj dobre, mal som prácu, ktorú som robil veľmi rád a ktorá získala aj slušný ohlas na verejnosti i v lesníckej obci, no pracoval som nielen s plným nasadením, ale najmä tak, aby som sa nemusel nikdy hanbiť. A práve tento zlý pocit mi v protiklade s prácou, ktorou sme na odbore komunikácie poukazovali na hodnoty lesníctva, začal do pracovných dní čoraz nástojčivejšie vstupovať.

Do Repišťa som teraz smeroval s Jozefom Murínom, ktorý sa podujal dosku podľa mojej predstavy zhotoviť. Je to veľmi húževnatý a zručný umelecký vševěd, s ktorým som spolupracoval už roky.

„Pán Mičovský, ja vás nemám vôbec rád! Čo ste si to zase vymysleli?!“ zvykol úsmevne reagovať na moje – uznávam – často netradičné požiadavky. Ale vždy ho inšpirovali k hľadaniu materiálov a postupov, ktoré viedli k dobrému výsledku. Tak aj tu, v Repišti zhotovil pôsobivú plaketu, ktorá bola na nerozoznanie od cenného kovu, no za zlomok jeho ceny.

Cestou nazad mi do auta volá Peter Gogola. Hovorí, že na zajtrajšom rokovaní vlády sa bude prerokovávať aj aktuálna situácia v našom podniku. A preto hneď požiadal kolegov z nášho k Bratislave najbližšieho lesného závodu v Smoleniciach, aby zašli pred Úrad vlády našu vec nejako podporiť. Avšak neúspešne, vraj „čo by tam mali robiť?“.

„Nezájdeme tam aspoň my?“ pýta sa ma.

„Peter, nech si vláda rokuje, my sme urobili čo sa dá, ja už nemám ani hodinu voľna, ak chcem zvládnuť všetko, čo ma čaká“ odpovedám asi už aj trochu nervózne. Kombinácia „revolučných“ udalostí, bližšieho sa 8. ročníka Dňa stromu a odhalenia Wilckensovho pamätníka pôsobí na mňa stresujúco.

„Máš pravdu, ideme pracovať“ súhlasí Peter.

Jozef Murín sediac počas rozhovoru mlčky vedľa mňa, teraz prekvapene prehovorí:

„Pán Mičovský, prepáčte, že som počúval, no to azda nemyslíte vážne?! Tak vy prevrátite podnik hore nohami a teraz, keď sa ide o ňom vo vláde rokovať, ostanete doma?! Tak tomu naozaj nerozumiem!“ hodí mi to tento vždy korektný obchodný partner priamo do očí.

Nebývam extra pohotový, ale jeho slová mi na pozadí udalostí posledných dní zazneli ako absolútna pravda. Zastavujem auto a volám Petra naspäť.

„Peter, zle som povedal. Treba ísť. Poďme ráno pred Úrad vlády a žiadajme premiéra o prijatie. Viem, je to naivné a asi nemáme šancu, ale ja tam pôjdem, hoci aj sám a budem čakať na ulici dovtedy, kým bude Fico tam.“

„Idem s tebou“ odpovedal Peter bez zaváhania. Údernosť a priamosť bol naozaj Petrov štýl. Pochádzal z vojenskej rodiny a bolo to aj vidieť. „A volám hneď aj Jožka, Marcela a Anitu.“

Vďaka, pán Murín.

Putovanie s Rádiovíkendom

V roku 2005 začala veľmi pekná, no najmä užitočná a úspešná spolupráca LESOV SR so Slovenským rozhlasom. Štúdio Banská Bystrica sa už desaťročia v sobotu ráno prihovára celému Slovensku mimoriadne obľúbeným Rádiovíkendom. Kedysi, na začiatku spolupráce nám „rozhlasáci“ predložili prieskum počúvanosti tejto relácie, podľa ktorého ju každú sobotu počúva takmer 700 000 poslucháčov. Priznám sa, vtedy sa mi to zdalo trochu prehnané. Po päťročnej skúsenosti si myslím, že ich bude každú sobotu ešte o niečo viac.

Prvý rok sme začali na vlnách Rádiovíkendu putovať po slovenských lesoch tak turisticky. Každý diel bol vždy zároveň aj súťažný, kde sme sa snažili predkladať poslucháčom otázky v lesníckom duchu. Cenami pre víťazov bývali knižky z vlastnej produkcie podniku. Počas druhého roka sme navštevovali jednotlivé zastávky Lesníckeho skanzenu. V treťom boli našim cieľom lesnícke chaty a turistické ciele v ich okolí. Cenami od tohto roku sa stali víkendové pobyty práve v lesníckych chatách. V štvrtom roku sa témou sobotňajších stretnutí s poslucháčmi stali významné lesnícke miesta a v piatom pozoruhodné stromy.

Relácie mali prekvapivý ohlas. Myslím, že práve vďaka spolupráci so Slovenským rozhlasom sa pre slovenské lesy a lesníctvo urobila slušná popularizačná práca. Prostredníctvom aj menej známych prírodných zaujímavostí sme mali možnosť poslucháčom odhaľovať pestré súvislosti lesníctva. Hodnovernosť jednotlivých vstupov znásobovala skutočnosť, že sme ich nenahrávali v štúdiu, ale vždy na reálnych miestach. A tak rozhlasové putovanie bolo naozajstným putovaním. Verím, že obohatilo poslucháčov aj o nové vedomosti, mňa rozhodne obohatilo o nevšednú skúsenosť. Hoci nie vždy sa mi podarilo scenár vymyslieť a reláciu nahráť k plnej spokojnosti, „nožničky“ a najmä trpezlivosť rozhlasových kolegov a kolegýň, ktorá prerastala do priateľského vzťahu, dokázala s našimi neprofesionálnymi, hoc úprimnými výkonmi, urobiť malé zázraky. A tak chcem zo srdca za tie krásne roky objavnej spolupráce poďakovať Miroslavovi Debnárovi, Jankovi Šimanovi, Sylvii Hoffmannovej, Marcelke Čížovej, ale aj desiatkam kolegov i priateľov na lesných závodoch a lesných správach, ktorí nikdy neodmietli moju prosbu o spoluprácu, hoci často počas dní voľna. Osobitne Lucke Hankovej, Táničke Figurovej, Julovi Burkovskému, Vladovi Paškovi, Lacovi Maximovi, Lacovi Alcnauerovi, Miške Galvánkovej, Jozefovi Šabovi, Lacovi Biharimu a... mnohým, mnohým ďalším.

Na začiatku každého roka som vo veci ďalšej spolupráce navštívil ústredie Slovenského rozhlasu v Bratislave, obvykle programového riaditeľa Ľuboša Machaja, ktorý svojim ústretovým prístupom k nám skutočne naplňal literu verejnoprospešnosti Slovenského rozhlasu, a to nielen podporou nášho poznávacieho seriálu, ale aj pravidelným partnerstvom na Dni stromu.

Myslím si, že v LESOCH SR máme byť začo Slovenskému rozhlasu vďační.

30. jún 2009

stretnutie v „parohárni“

„Pán generálny riaditeľ, môžeme si tento rozhovor nahráť pre svoju potrebu?“, spýtal sa Peter.

„Nemám nič proti tomu, no keďže toto je neoficiálne stretnutie, tak to asi nie je potrebné“, odpovedá generálny riaditeľ Sekcie lesníckej Ministerstva pôdohospodárstva Július Novotný. Práve na jeho podnet sa uskutočnilo popoludňajšie stretnutie v „parohárni“ – v malej rokovacej miestnosti na podniku. Prišiel, aby nám, teda Anite, Marcelovi, Petrovi a mne (Jozef bol na služobnej ceste), tlmočil posolstvo ministra Becíka. Spočívalo v prekvapivo jednoduchom odkaze, že môžeme problémy riešiť tak, ako uznáme za vhodné. Ale bolo by ich lepšie riešiť vhodnou komunikáciou vo vnútri podniku. Na to sme mohli odpovedať len jedno – problémy, ktoré sme videli my, mali a museli vidieť aj iní. A to oveľa skôr a komplexnejšie ako my. Predovšetkým dozorná rada a ministerstvo...

Na tomto stretnutí po prvýkrát zaznela myšlienka, že tak významný štátny podnik, ako sú LESY SR, by si zaslúžil samostatný zákon. Navrhli sme to sekčnému šéfovi s tým, že takýto zákon by mohol byť poistkou, aby sa podnik nestával v budúcnosti cieľom zisťnosti politikov tak, ako sme toho svedkom v súčasnosti.

„Ste slobodní ľudia a môžete navrhovať čo chcete, ale toto je strašne naivné. Poznám toto prostredie už veľmi dlho a môžem vám povedať, že takéto snaženie je márne. Politici to nikdy nedovolia...“. S týmito slovami odmietol Július Novotný našu ideu.

Tento moment si neskôr ešte pripomenieme.

30. jún 2009

Dozorná rada

Dozorná rada vydala zo svojho dnešného mimoriadneho zasadnutia nasledovné stanovisko:

**Stanovisko
Dozornej rady š.p. LESY Banská Bystrica
k podnetu skupiny zamestnancov**

Dozorná rada š.p. LESY Slovenskej republiky je hlboko znepokojená situáciou, ktorá eskalovala listom Ing. Mičovského a publikovaným listom adresovanom členom Dozornej rady.

Dozorná rada sa podrobne zaoberala analýzou príčin vzniku tejto situácie. Vzhľadom na závažnosť tvrdení tlmočených dozornej rade listami, dozorná rada rozhodla o vytvorení kontrolných skupín na ich urýchléné dôkladné prešetrenie. Súčasne dozorná rada uložila generálnemu riaditeľovi predložiť dozornej rade písomné stanovisko k jednotlivým tvrdeniam v lehote do 1. 7. 2009. Následne sa dozorná rada stretne na mimoriadnom zasadnutí, kde prijme príslušné opatrenia.

Dozorná rada chápe znepokojenie zamestnancov nad vzniknutou situáciou podniku a ubezpečuje ich svojou podporou pri ochrane práv a právom hájených záujmov podniku a zamestnancov.

Dozorná rada ukladá vedeniu podniku zorganizovať stretnutie so zamestnancami podniku za účasti dozornej rady a riadovateľa.

Dozorná rada mala byť prečo znepokojená dávno pred tým, ako som napísal otvorený list. A keďže asi nebola, mala dostatok dôvodov rázne konať aspoň teraz. Zriadila kontrolné skupiny, no výsledky ich šetrení zostali zamestnancom doposiaľ neznáme. Neznáme ostali aj opatrenia, ku ktorým Dozorná rada svojim stanoviskom zaviazala sama seba. Obdobne nie sú známe poznatky o tom, že by sa uskutočnilo stretnutie so zamestnancami za účasti Dozornej rady a ministerstva. Neznáme ostalo aj to či a aké stanovisko predložil generálny riaditeľ v určenom termíne k jednotlivým tvrdeniam.

Nuž, ktovie akú vážnosť pripisovali samotní členovia Dozornej rady svojej dozornej funkcii...?

55

30. jún 2009

pôžička

Vo večernom spravodajstve sa ústami predsedu vlády Róberta Fica dostavuje prvý vážny dôsledok rozruchu na našom podniku. Poskytnutie návratnej štátnej pôžičky v obrovskej výške 67 miliónov € (2 miliardy Sk), o ktoré vládu pre LESY SR z dôvodu krízy naliehavo a opakovane žiada minister Becík, bude poskytnutá až keď sa vysvetlia nejasnosti v našom podniku. Zlovestný paradox je v tom, že náš ekonomický úsek bol presvedčený, že pôžičku v takejto výške určite nepotrebujeme. „Možno dvesto miliónov korún, viac nie“, odhaduje vhodnú výšku prípadnej pôžičky ekonomický riaditeľ Ľuboš Németh. A paradoxne, okolo 250 miliónov prichádza v najbližších mesiacoch od starých dlžníkov, ktorí, cítiac neisté časy, svoje staré záväzky radšej rýchle posplácajú.

Lavína

8. marca 2006 uplynulo 50 rokov od pádu lavíny, ktorá zmietla v Kulichovej doline robotnícky domček, v ktorom zahynulo 16 lesných robotníkov a robotníčok. Na ich počesť sme presne v deň okrúhleho výročia tragédie zorganizovali pamätný deň, ktorého sa zúčastnilo nečakane veľa hostí, najmä pozostalých z Telgártu i Pohorelej – obcí, z ktorých obeť pochádzali. Nechýbal ani posledný žijúci robotník z troch, ktorí „biely výbuch“ domca vtedy prežili – osemdesiatročný Tomáš Frajt. Za nádherného zimného počasia stúpala na mieste tragédie k bielemu hrebeňu Nízkyh Tatier dojemná Panychída v podaní pohorelských žien. Nebolo možné nevnímať vďačnosť, s akou pozostalí oceňovali fakt, že sme si smutnú polstoročnicu pripomenuli takýmto dôstojným spôsobom. Osobitný punc pamätnému dňu dodala účasť prezidenta republiky Ivana Gašparoviča, ktorý si priamo na tragickom

mieste trpezlivo vypočul nejeden smutný príbeh. Po pietnom akte predviedla Horská služba praktické ukážky lavínových zásahov a následne sa konala v kultúrnom dome v Dolnej Lehote prednášková časť.

Hoci si príprava tohto v podstate komorného podujatia vyžiadala v doline plnej snehu mimoriadne veľa príprav, uvedomil som si, že to bolo správne rozhodnutie. Dobré meno podniku štátnych lesov sa nevytvára len v „žiare reflektorov“, ale možno k nemu výrazne prispieť práve citlivým prístupom k množstvu, niekedy už aj trochu zabudnutých lesníckych udalostí, ktoré spoluvytvárali históriu našej krajiny.

1. júl 2009

z prokuratúry na Úrad vlády

56

Od pamätného rána uplynul práve týždeň. Na rozdiel od jasného - hoc nenaplneného - stanoviska Dozornej rady, došli o výsledku porady riaditeľov odštepných závodov, ktorú usporiadalo vedenie podniku za prítomnosti ministra Becika, len kusé informácie. Riaditelia závodov vyjadrili Jozefovi Mindášovi jednoznačnú podporu. Istú pochybnosť o tom, že naše konanie je skrz-naskrz zlé, údajne vniesli len riaditelia závodov z Levíc, Trenčína a Revúcej – Dušan Krajniak, Ján Beňa a Jozef Bystriansky. Minister sa však vyjadril, že vedeniu podniku verí.

Na dnes sme si vybrali dovolenku, počas ktorej chceme vykonať dva dôležité kroky. Informovali sme o nich aj médiá. Ráno podáme na banskobystrickej krajskej prokuratúre trestné oznámenie vo veci podozrenia trestného činu nehospodárneho nakladania s majetkom štátu. A potom odchádzame do Bratislavy, kde požiadame predsedu vlády o prijatie. Chceme mu osobne poskytnúť informácie o situácii v podniku i dôvodoch nášho postupu. Prvý krok je síce neobvyklý – ešte nik z nás nepodával takého oznámenie – no v podstate jednoduchý. Pred prokuratúrou nás čakajú televízne štáby. Asi takýto postup zamestnancov predsa len nebýva častý. Čo to vlastne robíme? Žalujeme? Udávame? Hľadáme spravodlivosť? Nie. Verejne oznamujeme a plne sa pod to podpisujeme, že v štátnom podniku, pre ktorý sa snažíme slušne pracovať, sa dejú neslušné veci. Podanie odovzdávame pred kamerami pred budovou prokuratúry. Je to trocha teatrálna. Ale prečo nie, veď nehájime seba, ale záujmy podniku! Štátneho podniku!

Druhý krok bude ťažší. Premiér sa o našej požiadavke mohol dozvedieť len z médií, ktoré náš úmysel stretnúť sa s ním zaznamenali. Cestou volám bratranca, ktorý pracuje na Úrade vlády, či nám nevie s prijatím pomôcť. Sľúbí, že sa o to pokúsi, ale niekde pri Nitre našu „revolučnú eufóriu“ schladí.

„Spýtal som sa na to, žiaľ, premiér má svoj program vopred daný, vie o vás, no nemá na prijatie čas“.

„Vďaka, urobil si, čo sa dalo, no ideme aj tak ďalej, budeme stáť pred Úradom vlády a čakať...“

Život rád dokazuje, že sa netreba vzdávať. Boli sme pri Trnave, keď sa mi do telefónu ozval neznámy hlas z Kancelárie predsedu vlády s tým, aby som nahlásil mená tých, ktorí sa chcú s premiérom stretnúť. „Budete prijatí“, zakončil náš krátky rozhovor.

Vo vstupnej časti bývalého arcibiskupského paláca, kde dnes sídli Úrad vlády, nás zarazí strohosť, ktorá kontrastuje s historickým exteriérom budovy. Nemáme čas to vnímať, pretože sa nás ujíma pracovníčka, ktorá nás usádza v „zelenom salóniku“.

„Pán premiér poveril vašim prijatím predsedu Zboru poradcov, pána Faiča a ministra pôdohospodárstva pána Becika“, dozvedáme sa a v salóniku ostávame sami.

Po chvíli prichádzajú obaja menovaní páni v sprievode premiérovho hovorca Vladimíra Ondruša a stenografa. Vladimír Faič, o ktorom sa neskôr dozvieme, že patrí k najbližším premiérovým spolupracovníkom, sa ujíma slova. Spomenie, že je sám vzdelaním lesník, čo pôsobí odľahčujúco i nádejne zároveň. Potom nám oznámi najdôležitejšiu informáciu celého stretnutia:

„Pán predseda vlády dnes nariadil okamžite odvolať celé vedenie štátnych lesov. Vykonaním poveril tu pána ministra Becika.“

Pochybujem, že sa niekedy dozvieme, aký podiel mala naša dnešná cesta do Bratislavy na tomto premiérovom rozhodnutí. Má nepochybne svoje informačné zdroje, v tom naša návšteva nemohla byť pre neho ničím mimoriadne objavným. No na druhej strane fakt, že udalosti prepukli verejne v takejto neobvyklej sile, musel bezpochyby zapôsobiť aj na najvyššieho hospodára štátu.

Potom sa postupne ujímame slova my. Myslím, že môj hlas bol o nejaký poltón nad zdvorilým, ale napätie posledných dní sa zo mňa tlačí von. Hovorím o historických prameňoch a tradíciách našej profesie i o nadšení, ktoré sme v posledných rokoch venovali ich obnove. A o svojom sklamaní, ktoré je stručne vyjadrené v trestnom oznámení, ktoré sme v pondelok odovzdali Dozornej rade, ktorá nekonala, hoci mala a ktoré sme dnes ráno odovzdali na prokuratúre, ktorá – dúfame – konať bude a ktoré teraz odovzdávame prostredníctvom prítomných do rúk pána premiéra. Najsmutnejšou vetou môjho monológu bolo konštatovanie, že „súčasná doba priniesla do lesníctva obrovský úpadok! Úpadok morálky, poriadku a slušnosti“.

Peter Gogola prešiel pre pamäť prítomných chronológiou rušných dní, ktoré nás priviedli do sídla predsedu vlády. Marcel Lehocký, disponujúc smutnou pravdou o poľovníckom rozklade podniku, ponúkol našim hostiteľom ďalšie desivé fakty. Marcelova odzbrojujúca úprimnosť kontrastovala s pompéznosťou salónika, dodávajúc jeho slovám punc nespochybniteľnosti. Jozef Marko pripomenul fakt, že podnik mal už pred rokmi spracovaný projekt, ktorý sledoval jeho zásadnú premenu na fungujúci inštitút štátu s otvorenými vzťahmi so všetkými partnermi.

„Ak by o to mal pán premiér záujem, stačí to oživiť“ zdôraznil Jozef.

Minister Becík potvrdil, že zobral premiérovo rozhodnutie na vedomie. Vytkol nám, že sme ho „ako svojho otca“ pri riešení problémov podniku obišli. Nesúhlasili sme, on predsa musel o situácii v podniku dobre vedieť. Marcel mu zakontroval ešte priamejšie:

„Pán minister, veď vy ste náš hlas nazvali pamfletom...!“

V závere stretnutia nám neunikol jeden prekvapivý detail. Vladimír Faič nám položil otázku:

„Čo chcete ešte robiť?“

Na tom by samozrejme nebolo nič zvláštne, keby v tej otázke nezaznievalo okrem zvedavosti aj niečo iné. Bola to akási obava...? Asi áno, potvrdzoval to aj

jeho dovetok: „Bolo by dobre situáciu upokojiť...!“

Cestou z Bratislavy počúvame správy. Informujú o príkaze premiéra okamžite odvolať vedenie štátneho podniku LESY SR. Prinášajú aj vyjadrenie Jozefa Mindáša: „Som pripravený odstúpiť z tejto funkcie, aby sa ďalej neeskalovalo to násilie, ktoré sa deje vonku na uliciach“. Patologické vyjadrenie.

Mohlo by sa zdať, že rozhodnutie premiéra o odvolaní vedenia podniku je jednoznačne top správou dňa. Mediálne určite áno, no významovo nie. Prvým bodom rokovania vlády bolo totiž poskytnutie štátnej návratnej pôžičky nášmu podniku vo výške 67 miliónov eur, o ktorú vytrvalo žiadal minister Becík. A práve tento bod prerušil Robert Fico pokynom na odvolanie vedenia podniku s tým, že poskytnutie pôžičky odkladá, kým sa neprešetří hospodárenie podniku. Pôžička sa odložila. Navždy.

V tento deň sme pre podnik i pre Slovenskú republiku zachránili dve miliardy korún. Ešte raz: Naším postojom a predovšetkým našou konkrétnou aktivitou sme pre podnik i pre Slovenskú republiku zachránili dve miliardy korún.

Nič viac. Nič menej.

58

3. júl 2009

profesor Wilckens

V Repišti pri Banskej Štiavnici sme obnovili pamätnú lokalitu profesora H. D. Wilckensa. Na mape Slovenska dnes pribudne ďalšie „významné lesnícke miesto“. Je prítomný štátny tajomník Ján Slabý, poslanci NR SR Tibor Lebocký, Laszló Miklós, generalita maďarského lesníctva, predstavitelia Slovenskej lesníckej komory... V podaní spevokolu zaznievajú hymny Slovenska a EÚ. Podujatie otvára moderátor Peter Gogola. Vystupuje detský súbor. Nasledujú príhovory VIP hostí, ktorí odhaľujú plastiky a sadia symbolické stromy. Za Maďarsko jaseň panónsky, za Nemecko dub, za Slovensko lipu. Z lesa prichádza „sám profesor“ v podaní herca Vlada Rohoňa. Všetko podľa môjho scenára. Akurát chýbajú predstavitelia toho podniku, ktorý to všetko zabezpečil. Program som im dal včas. I text ich príhovorov. Napriek tomu neprišli. Nieko by však mal za LESY SR vystúpiť. Ujímam sa slova.

Vskutku zvláštna situácia.

6. júl 2009

komisia

Už viackrát sme dostali od veciznalých kolegov informáciu, že na podniku v posledných dňoch intenzívne zasadá komisia, ktorá má na starosti predaj majetku. Najnovšia informácia hovorila o tom, že analogická komisia má zasadnutie na Ministerstve pôdohospodárstva SR. Novinárom sme preto rozoslali o 13,18 h správu s týmto textom:

Vážení kolegovia novinári,

dostali sme pred chvíľkou aktuálnu informáciu o tom, že zajtra dopoludnia zasadá na Ministerstve pôdohospodárstva SR komisia, ktorá sa má zaoberať predajom majetku LSR. Nevieme, či ide o riadne, vopred plánované zasadnutie, alebo o mimoriadne, narychlo zvolané stretnutie. V každom prípade odďaľovanie rozhodnutia ministra konať vo veci personálnej výmeny vedenia a potvrdenie informácie z vnútorného prostredia podniku o zintenzívnení práce niektorých členov vedenia, zodpovedných za predaj nehnuteľností v LSR, nás naplňa obavou, aby nedošlo k tzv. „upratovaniu“, „zahladzovaniu stôp“, čiže k ďalšiemu nekorektnému konaniu v nakladaní so štátnym majetkom. Preto vás chcem poprosiť, aby ste sa aj vy vo verejnom záujme informovali na MP SR, čo bolo predmetom rokovania komisie a za akých okolností bola zvolaná. Ďakujem za podporu slušných ľudí v š.p. LESY SR.

S úctou

Jozef Marko.

59

Na druhý deň sme sa dozvedeli, že zasadnutie komisie bolo na ministerstve zrušené.

Lesník

Keď som v roku 2002 prišiel do Banskej Bystrice, našiel som tam podnikový časopis LESNÍK, ktorý začal vychádzať ihneď po vzniku podniku. Jeho prvým šéfredaktorom bol Jozef Híkl. Bolo nepochybné, že organizácia, ktorá pôsobí na území celého štátu a ktorá vznikla fúziou siedmich samostatných podnikov, takýto nástroj vnútropodnikovej komunikácie potrebuje. S chuťou som doňho každý mesiac prispieval. V rubrike Ľudia a lesy, ktorú som navrhol po príchode do Bystrice, som za osem rokov „vypovedal“ desiatky lesníkov, správcov, riaditeľov, generálnych riaditeľov, ministrov, dôchodcov, kočišov, politikov, obchodníkov, profesorov, mužov, ženy, ľudí známych i neznámych. Prvý rozhovor vo februári 2002 patrila pestovateľovi Jozefovi Ontkócovi z Medzilaboriec, posledný, v decembri 2009, šéfredaktorovi časopisu Petrovi Gogolovi. A práve Peter bol tým, kto prinášal do časopisu od roku 2003 množstvo dobrých nápadov a dával mu stále pritažlivejšiu tvár. Najvýraznejšou posilou bol príchod profesionála Jozefa Marka v roku 2004, ktorý nielenže dokázal písať rýchlo i dobre a navrhovať zaujímavé rubriky, ale bol pre nás ostatných, síce nadšených, ale predsa len amatérskych novinárov, veľmi dobrým učiteľom.

Tvorivým jadrom LESNÍKA boli zamestnanci odboru komunikácie, ale časopis získaval tematickú i štylistickú bohatosť najmä vďaka vernému kolektívu dopisovateľov - Jirka Juneka, Laca Maxima, Laca Maláka, Jozefa Šaba, Ľudovíta Šurinu, Igora Vizslaya, Ruda Bruchánika...

Dôležitým krokom bolo, že časopis sa po dlhých rokoch úsilia vďaka rozhodnutiu dnes už nebohého organizačného riaditeľa Jozefa Djubeka začal tlačiť v náklade, ktorý umožňoval jeho distribúciu všetkým zamestnancom podniku. A tak sa Editoriál, Anketa, Téma mesiaca, Lesnícke spravodajstvo, Ľudia a lesy, Nelesnícky portrét, Rozhovor mesiaca, Zaujme vás, Stromy extra, Zo zahraničia, Názory, postoje, komentáre, Prečo mám rád les?, Humor a krížovka, Hobby, Lesnícky

receptár, Uveríte?, Veverička Ryška pre deti, Kalendár podujatí, Spoločenská rubrika, Fotohádanka a mnohé ďalšie pravidelné i nepravidelné rubriky mohli dostať každý mesiac naozaj priamo do každej lesníckej brašne, tak ako sme to vždy chceli.

Pri LESNÍKovi nemožno obísť jeho grafickú stránku, ktorá rozhodne nezaostávala za obsahom. Pekná úprava bola dielom Márie Gálovej z Národného lesníckeho centra, kde sa časopis dlhé roky vyrábal. Posledných niekoľko čísel navrhol Stanislav Jendek, aj jeho grafický rukopis bol nepochybne prínosom k ambíciám redakčnej rady.

Nech sa už na význam vydávania podnikového časopisu LESNÍK a kvalitu jeho jednotlivých čísel pozrieme akoukoľvek optikou, uprieť mu, že sme ho robili nadšene a výrazne nad rámec bežných pracovných povinností, by asi nemohol nik.

Koncom roku 2009 sme vedeniu podniku navrhli, aby sa k desiatemu výročiu vydávania podnikového časopisu uskutočnilo stretnutie približne tridsiatky jeho bývalých i súčasných tvorcov. Náš návrh sa nestretol s porozumením. Asi ho nedali tí správni ľudia. Ešte smutnejšie bolo, že po zrušení odboru komunikácie a postupnom odchode jeho zamestnancov LESNÍK v prvom kvartáli 2010 vôbec nevyšiel.

Podnik, ktorého tisícky zamestnancov pracujú na najrozsiahlejšom pracovisku krajiny, by určite mal mať aj v dobe elektronickej svoj „papierový“ časopis. Nielen preto, že profesionálny prieskum odhalil, že pre zamestnancov je to po poradách druhý najvýznamnejší zdroj vnútropodnikových informácií, ale predovšetkým preto, že ide o živý symbol lesníckej a podnikovej spolupatričnosti a nezanedbateľný nástroj šírenia podnikovej kultúry.

9. júl 2009

vyhovené

Trvalo deväť dní, kým minister pôdohospodárstva Stanislav Becik uposlúchol príkaz svojho šéfa, a to formou prijatia abdikácie Jozefa Mindáša. Dôvody takto pochopeného slova „okamžite“ by bolo možné hľadať v osobnej i politickej márnomyseľnosti Stanislava Becika, ktorá občas zaznievala v jeho verejných vystúpeniach. Možno to však bolo inak. Možno bolo treba prechod funkcie pripraviť.

Majetková komisia na podniku zasadala v posledných dňoch veľmi často...

10. júl 2009

predvečer Dňa stromu

Posledný týždeň, dva, pred Dňom stromu už vo Vydrovskej doline pri Čiernom Balogu vždy aj spávam. Najkrajší azyl, aký si len možno predstaviť, mi tam poskytuje horáreň Pod Obrubovaneckou z roku 1868, v ktorej slúži horár Marián Morong s rodinou. Tak aj teraz. Každý rok si hovorím, že je to naposledy, čo sa podujmím zorganizovať toto podujatie. Vymyslieť scenár, zabezpečiť aktérov a celé to zrealizovať je aj napriek finančnej podpore z podniku, vynikajúcej súčinnosti s osadenstvom závodu a neodmysliteľnej spolupráci s agilnou obcou, obetavými dievčatami z Občianskeho združenia VYDRA

a húževnatým personálom Čiernohronskej lesnej železnice, stres. Ale klamal by som, že to nemám rád. Jediný krát som mal profesionálnu pomoc, a to v roku 2008, keď som prizval k spolupráci známeho agentúra Forza. V niečom mi pomohli, niečomu som sa priučil, programová zodpovednosť a väčšina starostí mi však aj vtedy ostala. A náklady výrazne vzrástli.

Zajtra bude ôsmy Deň stromu. Podujatie už po tretí krát poctí svojou prítomnosťou prezident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič. Podarí sa nám zladit' desiatky účinkujúcich, stovku organizátorov a pätnásťtisíc očakávaných návštevníkov do harmónie spokojnosti? Mesiace príprav sa skoncentrujú do jedného dňa. Aby o jeho skutočnom úspechu sme napokon nerozhodli my, ale - počasie. Ak vyjde - sedemkrát doposiaľ vyšlo! - polovica úspechu je zabezpečená.

Generálka sa pred chvíľou skončila, je podvečer, v doline som ostal takmer sám. Do horárne ešte nejdem. Čakám na nového generálneho riaditeľa Jána Beňu, ktorý bol doposiaľ riaditeľom Odštepného závodu v Trenčíne. Dnes ho vysokou funkciou poveril minister. Verím, že je to dobrá voľba. Volal mi, že ho mám počkať, chce poznať detaily zajtrajšieho podujatia. Čakám. Rád.

„Vitaj, pán generálny riaditeľ!“

„Janko, toto si prosím ťa odpusť“, reaguje žviálne kolega, ktorého poznám osem rokov.

„No, dobre, ale čo sa patrí, to sa patrí...“

Prejdeme si scenár v reálnom prostredí, s osobitným dôrazom na protokol prezidenta. Rozprávame sa o poslednom diani. Vyjadrujem úprimne nádej, že sa mu, ako novému šéfovi podarí aspoň čiastočne zvrátiť už napáchané nepravosti na podniku a zabrániť ďalším. Cítim, že to bola dobrá voľba. V závere stretnutia ma nový šéf poriadne prekvapí:

„A ozaj, Janko, ty si sem, na Balog, chodil vždy chodil rád, všakže?“

„Veru áno, veď tu mám toto svoje dieťa – Lesnícky skanzen“

„Výborne, tak tu budeš riaditeľom závodu!“

„To nemyslíš vážne!“

„Myslím!“

„Nehnevaj sa, to by som poprel všetko, čo som doteraz urobil! Veď som to napísal aj v otvorenom liste – nemám kariérne ambície. Ako by mi ľudia potom uverili, že mi naozaj išlo o poriadok? Pomôžem ti vo všetkom, čo budem vedieť, ale toto odo mňa nemôžeš chcieť!“

Tá ponuka ma úprimne zamrzela.

Zamrazila.

15. júl 2009

anketa

Pár dní po 24. júni sa na podnikovom intranete objavila anketová otázka: „Stotožňujete sa s listom Jána Mičovského generálnemu riaditeľovi a s pripomienkami ostatných kolegov?“

K 15. júlu 2009 bol stav ankety takýto:

- Áno: 451 (95%)
- Nie: 11 (2%)
- Nemám na vec jednoznačný názor: 15 (3%)

Ankety na rôzne témy boli na podnikovom intranete bežné. Obvykle sa ich zúčastňovalo niekoľko desiatok zamestnancov. Takýto záujem bol výnimočný. Neobvyklý bol aj výrazný nepomer odpovedí. Veď – štatisticky vzaté - ani len všetci riaditelia závodov, ktorí boli akýmisi regionálnymi miestodržiteľmi generálneho riaditeľa a mnohí mali svoj nemalý podiel na situácii v podniku, neboli proti môjmu listu!

Knihy

Prvá kniha z produkcie nášho odboru sa volala „Ludia a lesy“. Parádne fotografie urobili do nej otec a syn Bártovci, môj bol text. Kniha bola v porovnaní s tuctovými propagačnými materiálmi úspešným podnikovým suvenírom a aj preto sa dočkala dvoch vydaní. Vďaka kontinuálnemu anglickému textu bola vítaným darom aj pre zahraničných hostí. Tento duálny jazykový princíp sme využili aj pri ďalšej z kníh, venovanej významným lesníckym miestam na Slovensku. Autorský kolektív z Lesníckeho a drevárskeho múzea (Táňa Figurová, Lubka Milánová, Marika Rošková, Marek Vanga a ja) vytvoril vďaka „našej“ excelentnej grafičke Márii Gálovej z NLC jedno z najvydarenejších knižných diel z podnikovej produkcie. Podobne ako kedysi kniha autoriek Lubice Milánovej a Viktórie Józsovej „Od lesov kráľovských k lesom štátnym“, ktorá sa stala vďaka prehľadnému a praktickému spracovaniu lesníckej histórie Slovenska veľmi vyhľadávanou. Úspešným autorom podniku sa stal tiež František Bizub, amatérsky historik s profesionálnymi výkonmi. Nezištne nám napísal dve krásne knihy. Jednu o jedinečnej lesníckej osade a lesníckom cintoríne na Čiernom Váhu, druhú o sochárovi Alojzovi Štróblovi, ktorého originálne diela vlastnil aj náš podnik. Pekné a užitočné knihy písali aj ďalší. Spomeniem „Cestu lesa“, v ktorej autor Ladislav Alcnauer slovom i maľbou približuje svoje celoživotné skúsenosti z pretvárania hospodárenia v lese na výberkový spôsob. Je to vzácna kniha, ktorá predznamenáva ďalší vývoj lesníctva. Jej autora podnik už neraz formálne ocenil, no myslím si, že jeho cit pre les a spôsob, akým chápe rolu lesníka v ňom, sme ešte dostatočne nepochopili. A najmä urobili málo preto, aby sa takýto prístup k lesu stal viac samozrejým. Táto knižka je možno prvým krokom k tomu.

Možnosť podieľať sa autorsky a organizačne na edičnej činnosti podniku mi bola skôr odmenou ako prácou. Takto k tomu pristupovali aj viacerí spomínaní autori, hoci určite by si boli zaslúžili aspoň symbolický honorár. Potvrdzovalo sa tak, že radoví zamestnanci dokážu podniku venovať svoju tvorivosť nezištne, z lesníckeho presvedčenia. No možno práve táto obetavá nezištnosť naznačovala odpoveď na otázku prečo v istej hraničnej chvíli sklamanie nad nekorektným prístupom „neradových“ zamestnancov môže prerásť do udalostí, aké podnik zasiahli 24. júna 2009.

Do dvoch dní po svojom nástupe do funkcie generálneho riaditeľa vymenoval Ján Beňa nových úsekových riaditeľov, čím bola rekonštrukcia odvolaného vedenia podniku dokončená. Vzápätí sa venoval organizačným zmenám. Neboli zásadné, až na náš odbor komunikácie, ktorému sa ušlo osobitnej pozornosti – zrušil ho. Naozaj som poctivo hľadal v tomto kroku racionálny prvok, no mohol som si takúto naivitu odpustiť. Ján Beňa sa rozhodol trestať. Nie však vinníkov situácie, voči ktorej sme vystúpili, ale - nás!!! Alebo sa rozhodol niekto iný...? To bolo v zásade jedno. Odbor bol zrušený, Jozef Marko ako jeho vedúci odvolaný a všetkých štyroch nás presunuli do Zvolena, do Lesnickeho a drevárskeho múzea. Toto významné múzeum, ktoré sa pred rokom stalo súčasťou podniku, bolo teraz účelovo premenované na Stredisko práce s verejnosťou a Lesnícke a drevárske múzeum. A svoj účel malo zanedlho splniť.

Súčasnne s uvedenou organizačnou zmenou rozhodol Ján Beňa, že novovytvorenému stredisku odoberá právo komunikovať s médiami. Bolo to absurdné rozhodnutie, ktoré nám znemožňovalo plnohodnotné vykonávanie pracovnej náplne, zapadalo však do schémy, ktorej sme začínali rozumieť. Bol to však len začiatok. Vedenie podniku sa rozhodlo pre nedôstojné postupy. A neférové do nich zatiahlo aj našu novú šéfkou, riaditeľku múzea Ľubicu Miľanovú. Hoci sme jej formálne podliehali, v skutočnosti nemohla voči nám uplatniť ani najzákladnejšie práva a povinnosti vedúceho pracovníka. Nemohla nám odsúhlasiť služobnú cestu, podpísať dovolenku, či vyslať nás na školenie. O tom všetkom mohlo rozhodnúť len samotné vedenie podniku, ktoré nás síce potrebovalo odstaviť, ale zároveň mať pod dohľadom. Vznikali gogoľovské situácie súčasného smiechu a slz: Peter Gogola, ktorý neraz obetavo suploval reprezentačné povinnosti lesníčiara sa nesmel zúčastniť školenia hry na lesnicu, hoci tam išli služobne všetci ostatní lesníčiari podniku. Tak išiel na úkor vlastnej dovolenky. Aby si nemyslel, že sa jednalo len o náhodu, nepustili ho ani na zahraničnú cestu lesných pedagógov, hoci bol v tejto oblasti podnikovým lídrom. Tak aspoň pripravil tým „šťastnejším“ referát. Služobné cesty Anity Fákovej zamietal Ján Beňa s absurdným odôvodnením, že veď už bola na služobnej ceste minulý týždeň. Musím však popravde povedať, že mňa sa toto ponížovanie priamo netýkalo. Moje požiadavky boli vedením akceptované. Ba dostal som aj ďalšiu funkčnú ponuku, tentokrát za šéfa strediska LDM vo Zvolene, kde sme pracovali. Odmietol som ju rovnako rýchlo ako prvú. Úporná snaha ponúknuť mi nejakú funkciu neveštila pre vyjasnenie situácie v podniku nič dobré. Skôr naopak.

Poverený generálny riaditeľ Beňa nás jediný raz prišiel do Zvolena navštíviť. Trocha som dúfal, že prejaví, ak už nie riaditeľskú, tak aspoň takú obyčajnú chlapeckú úprimnosť a naznačí nám, že toto všetko nemá z vlastnej hlavy a že ho to osobne neteší. Kdeže! Prišiel nám vytknúť, že prečo sme vystúpili voči podniku, keď sme si žili tak nadštandardne dobre. Mali sme vysoké platy, chodili sme služobne do sveta a k tomu dostávali nemalé odmeny...! Tak toto mi zhorklo nadosmrť!!!!!! To, že mi nemá kto prečo za prácu ďakovať som vždy považoval za samozrejmé, hoci som bol presvedčený, že si sám prikazujem

oveľa viac práce, ako by mi to vedel prikázať akýkoľvek nadriadený, ale prosím - bolo to moje rozhodnutie. No to, že moju prácu spolu s prácou ostatných môže generálny riaditeľ Beňa takto nízko a nepravdivo dehonestovať mi pripadalo absurdné. Mysľou mi prebehlo osem bystrických rokov, počas ktorých som väčšinou sedem dní do týždňa venoval práci. Bez špeciálneho platu, bez mimoriadnych odmien a bez ciest po svete. Ba nie! Raz mi pán Mindáš naozaj ponúkol jednu lukratívnu cestu na svetovú výstavu o vode do Španielska, žiaľ pre prácu na príprave Dňa stromu som to musel s úprimným poďakovaním odmietnuť.

Toto všetko som Jánovi Beňovi teraz povedal. Akoby to nevnímal. Bolo márne domáhať sa jeho pochopenia, keď nás bol schopný úboho obviníť z akéhosi pracovného protekcionizmu po rokoch, počas ktorých musel poznať našu prácu i jej výsledky. Tak som to skúsil inak:

„Pán generálny riaditeľ, prosím ťa, nech vedenie podniku zaujme jasné stanovisko k našim aktivitám. Alebo sme porušili pracovnú disciplínu a potom nás verejne pokarhajte, potrestajte, alebo sme postupovali v súlade s pracovnou morálkou zamestnanca štátneho podniku a potom nám vyslovte verejnú uznanie. Aby zamestnanci vedeli ako sa majú v budúcnosti v podobných prípadoch zachovať“.

Odpoveď generálneho riaditeľa patrí k nezabudnuteľným:

„Kde to ty žiješ, prosím ťa??!! Veď my ti musíme držať chrbát!!“

O svojom chrbte som doteraz pochybnosti nemal. Pred kým mi ho majú držať?! Ale samotná otázka bola namieste. Kde to vlastne žijeme?! Žiaľ, Ján Beňa na to nepriamo odpovedal sám...

Spočiatku som mu po jeho nástupe veril a pri niekoľkých pracovných stretnutiach mu aj navrhoval ako by sa mohli deformácie na podniku vyrovnáť. Zbytočne. Myslím za úlohu nič narovnávať. Jeho úloha bola iná. Urobiť poriadok s tými, čo to všetko spôsobili. Teda s nami.

Niet divu, že Jozef Marko, citlivý človek, nevšedný odborník a jediný skutočný mediálny profesionál medzi nami sa po takom nedôstojnom prístupe vedenia rozhodol k 30. septembru 2009 z podniku odísť. Využil ponuku z českej spoločnosti LESS, silného holdingu na trhu lesa a dreva.

Ako sa čoskoro dozvieme Jožkov odchod nebude jediný. O niekoľko týždňov nás zavolá riaditeľka múzea. Takmer denne teraz rieši smutnú dilemu ako neublížiť ani múzeu, za ktoré je zodpovedná, ani nám, ktorí sme v tejto situácii jeho jasnou, hoci nedobrovoľnou príťažou. Situácia je o to citlivejšia, že nielen pracovné ale aj ľudské vzťahy boli medzi nami ešte z predošlých časov veľmi dobré. Pripravili sme spoločne nejednu peknú akciu a vskutku sme si dobre rozumeli. Teraz má plač na krajičku. Vrátila sa od generálneho riaditeľa s tým, že ju donútil písomne ohlásiť našu prebytočnosť. Nedokázala nám to nepovedať. Kľukatá ulička nízkych úmyslov vedenia mala celkom jasné smerovanie:

V rámci organizačných zmien zrušiť odbor komunikácie. Zamestnancov zrušeného odboru presunúť do Lesníckeho a drevárskeho múzea vo Zvolene, ktoré sa na tento účel premenuje na Stredisko práce s verejnosťou a Lesnícke a drevárske múzeum. Následne šéfkou nového strediska donútiť „zistiť“, že má prebytočných pracovníkov. Zhodou okolností tých istých, kvôli ktorým sa nové stredisko vytvorilo...

Zlo môže mať veľa podob.

Fakt, že moje meno Ľubica Miľanová vzhľadom na našu predchádzajúcu spoluprácu odvážne pred generálnym riaditeľom odmietla na zoznam prebytočných zaradiť (súhlasil s tým) si vážim, no považovať to za dobrú správu som pri najlepšej vôli nemohol.

30. júl 2009

pán minister to vidí rovnako...

V tento deň sa v závere Ľubochňianskej doliny udeje nevšedná udalosť. Do užívania sa tu odovzdáva Vyšný Tajch, vodné dielo, obnovené z iniciatívy zamestnancov Odštepného závodu v Liptovskom Hrádku. Ide skvelý o príklad symbiózy krajinárskej pôsobivosti, prevádzkovej účelnosti, úcty k histórii a efektívnosti využívania európskych fondov.

Smutnejšou, ale z hľadiska prístupu vedenia podniku k našej práci príznačnou okolnosťou je príkaz, ktorý osobne vydáva generálny riaditeľ Ján Beňa: Podujatia sa nesmie zúčastniť Anita Fáková, ktorá ho mala moderovať, ani Peter Gogola, šéfredaktor podnikového časopisu. Mňa sa šikana ani tentoraz netýka. Dokonca dostanem úlohu podujatie moderovať, čo naozaj ktovieako neviem.

V doline mám možnosť neformálneho stretnutia sa s Júliusom Novotným, ktorý na slávnosti zastupuje ministra Becika. Za zaznamenanie stoja dve časti nášho rozhovoru. V tej prvej vyjadril šéf Sekcie lesníckej poľutovanie nad tým, že odmietam ponuky na funkčný postup.

„Nie je v tom nič iné, naozaj, len to, aby šikovní ľudia išli dopredu...“ objasňuje mi Július Novotný pohnútky vedenia...

Tou druhou bola informácia, že vytvorenie samostatného zákona o štátnom podniku Lesy SR považuje sekčný šéf za zaujímavú a potrebnú myšlienku. „A rovnako to vidí aj pán minister...“, dodáva.

Za mesiac, ktorý uplynul od „stretnutia v parohárni“, kde takúto aktivitu hodnotil Július Novotný ako beznádejnú a naivnú, je to zaujímavý názorový posun.

Ak sa Novotnému pripisuje schopnosť predvídať posúvať figúrky na politickej šachovnici slovenského lesníctva, nebude to asi celkom nezaslúžená povesť.

6. august 2009

tri hrudky syra

Nahusto prežívané dni prinášali nevšedné zážitky.

Pre podnikový časopis LESNÍK som v auguste 2009 robil reportáž o horárňach v Ľubochňianskej doline. Navštívil som viacero lesníckych rodov, ktoré so samotami 22 kilometrov dlhej doliny spojili svoje životy. V rodine 82-ročného lesníckeho veterána Karola Kútnika som sa stretol aj s jeho deťmi - lesníkom dôchodcom Jánom a dcérou Annou Gerecovou. A práve ona sa takmer

na konci návštevy prizrela na mňa akosi prekvapene:

„...a to ste neboli náhodou vy?v tom Lumene....?“

„Ale, áno“ prisvedčil som.

„Pamätám si váš hlas... Bože!... Aspoň niekto...“ zašepkala zmeneným hlasom. Kamsi odišla.

Keď sme sa o chvíľu lúčili na dvore, mala pani Anna neprirodzene odvrátenú tvár.

„Čo je vám, čo sa stalo...?“

Nepovedala nič, iba mi, pozerajúc stále inam, vtisla do rúk tri hrudky domáceho syra.

Potom sa na mňa predsa len úchytkom pozrela.

Mala oči plné slz.

Keď som ten syr neskôr okoštoval, bol tvrdý a voňavý. Možno tak ako mladost' horárskej dcéry na salatínskej samote.

Ďakujem, pani Anna. Veľmi vám ďakujem.

Významné lesnícke miesta

Miesta svetového prírodného a kultúrneho dedičstva, ktoré už desaťročia úspešne vyhlasuje UNESCO ma vždy priťahovali. Asi tam niekde by sa dali hľadať pramene myšlienky vyhlasovať na Slovensku „významné lesnícke miesta“. Začali sme tak označovať lokality, súvisiace s bohatou históriou lesníctva na Slovensku: lesnícke osady, parky, študijné plochy, arboréta, pamätníky, biotechnické diela, tajchy, budovy, školy, vzácne stromy, múzeá, umelecké diela, cintoríny... Bola to celkom šťastná myšlienka a rýchlo sa ujala. Jej cieľom je odhaľovať stopy lesníckej minulosti nielen pre verejnosť, ale často aj pre nás, samotných lesníkov, ktorí nie vždy dostatočne poznáme korene svojej profesie. Idea však má aj svoj hlbší obsah, pretože vytváranie príťažlivej siete poznávania miest lesníckej histórie zahŕňa nielen ich propagáciu, ale neraz aj náročnú rekonštrukciu a potrebnú ochranu. Slúži ku cti štátnemu podniku LESY SR, že túto myšlienku podporil a ujal sa jej realizácie.

Prvé významné lesnícke miesta boli vyhlásené v roku 2007 v Topoľčiankach. Stali sa nimi tamojší krásny park, pôvabný poľovnícky zámoček a vzácne sochy Alojza Štróbľa, všetko v majetku podniku. Osobitnú zmienku zaslúži nákladná rekonštrukcia vandalsky poškodeného diela A. Štróbľa Medveď s muflónom (1909), ktoré bolo pri tejto príležitosti za prítomnosti Štróblových vnukov odhalené.

Na slávnosti vyhlasovania VLM v Topoľčiankach prehovoril okrem prítomného ministra hospodárstva Ľubomíra Jahňátka aj generálny riaditeľ Lesov SR Jozef Mindáš. Vo svojom príhovore mi menovite za aktivity tohto druhu poďakoval. Nestalo sa tak prvýkrát a padlo mi to – pochopiteľne - dobre, no nespomínam to samoúčelne. Rád by som ešte raz zdôraznil, že som mal vytvorené veľmi dobré podmienky pre svoju prácu, ktorú súčasný generálny riaditeľ (i jeho predchodcovia) verejne oceňoval. Bol som zvyknutý slobodne pracovať veľa, ťažko by som sa však mohol sťažovať, že si to nik neváža. Uvádzam to preto, aby sa môj krok, ku ktorému som akosi vnútorne smeroval a ktorý 24. júna 2009 silne zarezonoval lesníckym Slovenskom, nechápal ako pomsta, či dokonca nenávisť nespokojného zamestnanca. Na niečo také nedôstojné som naozaj nemal dôvod.

Vo viacerých prípadoch dostalo vyhlasovanie významných lesníckych miest aj

spoločensky príťažlivú a zaujímavú atmosféru.

V prípade vzácnnej budovy Oravského komposesorátu v Oravskom Podzámku prišiel na slávnosť aj sám Viliam Rowland (historické fikcie bývali nesamoučelným spestrením mnohých našich podujatí). „Takto sa to má robiť!“ zneli slová uznania nášho veľvyslanca v Rakúsku, Petra Lizáka.

Na mieste namerania slovenského mrazového rekordu ($-41,0\text{ }^{\circ}\text{C}$) v lesníckom areáli vo Víglaši – Pstruši v deň jeho 79. výročia zaznamenal aktuálnu teplotu meteorologický „vševed“ Peter Jurčovič.

Na Lesníckej ulici v Liptovskom Hrádku v sprievode polyhistora dr. Vítka sa Hrádočania objavne prešli po ulici, ktorou dávno pred nimi prešla lesnícka história, a to azda v najkoncentrovanejšej podobe na Slovensku.

Na Duchonke, mieste spojenom s dielom Huberta Bezačinského (kde vymyslel aj svoju jednokoľajovú lesnú železnicu) zložil tomuto významnému lesníckemu profesorovi poklonu v mene generácií jeho žiakov kolektív lesníkov Dušana Mikuša. Podobnú poctu preukázal inému nezabudnuteľnému profesorovi, Miroslavovi Stolinovi (ktorého učenie o odolnostnom potenciále lesa patrí k zlatému fondu nielen slovenského lesníctva), na opačnom konci republiky, v rodných Sobranciach, ďalší lesnícky patriot, Laco Maxim.

Úcty sa ušlo aj trom zabudnutým kamenným oblúkom na mieste bývalej lesníckej školy v Remetských Hámroch, ktorá bola prielomom v lesníckom školstve na východnom Slovensku.

A tiež kaštieliku na Morskom Oku (ktorý si po desaťročiach „prišla skontrolovať“ jeho dávna staviteľka grófká Vanderbiltová).

Svojho pripomenutia sa dočkalo aj šútovské bralo nad Krpeľanskou priehradou, ktorého takmer sifyfovské zalesnenie ožilo po desaťročiach v iskrivých spomienkach inžiniera Klincka.

Zubriu zvernica poznajú všetci a jej zaradenie do systému VLM bolo takmer povinnosťou, ale koľkí dovtedy poznali slávnu Putifárovu hrušku!? Vďaka Jozefovi Šabovi dnes už i tú mnohí.

Na historickej budove štátnych lesov v Banskej Bystrici, postavenej v rokoch 1912 až 1916 a povýšenej medzi významné lesnícke miesta v predvečer Dňa stromu v roku 2008, sa zaskveli tabule z autorskej dielne návrhára prvej slovenskej euromince Pavla Károlyho. A prišiel aj sám cisár pán.

Do jedinečnej lesníckej osady na Čiernom Váhu sa v sprievode znalcov lesníckej histórie po spomienky vrátilo aj veľa vzácných rodákov. A tamojšia stanička Považskej lesnej železnice, i nevšedný palatínsky pylón, vstali k novému poznaniu z popola zabudnutia vďaka veľkorysosti podniku i nadšenia nejedného zamestnanca.

Na slávnom moste lesnej železnice....

Azda stačí. Deň, v ktorom na Slovensku pribudne nové významné lesnícke miesto je vždy malým sviatkom. A to nielen lesníckym.

20. august 2009

poľovníctvo - výkladná skriňa podnikového marazmu

Pri popularizácii lesníctva som často vynechával poľovníctvo. Určite som tým trochu ubližoval kolegom - nadšeným poľovným profesionálom, ale robil som tak celkom zámerne. Chcel som tým narušiť vo verejnosti zakorenenú väzbu, že lesník rovná sa poľovník. Poľovníctvo áno, ale vždy len ako jedna z mnohých lesníckych činností. Hoci atraktívna. A práve táto atraktívnosť akoby priťahovala nielen to krásne, čo poľovníctvo bezpochyby obsahuje...

Volal mi človek, ktorého som nepoznal.

„Nič od vás nechcem, ani od tohto telefonátu si nič nesľubujem, len vám chcem povedať, že som neveril tomu, čo ste o podniku navraveli a teraz vám chcem len povedať, že som sa mýlil. Mali ste úplnú pravdu. Ba je to ešte horšie!“ Potom som sa dozvedel, že náš podnik vypovedal prenájom poľovného revíru Čičov práve s týmto človekom, a to aj za cenu veľkej sankcie, ktorá bola nespochybniteľne zakomponovaná do nájomnej zmluvy. „Súd sa!“ povedal mu na to údajne Ján Beňa, s ktorým sa osobne poznal. A doložil mu historku o tom, ako našiel vo svojom trezore „zabudnutú“ nájomnú zmluvu podpísanú ešte svojim predchodcom Jozefom Mindášom. Práve tá sa teraz ocitla ako právoplatný dokument na príslušnom lesnom úrade. A neskôr som sa dozvedel, ako to celé vyriešili: Keďže sankcia za zrušenie zmluvy bola naozaj neodvratná a vysoká, poskytli sme pôvodnému nájomcovi ako náhradu ďalší režijný revír - Sitno. A tak sme vlastne prišli o revíry dva!

Čitateľ, ktorý má záujem bližšie spoznať závažné dôsledky, ktoré spôsobovalo vedenie svojmu podniku v oblasti poľovníctva, sa s týmito môže zoznámiť vo výstižnej analýze Marcela Lehockého (Príloha 2).

9. september 2009

minister, ktorý nemohol povedať pravdu

Šéf rezortu Stanislav Becík bol k lesníkom i k nášmu podniku od počiatku výkonu svojho mandátu ústretový. Ako milovník koní podnietil usporiadanie seminára venovaného využívaniu týchto zvierat v lesníctve. Zaujala ho aj myšlienka obnovy lesnej železnice Vigľaš - Kyslinky, ktorú som mu mal možnosť prezentovať v mene OZ Kriváň. Zorganizoval konferenciu venovanú aktuálnym otázkam lesníctva, ktorej sa zúčastnil aj premiér Robert Fico. Bolo neprimerané, že po vystúpeniach VIP hostí sa vtedy v diskusii neozval jediný lesník. Možno si to podivné ticho mali kompetentní „vypočúť“ pozornejšie.

Teraz bol Becík v nezávideniahodnej situácii. Na jednej strane príkaz premiéra okamžite odvolať vedenie podniku, na strane druhej zjavná ministrova späťnosť práve s ľuďmi, ktorí to vedenie tvorili. Po vypuknutí nespokojnosti osobne garantoval, že v podniku je všetko v poriadku. Vyhlásil, že je ochotný sprístupniť všetky zmluvy, aby sa každý mohol presvedčiť, že všetko, čo sa v podniku deje, je transparentné. Po takýchto silných vyjadreniach mu splnenie príkazu premiéra muselo pripadať nespravodlivé. Ak však „svojmu“ vedeniu

v LESOCH SR naozaj tak veril, mal sa zaň postaviť plnou váhou svojej funkcie, a to až po ponúknutie rezignácie. Keďže tak neurobil, jeho dôvera asi nebola až taká pevná.

Uposlúchnutie premiérovho pokynu bolo pre Becíka začiatkom jeho ministerského konca. Zanedlho po vymenovaní nového generálneho riaditeľa Beňu, ktorý pri výbere svojich najbližších spolupracovníkov údajne nepoužil správny kľúč, sa začalo rozprávať o odvolaní ministra z funkcie. Po viacerých Becíkových vyjadreniach, popierajúcich takéto riešenie („Nič na tom nie je pravda. Nie som nanuk, aby som bol sladký pre toho, kto ma oblizne. Žiadne zmeny v strane sa nepripravujú...osobne mi večer zavolať predseda Mečiar a hovorí, hanbím sa, čo povymýšľajú. Možno sú v politickej strane ľudia, ktorí by radi videli zmenu, ale nemajú žiadny vplyv“) sa ukázalo, že k nemu predsa len dôjde. Stalo sa tak 9. septembra. Dôvodom bolo podľa médií neuspokojivé riešenie situácie v štátnych lesoch.

Ak by sme vtedy nahliadli do Stanislava Becíka, myslím, že by sme tam našli kus oprávnené nazlosteného chlapa. To, že svoju zlosť musel priehľadne prekrývať straníckou disciplínou, si musí vyriešiť so svojim svedomím. Možno to raz vo svojich pamätiach podrobne popíše. Aby sa mu ľahšie spomínalo, pripomeňme ešte raz jeho výrok z hektických júnových lesníckych dní: „To, čo sa dostalo von, to nie je nepravda. Tam je aj kus pravdy.“

Minister odišiel. Možno sa raz vráti ako človek, ktorý kedysi nechcel, či nemohol povedať pravdu.

28. september 2009

whistleblowing

Práve tomuto nezvyčajnému slovíčku bol venovaný seminár usporiadaný Transparency International Slovensko (TIS). Skrýva sa za ním ohlasovanie nekalých praktík na pracovisku. Pozvali nás naň, aby sme prezentovali svoje skúsenosti z LESOV SR. V programe bolo viac zaujímavých momentov, vystúpili v ňom aj skutočné protikorupčné špičky, napríklad s pútavou prednáškou Tíbor Gašpar - riaditeľ Úradu boja proti korupcii Policajného zboru SR. Nebolo si však možné nevšimnúť, že v množstve dobre mienených, zaujímavých, no v podstate všeobecných príspevkov, bol ten náš jediný tvrdo konkrétny. A organizátori našu otvorenosť aj ocenili. Jednak tým, že po skončení seminára usporiadala TIS tlačovú konferenciu, kde jej prezidentka Emília Sičáková – Beblavá označila náš postup za pozitívny príklad zamestnaneckej odvahy, ktorému bude ich organizácia venovať osobitnú pozornosť. Druhým, neočakávaným spôsobom ocenenia, bol list, ktorý TIS adresovala vláde SR. Navrhla v ňom, aby mi bolo udelené štátne vyznamenanie Rad Ľudovíta Štúra, ktoré sa okrem iného udeľuje aj za zásluhy o demokraciu (Príloha 3).

Návrh TISu bol vo svojej podstate smutným signálom. To, čo sme urobili bolo predsa tým najobyčajnejším činom, ktorý má vykonať každý, kto zistí, že sa v jeho okolí deje niečo závažne nepoctivé. Pozornosť, ktorá bola nášmu postupu venovaná a ktorá dokonca vyústila do absurdného návrhu na štátne vyznamenanie jedného z aktérov, svedčila o vážnom znečistení verejného

ovzdušia. Veď udelenie vysokého vyznamenania za niečo tak samozrejmé, by bolo znevážením tých, ktorí takéto vyznamenania dostávajú oprávnené za svoje výnimočné činy.

Hoci na medializovanú nomináciu nik oficiálne nereagoval a žiadne vyznamenávanie sa prirodzene nekonalo, TIS týmto návrhom nepochybil. Naopak, podarilo sa mu netradičným spôsobom upozorniť na vážne ochorenie spoločnosti, ktoré nadobúdalo epidemické rozmery. Diagnóza: strach.

Úplatok

Na všetky aktivity, ktoré som mal možnosť pre podnik i slovenské lesníctvo robiť, boli potrebné nielen nápady, ale aj peniaze. Keďže išlo o veľa drobných a často atypických položiek, cenové rokovania bývali často vecou citu, pričom som ich uzatváral väčšinou sám. Dôveru, ktorú som v tomto smere požíval som nezneužil ani v jednom prípade. Naopak, pri všetkých rokovaniach som vystupoval vždy tvrdo v záujme podniku. Niektorí dodávatelia mi otvorene povedali, že ich to trochu prekvapuje...

Jeden prešlap som však urobil. Osvedčený partner, ktorý už dostal od nášho podniku viacero objednávok, mi raz priniesol darček, pri ktorom by sa každému „chlapcovi“ rozžiarili oči - krásnu dýku s ebenovou rúčkou, ktorú tento šikovný človek sám zhotovil. Kúsok! Nechal som si ju... Veď som nič od neho nepýtal, nič pre nás v tom čase práve ani nerobil, tak čo?! Vďaka spolupráci s podnikom, ktorú som kedysi podnietil a stále udržiaval, si určite slušne zarobil. Približne takto som to vysvetlil aj synovi, lesníkovi Jankovi. Ten mi zase „vysvetlil“, že sa určite mýlim. A že ak by už tá dýka mala niekomu patriť, tak jedine podniku. Mal pravdu. Dýku som na druhý deň obchodnému partnerovi podniku vrátil.

Bol to naozaj môj jediný úplatok.

17. november 2009

list generálnemu riaditeľovi

Dni plynuli a potrebné odpovede neprichádzali. Vedenie podniku sa rozhodlo alibisticky všetko ponechať na vyšetrovateľov, ktorým sme my piati chodili podávať vysvetlenia. Akoby sa to iných v podniku ani netýkalo. Akoby sa tu pred polrokom neprevalilo nič, čo otriaslo jeho základmi. Akoby po vedení odvolanom z príkazu samotného premiéra nenastúpilo nové, dodnes však mlčiace vedenie, práve kvôli tomu, aby sa morálny úpadok zastavil a vážne pochybenia neopakovali. Akoby nikomu nevadilo, že lesnícka profesia sa po rokoch rozumného budovania si vzťahov s verejnosťou opäť zosúva medzi nedôveryhodné.

Taktikou nového vedenia bolo ticho. Akoby sa naozaj nič nezvyčajné na podniku neudialo a jediné, čo bolo treba pre jeho obrodu urobiť bolo zrušiť odbor komunikácie. To ticho sa dalo dešifrovať aj ako strach vedenia zaujať stanovisko k veciam, ktoré bolo z ich pohľadu lepšie neotvárať. Rozhodli sme sa preto zaslať Alojzovi Riškovi, generálnemu riaditeľovi LESOV SR, ktorý na tomto poste v októbri vymenil dočasne menovaného Jána Beňu, list tohto znenia:

Vážený pán generálny riaditeľ,

konáme vo viere, že naše úprimné slovo má silu prospieť podniku, ktorému sme doposiaľ slúžili čestne, podľa svojich schopností. Sme si vedomí toho, že Vaša vrcholová zodpovednosť za súčasné dianie v našom podniku je údel neľahký a nie je našim úmyslom Vám ho sťažovať. Naopak.

Ak by sme pri písaní tohto listu dali prednosť sebe, asi by sa nám doň pretlačilo aj nemalo otáznikov nad postupmi, ktoré boli po 24. júni 2009 použité voči dnes už bývalému odboru komunikácie a jeho zamestnancom. Niektoré z týchto postupov možno považovať prinajmenšom za neštandardné, no bolo by neúčelné, ba možno až nedôstojné sa im teraz podrobnejšie venovať. Trápi nás naozaj niečo iné.

Otvoreným listom jedného z nás generálnemu riaditeľovi Lesov Slovenskej republiky, š.p. a najmä nasledovnou spontánnou reakciou stoviek zamestnancov, bolo nastolených mnoho otázok, ktoré doposiaľ ostávajú bez odpovedí. To, či tieto otázky majú vo vzťahu k bývalému vedeniu aj trestnoprávny charakter, dnes skúmajú príslušné orgány a bolo by určite nesprávne do tohto vstupovať. To však podľa nás nie je dôvod na vyčkávanie. Poukázali sme na mimoriadne závažné okolnosti, ktoré sú v zásadnom rozpore s princípmi hospodárneho nakladania s lesným majetkom štátu, a preto je nevyhnutné k nim zaujať jasné stanovisko. Túto povinnosť nemožno zo žiadneho vysokého štátneho úradníka, ktorý je dnes zodpovedný za stav v našom podniku, prebiehajúcim policajným vyšetrovaním sňať. Myslíme predovšetkým na Vás, pán generálny riaditeľ, no aj na Vášho predchodcu vo funkcii, Jána Beňu, na súčasného ministra pôdohospodárstva SR Vladimíra Chovana i generálneho riaditeľa Sekcie lesníckej MP SR Júliusa Novotného. Päť uplynulých mesiacov bolo určite dostatočným časovým rámcom pre seriózne preskúmanie podstaty veci kontrolnými vnútropodnikovými a vnútrorezortnými postupmi.

V uvedenej súvislosti preto Vás, pán generálny riaditeľ, ako svojho najvyššieho predstaveného, žiadame o odpoveď na jedinú, pre nás a domnievame sa, že aj pre podnik, zásadnú otázku: Považujete našu aktivitu z júna tohto roku, ktorú podpisom podporila viac ako tretina zamestnancov a ktorou sme poukázali na hrozivé postupy v riadení a hospodárení štátneho podniku, za odsúdeniahodný čin? Alebo si myslíte, že sme konali čestne, v záujme podniku, v súlade s dobrými mravmi a s vlastným svedomím?

V prípade, ak dospejete k druhému uvedenému záveru, žiadame pre všetkých, ktorí sa otvorene vyjadrili, Vaše verejné uznanie! V prípade, ak došlo k principiálne nevhodnému sa správaní zamestnancov, ktoré poškodilo dobré meno štátneho podniku a mohlo tým ohroziť jeho hospodárske a verejnoprospešné ciele, žiadame o verejné odsúdenie nás, iniciátorov uvedených udalostí!

Pán generálny riaditeľ, naozaj Vás veľmi úprimne žiadame o zodpovedanie tejto zásadnej otázky. Naším presvedčením je, že sme konali v záujme nášho štátneho podniku, ako aj v záujme všetkých čestných ľudí, ktorí v ňom pracujú, no možno sa mýlime. Vaša odpoveď, ku ktorej Vás zaväzuje post, ktorý zastávate, je dôležitá nielen pre nás, ale oveľa viac pre samotný podnik, ktorého význam a vážnosť si nezaslúži, aby sa udalosti, ktoré sú s ním dnes spájané, ešte niekedy zopakovali. Sme presvedčení, že Vaše stanovisko bude mať pre osud štátneho podniku LESY Slovenskej republiky a morálku jeho terajších, no najmä budúcich zamestnancov historický význam.

S úctou

Vo Zvolene, dňa 17.novembra 2009

Anita Fáková, Peter Gogola, Ján Mičovský

24. november 2009

10 rokov LSR

72

Dostal som za úlohu pripraviť scenár osláv 10. výročia vzniku podniku, ktoré sa uskutočnili v podnikovom hoteli Lesník v Turčianskych Tepliciach. Peter a Anita sa v duchu zvrátenej tradície nesmeli akcie zúčastniť. „Povedz im, že je to moje osobné rozhodnutie“, odpovedal na moju intervenciu Ján Beňa, ktorý sa po opustení generálskej stoličky stal obchodno – ekonomickým riaditeľom podniku. Vďaka invencii a poctivosti, ktorú do prípravy i realizácie podujatia vložili kolegyne z Lesníckeho a drevárskeho múzea sa podujatie organizačne vydarilo. Osobitný rozmer mu dodala skutočnosť, že sa podujatia zúčastnili dvaja ministri – zakladateľ podniku Pavel Koncoš i úradujúci Vladimír Chovan, ako aj všetci doterajší generálni riaditelia podniku – Blažej Možucha, Karol Vinš, Igor Olajec, Jozef Mindáš a Alojz Riško.

Hostia predniesli viacero pozoruhodných myšlienok, na tomto mieste považujem za potrebné zaznamenať len tieto slová z prejavu Jozefa Mindáša:

„Odznelo tu veľa kvetnatých rečí, no musíme si uvedomiť skutočnosť, že štátny podnik LESY SR existuje v okruhu štátnopolitických siločiar a tento imperatív, či chceme alebo nie, musíme zobrať na vedomie“.

Amen.

10. december 2009

nešlo o stolíky

Nový generálny riaditeľ Alojz Riško sa ani raz s nami nerozprával o dôvodoch, ktoré viedli k prejavu našej nespokojnosti. Jeho názory na udalosti, ktoré ho vynesli do najvyššieho kresla podniku sme preto mohli spoznávať len sprostredkované. Napríklad zo stránok týždenníka FARMÁR (č. 50/2009), kde sa vyjadril takto: „Nepoznám úplne výhrady tej skupiny ľudí, ktorá poukázala na nekalé praktiky bývalého vedenia, je to predmetom šetrenia orgánov činných v trestnom konaní. Ako to dopadne, neviem. Niektoré informácie však neboli korektné. Napríklad tie, ktoré hovorili o 700 tisícovom stole generálneho riaditeľa.“

Tomu, že sa Alojz Riško nezaujímal o nás sa dalo rozumieť, ale to, že si nedal ani len pre svoju potrebu zistiť pravdu v tejto banálnej veci, bolo už menej pochopiteľné. Ak sme v trestnom oznámení medzi 27 bodmi uviedli položku „výroba dvoch stolov pre kanceláriu generálneho riaditeľa v cene vyše 700 tis. Sk“, tak na tom nebolo nič nekorektné. Akurát, že to bola iba časť pravdy. Celá vyzerala tak, že nábytku bolo pre kanceláriu generálneho riaditeľa vyrobené podľa preplatených faktúr „o čosi“ viac:

- Pracovný stôl riaditeľ 399 126,- Sk
- Skriňová zostava riaditeľ 656 642,- Sk
- Pult vstup..... 320 943,- Sk
- Pracovný stôl sekretariát 275 604,- Sk
- Skriňová zostava sekretariát..... 241 332,- Sk

• Skrinka v nike s poličkami	46 886,- Sk
• Doprava	1 190,- Sk
• Montáž	68 425,- Sk
• Stôl zasadačka s 220 V a dat. konektormi.....	448 963,- Sk
• Konferenčný stolík s kvetináčom	37 604,- Sk
• Konferenčný stolík s kvetináčom	38 675,- Sk
• Doprava	595,- Sk
• Montáž	15 470,- Sk
• Rohová skrinka.....	27 489,- Sk
Spolu	2,578 944,- Sk

Stolíky, aj keď drahé, boli iba zrníčkom v púšti podnikovej nehospodárnosti. Ale význam v medializovanom trestnom oznámení mali, pretože umožnili si názorne predstaviť spôsob hospodárenia v našom podniku. Právna kvalifikácia tohto spôsobu patrí do rúk orgánov činných v trestnom konaní a bolo by nesprávne predpovedať ju. Avšak pracovno-právne posúdenie takéhoto narábania so zvereným majetkom štátu malo byť pre generálnych riaditeľov Beňu, Riška, ako aj pre ich priamych nadriadených ministrov Becíka, Chovana a sekčného šéfa Novotného – jasnou a rýchlou záležitosťou.

Nebolo.

Intervencie

S otvorenou diskusiou s nadriadenými v pracovných veciach som nikdy nemával problém. Urobil som tak viackrát aj v Banskej Bystrici. Vypočúť si pracovné návrhy boli ochotní aj všetci moji tamojší generálni riaditelia. Najlepšie skúsenosti som mal s Blažejom Možuchom a Karolom Vinšom, ktorí na moje občasné pracovné poznámky reagovali bez podráždenia, so snahou overiť si v diskusii správnosť svojich rozhodnutí.

Aj po nástupe Jozefa Mindáša som viac krát zašiel do jeho kancelárie s úmyslom vysloviť pracovný názor. Vždy som začal tým, že si uvedomujem možnú funkčnú nenáležitosť takéhoto postupu, no azda ma ospravedlňuje dobrý úmysel. Musím zdôrazniť, že som bol aj Jozefom Mindášom vždy zdvorilo vypočutý.

Prvýkrát sa tak stalo v súvislosti s personálnymi zmenami, ktoré „generál“ vykonával po svojom nástupe na postoch riaditeľoch závodov. Nepochybne mal na to plné právo. Mrzelo ma však, že odvolaný z funkcie mal byť aj Igor Viszlai, riaditeľ na OZ Revúca. Nemal som s Viszlaiom žiadne nadštandardné a tobôž nie osobné vzťahy, vykali sme si a bavili sa iba pracovne, no moja skúsenosť mi hovorila, že ide o jedného z najšikovnejších riaditeľov závodov akých som poznal a bol som presvedčený, že odvolanie takýchto ľudí je priamou škodou pre podnik. Približne to som povedal aj Jozefovi Mindášovi.

„Nemusíte sa obávať, pán Viszlai ostane pracovať vo funkcii výrobného zástupcu riaditeľa“ odpovedal mi.

S odstupom času musím priznať, že táto výmena patrila medzi najmenej bolestné, lebo nástupca Igora Viszlai, Jozef Bystriansky, sa ukázal ako rozumný človek, ktorý si dokázal vybudovať so svojim predchodcom vo funkcii korektný vzťah.

15. december 2009

potlesk a – dost...

Keďže nám generálny riaditeľ Riško doposiaľ neodpovedal na náš list zo 17. novembra 2009, rozhodli sme sa s Petrom, že ho o odpoveď požiadame verejne. Stalo sa tak na predvianočnom zhromaždení zamestnancov v Národnom dome v Banskej Bystrici. Obidve naše vystúpenia, v ktorých sme vyslovili potrebu počuť od vedenia podniku odpovede na základné otázky podnikovej etiky a prečítali list adresovaný pánovi Alojzovi Riškovi, sprevádzal (na rozdiel od rečníkov spoza predsedníckeho stola, ktorým odpoveďou bolo len ticho) spontánny potlesk. Avšak to bolo všetko. Neozval sa nik.

Aké neuveriteľne ťažké musí byť prejavíť sa v situácii, ak ide o naozaj vážne, bytie ohrozujúce udalosti, keď v takejto relatívne bezpečnej a úplne jasnej záležitosti sa nenašiel medzi stovkou ľudí nik, kto by verejne vyslovil svoj názor. Asi práve tu treba hľadať podstatu moci zlých. Veď ak by boli v tom predvianočnom popoludní vystúpili všetci ti, ktorí mohli a mali čo k daniu na podniku povedať, predsednícky stôl by musel hlboko sklopiť zrak a potichu odísť. Takto však mohol Alojz Riško vo svojej kratučkej reakcii s úsmevom potvrdiť, že náš list dostal a odpovie naň.

Nikdy tak neurobil.

31. december 2009

posledný deň

Bol posledný deň toho zvláštneho roka. Roka, v ktorom zaznelo mnoho otázok, no málo odpovedí. Otázky o cene pravdy, slušnosti, kolegiality. I o cene pochopiteľného strachu. No možno aj o niečom horšom. A odpovede? Tie boli na úrovni odpovedajúcich. Najprv to bolo zrušenie odboru komunikácie a presunutie jeho zamestnancov do účelovo vytvoreného strediska – múzea vo Zvolene. S pokračovaním ešte úbohejším. Anita a Peter sa stali pre stredisko, ktoré bolo vytvorené pred štyrmi mesiacmi len kvôli nám – prebytoční! Aká úžasná koncepcná práca s ľudskými zdrojmi! Podnik vyhlásil prepúšťanie zamestnancov ako súčasť racionalizačných opatrení. Takýto krok je vždy vážny a dotknutými vždy kritizovaný. Patrí však nielen k právam, ale aj k povinnostiam riadiacich pracovníkov, pokiaľ už vyčerpali iné možnosti pre oživenie firmy. V tomto prípade však takáto postupnosť chýbala. Vedenie sa rozhodlo prepustiť niekoľko desiatok zamestnancov generálneho riaditeľstva a tam jeho racionalizačné snahy končili. Pracovníkom vonkajšej prevádzky odkázalo – vás budeme riešiť v roku 2011. Takýto postup sa dal prečítať aj takto – rebelujúce ústredie potrestáme a vás, čo ste v pohnutých dňoch zachovali vernosť, odmeníme. Bol to revanš, na ktorý doplatili viacerí kolegovia z generálneho riaditeľstva, ktorí sa „zviezli“ s nami.

Peter a Anita odišli k 31.12.2009 bez toho, aby bolo jasné, kto preberá ich prácu. A nebolo toho až tak málo, čo robili. Peter, ako mnohoročný šéfredaktor LESNÍKa sa výrazne pričínal o to, že tento časopis svojou kvalitou prekročil

hranice tradičného podnikového periodika. K jeho nepopierateľným zásluhám patrili aj priekopnícke činy v oblasti lesníckej pedagogiky, ktorá sa za jeho mandátu stala plnohodnotnou súčasťou práce lesníkov. Anita zase dokázala, že svojimi profesionálnymi novinárskymi skúsenosťami vie byť podniku očividne na prospech.

Ostal som sám. Jozef Marko bol ďaleko v Čechách, Marcel v Betliari, Anita a Peter prepustení. Otázka, prečo si vedenie podniku nevybavilo pri tejto príležitosti účty aj so mnou mohla mať rôzne odpovede, potešiť ma však nemohla žiadna z nich. Už dávnejšie som sa rozhodol, že v prípade ak budú odídenci tí, ktorí dokázali nestratiť sami seba, v podniku neostanem ani ja. V tomto rozhodnutí mi bola oporou manželka Hanka, ktorá moje rozhodnutie komentovala jednoznačne: „Samozrejme, že tam nemôžeš v takom prípade zostať!“. Žijeme spolu tridsať rokov, ale jej rozhodnosť ma v takejto neobvyklej situácii milo prekvapila. Podržala ma vo chvíľach rozhodovania sa medzi pohodlím a pravdou. Podobné to bolo aj v ostatných rodinách. Naše manželky nám darovali v čase, keď bolo stokrát rozumnejšie povedať „daj si s tým pokoj“ veľa pochopenia a lásky.

Osobne som mal možnosť spoznať statočnosť Katky Gogolovej, rozhlasovej novinárky, maminy troch detí, ktorá bola pre nás viac ako len manželka nášho kolegu. Verila v čistotu našich úmyslov a všemožne nám pomáhala. Po každom, hoci aj neskorom nočnom vystúpení v médiách som vedel, že prvá podporná esemeska príde od nej. A nech mi je odpustené, že prezradím aj tú, ktorú by som nemal a ktorú som dostal 9. októbra o 23,29 h:

„Pán Mičovský, dúfam, že Vás nebudím a že si túto správu prečítate až ráno. Bojím sa o Peťa, prežíva ťažké obdobie, ťažko znáša to, kam celé to osvietenecké snaženie dospelo. On to možno v práci nedá najavo, ale je na tom zle. Ja som pri ňom a pri Vás. Nech to dopadne akokoľvek. Ste čestní ľudia a zaslúžite si obdiv a úctu. Peter nevie, že vám píšem, on nie je taký silný ako Vy, prosím, podržte ho a on podrží Vás a Vašu spoločnú Vec. Ďakujem. K. Gogolová.“

Milá Katka, dovoľ aby som to poopravil. Petrova rozvaha a odvaha nám bola veľkou oporou a jeho dar kultivovaného nadľahčenia vážnych situácií veľkou vzpruhou. Tvoja polnočná esemeska však úprimne odhaľuje to, čo sme skrývali všetci - že náš strach bol väčší, ako sme to ukazovali navonok. A tiež to, že vy, naši najbližší, ste to intenzívne prežívali s nami.

Bolo uspokojujúce vnímať pani Janku Lehockú, Marcelovu manželku, tiež lesníčku, ako zavčasu ráno bez nervozity sama „pripravuje“ tri drobné deti na odchod do škôlky, zatiaľ čo Marcel na počítači horúčkovo aktualizuje najnovšie „revolučné“ materiály. A určite len vďaka obetavému pochopeniu skvelej manželky, ktorá mala sto dôvodov na výčitky, môže dnes Marcel riešiť svoju neľahkú rodinnú situáciu, do ktorej by sa nebol dostal, keby mlčal, dochádzaním na týždňovky do 150 km vzdialeného Betliara. Stal sa podniku „prebytočným“ a možnosť požiadať na vzdialenej lesnej správe podniku o miesto pestovateľa mu pomohla udržať nevyhnutný rodinný príjem.

Cítili sme radosť, s akou si Jožko Marko pripomínal slová svojich mladých

slečien Aničky a Katky, ktoré, súc vo veku, ktorému je úprimná kritika blízka, rovnako úprimne hovoria: „...oco, my sme na teba také hrdé!“ I postoj jeho manželky Adriany, ktorá ho podporila pri rozhodovaní sa prijať prácu 600 km od domu.

Všetci sme sledovali elán, s akým Anita obhajovala pred rodinou svoj jednoznačný postoj, keď dve drobné detičky a manžel – podnikateľ, by určite potrebovali viac mamu a manželku, ako bojovníčku. Ale Anita bola bojovníčka!

Keď som cez Vianoce 2008 písal prvú variantu otvoreného listu, manželka mi povedala „vyhodia ťa!“. Keď som sa vďaka kolegom po polroku odhodlal a veci sa udiali, povedala hlasom, ktorý ma v kútiku hrial: „Nech ťa aj vyhodia, len nech sa ti nič nestane...“

Neslo samozrejme o život, ale nebol to ani celkom obyčajný rok.

K nočnej esemeske Katky Gogolovej ešte jedna poznámka. Obsahovala veľmi dôležité posolstvo: Podržte sa navzájom a vaša vec podrží vás. Áno, naša vec nás skutočne mohla podržať, lebo okrem nezištnosti, s ktorou sme do nej šli a okrem skvelých rodín, ktoré nás podporovali, bola na našej strane ešte jedna veľmi dôležitá vec. Tá najdôležitejšia. Na našej strane bola pravda. Mohli sme sa mýliť v detailoch, ale podstata bola jasná. Vedeli sme to my a vedeli to aj ti druhí.

Zdrvivúca kombinácia.

12. január 2010

otvorená výpoveď

V to ráno som poslal zamestnancom podniku hromadný mail, ktorý som nazval otvorená výpoveď. Verejne som v ňom oznámil, že svoje ďalšie pracovné pôsobenie v LESOCH SR považujem za nezlučiteľné s pracovnou etikou. Zároveň to bola aj otvorená výpoveď o pomeroch v podniku.

Vážení predstaviteľia štátneho podniku LESY Slovenskej republiky,

pre podnik, ktorý riadite, je nepochybne dôležité, aby jeho zamestnanci pracovali vždy čestne, odborne a výkonne. Považujem za svoju povinnosť Vám oznámiť, že som v týchto základných požiadavkách pracovnej etiky stratil potrebnú kvalifikáciu. Dovoľte, aby som Vám to objasnil.

Viacerí pracovníci odišli z podniku bez toho, aby sa mohli dozvedieť, či ich postoj, ktorý prejavili po udalostiach z 24. júna 2009, bol v súlade s povinnosťami zamestnanca, alebo naopak, ich porušením. Ak by som v takejto situácii volil pokračovanie svojho pracovného pomeru, bolo by to zneváženie všetkých, ktorí dali prednosť hlasu svedomia pred osobnými obavami. Určite by ste ani vy nechceli, aby komunikačné projekty LESOV SR zastrešoval človek, ktorému chýba sebaúcta a ktorý by svojím postojom spochybnil snahu tých, ktorí chceli podniku úprimne pomôcť.

Uplynulo osem rokov od chvíle, keď som dostal šancu pracovať na najvyššom stupni riadenia LESOV SR. Tie roky som odpracoval s nadšením pre les a s plným zaujatím pre našu profesiu. Odmenou mi bola tvorivá radosť z projektov, ktoré som mal možnosť postupne uskutočňovať: Lesnícky skanzen, Deň stromu, Významné lesnícke miesta, Lesnícke náučné chodníky, Lesné informačné kancelárie, Stromy poznania, knižné, televízne i rozhlasové putovania po lesníckom

Slovensku... K tomu stovky článkov, hľadajúcich v lesoch i v tých, ktorí im slúžia, len to najlepšie. Bolo to úžasné obdobie a chcem aj tu vysloviť vďaka všetkým, ktorí týmto projektom uverili a podporovali ich. Musím sa však k jednej veci priznať: tvorivosť nie je mojou prirodzenou vlastnosťou. K tomu, aby som dokázal nápadito pracovať je pre mňa nevyhnutné presvedčenie, že moja práca má zmysel. Žiaľ, práve toto presvedčenie mi teraz chýba, pretože podnik, ktorému som úprimne a nezištne slúžil, sa nedokázal pozrieť pravde do očí. To je príčina toho prečo sa teraz ja nedokážem pozrieť na náš podnik očami lojálneho zamestnanca a robiť preň to, čo by som ako jeho zamestnanec robiť mal.

Z úst vysokých predstaviteľov lesníctva dnes zaznievajú frázy. Frázy, ktorými sa zbavujú zodpovednosti za situáciu v našom podniku, ktorá vznikla po 24. júni 2009. Vidia to tak, že skupina nespokojencov si svoje neukojené ambície riešila nekorektnou medializáciou a trestným oznámením na vedenie, ktoré sa snažilo nepopulárnymi, no nutnými opatreniami dostať podnik z krízy. Teraz vraj treba už len počkať na výsledky trestného konania... Všetko je však inak! Nebolo a niet na čo čakať. Tá skupina nespokojencov nekonala ani zištne, ani premyslene. Akurát sa už nedokázala prizeráť na dlhodobé neslušnosti v riadení štátneho podniku a rozhodla sa nahlas naivne povedať, že kráľ je nahý. O tom však zodpovední predstavitelia slovenského lesníctva museli dobre vedieť. Prečo mlčali? Domnievali sa, že lesníci sú naozaj len skorumpovaná masa bez názoru, odvahy a cti?

Hoci neviem, kam pôjdem, jedno viem iste: Podnik, ktorý necíti potrebu prejať voči zamestnancom primeranú úctu a odpovedať im na závažné otázky; podnik, ktorý sa správa k vlastným ľuďom ako ku štatistom, ktorí majú nevidieť, aj keď vidia; podnik, ktorého niektorí členovia Dozornej rady mi v kritickej chvíli pošlú maily plné vďakačnej úľavy, aby už o chvíľu opäť výhodne mlčali; podnik, ktorého odborový predák mi poďakuje za to, že som ho „postavil tam, kde mal vždy stáť“, aby sa zanedlho vrátil na pôvodné miesto; podnik, ktorý mi postupne ponúkne dve vysoké funkcie len pre to, aby ma umlčal; podnik, ktorého jeden z najvyšších riaditeľov podpíše otvorený list predsedovi vlády Slovenskej republiky, aby mi o pár dní zbabelo tvrdil, že sa pomýlil (nejde o pána Chrustu, ten si za slovom stál); podnik, ktorý sa ma bojí aj prepustiť, lebo si nie je istý ničím, ani sám sebou; tak takýto podnik naozaj nie je tým miestom, kde by som dokázal bez straty sebaúcty naďalej pracovať.

Na základe uvedeného týmto dávam výpoveď z pracovného pomeru v štátnom podniku LESY SR.

A na záver pár slov aj vám, ostatným kolegyniam a kolegom.

Moje konanie a konanie mojich najbližších spolupracovníkov, ktorým sme sa prezentovali po 24. júni 2009, ste viacerí spájali s vypočítavosťou, politickou objednávkou, či nezdravou ambicióznosťou. Nezazlievam vám to, lebo naozaj nebýva zvykom, aby ľudia riskovali svoju prácu „len tak“, z potreby cítiť si základné princípy slušnosti. Chcem sa vám preto na rozlúčku virtuálne pozrieť do očí a povedať: Nič iné v tom nebolo. Ďakujem všetkým, ktorí to cítili rovnako a prejavili sa. Ďakujem aj tým, ktorí svoj boj so svedomím z rôznych dôvodov tentokrát prehrali. Určite jedno aj druhé má pre budúcnosť štátneho podniku LESY SR zmysel. Prosím, aby ste si zapamätali ako málo stačilo k tomu, aby sa pootvorili dverka poriadku a slušnosti. Lebo práve tieto vlastnosti na našich pracoviskách dnes veľmi často chýbajú. Ich návrat by pomohol každému – zamestnancom, ktorí sú plní pochybností, i podniku, ktorý – ak by mal k tomu príležitosť – musí byť vzorovým. Nepride to však samo. Treba otvorene diskutovať, hľadať, navrhovať. Na to má každý právo. Nik však nemá právo na nehanebné vedomé poškodzovanie štátneho podniku, ktorého nadčasové ciele prevyšujú naše životy.

Lesu zdar!

Ján Mičovský, st. v.r.
Zvolen, 12. január 2010

Bol som vďačný rodine, že mi tento krok, ku ktorému ma nik nenútil, nevyčítala. Vzdávať sa v 55. rokoch života, v dobe nezamestnanosti, stáleho, relatívne slušne plateného zamestnania, ktoré máte navyše radi, nie je úplne jednoduché. Ale o správnosti svojho kroku som nezapochyboval. Ak by som ho neurobil, pocít hanby, že som prijal ponížujúcu výnimku a tak legalizoval správanie sa vedenia podniku, ktoré zjavne nechcelo nič naprávať, by som ničím nezahnal. A to napriek tomu, že Anita i Peter mi viackrát povedali, že taký krok odomňa neočakávajú. Mysleli to iste úprimne a bol som im za to vďačný. Sám seba však človek neoklame.

Na moju otvorenú výpoveď neprišlo ani zďaleka toľko reakcií, ako pred polrokom. Ak po 24. júni 2009 spontánne vznikla viera, že podnik sa môže očistiť a riadiť férovými princípmi, teraz podobná nádej ani nezablikala. Ako by aj mohla? Slušnosť, alebo aspoň snaha o ňu bola vyhnaná a za vrch stola sa s úsmevom posadila arogancia moci...

Z mailov i z niekoľkých telefonátov zaznieval istý smútok, ba aj výčitky, že som zradil spoločnú vec. Necítil som to tak. Ale za všetky reakcie som bol vďačný. Pomáhali mi v týchto chvíľach viac, ako mohli ich pisatelia tušiť (Príloha 5).

Personálne oddelenie podniku reagovalo na moju otvorenú výpoveď, ktorú som poslal aj podpísanú Alojzovi Riškovi, požiadavkou na jej prepísanie do „štandardnej podoby“. To som odmietol, keďže Zákonník práce nepredpisuje formu, akú má výpoveď mať. Nasledoval list z 25.1.2010, v ktorom mi podnik oznámil, že môj pracovný pomer skončí po dvojmesačnej výpovednej dobe, ktorá začína plynúť 1. 2. 2010.

„Za vykonanú prácu pre LESY SR, š.p. Banská Bystrica Vám ďakujem. S pozdravom Ing. Alojz Riško, generálny riaditeľ“.

Hľa, som opäť voľný človek.

Pusté Pole

Ďalšej z mojich netradičných pracovných návštev v kancelárii generálneho riaditeľa predchádzala informácia od Petra Gogolu, ktorý sa v tom čase ako hovorca zúčastňoval porád vedenia podniku.

„Dnes generál vyšiel s tým, že sa ide predat hotel Pusté Pole. Všetci boli ticho, len Janko Štefánik sa spýtal, či to nie je škoda... Vraj nie, lebo je stratový a prebytočný...“

Táto informácia ma neskutočne zarazila. Horský hotel Pusté Pole predstavoval kus lesníckej histórie! Išlo o bývalú poľovnícku chatu bulharského cára Ferdinanda Coburga situovanú v nádhernom prostredí pod Kráľovou hoľou. Začás v nej bola aj lesnícka škola, vždy slúžila lesom. Podnik do nej nedávno investoval nemalé prostriedky a ak niečo patrilo do rodinného striebra podniku, tak nepochybne táto pozoruhodná stavba. Lesy SR sa ako správca lesného majetku štátu musia vedieť postarať o takýto majetok vždy, bez ohľadu na jeho aktuálnu ekonomickú efektívnosť, o tom som bol presvedčený. Zaklopal som bez veľkého premýšľania na dvere Jozefa Mindáša:

„Pán riaditeľ, viem, že to nemáte ľahké a nepochybujem, že kdekto si dnes osobuje právo hovoriť čo komu máme predat, no Pustého Poľa by bola veľká škoda. Je to naše rodinné lesnícke striebro. Ak sa už nedá tomu celkom zabrániť, tak ho

nepredajme, ale prenajmíme. Hoci aj za korunu, len aby sme oň neprišli. Do zmluvy dajme, že nájomca je povinný zachovať všetky historické reálie objektu...”

„Dobre, ešte to zvážíme“ odpovedal mi Jozef Mindáš, ktorý reagoval tradične bez emócií.

Mal som pocit, že som vo veci urobil, čo sa dalo.

26. január 2010

personalista

V múzeu sa u mňa zastavil Martin Žilka, vedúci odboru ľudských zdrojov. Bol mi povedať, že mám v súvislosti s výpoveďou nárok na voľno k hľadaniu si novej práce. Myslel to určite dobre, no nezastihol ma práve v najlepšej nálade, a tak som na tohto svojho bývalého spolužiaka „vyletel“ dosť nepekne:

„Martin, už som tomuto podniku venoval dosť, rád mu darujem aj tých pár hľadacích dní, pokojne si ich nechajte. Ale pamätaj si, že sa raz za toto všetko, čo naša lesnícka generácia dopustila budeme hanbiť!“

„Ja viem, máš pravdu,...treba však vydržať...” pokúsil sa Martin o zmierlivý tón. Na mňa však už v tej chvíli neplatil.

„Celý život len roznášaš tie svoje poondiate dekréty a o lesníkoch nevieš nič! Hovorím s tebou nie ako so spolužiakom, ale ako s vedúcim pracovníkom tohto podniku! Máš na starosti ľudí! Kedy si sa pokúsil o to, aby bola ich práca a výkonnosť pravidelne systémovo hodnotená a podľa toho aby postupovali alebo zostupovali v pracovnej kariére?!

„To oni nechcú...“, oponoval Martin, ktorý po rokoch strávených pri tej istej agende pôsobil občas unavene.

„Čo nechcú!! Ja som svojim šéfom vždy predkladal aj veci, ktoré nechceli počuť...! Ty si tu šéf personalistiky, ty si mal vypracovať systém hodnotenia a žiadať vedenie aby ho využívalo! Som tu osem rokov, kedy ste ma hodnotili?! Kedy ste mi povedali čo robím dobre a čo mám robiť inak?! No najmä, kedy ste takto hodnotili vedúcich pracovníkov - správcov, riaditeľov?! Kedy ste povedali darebákom, že nerobia tak ako majú?! “

Bolo to určite voči Martinovi nespravodlivé, ale len trochu. To, že pravidelné hodnotenia pracovníkov, ktoré sú vo veľkých firmách štandardom, v našom podniku nik pri kariérnom postupe či zostupe nevyžadoval, iste nebolo dôsledkom toho, že ich Martin nevypracoval. Ale to, že sa personalistika podniku nezaoberala kvalitou ľudí a obmedzila sa na základnú administratívu, navyše neraz ovplyvnenú straníckymi vplyvmi, bola určite aj Žilkova zodpovednosť.

27. január 2010

petícia v parlamente, tézy u ministra

Petícia Ľudia pre lesy po počiatočnom zápale vyčerpávala svoj potenciál a podpisy už nepribúdali. Vďaka patrí všetkým, ktorí ju podpísali i tým, ktorí pre zbieranie podpisov urobili veľa. Samozrejme, že najmä my, hlavní iniciátori, sme pre úspech petície mohli a mali urobiť viac. Čas i energia, ktorú sme popri

ostatných povinnostiach venovali „udalostiam 24. júna“ a všetkému čo po nich nasledovalo však boli nemalé, a tak sme si vyčítať nemali veľmi čo.

Peticíu sme sa rozhodli odovzdať na miesto zákonom určené, teda do Národnej rady SR až po Vianociach. Už dávnejšie sme však rozvíjali myšlienku, aby sme okrem petície, ktorá mala deklaratívny charakter, urobili pre vec štátnych lesov aj niečo konkrétnejšie. Vrátili sme sa k myšlienke vypracovať návrh zákona o štátnom podniku Lesy SR. Ako podklad nám poslúžili zákony o podnikoch rakúskych a bavorských štátnych lesov. Dal som na papier základnú predstavu a hľadali sme niekoho, kto by nám v tom vedel poradiť. Peter Gogola oslovil dve rozhodujúce osobnosti - Martina Moravčíka, generálneho riaditeľa Národného lesníckeho centra vo Zvolene a Bernarda Pekara, odborníka na inštitucionálne právo. Bol to dobrý krok, pretože obidvaja experti nám svojimi radami veľmi pomohli. Mohol tak vzniknúť dokument, ktorý dostal pracovný názov Tézy zákona o štátnom podniku LESY SR (Príloha 4).

Jadrom Téz bol taký spôsob vytvárania riadiacich a kontrolných mechanizmov nášho štátneho podniku, ktorý by obsahoval čo najúčinnéjšie ochranné mechanizmy voči možným korupčným vplyvom a ktorý by zabezpečoval relatívnu nezávislosť vedenia podniku na aktuálnej politickej moci. Aby napríklad nemohol ani rezortný minister z minúty na minútu odvolať generálneho riaditeľa len preto, že ho v nejakej straníckej veci neposlúchol. Hľadali sme teda pôsobiť ako vytvoriť pre budúcich šéfov podniku prostredie, ktoré by ich ochránilo pred zisťovacími tlakmi záujmových skupín. Tie sa totiž pri podniku disponujúcim tak veľkým bohatstvom ako LESY SR nikdy nebudú dať celkom vylúčiť.

V to ráno členovia petičného výboru - Anita Fáková, Jozef Marko, Peter Gogola, Adrian Macko a ja - oficiálne odovzdali na podateľni Národnej rady SR petíciu, ktorú podporilo 16754 občanov Slovenska. Hneď potom odchádzame na Úrad vlády SR. Týždeň vopred sme písomne požiadali predsedu vlády Roberta Fica o prijatie, na ktorom mu chceme Tézy odovzdať a objasniť dôvody, ktoré nás k ich zostaveniu viedli. Premiér nás priamo neprijal, no poveril tým ministra pôdohospodárstva SR. S Vladimírom Chovanom sme sa stretli v jeho úrade. V úvode nás trochu povýšenecky „vyškolicil“, že keď on ako šéf Potravinárskej komory organizoval petíciu, tak za niekoľko dní zadovážil 60 000 podpisov. No ktovie, možno sme nedisponovali rovnakými možnosťami...

Z rozhovoru s ministrom som si zapamätal štyri postrehy, ktoré zneli prekvapivo úprimne:

„...nie som člen HZDS, ale len nominant...“

„...som už štvrtý minister pôdohospodárstva tejto vlády a veľa toho už nestihnem urobiť...“

„...v potravinárstve som doma, ale lesníctvu nerozumiem...“

„...moji úradníci mi tu často nehovoria pravdu...“

Na otázku Anity Fákovej ako teda vôbec vníma situáciu v LESOCH SR sme sa dozvedeli, že zásadný problém tu nevidí. Podnik sa už dostal z červených čísiel a on jeho vedeniu verí.

Na to veľmi otvorene zareagoval Jozef Marko, ktorý ministrovi vysvetlil, že ekonomické úspory podniku ešte nemusia znamenať a v tomto prípade ani neznamenajú dobré spravovanie lesa. „Sú vykúpené zanedbaním pestovnej činnosti, pán minister, a to sa tejto spoločnosti vráti“. Pritom zdôraznil, že sa

úspory nehľadajú v tej oblasti, na ktorú sme verejne upozornili. Tejto téme sa však Vladimír Chovan úplne vyhol.

Tézy zákona o š.p. LESY SR sme ministrovi pôdohospodárstva odovzdali a podrobne predstavili. Na brífingu, ktorý po stretnutí nasledoval sa vyjadril, že v nich nachádza momenty, ktoré sú hodné ďalšieho rozpracovania, nevidí však už pre takýto postup z pohľadu blížiacich sa volieb dostatok času. Inak povedané, nič sa robiť nebude.

Bolo to sklamanie, no asi sme s takýmto vývojom mali počítať. Trocha to však odporovalo zdravému pohľadu na vec: Naša iniciatíva bola konštruktívna, neponúkali sme ju ako hotovú vec, nedávali sme jej politické zafarbenie, mohol na nej tvorivo stavať každý, kto to myslel so štátnym podnikom dobre.

Podľa všetkého k takým patrili aj Robert Fico, ktorý pred časom vyhlásil: "...v prípade lesov by bolo vhodné uvažovať o nejakej novej forme riadenia tohto strategického bohatstva SR. Dajme podniku LESY SR takú právnu formu, ktorá zdôrazní jeho postavenie a ktorá bude minimalizovať akékoľvek podozrenia z nehospodárneho nakladania alebo z toho, že podnik nefunguje hospodársky tak, ako by mal fungovať. Hlásim sa k tomu, že treba zmeniť štruktúru riadenia Lesov SR a nájsť pre ne nový model riadenia".

Hľa! Pán premiér v podstate hovoril našimi slovami. Škoda, že sme mu nestáli po tom všetkom, čo sme pre svoj štátny podnik robili, za viac.

Dve miliardy

Pozastavenie návratnej štátnej pôžičky vo výške dvoch miliárd korún, určenej pre LESY SR, o ktorom rozhodol premiér 1. júla minulého roka, teda v deň našej úspešnej intervencie na Úrade vlády, sa ukázalo ako odôvodnené a bolo jasné, že pozastavenie sa už navždy zmenilo na zrušenie. Táto skutočnosť dostala osobitný význam vo svetle najnovších informácií, že podnik sa za rok 2009 dostal z červených čísiel a je podľa slov ministra Chovana konsolidovaný. Ak by sme sa chceli potešiť z takéhoto nečakaného prekonania krízy s pánom ministrom spoločne, museli by sme mať jasno v jednej mimoriadne závažnej súvislosti. Ako môže rezort ústami svojho najvyššieho predstaviteľa v júli 2009 tvrdiť, že podnik môže z krízy zachrániť jedine obrovská štátna pôžička, keď o šesť mesiacov na to najvyšší predstaviteľ toho istého rezortu konštatuje, že podnik krízu zvládol a je z najhoršieho von. A to bez akejkoľvek pôžičky!!! Vyslovím domnienku, ktorá nebude ďaleko od pôvodného zámeru: Podnik mal dostať pod pláštikom krízy neobvykle vysokú pôžičku. Tá by išla na rôzne „nevyhnutné“ protikrizové opatrenia. Zmluvní partneri, ktorí by boli ochotní tieto opatrenia vykonať, by sa už hádam nejakí našli... Kríza by tak bola vďaka aktivite ministra zažehnaná. Aspoň tá aktuálna. To, že by sa na dlhé roky vyvolala kríza iná, oveľa väčšia, to by v tej chvíli nebolo veľmi vidieť. Splácanie dvoch miliárd korún, ktoré by sa nepochybne minuli na najrôznejšie projekty by však bolo pre LESY SR obrovskou záťažou z ktorej by sa podnik spamätával veľmi, veľmi dlho. Ak vôbec.

A ešte jedna veľmi dôležitá otázka vyvstáva v tejto veci: Kde sú, kým boli vypracované a najmä čím boli podložené kalkulácie Ministerstva pôdohospodárstva SR, ktoré dokladovali nevyhnutnosť pridelenia požadovanej sumy, ktorú – ako dokázal sám život – nebolo podniku vôbec treba? Táto otázka by mala byť v každom

prípade dôveryhodne a podrobne zodpovedaná, ak len nechceme, aby vznikol dojem, že ministerstvo si robí zo štátnych financií žarty a obrovské sumy pýta ústami svojho ministra len tak, preventívne a „od oka“!

A propos, nie je to otázka hodná aj konania Najvyššieho kontrolného úradu SR?

Takže ešte raz: Zachránili sme podnik pred nezmyselnou pôžičkou vo výške dvoch miliárd korún. Je dokázané, že takúto pôžičku nepotreboval. Je zjavné, že by ju bol podnik bez našej iniciatívy dostal. Je pravdepodobné, že by ju bol už dávno minul. Je nepochybné, že splácanie takejto obrovskej sumy by bolo pre podnik na dlhé roky ťažko stráviteľnou záťažou.

Naozaj si to mocní tohto štátu, rezortu a podniku neuvedomujú?! Alebo - ešte horšie - uvedomujú, ale je im to jedno?!? Alebo - a to by bolo to najhoršie - uvedomujú a hnevá ich, že to takto dopadlo...?!?!

4. február 2010

„les nemôže byť fabrikou na peniaze“

Všetko má svoj čas. A ten náš prišiel spolu s pozvaním do prezidentského paláca. Prezident republiky prejavil záujem sa s nami vo veci štátneho podniku LESY SR stretnúť! Bolo to vskutku nečakané a výnimočné. Po tom, čo sa na dôvody našej nespokojnosti ani len formálne nenamáhali spýtať Jozef Mindáš, Ján Beňa, Alojz Riško, Július Novotný, Stanislav Becík a Vladimír Chovan, sa o vec štátnych lesov zaujíma Prvý občan štátu! Nemohlo nás to nepotešiť. Ešte pred prijatím sme Kancelárii prezidenta republiky poskytli vo veci všetky doklady, ktoré objasňovali chronológiu „udalosti 24. júna“. Istú skúsenosť s prezidentom sme mali z Dňa stromu, ktorý Ivan Gašparovič navštívil vo svojej funkcii už trikrát. Zaujal tam svojou bezprostrednosťou a v dobrom slova zmysle zapadol do prírodnej atmosféry. Mal som s ním aj osobnejšiu skúsenosť: Keď sme po prvý krát na Dni stromu udeľovali Cenu Jozefa Dekreta Matejovie, ktorú získal Ladislav Alcnaier, požiadal som pána Gašparoviča aj o neformálne prijatie tohto vynikajúceho lesníka, čo sa aj stalo a ja som tak mal možnosť byť svedkom rozhovoru, pri ktorom prezident prekvapil dobrou znalosťou lesníckej problematiky.

A práve toto sa potvrdilo aj pri našom oficiálnom prijatí v Paláci, kde sme prišli v rovnakej zostave ako pred niekoľkými dňami na Úrad vlády SR. Napriek tomu, že sa všetko udialo podľa protokolu, prezident svojou uvoľnenosťou navodil príjemnú atmosféru.

Čo nás však prekvapilo najviac a za čo sme boli hlave štátu naozaj vďační, bola skutočnosť, že bol na rokovanie dobre pripravený. Nie žeby sme si mysleli, že prezident sa na stretnutia nepripravuje, ale očakávali sme, že sa bude venovať viac formálnej stránke vecí. Bolo to presne naopak. S tézami v ruke a so svojimi poznámkami na ich okraji ich prešiel bod po bode. Oficiálne prijatie prerástlo do pracovného stretnutia, kde sa prejavila najmä právnická prax prezidenta. Bez poklonkovania musím povedať, že sme si prezidentove pripomienky poznačili a takmer všetky ich do materiálu aj zapracovali. Tézy Zákona o štátnom podniku LESY SR tak dostali nečakaného konzultanta.

Na nasledujúcom brifingu prezident jasne deklaroval svoj postoj vo veci: „Privítal som iniciatívu týchto ľudí, ktorí upozorňovali, a to celkom konkrétne, na veci, ktoré sú v hospodárení lesov zlé. Prezrel som si so záujmom ich tézy a predstavy o budúcej správe štátnych lesov, ako by sa v nich mohla urobiť náprava a som veľmi spokojný, až na niekoľko maličkostí, ktoré bude treba z legislatívneho pohľadu upraviť... Aj na základe vlastných skúseností som presvedčený, že musíme zmeniť politiku vo vzťahu k lesom... Ak považuje niekto les za fabriku na peniaze, tak je to zlé, les nemôže byť fabrikou na peniaze pre niekoľko skupín, ale musí slúžiť všetkým.... je to súčasť našej budúcnosti, pokiaľ ide o zdravie občanov, pokiaľ ide o zdravú vodu a všetko, čo je s tým spojené... Myslím, že toto je veľká výzva aj pre politické strany dať si do programu záchranu lesov. Dal som preto týmto ľuďom záruku, že v ich konaní ich budem podporovať!“

Vracali sme sa z prezidentského paláca s pocitom, že niekoľkomesačná vnútorná dráma, ktorú každý z nás dobrovoľne a bez akýchkoľvek osobných záujmov (ak už len za osobný záujem nebudeme považovať snahu zachovať si sebaúctu) podstupoval, azda bude mať zmysel. Nič na tom nemohli meniť ani názory niektorých ľudí, ktorí v našom prijatí u prezidenta videli taktizovanie politických kruhov. Ani to, že nezaujal stanovisko k osobným osudom ľudí, ktorých spoločenskú iniciatívu ocenil. Nešlo však o nás, ale o lesy. A o tých Ivan Gašparovič hovoril jasnou rečou, pričom jeho podpora mala poslúžiť dobrej veci.

Hustnutie

Už v roku 2008 atmosféra na podniku hustla. Veľmi zlý pocit som mal z nakrúcania seriálu Rozprávania stromov. Naozaj ma to ťažilo ako špina, ktorej sa nemožno zbaviť. Mal som pocit, že moji kolegovia si musia oprávnenne myslieť, že časť Jozefom Mindášom nehospodárne utratených miliónov končí aj v mojom vrecku. Bol to paradox, veď za tvorivú prácu by som si honorár azda aj zaslúžil. A ja sa namiesto toho hanbím ešte aj za to, čo by som nikdy neurobil... Naporazenie! Písal som scenáre, zabezpečoval účinkujúcich, pomôcky, hral, strávil prípravou a nakrúcaním seriálu množstvo aj voľných dní.

Moja nespokojnosť s výrobou tohto seriálu mala svoje odstupňovanie. Najprv som sa ju pokúsil riešiť diskretné, návštevami generálneho riaditeľa, kde som mu medzi štyrmi očami referoval o zjavnom predražení diela a žiadal, aby sa týchto podmienok bola jeho ďalšia výroba zastavená. Keď to nepomáhalo a pri akomkoľvek zdržaní platby za jednotlivé diely ich Jozef Mindáš urgoval, tak som ho 25. februára 2009 písomne upozornil na viaceré nedostatky v plnení zmluvy a žiadal, aby sa už neporušoval môj pokyn, ktorým som na faktúrach vyznačil ich nepreplatiťnosť, pokiaľ nenastane náprava. Medzi nedostatky, na ktoré som ho aj takto upozornil patrilo, že Ormonde neuposlúchlo výzvu nášho právneho odboru, aby v súlade so zmluvou predložilo autorské zmluvy, ktoré malo uzatvorené s tvorcami diela, ďalej, že nemali pravdivo na zmluve uvedenú adresu sídla, resp. nás neinformovali o jej zmene, a najmä to, že v rozpore so zmluvou nepriznali v tiráži jednotlivých dielov nášmu podniku copyright, ale si tento neoprávnenne prisúdili svojej spoločnosti. Na základe toho som žiadal, aby sa už ďalšia faktúra nepreplácala a naopak, aby sa

podnikli právne kroky k prevereniu plnenia a k prípadnej cenovej zľave. Všetko zbytočne. Ba urgenciu, ktorú som voči Ormonde vystavil, Jozef Mindáš ani na moje priame upozornenie nikdy nepodpísal a neodoslal.

Po prepuknutí „udalosti 24. júna“ generálny riaditeľ Slovenskej televízie Štefan Nižňanský obvinil redaktora SME Daniela Vraždu z klamstva za to, že ho spája s miliónmi, ktoré sú lajtmotívom tohto prípadu. Iste, Štefan Nižňanský, (počas tvorby seriálu najprv súkromný podnikateľ a neskôr generálny riaditeľ STV), Juraj Dobiš (počas tvorby seriálu výrobný riaditeľ STV), spoločnosť Ormonde (zmluvný partner štátneho podniku LESY SR pre výrobu seriálu), pani Dobišová (bola mi predstavená ako zástupkyňa spoločnosti Ormonde pre nakrúcanie seriálu) a Jozef Mindáš (signatár zmluvy s Ormonde), to všetko sú suverénne postavy a ich účelové konanie v zhode by bolo nepodloženou domnienkou. Avšak živá komunikácia, ktorá medzi mnou a týmito postavami a zároveň aj medzi týmito postavami navzájom v mojej prítomnosti v rámci výroby seriálu prebiehala, mi neumožňovali zotrvať v dobrej viere v presvedčení, že vec je v poriadku a nemal by som z titulu základných povinností zamestnanca do nej zasahovať. Práve naopak.

Možno najúprimnejšie mi to potvrdil pán Henrich Brody, známy kameraman, ktorý si svoju prácu pri nakrúcaní seriálu robil profesionálne a súvislosti nekomentoval. No po prevalení udalostí mi zavolať.

„Možno mi to nepoviete.... koľko ste platili za jeden diel?“

„Ale poviem, za prvých šesť dielov 450 000 korún, za druhých šesť až 530 tisíc Sk, a k tomu vždy ešte DPH.“

„Hm... tušil som, že to bude neprimerane veľa, ale až toľko som si nemyslel.... čakal som tak do 200 000...“

To povedal špičkový filmár, ktorý určite v tejto brandži poznal aké sú primerané cenové mantinely.

Poznať to však nemuseli na Úrade vyšetrovania. Telefonicky som sa zaujímal ako postupuje prípad Ormonde.

„Prokurátor to ani nezobral“ odpovedal mi mjr. Mgr. Vrábel, ktorý prípad vyšetroval.

„To znamená, že zaplatiť šesť miliónov zo štátnych peňazí namiesto jedného je v poriadku?“, spýtal som sa.

„Viete, keď to sa ťažko zisťuje, tieto umelecké diela..“

„Ale, veď na to sú znalci, nie?“

„Znalci by boli veľmi drahí“ vysvetlil mi vyšetrovateľ.

Aha.

Zabudnime na dobové turbulencie a zamerajme sa na lesnícko – popularizačný cieľ, ktorý seriál – napriek „neprajnosti“ novinárov - dosiahol. Štefan Nižňanský to komentoval na webovej stránke STV takto:

„Je však škoda, že Daniel Vražda nechcel a nenapísal ani len riadok o kvalite či obsahu spomínaného seriálu, o mojom tvorivom i autorskom rukopise, vďaka ktorému sme spolu s Jánom Mičovským priniesli divákovi zaujímavý televízny pohľad na unikátne stromy aj na význam stromov a lesov v životnom prostredí. STV dostala na vysielanie seriálu množstvo veľmi pozitívnych diváckych reakcií, čo sa prejavilo aj v opakovanom vysielaní. Nie náhodou ocenila porota na festivale dokumentárnej tvorby v Ostrave v apríli 2008 autorský prínos dokumentaristu Štefana Nižňanského zvláštnou cenou“.

Spochybňovať novinársku profesionalitu Štefana Nižňanského nikdy nebudem. Je to televízny tvorca, ktorého mnoholetné skúsenosti pred i za kamerou jednoznačne citiť. Rovnako očakávam, že pán Nižňanský nespochybní fakt, že som výlučným autorom scenára deviatich z dvanástich dielov Rozprávania stromov. Ani to, že mám podstatný realizačný podiel na všetkých dvanástich.

Škoda, že mi Štefan Nižňanský o tej ostravskej cene zabudol povedať. Bola by ma celkom potešila.

9. február 2010

„divil by si sa!“

Podvečer odvysielal Slovenský rozhlas na celoštátnom okruhu reláciu redaktorky Vandy Tuchyňovej, ktorá sa venovala kauze štátnych lesov. Zaznelo v nej veľa konkrétnych faktov, smutne dosvedčujúcich, že to podstatné sa v našom podniku nezmenilo.

Kto by nepoznal dolinu, ktorá je jedným zo symbolov Slovenska!? Pod jej bizarnými vápencovými bralami sa nakrúcali azda všetky filmové spracovania Jánošíka. Áno, reč je o Gaderskej doline v Národnom parku Veľká Fatra. Približne v polovici sa dolina čertovsky zužuje - do Čertovej brány. A hneď za ňou je chata. Je to pôvodná stará horáreň, ktorú LESY SR prednedávnom zrekonštruovali. Každý si tu môže objednať ubytovanie a v súlade s návštevným poriadkom národného parku vychutnať jedinečný pobyt. Opravujem, mohol si objednať. Podľa kúpnopredajnej zmluvy z 22. 10. 2009 bola chata Dolná Dedošová predaná za 55 000 eur. Teda už v čase pontifikátu generálneho riaditeľa Alojza Riška. Jedna z najlepšie situovaných a využívaných chat podniku, ktorú považovať za prebytočnú bolo výsmechom. Kvôli presnosti treba uviesť, že malá vodná elektráreň, ktorá ku chate patrí, predaná nebola. Ak by sme hľadali nejaký symbol nehanebnosti počínania podniku, tak by ním mohol byť tento neľútostný predaj! Išlo o efektívne využívaný vzácny historický štátny objekt v držbe štátneho podniku, ktorý je k takejto činnosti štátom ustanoveným a zákonom viazaným.

A ak už má na takomto jedinečnom chránenom mieste nejaký objekt stáť, tak nech je v rukách štátu. Ak tak nemá byť, tak potom nech tam radšej nie je nič. Lesník, ktorý doteraz dozeral na poriadok v doline a bez ktorého súhlasu tam nik autom nemohol vjsť, sa teraz bude musieť občas vystúpiť novému majiteľovi z cesty. Nebude na Slovensku sám. Pribudlo nám veľa horárov žijúcich ešte stále na samotách, ktorí hovoria približne toto: Bolo nemysliteľné, aby mi niekto prešiel autom popred horáreň bez môjho vedomia. Teraz, keď počujem auto, už radšej ani nevychádzam von, načo mi má kto zase nadávať, že čo ho buzerujem, že on predsa ide do svojho, do chaty, za kamarátom, do revíru...

V súvislosti so spomínanou reláciou v Slovenskom rozhlase sa udiala drobná udalosť: Dňa 22. 2. 2010, pri náhodnom stretnutí s bývalým generálnym riaditeľom Jánom Beňom na podniku v Banskej Bystrici, mi tento na konto investigatívnej rozhlasovej relácie vyčítal, že do funkcie ho predsa nemenoval predchodca Jozef Mindáš, ale minister Stanislav Becík. Mal v tom pravdu, bola to nesprávna informácia, ktorá v relácii zaznela, ale o to v nej predsa nešlo.

Zareagoval som: „...nebolo dôležité niečo iné - nehanebný predaj chaty v Gaderskej doline!?“ Odpoveď, ktorá nasledovala nemala síce logiku, no povedala o tomto človeku viac, ako by si želal:

„A vieš, čo všetko ja o tebe viem?! Divil by si sa!“

Do toho, pán Beňa!

nadčasové

slová Stanislava Becíka

Na novinársku otázku, čo bude s ľuďmi, ktorí upozornili na situáciu v podniku minister Becík 26. júna 2009 odpovedal: „No to by bola tragédia, keby voči týmto ľuďom niekto vyvodzoval dôsledky. Títo ľudia vyjadrili svoj názor. Už sme tu mali obdobie, keď ľudia za názor znášali dôsledky. Títo ľudia zo svojej povesti nič nestratili a ja im garantujem, že pokiaľ budem ministrom, tak budú chodiť so vztýčenou hlavou...“

Nuž, pán Becík, za názor si „tí ľudia“ nejaké dôsledky zniesli a stále aj znášajú, no – napodiv – so vztýčenou hlavou chodia naďalej, hoc už ministrom nie ste. Žeby to nemalo žiadny vplyv...?

nadčasové

slová Petra Moronga

Pri predvianočnom stretnutí zamestnancov LESOV SR v Národnom dome v Banskej Bystrici zareagoval na vystúpenie Petra Gogolu a mňa rozvojovo-technický riaditeľ podniku Peter Morong podivnou otázkou: „...áno, boli tu aj morálne pochybenia, a čo?, máme teraz azda ďakovať Mičovskému a ostatným za funkcie?!“

Nuž, to nikto od nich nechcel, hoci – prísne vzaté – do funkcie sa naozaj všetci členovia súčasného vedenia dostali vďaka nášmu vystúpeniu voči pochybeniam, ktoré riaditeľ Morong spomenul. Chceli sme počuť niečo iné. Poďakovanie nového vedenia za príkladný zamestnanecký prístup k ochrane dobrého mena svojho podniku a k hodnotám, ktoré spravuje.

Ale to sme chceli priveľa.

nadčasové

slová Ladislava Chudíka

Ladislav Chudík bol dobrým duchom viacerých našich lesníckych aktivít, ktorým svojou noblesnou ľudskosťou dodával výnimočnú atmosféru. Večery strávené v jeho prítomnosti v horárni na Obrubovaneckej vo Vydrovskej doline patria k „zlatému fondu“ mojich životných spomienok. A určite nielen mojich. Skromnosť je obvyklým barometrom skutočnej veľkosti človeka, u Majstra Chudíka to platí na 101%.

Pochopiteľne, že sme si na pána Chudíka „spomenuli“ aj po udalostiach

z 24. júna. Nie, neprisľúbil nám pomoc na prvé požiadanie, ponechal si čas na zváženie poskytnutia svojho mena, no o to cennejšie bolo, že nám napokon pomohol.

„Viete, nedokážeme sa presne zorientovať vo všetkých detailoch, ale vám veríme“, boli asi najkrajšie slová uznania, ktoré na adresu mojej prosby podporiť petíciu vyslovila Alena Chudiková, umelcova manželka.

Hodné osobitného zaznamenania sú aj slová, ktoré Ladislav Chudík vyslovil v Slovenskom rozhlase v súvislosti s udalosťami v našom podniku: „Lesy sú jedno z najväčších našich bohatstiev a ak nás budú v budúcnosti označovať za tých, ktorí ich prenechali ľuďom, ktorí sa na nich obohacovali, tak to bude zločin, za ktorý sa budeme hanbiť!“

Myslim, že sa takejto hanbe ubránime, Majstre. Stane sa tak vďaka Vám a vďaka všetkým statočným občanom, ktorých predsa musí byť väčšina.

Neplatné pokusy

87

Na neskorú jeseň 2008 sa odohrala nepeknosť so „synovou“ horárňou Repište v Sopotnickej doline. Pripadalo mi to ako posledná kvapka v mori sklamaní z podivných spôsobov v našom podniku. Čím ďalej, tým viac som cítil, že sa mi toto všetko nechce nechať len tak. Celý život sa v našej rodine prirodzene, bez moralizovania, ctí slušnosť, ako to mám teraz vysvetliť nielen sebe, ale aj synovi Jankovi, lesníkovi, ktorý už mesiace bezprostredne sleduje môj vnútorný konflikt medzi tým, čomu by som rád veril a tým, čo vidím. A keď sa navyše stal vďaka horárni aj nechceným účastníkom dobových deformácií (fuj, ale to zaobalujem...). Teda ešte raz: Keď sa stal vďaka drzo odštátnenej horárni svedkom dobových špinavostí znevažujúcich súčasnosť a ohrozujúcich lesnícku budúcnosť podniku. Tak, to je lepšie! Rozhodol som sa preto napísať otvorený list. Aj som ho cez Vianoce 2008 napísal. Prečítala ho manželka: „...neblázni, vyhodí ťa z roboty!“. Synovia: „...nie je to zlé...!“. Napísať som napísal, nemohol som však povedať, že by ma predstava jeho odoslania naplňovala radosťou. Napriek tomu som sa rozhodol, že ho pošlem. Pošlem ho v pondelok 12. januára 2009! V nedeľu predtým som bol na bežkách. Nevnímal som veľmi slnečný deň v okolí Očovej, myseľ mi zabiehala k zajtrajšku. Teda zajtra to konečne pošlem! Neposlal som... Zdôvodnil som si to kadejakto, ale pravda bola prostá: Báľ som sa. Bolo mi dobre a prísť o prácu, ktorá ma nadovšetko tešila sa mi nežiadalo.

To sa zopakovalo ešte raz. Opäť som nepremohol svoju zbabelosť. Navyše, po tomto „pokuse“ som list v počítači omylom odstránil. Také niečo sa mi ešte nikdy bez zálohovania naozaj nestalo. Náhoda...? Napísal som preto celkom nový list. Myslím, že bol lepší. Ostal v počítači.

Správanie sa riaditeľov odštepných závodov voči „rebelom“ bolo po udalostiach 24. júna niekedy hodné úsmevu. Väčšinou však smutného. Keď sme sa „vyskytovali“ tam, kde ich spolu s nami mohol vidieť niekto z vedenia podniku, vtedy sa k nám hlásili len obozretne. Iný priebeh však mávali komornejšie stretnutia.

Prekvapilo ma, keď na vernisáži výstavy o lesných železničiach v krupinskom múzeu prišiel ku mne riaditeľ tamjšieho závodu Jozef Tvrdošínský a pošťazoval sa mi, že ho klientelizmus v podniku veľmi znepokojuje. „Asi napíšem podobný list ako vy, možno nebude otvorený, ale pošlem ho priamo generálnemu riaditeľovi na stôl“. Dozvedel som sa o cenách, za ktoré musí predávať určeným odberateľom drevo, hoc nepokrývajú ani výrobné náklady i o tom, že drevo musia prepravovať nadiktovaní prepravcovia, hoci on ho vie dopraviť aj lacnejšie.“

Dobré vzťahy som mal s riaditeľom prešovského závodu Mirom Lelákom, ktorý bol aktívnym vyznávačom potreby práce s verejnosťou. Aj vďaka nemu sa vybudovali pozoruhodné lesnicke náučné chodníky Tajch a Sigord, spolu sme domýšľali ako oživiť významné lesnicke miesto Plavebný kanál Zlatá Baňa.

„Tak ti gratulujem“ povedal mi pri jednom jesennom stretnutí v Prešove.

„A k čomu, prosím ťa?“

„No k tomu návrhu na vyznamenanie, za odvalu...“

Nemohol som sa vtedy v duchu nad touto pokryteckou gratuláciou neusmiať, pretože som si spomenul, ako mi jeho kolegovia vykreslili v júnových dňoch atmosféru na prešovskom závode.

Riaditeľ Lelák zvolal poradu, kde všetkým povedal, že sa nestotožňuje s Mičovského listom, že je to len jeho osobný konflikt s vedením podniku. Veci označené v liste označil za nepravdivé a urážajúce. Takže následnú petíciu podpísal len málokto a aj tí, čo tak urobili sa s tým veľmi nechválili. Hoci v skutočnosti asi väčšina tušila, že veci nie sú v poriadku, strach zo straty miesta a priazne mocných bol väčší.

Do tretice spomeniem riaditeľa Jozefa Zatlukala z Liptovského Hrádku. Jeho úlohou tam bolo riešiť dôsledky obrovského podvodu, pri ktorom z tohto závodu zmizli tisíce kubíkov dreva. A asi ich riešil naozaj dôsledne, lebo vo finálnej fáze svojej misie bol z funkcie odvolaný.

„Je to hrôza, čo sa tam deje“ hovoril mi teraz. „Chlap, ktorý dokázateľne sfašoval desiatky odvozných lístkov a je o tom záznam aj na polícii, dostane po tom všetkom objednávku na ďalší odvoz. Musí ju dostať! Tam o správcoch a vedúcich skladu nerozhoduje riaditeľ, ale podnikatelia... Niečo treba urobiť, lebo sa to zle skončí...“

„Ja ti poradím, Jozef, že čo! Na polícii vypovedať nestačí. Postav sa pred novinárov a povedz im svoje poznatky z riaditeľovania v Liptovskom Hrádku. Uvidíš, ako to zaúčinkuje.“

„Budem o tom vážne rozmýšľať, nie je to ľahké, veď aj ty si váhal celé mesiace“, zrozpačiteľ tento inak razantný chlapík, ktorého zvykli podriadení nazývať „neriadenou strelou“. On zase rád občas spočítaval „sedem statočných“ na podniku. Keďže tam vždy zarátal aj seba, teraz nastal čas aby dokázal

opodstatnenosť takejto matematiky.
Využije ho?

5. marec 2010

končím

Sedím sám v kancelárii Lesníckeho a drevárskeho múzea vo Zvolene a snažím sa pred odchodom urobiť aký-taký poriadok v pracovnom archíve. I v hlave. Odpoveď na základnú otázku, či to malo zmysel, mám vyriešenú. Malo. Viackrát som sa v posledných dňoch stretol s „povzbudením“ – treba vydržať, po voľbách bude inak, lepšie, uvidíš... Možno, že po voľbách naozaj príde na podnik iná garnitúra šéfov, dúfajme, že statočnejšia ako táto. Myšlienka na návrat do iného, lepšieho podniku je lákavá... Môže sa však podnik zmeniť len výmenou šéfov? Kvalitu podniku vytvárajú predovšetkým jeho ľudia. A tí sa osvedčujú najmä v časoch zlých. Vedel by som pre nich a s nimi ešte niekedy s plným nasadením robiť? Pre mnohých a s mnohými áno. Naozaj? V odpovedi, žiaľ, neviem potlačiť vlastnú malosť...

Odchádzam z podniku bohatý. Skúsenosť, ktorá mi bola dopriata sa nerozdáva len tak, na počkanie, každému. Je byť za čo vďačný. Obavy z budúcnosti zatláča pocit zmysluplnosti vlastného konania. V živote sa stále čohosi obávame. Chorôb, nešťastí, straty blízkych, neúspechu, osamelosti... Nájsť vo vlastnom živote okamih odvahy a nepremárniť ho, nie je celkom obyčajná vec. Mne a mojim priateľom sa to tentokrát azda podarilo. Pravda oslobodzuje. A vnáša do duše svetlo. Ale najprv treba prejsť tunelom.

Verím, že skúsenosť, ktorá mi dopriala oných „pätnásť warholovských minút slávy“ a postavila ma na chvíľu do centra lesníckeho diania, ma bude robiť pokornejším. Musí, lebo som vďaka tomuto daniu ostro zhlíadal vnútorné limity. Svoje. I tých druhých. Nebol to vždy dobrý pohľad. Núti ma k otázke, či by som obstál v nejakej naozaj vážnej skúške. Keby išlo o veľa. O blízkych. O život. O veľký majetok. Neviem, naozaj neviem. Každý deň môže byť iný a dnešné drobné víťazstvá nad sebou nie sú poistkou voči zajtrajším veľkým zlyhaniam. Je v tom výstraha. Ale aj nádej, že svet predsa môžeme aspoň trochu zmeniť. Tak, že meníme seba.

Niet inej cesty.

8. marec 2010

divenie sa

Dnes prišiel za mnou do Lesníckeho a drevárskeho múzea zástupca riaditeľa závodu z Revúcej, Igor Vizslai. Vypýtal si archív Stromov poznania. Samozrejme, že som mu ho dal. Teší ma, že aj táto „moja“ akcia bude naďalej žiť. Igor preberie po Petrovi Gogolovi tiež koordináciu lesnej pedagogiky. Pred pár rokmi to bol neznámy pojem. Dnes uznávaná súčasť lesníctva. Určite aj vďaka Petrovi. Igor bol minulý týždeň v podobnej veci uňho. Chvíľu sme sa o tom teraz rozprávali.

„Lojzo Riško chce, aby som prebral lesnú pedagogiku. Podivil som sa, keď

som videl na Petrovi, že ho to zarazilo... Ale na druhý deň sme si to telefonicky vysvetlili. Som rád, že ty to berieš takto..." hovoril Igor, dávajúc zo seba dole miernu ťažobu.

Nie, Igor. Beriem to rovnako ako Peter. Obidvaja sme radi, že naše projekty budú žiť aj po našom odchode. Len som sa trochu aj ja podivil.

Tvojmu údivu.

Kruh sa uzatvára

Ktovie, či by som sa bol vôbec niekedy odhodlal k poslaniu otvoreného listu? Asi nie. Avšak to, že list som mal dávno napísaný malo svoj význam. Keď prišli za mnou Peter Gogola a Marcel Lehocký, že treba niečo urobiť, bol som pripravený. Ocitol som sa už dávno v klepci vlastnej nerozhodnosti a vedel som, že ak sa nechcem pred sebou do smrti hanbiť, ostáva mi z neho von len jediná cesta. A práve na tú ma teraz Peter s Marcelom jemne postrčili. Naozaj som im odpovedal bez rozmýšľania. Akoby som bol na tento okamih už dávno prosebne čakal. Aký je rozdiel medzi zbabelcom a hrdinom...?

Môj návrh, aby sme na neúnosný stav na podniku reagovali mojim otvoreným listom obaja prijali. List pošlem v stredu 24. júna 2009. Marcel napíše svoj list, ktorý rovnakým spôsobom pošle ako reakciu na môj. A pripraví list zamestnancov ministrom a predsedovi vlády. To bolo úplne všetko, o možných dôsledkoch a následkoch nepadlo ani slovo. Napokon, čo sa dalo v takejto situácii dopredu narozmýšľať?!

Rozhodni sa a si slobodný.

9. marec 2010

pállfyho palác

Transparency International Slovensko nás opäť pozvala na seminár venovaný boju s korupciou. Účastníci z oblasti občianskych iniciatív, zdravotníctva, verejnej správy i polície podrobne porozprávali o svojich poznatkoch, vždy však len všeobecne. S konkrétnymi skúsenosťami vystúpili opäť len lesníci. Zišlo sa tam zaujímavé koalíčno-opozičné politické plénum, ktoré prezentovalo svoje predvolebné protikorupčné zámery. Všetky v deklaratívnej rovine. Sériu diskusných príspevkov uzavrel Peter Gogola najkonkrétnejšou otázkou celého dňa:

„Vypočuli sme si vaše rétorické cvičenia na tému boja s korupciou. Rád by som sa však teraz dozvedel, ako chcete riešiť situáciu v štátnych lesoch?!“

Daniel Lipšic (KDH) odišiel skôr, ako mohol odpovedať, ostatní však zareagovali veľmi pestro - od „ocenenia hrdinov“ (Kamil Krnáč z SaS) po „odsúdenie zlodejov“ (Lucia Žitňanská z SDKÚ-DS). Nečitateľné bolo vystúpenie zástupcu ĽS-HZDS Mariána Klenka, ktorý konštatoval, že on nikdy úplatok nevzal a „na niektoré riešenia v rezorte pôdohospodárstva má názor, kde by sme sa asi nezhodli. Ale o tom je predsa demokracia, nie?“

Nuž áno, nezhodli. Demokracia je zjavne nedokonalá vec.

V utorok 23. júna 2009 som opäť v Banskej Bystrici. Do Dňa stromu ostávali necelé tri týždne a každá minúta mi bola vzácna. Bolo by to niečo nepredstaviteľné, keby mi niekto bol povedal, že v čase, keď bez prestávky doťahujem desiatky detailov akcie určenej pre tisícky návštevníkov, vrátane najvyšších ústavných činiteľov, budem doťahovať aj úplne iné „detaily“, ktoré nemôžu človeka neobrať o vnútorný pokoj. Ale život ukazuje, že občas dokážeme aj to, čo by sa v teoretickej rovine zdalo ťažkým, ba nemožným. Tuším to príroda zariadila tak, že po prekročení istej „nezvládnuteľnej“ hranice vnútorného napätia, prechádza naša psychika na inú, pokojnejšiu hladinu, ktorá umožňuje pokračovať v racionálnom konaní. Nie bez stresu, ale napodiv systematicky.

Erika Kmeťová, nadaná kolegyňa, ktorá mi roky nezištne pri všetkých podnikových akciách veľmi pomáhala, a bolo to tak aj teraz pred Dňom stromu, nemala v to ráno pre mňa dobrú správu.

„Bež za generálnym, čosi nie je v poriadku, musela som včera utekať na poštu stiahnuť všetky objednávky na Deň stromu..!“

To bolo naozaj čosi neobvyklé. Scenár i rozpočet Dňa stromu som mal dávno schválený, desiatky objednávok, zmlúv a dohôd postupne odchádzalo už niekoľko týždňov k jednotlivým účinkujúcim. Čo sa mohlo stať?! Idem sa okamžite na to spýtať.

„Pán generálny riaditeľ, sú nejaké zmeny v Dni stromu? Mám informáciu, že ste dali včera stiahnuť všetky odoslané objednávky..“

„Ale nie, je to v poriadku. Len jednu objednávku musíme zmeniť. Tam, čo ste dali ako cenu do súťaže pobyt na Pustom Poli... K tomuto objektu už nemáme užívacie práva...“

Toto nemôže byť náhoda! To je osud. Ak do tejto chvíle existovala aspoň teoretická možnosť, že strach by opäť vo mne prevážil a list by som neposlal, tak odteraz to bolo celkom vylúčené. Veď generálny riaditeľ ma k tomu priam vyzýva! Pred časom som ho s nádejou prosil, aby horský hotel Pusté Pole vzhľadom na jeho lesnícku históriu nepredával a on mi dvadsaťštyri hodín pred rozhodujúcim momentom oznamuje, že sa tak ide predsa len stať.

Kocky sú hodené.

Vychádzam bez protirečenia z kancelárie generálneho riaditeľa, večer dopĺňam svoj otvorený list o novú skutočnosť z Pustého Pola a idem spať.

Ráno o 6,38h sa mi zmení život.

Epilóg

Prečo sa štyria zamestnanci z odboru komunikácie a jeden z odboru poľovníctva stali na chvíľu svedomím podniku? Boli statočnejší ako ostatní? Odvážnejší? Čistejší? Vedeli viac? Určite nie. V podniku pracuje veľa odborne i ľudsky zdatnejších a lepšie informovaných ľudí, ako boli oni. Teda prečo?

Na odbore komunikačnom sa postupne zišlo niekoľko šťastne rozdielnych ľudí. Každý z nich mal svoj štýl, svoje pracovné zaujatie, svoj osobný naturel. Všetci však ctili lesnícku etiku a v duchu jej tradícií chceli poctivo pozdvihnúť lesnícke poslanie. Boli to pracovníci sólisti, ktorí si však vedeli navzájom poradiť, pomôcť, podržať sa. Asi preto dosiahli súzvuk, ktorý znel dobre a hlasno. Možno sa teraz spýtate, či znel aj pravdivo? Dobrá otázka. Určite tak neznel vždy. Tito ľudia chceli často vidieť najmä tú krajšiu, možno až romantizujúcu stránku lesníctva. Nebolo to správne, ale považovali to za potrebné. Jeden z nich, Jozef Marko, to povedal tvrdo, ale pravdivo: „Robili sme z lesníkov lepších ľudí ako v skutočnosti boli!“ Áno, bolo to tak. Robili to však s tým najlepším úmyslom. Pre podnik, pre lesníkov, pre les.

Prišlo historické sklamanie z úpadkového konania predstaviteľov podniku. A práve preto musel zákonite prísť aj 24. jún 2009! Kto mal vyvetrať temnú kapitolu lesníckej súčasnosti? Statoční vedúci lesných obvodov (áno, máme takých!!), ktorých denne pracovne púta les a pre ktorých je generálne riaditeľstvo vzdialené rovnako ako Mesiace? Ti veru ťažko. Mladí schopní inžinieri (áno, aj takých ešte produkuje naša Fakulta lesnícka), ktorí vidia, že sa okolo nich neraz nedeje dobre, no majú oprávnený pocit, že to len málokomu vadiť? Ani tí nie. Vedúci pracovníci závodov i podniku, z ktorých sa už mnohí stihli pri svojej práci „zamúčiť“? No, tí určite nie! Ak to niekto urobiť mal, tak najskôr tí, ktorí boli z titulu pracovnej náplne povinní tvorivo objavovať a obhajovať dobré meno svojho podniku. A ktorí mali preto prvú etickú povinnosť ozvať sa, keď skutočnosť začala byť s takýmto menom v rozpore.

Či to bola alebo nebola povinnosť práve pracovníkov komunikačného odboru a jedného výnimočného lesníka - poľovníka, nie je napokon vôbec dôležité. Dôležité je to, že sa našlo päť ľudí, ktorí nemlčali a ktorí urobili, čo bolo potrebné. Bez osobnej kalkulácie. Pre podnik. Pre jeho súčasných zamestnancov. No najmä pre tých budúcich.

V tomto príbehu nešlo o boj dvoch rôznych koncepcií vývoja podniku štátnych lesov. Išlo o boj pravdy a strachu. O rozpore medzi deklarovanými hodnotami lesníctva a zahanbujúcou realitou vedeli všetci. Určite aj tí, ktorých život posadil na vrchol lesníckej pyramídy. A ktorí sa nepremyslene spreneverili lesníckemu poslaniu i zásadám ľudskej slušnosti. V lesníckej histórii ich už za to čaká primerané miesto.

Teraz však nejde o nich, nehodných, ale o štátne lesy. Päť pracovníkov generálneho riaditeľstva urobila, čo mohla a viac, ako mala. Nech by sa ešte pokúsila o čokoľvek, nebude to už mať veľkú cenu. Patróny sú vystrieľané, bojovníci okukani, publikum unavené. Veľa pre obrodu svojho podniku môžu teraz urobiť tí, ktorí doposiaľ mlčali. Ak im však bude strach naďalej požírať lesnícke duše, potom nech o štátnom podniku LESY Slovenskej republiky rozhodnú iní. Bude to spravodlivé.

Ostáva zodpovedať záverečnú otázku.

Aký to vlastne malo zmysel, keď dnes, takmer deväť mesiacov „po“ je všetko, napriek formálnym výmenám vo vedení podniku, po starom?! Cieľ sa nedosiahol, podnik neočistil.

Ale čo bolo vlastne cieľom? Ak ním bolo zahatanie zlej cesty, po ktorej sa začali uberať štátne lesy, v tom prípade naivná päťica veľa naozaj nedosiahla. Nie je však všetko inak? Nie je v našom živote dôležitejšia ako samotný cieľ, cesta k nemu? Ak je to tak, potom môžu byť Anita Fáková, Peter Gogola, Jozef Marko, Marcel Lehocký a Ján Mičovský spokojní. Išli po dobrej ceste a k dobrému cieľu, hoci aj nedošli.

Život ide ďalej a udalosti, ktoré sú tu zaznamenané čoskoro vyblednú. Potom už nikomu nenapadne pýtať sa, čo boli zač tí naivní ľudia, ktorí – hoc len na malú chvíľku - dokázali pohnúť veľkým podnikom. Ak by sa niekto predsa len domáhal odpovede, vie kde ju nájsť.

Vo svojom svedomí.

Doslov

Som rád, že môj bývalý dlhoročný kolega a človek, ktorého si osobitne vážim, napísal túto útlú, ale od prvého do posledného riadku hlboko pravdivú knižku. V jej úvode sa s pokorou a úctou jemu vlastnou priznal k tomu, že by sa nečudoval, ak by jej príbeh niekoho z čitateľov nezaujal. Som presvedčený o tom, že taký človek sa medzi jej čitateľmi nenájde. Hneď z niekoľkých racionálnych, ale možno aj iracionálnych dôvodov. V prvom rade totiž po nej siahnu s napätím tí ľudia, ktorí sa stali súčasťou tohto silného príbehu rýdzej občianskej statočnosti a odvahy. Ľudia, ktorých sa ako zamestnancov š.p. LESY SR priamo týkal. V ktorých tento príbeh ostane, či si to priznajú alebo nie. Bez ohľadu na to, ako sa vo víre udalostí a zmien zachovali. Alebo možno práve preto, ako sa nezachovali. Tento príbeh je o vstúpení do svedomia aj s odstupom času, ktorý uplynul po jeho skončení. Je nezabudnuteľný pre všetkých, ktorí boli jeho priamymi účastníkmi, alebo len nemými svedkami z rovnako rozumovo postihnuteľných, ale aj z nepostihnuteľných, pre mnohých z žiaľ ťažko - preťažko pochopiteľných príčin.

Zaujme však určite aj tých, ktorí sa o ňom dozvedeli z masmédií iba letmo, útržkovite, väčšinou povrchrne a bez súvislostí. Pýtate sa, prečo by mal? Z ľahko vysvetliteľného dôvodu. Je vo svojej spontánnosti, nezištnosti a úprimnosti jedinečným príkladom z reálneho života týchto dní, ktorý je nabitý energiou inšpirácie a túžby niečo v našich životoch zmeniť. Zmeniť sa k lepšiemu v nás samých. Nie je to také ťažké, ako to navonok vyzerá. A následky nie sú také tragické, ako v takýchto prípadoch aktéri očakávajú. Naopak. Pre ľudí, ktorí chcú žiť a nie živoriť, ktorí chcú život naplno prežiť a nie byť iba živočišne žití, pre týchto ľudí sú presne takéto príbehy aj ich samých povznášajúce a oslobodzujúce. O tomto všetkom pre nás všetkých je táto krátka knižka s dosahom takým ďalekým, kam až siahla naša existencia na tomto svete, na ktorom žijeme tak, ako žili tí pred nami a ako budú žiť tí po nás. Za všetkých si želám, aby takéto príbehy písalo svojimi rozhodnutiami čoraz viac ľudí. O takých ľudí netreba mať obavy. A netreba mať obavy ani o takéto knižky, že by ich nikto nečítal.

Jozef Marko

PRÍLOHY

reakcie na otvorený list	príloha 1
poľovníctvo	príloha 2
TIS vzynamenanie	príloha 3
tézy o LSR	príloha 4
reakcie na otvorenú výpoveď	príloha 5

V prílohe sú uvedené tie písomné reakcie na otvorený list, ktoré boli adresované mne. Reakcie adresované všetkým sú uvedené priamo v texte knihy.

Považujem za potrebné zdôrazniť, že slovo „príloha“ je v tomto prípade nepresné. Ide o podstatnú časť knihy. Sú tu, spolu s už spomenutými citáciami uvedenými priamo v texte, autentické reakcie mnohých kolegýň, kolegov, ale aj „cudzích“ ľudí, ktorí mi ich zaslali v prvých hodinách a dňoch po zverejnení otvoreného listu. Sú to reakcie spontánne, úprimné, oslobodzujúce a veľmi ľudské. Sú zároveň dôkazom toho, že udalosti 24. júna 2009 neboli rozmarným prejavom odboru komunikácie, ale erupciou pravdy, ktorú podnik potreboval nahlas počuť. Tá pravda vyplávala na povrch a žiadni zlomocní s tým už nikdy nič neurobia. A hoci sa zdá, že sa vlastne nezmenilo nič, nie je to tak. Pravda zasiahla mnohých na oboch brehoch súčasnej lesníckej riavy. A jej účinky budú oslobodzujúce.

Bolo mi veľkou odmenou v rušných dňoch čítať slová svedčiace o tom, že lesníci majú medzi sebou veľa múdrych a čestných ľudí, ktorí majú svoj podnik radi. A ktorí mu dokážu nezištne pomôcť. Vnímam som však aj tie slová, ktoré neboli nikdy vyslovené. Majú svoj význam, lebo nemohli nezasiahnúť svedomie svojich autorov. Autorov, ktorí mlčali, no ktorí možno práve preto raz, v úplne inej súvislosti a na inom mieste, prehovoria. A pomôžu tak inej pravde, ktorá bude oveľa dôležitejšia, ako bola tá naša, z 24. júna 2009.

24/6/09 7:08 h

Vážený pán Ing. Ján Mičovský!

V prvom rade Vám k dnešnému menu želim veľa zdravia a šťastia. K otvorenému listu generálnemu riaditeľovi LSR Vám vyjadrujem úplnú morálnu podporu, úctu Vašej odvahe a lesníckej hrdosti. Kiež by bolo takých statočných lesníkov ako ste Vy viacej, veľmi si Vás vážim.

S pozdravom

Ing. Jozef Blažo, referent správy pozemkov, reprivatizácie a IS, OZ Smolenice

24/6/09 7:16 h

Prajem Vám veľa šťastia, Ste správny človek.

Ján Murárik

24/6/09 7:29 h

Ahoj!

Som rada, že existuje človek, ktorý našiel v sebe dosť odvahy na napísanie tohto listu. Drvivá väčšina zamestnancov zdieľa Tvoje myšlienky a pocity, ale nemá odvalu ich verejne prezentovať. Chcela by som veriť tomu, že Tvoj list je prvým krokom k správny zmenám a keď vedenie GR nechce, alebo nemôže, nič urobiť pre záchranu štátneho lesníctva na Slovensku, tak sa o to pokúsia aspoň „radoví“ zamestnanci, ktorým dnes v našej spoločnosti zastaralé hodnoty ako česť, poctivosť a hrdosť ešte

niečo znamenajú a nepozerajú sa na všetko cez peniaze. Ďakujem za nádej, že predsa len nie je všetko stratené a veci sa môžu ešte obrátiť v prospech lesov, lesníctva a nás, poctivých.

Anika Bodnárová, OZ Kriváň

24/6/09 7:32 h

Najprv gratulujem k dnešným meninám. Zrejme sa Ti po Tvojom otvorenom liste bude dariť trošku pomenej, ale som hrdý, že sa našiel niekto otvorene povedať to, čo ostatní sme schopní tak pri pive.

Rasťo Valuška, OZ Sobrance

24/6/09 7:37 h

Vážení p. inžinier,
prekonal si moje očakávania a okrem gratulácie k Tvojmu sviatku Ti gratulujem aj k odvahe verejne vysloviť to, čo všetci cítime. Neočakávam zmenu v konaní zodpovedných na základe Tvojho listu, ale ani mlčanie by nebolo osožné – mali sme to možnosť vidieť vo Zvolene, kde ani prítomnosť premiéra a ministra neotvorila očakávanú diskusiu. Títo páni si vtedy z mlčania lesníkov nevzali ponaučenie hoci to bolo veľmi významné mlčanie. Držím Ti (nám) palce, aby tunel, ktorý sa tu kope, čo najskôr spadol na tých, čo ho kopú.

Ing. Ján Švančara, vedúci OULČ, LESY SR, š. p.

24/6/09 7:42 h

Ďakujem a držím palce.

Ing Milan LAŠ, OZ Čadca

24/6/09 7:43 h

Ahoj Janko,
prečítal som si poriadne tvoj list, a máš pravdu. Vystihol si v ňom všetok bôľ nášho podniku a problém je hnusná špinavá politika a lobizmus politikov a tých vrchných 10 tisíc, bez ohľadu na post a obsadenie generála. Akurát je problémom, že my všetci im to umožňujeme s generálom na čele a bojíme sa pár ľudí ktorí majú moc a môžu nám v úvodzovkách "vytočiť krk".

Súhlasím s tebou (poľovné revíry, odpredaje majetku...), sme novodobí barbari, nevážime si čo máme. Sme momentálne ako loďka na mori, ktorá čaká kam ju vlnka a prúd zanesie, napriek tomu aby sa aspoň pokúsila držať svoj kurz a šla svojím smerom.

Držím ti palce a dúfam, že tento list otvorí oči viacerým kolegom. Čo je asi nemožné, ale asi by ho mali prečítať aj tí, ktorí nás do toho všetkého natlačili, bez dôsledkov zodpovednosti za výsledok a predovšetkým za vidinou svojho zisku. Aj u nás odchádzajú posledné revíry aj s chatami, a to znamená, že už asi na dobro. Je to smutné. Nevážime si čo naši otcovia dlhé roky budovali, kam sme dávali aj naše peniaze aby sme náš majetok zveľadili a teraz ho rozdávame. Aj mňa z toho bolí srdce.

Janko držím ti palce, aj nám v nádeji, že sa dačo zmení, ale mám takú obavu, že kým to bude cez oblasť politiky a politikov, tak asi nie.

Prajem ti pekný deň!

S pozdravom

Jozef Habara, LS Nitra

24/6/09 7:45 h

Janko vyrazil si mi dych, ale rozumiem Ti. K meninám Ti želám viac dobra, lebo si ho zaslúžiš.

Táňa Figuová

24/6/09 7:47 h

Váž. pán kolega, napísali ste to čo mnohí poctiví, čestní a pracovití zamestnanci už dávno cítia, sme Vám vďační za odvalu a otvorenosť, podporujeme Vás v spravodlivej veci a dúfame, že tieto časy temna pre štátne lesy nepotrávajú dlho. Ďakujeme Vám, za hodnoty, ktoré ste nezmazateľne obnovil a zachoval pre súčasnosť aj budúcnosť.

František Janík, OZ L. Hrádok

24/6/09 7:53 h

Dobrý deň pán kolega,
Po prečítaní listu adresovaného generálnemu riaditeľovi Vám s úctou skladám svoj pomyslený klobúk...
Prajem nielen Vám, ale nám všetkým, veľa síl.
S pozdravom kolegyňa z OZ Rimavská Sobota

Jaroslava Horváthová

24/6/09 7:55 h

... skladám pred Vami svoj horársky klobúk!

Marián Oberhauser, Pusté Pole

24/6/09 7:56 h

Vážený pán inžinier.
Tým, čo Ste dnes spravili, čo Ste sa rozhodli a odvážili, napísať holú pravdu, si Vás vážim ešte viac ako doposiaľ. Plne s Vami súhlasím a dúfam, že nás bude viac.
S úctou

Ing. Viera Chromá, odbor riadenia ľudských zdrojov

99

24/6/09 8:03 h

Ahoj Janko!
Napísal si to úžasne a držím palce, aby ten kto to má pochopiť a urobiť nápravu, bol v tejto chvíli zase raz normálnym človekom a nie generálnym riaditeľom. Som nesmierne hrdá, a nielen preto že si sa odvážil napísať otvorený list generálnemu riaditeľovi, že môžem byť Tvoja kolegyňa a s Tebou spolupracovať napr. aj na našej knihe. A Janko ak s Tebou dnes nebudem, tak Ti aspoň touto cestou želim k meninám veľa zdravia a potom mnoho ďalších krásnych a skvelých lesníckych nápadov, ktoré pre nás všetkých najskôr položíš na papier a potom okamžite zrealizuješ.

Luba Miľanová, Lesnícke a drevárske múzeum

24/6/09 8:05 h

ĎAKUJEM VÁM A DRŽÍM PALCE!!!
S najväčšou úctou:

Ing. Elena Kováčsová, pestovateľ OZ Rimavská Sobota

24/6/009 8:17 h

Vážený pán Mičovský, prečítala som si Váš otvorený list. Som pestovateľka na lesnej správe a moja práca je aj mojím koníčkom a za tie roky mám za sebou už aj viditeľné výsledky na ktoré som hrdá.
Je pravda, že les nie je fabrika a práca v ňom je úzko prepojená s vrtochmi prírody, takže sa nie všetko vydarí podľa našich predstáv. Ale čo môže ovplyvniť ľudský faktor, malo by byť čo najefektívnejšie .
Chcem Vám len povedať, že s obsahom Vášho listu plne súhlasím a vyjadrujem Vám vďaku, že sa už konečne niekto vyjadril k problémom, ktoré nás trápia už dávnejšie a o ktorých sa všade hovorí a nič sa nerobí. Vždy som si rada v Lesníku prečítala Vaše rozhovory so skúsenými lesníkmi, aj keď ma niekedy zamrzelo, že hlavné slovo vždy mali len správcovia a my technici, ktorí robíme všetku tú mravčiu prácu a musíme zvládnuť akýkoľvek program, sme mali málo priestoru vyjadriť sa. A aj my ženy, ktoré tu robíme už niekoľko desaťročí sme akoby už inventár, ktorý nemá žiadne požiadavky, len je zaradený.
Ešte raz Vám ďakujem, že ste na verejnosť interpretovali za mňa aj moje názory a vyjadrujem Vám plnú spoluúčasť.

Ing. Mareková Erika

24/6/09 8:26 h

dobrý deň,
aj keď už nepracujem u lsr, dnes sa mi dostal do rúk váš otvorený list. som rád, že sa u LSR našiel človek

ktorý má osobnú statočnosť pomenovať veci pravým menom.

vďaka takým ľuďom ako ste vy sa dá na Slovensku žiť. Platia Baťove slová uverejnené aj v Lesníku, akákoľvek kríza, vrátane ekonomickej, je krízou morálky a kým sa neobnovia základné hodnoty morálky nedá sa kríza prekonať s pozdravom

igor števlík

24/6/09 8:26 h

Lesu zdar priatelia

Kolektív pracovníkov LS Duchonka (18) sa po prečítaní listu stotožňuje s jeho obsahom. V zmysle výroku PONSKÉHO PILÁTA : „ JA NEVIDÍM NA ŇOM CHYBU “ .Ja osobne si ťa Janko vysoko vážim. Týmto si ale nedosiahol nič iné iba to, že si ťa vážim ešte viac.

Lesu zdar priatelia

Dušan Mikuš

24/6/09 8:36

Nesmierne si vážim Janko Tvoje rozhodnutie, spôsob tvojej komunikácie, ktorý si zvolil, kus odvahy ktorú človek potrebuje, aby sa odhodlal k takémuto kroku. Čo je nesmierne vzácne z každého slova dýcha Tvoja veľkosť človeka a Tvoj list je o to vzácnejší, že sa dotýka aj srdca a duše. Velebím chvíľu času, ktorá mi ponúkla na mojej ceste bytia, Ťa stretnúť. Som rada, že si.

S láskou a lesu zdar.

Marta Baldaufová

24/6/09 8:45 h

Vážený pán inžinier!

Som hrdá na Vás a na Vaše konanie. Mám pocit, akoby Váš otvorený list generálnemu riaditeľovi bol otvoreným listom väčšiny nás, drobných a poctivých lesníkov, ktorým vždy išlo o les, ako i o šírenie dobrého mena v súčasnosti toľko pranierovaných štátnych lesov. Naozaj by som chcela opäť zažiť ten povznášajúci pocit hrdosti za to, že k štátnym lesom patríme.

Ďakujem – dnes mám akýsi lepší deň !

Dali ste si pekný darček k meninám.

K meninám Vám prajem všetko najlepšíe.

Katarína Davidová

24/6/09 8:48 h

Ahoj Janko,

som rada, že Ti dnes môžem popriať hneď dvakrát:

1. k meninám - všetko naj a veľa slniečka v osobnom aj pracovnom živote.

2. k otvorenému listu generálnemu riaditeľovi - určite väčšina ľudí s Tebou súhlasí a medzi nimi aj ja a držím Ti palce.

Teraz trochu o mne - ako asi vieš, od septembra ma čakajú mamičkovské povinnosti. Pomaličky sa venujem prípravám a veľa odychujem.

Ešte raz všetko dobré a obe Ťa pozdravujeme.

Zuzana Špildová +1

24/6/09 8:55 h

Príjemný deň priatelia

Pozorne som si prečítal Jankov list. Bolo to smutné čítanie. Hoci už, žiaľ, nie som zamestnancom Lesov SR, nie je mi ľahostajné, čo sa v „našom“ podniku deje. V Lesoch SR som prežil najkrajšie obdobie mojej profesionálnej dráhy. List samotný a aj Jožkova podpora je výrazom ľudskej statočnosti a prejavom etiky, ktorú som si u vás priatelia vždy vážil.

Rád by som vám obidvom touto cestou vyjadril úprimnú podporu a súnáležitosť. V prípade ak by ste

potrebovali akúkoľvek pomoc, bude mi ctou, ak sa na mňa obrátite.
S úctou

RNDr. Ivan Rusko, MSc.

24/6/09 9:06 h

Pán Mičovský, som rád, že sa konečne našiel človek, ktorý aj napriek pohnutej dobe vykreslil situáciu priamo a pravdivo naším najvyšším, ktorým zrejme nezáleží na osude lesníctva ,ale iba na svojom prospechu. S úctou

Richard Jakubička

24/6/09 9:42 h

Ďakujem veľmi pekne, pán kolega, aj ja sa ako slušný človek hanbím

Branislav Sivco

24/6/09 9:45

Som veľmi rád,že niekto veľmi tolerantným a inteligentným spôsobom opísal dianie na š.p

Ludovít Graus, bývalý riaditeľ OZ Žarnovica

101

24/6/09 9:47 h

Podporujem myšlienky uvedené vo Vašom otvorenom liste, myslím, že ste hovorili z duše viacerých zamestnancov lesov SR, ktorým záleží na zachovaní ich dobrého mena, a to nie len v očiach verejnosti. S pozdravom

Katarína Verešová

PS: K dnešnému dňu Vám prajem veľa úspechov, zdravia a odhodlania konať podľa svojho najlepšieho svedomia a vedomia.

24/6/09 10:07 h

Vážený pán Mičovský !

Prečítal som si Váš otvorený list. Dovoľte mi aby som pred Vami zložil klobúk. Veľmi taktne ste vyjadril to, čo si asi myslí väčšina zamestnancov tohto podniku. Obdivujem vašu odvahu.

S úctou !

Ing. Jozef Maraček, toho času ťažbár LS Jalná

24/6/09 10:07 h

Janko zdravím ťa

možno by bolo lepšie si písať o našej spolupráci ako o tom, že sa pred Tebou hlboko skláňam, keď si nabral toľko osobnej odvahy a napísal otvorený list Tvojmu riaditeľovi. Ako nie Váš zamestnanec, ale ako občan tejto republiky a spolupodielnik na štátnom majetku, ktorý Vy spravujete, ale mám právo sa Ti poďakovať za snahu o jeho čo najlepšie riadenie a spravovanie. Z toho čo vidím, čítam a počúvam je fakt, že s týmto majetkom nakladajú určité skupiny ako so svojím (na princípoch - po mne potopa).

Takže ak budeš potrebovať morálnu podporu, alebo nejaký podpis za lepšie spravovanie štátneho majetku tak Ti ho rád dám.

Ing. Eduard Apfel, zamestnanec Mestských lesov s.r.o. Banská Bystrica

24.6.2009 10:08 h

Pozdravujem Ťa Jano,

... dostal sa mi dnes do mailovej pošty tvoj Otvorený list zo dňa 24.06.2009 adresovaný generálnemu riaditeľovi. Pozorne som si ho prečítal. Nebudem veľa filozofovať - môj názor asi poznáš:

... chceme či nechceme musíme pripustiť, že diktát peňazí v demokratickej, t. j. kapitalistickej spoločnosti zdeformoval morálne hodnoty človeka i medziľudské vzťahy. Pravda, spravodlivosť, čestnosť, pracovitosť, všeobecný úžitok ... ťahajú za kratší koniec a často prehrávajú, resp. takéto hodnoty nie

sú v tejto spoločnosti vôbec prioritou, ba ani len verejne oceňovaným pozitívom. Božstvo, alebo pravidlá fungovania tejto spoločnosti, sú v úplne inom - "Nič nie je sväté, len peniaze" (Soros).

PS: "Môžeme s tým nesúhlasiť, oponovať, diskutovať, ale to je tak všetko čo môžeme" (Jára Cimrman)

Prajem všetko dobré!

Miro Porada

24/6/09 10:22 h

Pán Mičovský, hlboko si vážim Vašu odvahu a otvorenosť.

S pozdravom

Ing. Katarína Chválová, vedúca ekonomiky, OZ Liptovský Hrádok

24/6/09 10:23

Prosím prijmí obrovské ďakujem, také veľké aspoň ako táto galaxia, ktorej rozmer ani netušíme.

Za seba, za nás všetkých, za statočnosť a odvahu.

S obdivom a úctou

Jano Štefánik

24/6/09 10:41 h

Dobrý deň,

Som iba taký malý pešiak v našom veľkom podniku (technik Škôlkárskeho strediska), ale chcem vyjadriť svoju podporu p. Mičovskému. V Lesoch SR š.p. pracujem 8 rokov, manžel pracoval 7 rokov, za prácou sme odišli preč od rodiny, z rodiska a hrdó sme plnili svoje povinnosti a nosili uniformu. Kvôli všelijakým machináciám s hájenkami a bytmi sme tiež niekoľko rokov dochádzali za prácou a to tak, že naša dcéra ako 3 ročná bola v škôlke o 6.10 hod. Kvôli rôznym nespravodlivostiam a tomu, že manžela preložili a musel ešte viac dochádzať, odišiel z firmy (v r. 2008) a pracuje na OLÚ, dôstojne a ďalej pomáha riešiť aj prešľapy štátnych lesov. Ja pracujem, stále hrdó nosím uniformu, robím lesnú pedagogiku a obhajujem nás lesníkov, doslova každý deň. Táto situácia je naozaj neúnosná a chápem p. Mičovského keď vraví o začínajúcom synovi a jeho prekážkach, lebo ani nás dvoch mladých inžinierov, ktorý obetovali veľa veľmi osobných vecí (nemôžem napísať viac), dali do práce srdce, chceli vykúkať nad priemer, nikto neoceníl, ba naopak, podrazil!! Ale verím v lepšiu budúcnosť podniku a preto vyjadrujem svoju podporu. Prosím dajte mail p. Mičovskému, nechcem otravovať, mal by nás poznať (Lelkovi z východu).

Ďakujem, píšem za seba osobne

Ing. Jana Lelková

24/6/09 10:48 h

Klobúk dole pred Vašou odvahou vyjadriť svoj postoj.

Ing. Alena Ďurkovičová, pestovateľka OZ Revúca, ref. ekológie

24/6/09 11:08 h

Ahoj Janko,

klobúk dole, konečne sa nešiel niekto, kto nahlas povedal pravdu...

Myslím, že toto je jedinečná šanca, niečo urobiť pre štátny podnik Lesy SR a spoločnými silami zvrátiť to, čo sa už dlhšie deje...len dúfam, že zamestnanci Vášho podniku nájdu v sebe dosť sily a odvahy podporiť to...

Držím palce.

Ing. Jana Krenn

24/6/09 11:33

Vážení pán Ing. Mičovský!

Oboznámil som sa s otvoreným listom ktorý adresujete generálnemu riaditeľovi LESOV SR - Jozefovi Mindášovi. Dovoľujem si vysloviť plnú podporu Vášmu konaniu a verím, že podobný postoj zaujme

drvivá časť lesníkov v aktívnej službe ako aj lesníkov ktorý už aktívnu službu skončili. Ako seniori sledujeme dianie týkajúce sa podniku, ktorému sme zasvätili celý náš aktívny život a hrdó sme sa hlásili k lesníckemu stavu, ktorý požíval vážnosť vo verejnosti. Na nezmyselné a lesníctvu škodlivé rozdávanie poľovníckych revírov, ktoré začalo v minulom roku a pokračuje dodnes sme zaslali podobný otvorený list kompetentným inštitúciám (aj predsedovi vlády), ktorý Vám v prílohe zasielam v presvedčení, že všetci podpísaní podporia Vašu iniciatívu.

S pozdravom

Ing. Ján Dobrik

Vážená pani ministerka Zdenka Kramplová,
vážení pán generálny riaditeľ Jozef Mindáš,

týmto otvoreným listom si Vás dovoľujeme osloviť, ako bývalí zamestnanci štátnych lesov, ktorým sme venovali celé produktívne obdobie svojho života. Štátne lesy – náš zamestnávateľ nám dávali istotu v živote, každodenný chlieb a živobytie pre naše rodiny a my sme im za to na plno venovali všetok pracovný a aj voľný čas.

Počas našej aktívnej služby sme sa, popri plnení pracovných povinností v lesníckych činnostiach, venovali aj rozvoju štátneho poľovníctva a zveľaďovaniu chovu zveri. To bolo od nepamäti neoddeliteľnou a prirodzenou súčasťou lesa, lesníckej profesie a nášho pracovného poslania – boli sme hrdí na to, že sme profesionálni lesníci a poľovníci.

Štátne lesy boli v minulosti a sú aj v súčasnosti vzorom pre všetky ostatné poľovnícke subjekty a zárukou pre štát, čo sa týka odbornosti výkonu poľovníctva, ochrany a starostlivosti o zver, dodržiavania poľovníckej disciplíny, zachovania poľovníckych tradícií a neustáleho zvyšovania celkovej úrovne slovenského poľovníctva.

Poľovníctvo v režijných poľovných revíroch umožňuje trvalo udržať rovnovážny stav medzi zverou a lesom a zároveň poľovníctvo, ako súčasť dynamicky sa rozvíjajúceho turistického ruchu reprezentuje našu krajinu v očiach tisícok poľovníckych hostí.

Poľovníctvo štátnych lesov sa po celý čas budovalo a rozvíjalo pod priamou gesciou ministerstva, kde malo stále odbornú, metodickú a aj morálnu oporu.

Aj po ukončení našej aktívnej služby a odchode na dôchodok sme každodenne s radosťou sledovali každý úspech našich mladších kolegov – našich nasledovníkov v ďalšom rozvoji a zveľaďovaní poľovníctva štátnych lesov. Tešilo nás, akú úroveň dosiahlo lesníctvo a poľovníctvo po vzniku štátneho podniku Lesy SR a koľko skvelých a zanietých ľudí – najlepších profesionálnych lesníkov a poľovníkov tento podnik spojil.

V posledných dňoch však s prekvapením a veľkou mierou nepochopenia sledujeme správy médií o pripravovaných prenájmoch lukratívnych revírov štátneho podniku Lesy SR. Tie „lukratívne“ revíry sú vlastne najlepšie zazverené a najlepšie obhospodarované revíry, kde sa nachádza najhodnotnejší genofond poľovnej zveri na Slovensku. Sú to revíry s dokonale vybudovanou infraštruktúrou, poľovníckymi chatami, rybníkmi a pod., kde štát za roky vložil značné finančné prostriedky. Tieto revíry nesporne patria k prírodnému bohatstvu a vzácnemu dedičstvu štátneho podniku Lesy SR a vôbec Slovenskej republiky.

To, že sú tieto revíry dnes „lukratívne“, čiže najlepšie na Slovensku je hlavne vďaka poctivej a svedomitej práci viacerých generácií lesníkov, keď okrem iného sme pred rokmi dovážali novú kvalitnú zver do takmer prázdnych revírov. Okrem iného prenájom týchto štátnych revírov v konečnom dôsledku pripraví o zamestnanie niekoľko desiatok profesionálnych poľovníkov a zneistia budúcnosť nových, na Lesníckej fakulte vo Zvolene pripravovaných poľovníckych špecialistov.

Preto vôbec nechápeme, prečo sa takto hazarduje s nesmiernymi hodnotami a bohatstvom štátneho podniku, prečo sa týmto dehonestuje poctivá práca generácií lesníkov, ktorí zveľaďovali poľovníctvo a vôbec majetok štátu.

Vážení pán generálny riaditeľ, pri všetkej úcte a dôvere Vás prosíme o zastavenie a späť vzatie zmlúv prenájmu najhodnotnejších poľovných revírov Slovenska.

Vážená pani ministerka, prosíme Vás a ministerstvo o odbornú a morálnu podporu, ktorú štátne poľovníctvo práve teraz potrebuje. Prosíme o zachovanie neoceniteľných hodnôt Slovenskej republiky, ktoré sú ukryté nie len v poľovných revíroch štátnych lesov, ale vôbec v spravovaných lesoch, ich

majetku a hlavne v ich ľuďoch – profesionálnych lesníkoch a poľovníkoch.

Ďakujeme !

Bývalí zamestnanci štátnych lesov na Slovensku

Meno a priezvisko:	Dátum narodenia:
Ján Dobrík	1.12.1927
Jozef Paučo	14.12.1946
Vlastislav Daniček	25.4.1940
Pavel Hell	5.12.1930
Gabriel Šimkovič	3.10.1919
Emil Rakyta	5.4.1938
Jaroslav Závodný	12.6.1938
Ján Ramaj	17.8.1941
Miroslav Engler	8.8.1945
Anton Ábel	1.11.1930
Ján Morong	1.8.1938
Emil Machyniak	14.3.1944
Ján Kráner	22.5.1932

24/6/09 12:08 h

Vážený pán Ing. Mičovský, ďakujem za odvahu takto verejne a inteligentne vyjadriť svoj názor na súčasný stav u lesov, s ktorým sa stotožňujú všetci poctivo pracujúci lesníci. Bohužiaľ, nie sú „choré“ len lesy...

Za všetkých, ktorí síce s Vami súhlasia, ale nemajú odvahu sa ozvať **ĎAKUJEM !**

Ing. Jela Jurkemiková, Technik LS Ždáňa, OZ Žarnovica

24/6/09 12:17 h

Milí kolegovia,

prihovám sa síce dnes už ako bývalý zamestnanec Lesov SR, š.p., keďže mi však stále leží na srdci osud štátnych lesov, nedá mi nereagovať na posledné udalosti u Vás. Rovnako ako mnoho iných kolegov aj ja plne súhlasím so stanoviskom Ing. Janka Mičovského, ktorý veľmi presne a pritom citlivo popísal, aký problém kvári Lesy SR. Tak ako mnohí z Vás aj ja som mal od nástupu terajšieho generálneho riaditeľa tú „česť“ osobne zažiť vrchol arogancie moci a bezmocne sa prizerať na rýchly rozklad našej dovtedajšej práce jeho nekoordinovanými a nelogickými rozhodnutiami. Cítil som sa ako človek, ktorému za okamih zbúrajú dom stavaný niekoľko rokov a potom ho ešte rýchlo vyženú. Preto som rád, že sa konečne našiel niekto, kto nahlas pomenoval skutočný problém u Lesov SR a aj ja mojím jedným malým hlasom odkazujem: Nenechajte Lesy SR úplne padnúť na kolená, nenechajte sa vyhadzovať z práce (pre všetkých ochotných pracovať – tam práca je), zdvihnite všetci spoločne Lesy SR z prachu, ktorý na ne za posledné 2 roky napadal. Držím Vám všetkým palce.

Jozef Nikodem, bývalý pracovník odboru poľovníctva, rybárstva a lesoturistiky

24/6/09 12:18 h

Vážený pán Ing. Mičovský!

Myslím, že do Vášho otvorenému listu by sa dalo ešte veľmi veľa doplniť. Taktiež si myslím, že zoznam adresátov tohto listu by mohol byť veľmi dlhý...

Ďakujem Vám za tento list, a otvorene ho podporujem. Želám Vám veľa energie a úspechov!

Ing. Pavol Kameniar, pestovateľ LS Lubochňa

24/6/09 12:22 h

Dobrý deň,

Vážený pán Ing. Mičovský, CSc.,

v prvom rade Vám chcel zaľahozelať k Vaším dnešným meninám. Prajem Vám veľa zdravia, šťastia,

úspechov v práci i v osobnom živote a v neposlednom rade potešenie z práce a odhodlanie bojovať za lesníkov.

Ďalej Vám chcem prejavíť svoju podporu i obdiv za Váš list. Je bravúrne napísaný. Neuráža, nehodnotí, ale možno otvorí oči podobne zmýšľajúcim. Vysoko si cením nielen Vašu profesionalitu, ale hlavne vnútornú energiu, odhodlanie, zapálenosť za postavenie lesníctva a hlavne š. p. LESY SR.

Možno aspoň takto neoficiálne podporím Vašu snahu. Asi neviete, ale ja som pred časom už stratil ilúzie a následne som rozmýšľal o odchode. S ohľadom na zložitú situáciu a vieru v zmenu som ešte vydržal. Ja verím, že raz musí dôjsť k zmene, keď lesníci budú môcť opäť chodiť so vztyčenými hlavami ...

S pozdravom Lesu Zdar

František Král

24/6/09 12:56 h

Dobrý deň p. Mičovský

Dovoľte mi vysloviť obdiv ako bývalému spolupracovníkovi za všetky bohužiaľ pravdivé slová uvedené v otvorenom liste. Svojho času som aj ja bojoval na LS Sabinov za podobné veci ako Vy, ale v podstate v menšom rozsahu - územná pôsobnosť OZ Prešov. Dovoľte mi vysloviť moju plnú podporu Vaším úprimným slovám, bohužiaľ tieto smutné skutočnosti nepotešia žiadneho zanieťateného lesníka či už profesionála, alebo nás ostatných, dúfam že toto smutné konštatovanie skutočností naštartuje toľko pozitívneho myslenia zodpovedných, že aj ja ako bývalý pracovník sa budem hrdiť za to, kde som v minulosti pracoval a ak to bude možné tak sa možno ešte vrátil do serióznej fungujúcej organizácie dnes nazývanej Lesy SR, š. p. a budem ju reprezentovať rozhodnutiami za ktoré sa nebudem musieť v budúcnosti hanbiť.

Zvlášť je to smutné konštatovanie pri príležitosti nášho dnešného sviatku, tak mi dovoľte zaželať nám do nasledujúcich dní, aby nás dopredu hnala nádej, že sa to všetko dá do poriadku, aby sa nám darilo ako v súkromí tak aj v pracovnej oblasti...

Lesu zdar!!!

Ján Lelko, Váš bývalý spolupracovník

24/6/09 13:14 h

Ahoj Jano,

je mi ctou, že môžem spolupracovať s človekom ktorý vyjadril verejne názor s ktorým isto súhlasí väčšina zamestnancov tohto podniku.

Máš moju plnú podporu či už v otvorenom liste, ktorý si napísal alebo v ďalších veciach ktoré zastrešuješ. Držím Ti palce resp. držím nám všetkým palce.

S pozdravom

Ing. Matúš Hanko, referent poľovníctva a lesoturistiky, LSR š.p., OZ Sobrance

24/6/09 13:20 h

Vážený p. Ing. Micovsky

pohár trpezlivosti zrejme pretiekol. Som rád, že to začalo od Vás - z podniku, lebo lesnícka verejnosť už nedúfala, že z podniku niečo dobré môže vziť. Pravda je v tom, že sme všetci zbabelci a bojíme sa ozvať. Sme zalezení vo svojich dolinách a bojíme sa o svoje zamestnanie. Ako náhle niekto otvorí hubu, už sa mu šliape po krku. Vedzte, že sme s Vami a držíme Vám palce. Lesy nemôžu byť hračkou politikov a snobských zbohateľkov.

S pozdravom

Ing. Ondrej Makara

24/6/09 14:50 h

Janík, všetko najlepšie k meninám:

Povedal si na "plnú hubu" to, čo sme radovi zamestnanci dlhú dobu len preglgali (zo strachu). Plne sa s Tebou stotožňujem a verím, že aj podpora zo "štábu" nebude len prihrievaním si polievocky. Aj ja chcem byť hrdým horárom, tak ako som ním bol 20 rokov predtým. K dnešným meninám som krajší dar

ani nemohol dostať. Držím palce, Lesu zdar!!!
Obyčajný horár z Vydrovskej doliny,

Ján Hartvich

24/6/09 17:14 h

Pán Mičovský ďakujem Vám za to, že ste našli odvahu pomenovať veci pravým menom. Tak veľkú apatiu aká zavládla medzi radovými zamestnancami tohto podniku som nezažil počas celej mojej 30 ročnej služby. Ešte raz Vám ďakujem za prelomenie mlčania.

Miloš Húska, ved. LO Višničky OZ Levice

24/6/09 22:20 h

Nazdar Jano,

VÝBORNE A KONEČNE !

Rozprával som s predsedom Klubu, ale mám obavy, či budeme dostatočne pružní.

Pripájam list, ktorý sme osobne odovzdali Zatlukalovi a v ktorom nájdeš aj svoje myšlienky.

Bojuj !

S pozdravom

Stano Bystriansky

25/6/09 6:53 h

Máš vo všetkom pravdu. Verím ti. Ja napríklad som so situáciou oboznámil aj robotníkov, lebo tí o ničom nevedeli. Prajem tebe i nám, aby dusno pred búrkou, ktoré sa dnes na GR asi dá čakať, skončilo vyjdením jasného slnka spravodlivosti, rozumu, serióznosti. V prospech firmy, jej ľudí, lesov na Slovensku.

Ing. Boris Pekarovič, vedúci Lesníckeho skanzenu

25/6/09 7:07 h

Vážený pán Mičovský!

Som ešte mladý a neskúsený, ale to neznamená, že si nevšímam dianie vo firme a neutváram si o tom názory. Myslím si, že ste to napísali na vysokej úrovni, pekne a úprimne. Sme si všetci vedomí, že to robíte z čistého srdca pre naše LESY SR, teda pre nás !!! Dovoľte , aby som Vám za to vyslovil vďaku. My stojíme pri Vás! Ešte raz ďakujeme !!!

S úctou a obdivom

Ing. Ján Rabas, LS Betliar

25/6/09 7:12h

Vazeny pan kolega Hartvich

precital som si Vas neverejny e-mail vyjadrujuci kvetnatymi slovami vdaku Jankovi Micovskemu za velky cin, v ktorom ste narazkou na akysi „stab“ naznacili akesi „prihrievanie polievocky“. Ak ste mali na mysli to, ze okrem pracovníkov Odboru komunikacie (Marko, Gogola, Fakova) mali uz len dvaja kolegovia – Marcel Lehocky a Lucka Hankova tu odvahu VEREJNE, teda na VSETKY e-mailove adresy VSETKYCH zamestnancov podniku poslat podporne stanovisko, tak sa zamyslite prosim hlavne nad tym, ze nam netreba v tejto situácii kvetnate slova, ale ciny a tym cinom je dat vediet VSETKYM, teda aj svojim nadriadenym svoj nazor. To je ODVAHA a nie zbytocne podpichovat. Prepacte, reagujem moznou emotivne, ale picha ma pri srdci, ze reaguju sice mnohi, su stastni, hrdi, dokonca aj sebakriticki, ale podnik teraz potrebuj angazovanost kazdeho z nas verejnu, otvorenu. Len taka ma zmysel.

Porozmysľajte a budte aspon taky odvazny ako moji kolegovia z odboru, na ktorych mozem byt pravom hrdy, ale smutny som z tych, ktorí si sice po precitani Jankovho listu stastne ulavili, ale neurobili NIC viac. Lesu zdar! S uctou

Jozef Marko

25/6/009 7:59 h

Vážený pán Mičovský,

chcem sa Vám za seba i za svojich kolegov z OZ Palárikovo poďakovať, že ste nadobudli toľko nesmiernej odvahy a osobnej statočnosti a verejne poukázali na skutočnosti, ktoré nás zamestnancov úprimne trápia a tieto skutočnosti len mlčky tolerujeme. Ešte raz vďaka a prajem Vám veľa zdraru vo Vašom snažení...S pozdravom

Ing. Ladislav Valkay, referent správy lesných pozemkov a reprivatizácie OZ Palárikovo

25/6/09 8:07 h

Vážený pán Ing. Mičovský,

s tým čo uvádzate vo Vašom otvorenom liste p. generálnemu riaditeľovi sa dá len súhlasiť a osobne ako jeden z najstarších zamestnancov „Firmy ŠL SR“, v ktorej pracujem od r. 1972 podporujem Vaše stanovisko. Celý svoj doteraz prežitý život som bol „hrdý“ na to, že som lesníkom ŠL SR. Celý svoj život som pracoval a konal tak, aby som nepoškodil dobré meno štátnych lesov SR a som presvedčený, že drvivá väčšina zamestnancov štátnych lesov tiež konala rovnako. Rozhodne treba otvorene hovoriť o tom, čo sa robí v poslednom čase v našej firme a pravdivo informovať o tom aj širokú slovenskú verejnosť. Som presvedčený, že drvivá väčšina zamestnancov sa dištancuje od toho ako sa „hospodári a nakladá z majetkom občanov SR“. Všetky doterajšie reorganizácie, predaje a úsporné opatrenia postrádajú akúkoľvek logiku boli neopodstatnené a nenapraviteľne poškodzovali činnosť a poslanie firmy ŠL SR. „LESU ZDAR!“

Ing. Stanislav Novák

25/6/09 8:15 h

Adresované: premiersr@vlada.gov.sk + mičovský

Možno nie som prvý, ktorý Vás v týchto chvíľach oslovuje v naliehavej veci, ako najvyššie postavenú osobu v štáte, s dôverou, že Vy môžete pomôcť.

Prosím snažte redakčný tím premiérovej stránky, aby neodkladne informoval p. premiéra, a aby sa začal intenzívne zaoberať situáciou, ktorá od včera prebieha u š.p. Lesy SR.

Pohár trpezlivosti pretiekol a istí kolegovia – lesníci sa konečne ozvali. Majú v rukách fakty, ktoré musia vládu SR, ale tú jej poctivú časť, reprezentovanú p. Ficom, dokázať upozorniť na katastrofickú hospodársku, ale ešte horšiu morálnu situáciu u Lesov SR, š.p.

Ja týmto spôsobom vyjadrujem z obavy o tradičné slovenské ututlanie problémov, spolu so stovkami ďalších kolegov (prostredníctvom e-mailov) svoju podporu iniciátorom veľmi slušne vedenej akcie v jednom záujme – ozdravenie pomerov u štátnych lesov, očistenie povesti tisícov radových lesníkov Slovenska, nájdenie a nevyhnutné potrestanie skutočných vinníkov, ktorých vôbec nie je problém identifikovať.

Všetky potrebné informácie nájdete v masovej korešpondencii slovenských štátnych lesníkov.

S dôverou a pozdravom

Ing. Boris Pekarovič, vedúci Lesníckeho skanzenu, Lesy SR, š.p. B. Bystrica

25/6/09 8:27 h

Milý Janko, milý Marcel,

nie som lesník, neviem, či mi prináleží vyjadrovať sa verejne, tak aspoň takto.

Vaše listy sú tak pravdivé a trebné, že dojmajú k slzám a sťahujú hrdlo. To nie je len môj názor. Máte moju podporu, držím palce a všetko dobré.

Erika Kmeťová

25/6/09 8:35 h

Vážený pán Mičovský!

Keď mi manžel preposlal Váš otvorený list, otvárala som oči a bola som ním veľmi potešená....konečne sa našiel niekto, kto im to povedal na plné ústa!!

Tiež som robila u štátnych lesov - patrila som k pracovníkom strediska GIS v Považskej Bystrici, ktoré

vedenie podniku minulý rok zrušilo resp. presunulo do BB a tým pádom sme sa ocitli " na dlažbe".
Aj keď pracujem v podobnom programovom a pracovnom prostredí spolu s mojimi kolegami, stále mi je ľúto za štátnymi lesmi, resp. za ľuďmi s ktorými som pracovala.....pretože k nim patrili ľudia ako ste Vy...

Držím Vám palce, vyjadrujem svoju podporu a dúfam, že sa týmto Vaším krokom za podpory Vašich kolegov predsa len niečo zmení k lepšiemu a hlavne, že to niekomu otvorí oči a srdce...

S úctou

Gabriela Valúchová

25/6/09 8:36 h

Janko,

...Lutherových 95 článkov na dverách Wittenbergskeho chrámu - reformácia "hlavy a údov" reprezentácie slovenského lesníctva -š.p. LESY SR(obrazne povedané) - tak to celé s nemým úžasom už tretí deň vnímam ja a hoci nelesák a nezamestnaný, ale srdcom ešte vždy medzi "svojimi" na podniku, sa prihlasujem k tomuto - možno dejinnému - počinu ! " Tak tu stojím a inak nemôžem...."

Veľa šťastia !

Milan Vančo

P.S.: Dodatočne aj všetko dobré k meninám !

25/6/09 8:49 h

Vážený pán Ing. Ján Mičovský.

Po prečítaní Vášho otvoreného listu zo dňa 24. 6. 2009, adresovaného generálnemu riaditeľovi Lesov SR, š. p. Banská Bystrica Vám musím napísať.

Som lesník, ktorý nikdy nebol zamestnancom štátnych lesov. Po skončení Lesníckej fakulty VŠLD vo Zvolene som 12 rokov pracoval ako taxátor na Lesprojekte Zvolen, no a v súčasnosti už 13. rok ako štátny zamestnanec na Krajskom lesnom úrade v Banskej Bystrici. Napriek uvedenému som mal vždy vytvorený blízky a kladný vzťah k štátnym lesom, v ktorých pracovalo a aj pracuje mnoho mojich spolužiakov, priateľov a známych. Ich čestnú, poctivú a odbornú prácu a ich znalosti, postavené na základe, ktorým je láska k lesu, si veľmi vážim. Preto ma vždy dokázali pohoršiť a zarmútiť skutočnosti, ktoré ste naznačili vo svojom liste.

Vážený pán Mičovský. Osobne sa nepoznáme. Napriek tomu Vám chcem a aj musím vyjadriť svoju podporu, solidaritu, ocenenie Vašich postojov a zásad a predovšetkým uznanie.

Prajem Vám všetko dobré.

S úctou

Ing. Peter Gombala

25/6/09 9:18 h

Vážený pán Ing. Mičovský,

dovoľujem si vysloviť Vám obdiv a poďakovanie za kultivovaný list generálnemu riaditeľovi Lesy SR š.p.

Aj keď som už dôchodca, sledujem dianie v štátnych lesoch a veľmi ma potešil Váš počín.

Som hrdý, že som mohol prehodiť s Vami pár slov a podať Vám ruku.

S úctou

Ján Hoffmann

25/6/09 9:48 h

Ďakujem Vám za odvahu povedať nahlas to, čo my ostatní v sebe len dúšime.

S úctou

Ing. Daniel Olejár, Referent správy majetku a reprivatizácie, OZ Námestovo

25/6/09 10:32 h

Pán Mičovský, mala som možnosť prečítať si Váš otvorený list. V reakcii naň by som Vám chcela povedať, že si Vás ako človeka veľmi vážim a obdivujem. Jednak za to, s akou odovzdanosťou

a obetavosťou pristupujete k svojej práci, ale hlavne Vašu odvahu vysloviť to, pred čím mnohí ostatní len zatvárajú oči. Kiež by sme sa viacerí nebáli o svoje zamestnanie a odvážili sa povedať pravdu. Vždy som o Vás v rozhlase hovorila, že ste „lesný bôžik“ – a nepochybujem, že Vám láska k lesu ostane, akokoľvek sa situácia vyvinie. Držím Vám palce.

Marta Výbošteková, Centrum spravodajstva, Slovenský rozhlas, Rádio Regina Banská Bystrica

25/6/09 11:37 h

Vážený pán Ing. Mičovský!

Hlboko sa skláňam pred Vami!

Vždy som si Vás vážil ako človeka, teraz ste stúpili v mojej hierarchii najvyššie.

Keď som v januári 2007 bol odvolaný z funkcie riaditeľa OZ a opustil som firmu v ktorej som úspešne pracoval vyše 20 rokov, bolo mi smutno. S odstupom času, keď som videl ako vedenie podniku likviduje hodnoty, ktoré som aj ja vytvoril, smútok sa premenil na trpkú radosť, že sa už nemusím dusiť pod vedením neschopných, nafúkaných straníckych panákov.

Je výborné, že sa otvorene pridávajú k Vášmu postoju stovky slušných zamestnancov podniku a držím Vám všetkým palce!

Moja otázka už dávno znie: "Akú reorganizáciu môže toto vedenie úspešne zvládnuť, keď dokázali položiť na kolena výborne prosperujúci podnik už pol roka pred krízou?" Rok 2006 dopadol hospodárením s obrovským ziskom, ktorý si podnik "napchal" do rezervných fondov. Rok 2007 bol naplánovaný v nákladoch odsúťažených už koncom roku 2006 ešte našim vedením, pričom ceny dreva ešte rástli. Takže 2007 sa ani nedal pokaziť. Kedy to stihli, keď už v júli 2008 si požičiaval podnik 700 mil. Sk na holé živobytie? Musia tam byť tunely, na ktorých by si isto zgustli orgány činné v trestnom konaní.

Toto je pohľad zvonku, ale rozhodne súhlasím s tým, že súčasné vedenie podniku nemá morálne právo robiť reorganizáciu. Hlavná chyba systému nie je organizačná štruktúra, ale neschopné a bezcharakterné vedenie.

S pozdravom

Ing. Ján Vavrek bývalý pracovník OZ Revúca a OZ Rožňava

25/6/2009 11:53 h

Vyjadrujem podporu Tvojmu vystúpeniu. Konečne našiel niekto odvahu vyjadriť sa nahlas. Je toho viac s čím nemôžeme súhlasiť, čo sa robí vyslovene zle. Hlavne, že sa to začalo aspoň pomenúvať a hádam sa to podarí postupne ja napraviť.

Ing. F. Čižmár, OZ Vranov

P.S.: Všetko najlepšie k meninám. Hlavne zdravie a pevné nervy v týchto pohnutých časoch.

25/6/09 11:54 h

Vážený pán Marko

Od p. Mičovského sa mi dostalo tej cti, že mu môžem tykať a že sa môžem pred ním vyjadrovať svojim, neformálnym slovníkom a to aj o veciach, o ktorých iní zaryto mlčia. Preto som volil takú formu prostorekého jazyka. Kópiu dostala p. Fáková, pretože tiež som mal osobne tú česť stráviť v jej prítomnosti časť predpoludnia v príjemnom rozhovore a predpokladám, že si zapamätala, že sa vyjadrujem odľahčene, svojsky...Za mojich takmer 25 rokov služby sa toho nazbieralo veľa, aj nespravodlivosti. A najviac sa ma dotklo, keď mi jeden vysokopostavený človek od nášho fachu povedal, že my v prevádzke sme na robotu, na rozmyšľanie sú tu iní. Na vysvetlenie k môjmu mailu:

- všetkých, ktorí reagovali za "horúca", si nesmierne vážim.

- ešte raz si dovoľím zopakovať: tí, ktorí si budú chcieť "prihriať polievočku", dajú o sebe vedieť n a j s k ô r o dva - tri dni (teraz vyčkávajú)

- za menej zrozumiteľnú formuláciu môjho mailu, ktorého spomínaná časť sa Vás a niektorých kolegov mohla dotknúť, sa ospravedlňujem.

- teraz, keď komunikujem s Vami, hoci osobne som ešte nemal tú česť, si myslím, že moje vyjadrenie k danej veci je verejné (už dávno som totiž prekročil služobný postup a svoje kompetencie) Úplne na

záver : veľmi rád by som vedel, koľko obyčajných "pešiakov", medzi ktorých patrím aj ja Vám vyjadriло podporu. Obávam sa, že toho bude veľmi málo.
S pozdravom a úctou

Ján Hartvich, lesník.

25/6/09 12:00 h

Vážený pán Hartvich,
veľmi pekne ďakujem za zrozumiteľné vysvetlenie. Ospravedlňujem sa za nesprávne pochopenie Vášho mailu Jankovi. A čo sa týka podpory - tých statočných a odvážnych kolegov je možno viac, ako sme čakali. Osobne som na všetkých hrdý.
Prajem Vám všetko dobré.
Lesu zdar!
S úctou

Jozef Marko

25/6/09 12:41 h

Vážený pán Mičovský, pred minútkou som dočítala Váš otvorený list, priznám sa, nezvyknem reagovať na podobné záležitosti, ale vzhľadom na to, že Vás poznám dlho, dovoľím si len veľmi krátku povedať – Klobúk dolu, vždy som si nesmierne vážila Vašu prácu a od dnešného dňa si ju budem vážiť ešte viac. Držím Vám palce, prajem veľa zdravia a energie,
s úctou

Lubica Laššáková, redaktorka, Slovenský rozhlas, BB.

25/6/09 13:58 h

Dobrý deň prajem a ďakujem Vám pán Mičovský, že ste našli odvahu nahlas povedať svoj názor o našej firme. Podporujem váš názor a vyjadrujem Vám vďaku za to, že môžeme opäť zdvihnúť hlavy.

Maroš Macko

26/6/09 3:33 h

Nazdar Jano,
prípájam list, ktorý bude 26.6.2009 poslaný faxom na príslušné miesta.

Stano

Klub lesníkov a priateľov lesa Liptova - občianske združenie podľa zákona č.83/1990 Z.z.,
IČO 37809423 Adresa : Sady M.R.Štefánika 110, 033 01 Liptovský Hrádok

Vážený pán premiér,
Vážený pán minister,

Klub lesníkov a priateľov lesa Liptova je profesijným združením, ktoré sleduje lesnícke dianie na Slovensku a reaguje na najzávažnejšie problémy. Verejnosti sú známe predovšetkým naše aktivity v ktorých upozorňujeme najvyššie inštitúcie nášho štátu a dožadujeme sa zodpovednosti za vzniknutý stav v súvislosti s katastrofálnym premnožením podkôrneho hmyzu a jeho negatívnymi dôsledkami.

Podobne ako negatívna situácia s premnožením podkôrneho hmyzu nás rovnako nemôže nechať ľahostajnými ani negatívny vývoj v štátnych lesoch SR, lebo ako občania štátu sme ich akcionári. O všeobecnom úpadku hospodárenia s naším štátnym lesným majetkom svedčia viaceré okolnosti:

- nelichotivé závery posledného auditu u Lesov SR, š.p.,
- krádeže historických rozmerov a negatívny hospodársky výsledok na OZ L.Hrádok,
- neefektívne hospodárenie najmä v dôsledku nevyužívania nástrojov hospodárskej súťaže a podnikateľského potenciálu (najmä potenciálu prírodných trvalo obnoviteľných zdrojov) v prospech spoločnosti, ale iba v prospech určitých jednotlivcov, či záujmových skupín.

V tejto situácii pokladáme otvorený list Ing. Mičovského generálnemu riaditeľovi Lesov SR, š.p. za

plne opodstatnený a vyjadrujeme mu našu podporu.

Prípadné riešenie vzniknutej situácie odvolaním osoby generálneho riaditeľa z funkcie pokladáme však iba za odstránenie špičky ľadovca, ktorého podstatná časť je schovaná pod vodou. Situáciu podľa nášho názoru je potrebné riešiť komplexne a preventívne prijatím takých opatrení, aby sa podobná situácia ako je tá súčasná už nemohla zopakovať. Za týmto účelom je podľa nášho názoru potrebné : znížiť politický vplyv štátu na vedenie štátneho lesného podniku, legislatívne posilniť a sfunkčniť lesnícku komoru a vrátiť stratenú (resp. zaviesť sľúbenú) vážnosť výberovému konaniu na post generálneho riaditeľa a ostatných manažérskych funkcií u Lesov SR, š.p..

Vážený pán premiér a Vážený pán minister,

ako konkrétni akcionári štátnych lesov zastupujúci našich členov a sympatizantov dúfame, že otvoreným listom Ing. Mičovského, ako aj z podnetu nášho listu sa začne ozdravný proces neefektívneho hospodárenia s našim spoločným lesným majetkom a tiež dúfame, že slovenskému štátnemu lesníctvu bude vrátený stratený vysoký kredit, ktorý mu v minulosti právom patril a ktorý si zaslúži.

V Liptovskom Hrádku 26.6.2009

Ing. Stanislav Bystriansky

podpredsa Klubu lesníkov a priateľov lesa Liptova
s mandátom napísať podporný list

111

26/6/09 6:37 h

Vážený pán Mičovský,
ďakujem Vám za odvahu, ktorú ste prejavili.
S pozdravom

Tomáš Vančura

26/6/09 8:39

Vyjadrujem Vám plnú podporu v spravodlivom boji proti hrozným nepravostiam v našom podniku. Na to rozkrádanie sa nedá pozeráť. Ďakujem Vám že ste našli odvahu ozvať sa!

Róbert Haratim

26/6/09 10:37 h

Adresované celému podniku!

Sobrance, 26.6. 2009

Vážený pán Mičovský,

aj keď sa poznáme pomerne dlho, nedovoliť si moje obvyklé oslovenie – Janko, lebo Tvoj list vyvolal vo mne ďalší príval úcty k Tvojej osobe. Po prečítaní listu sme si s manželkou povedali, že si zažal svetielko nádeje v mnohých poctivých lesníkoch, ktorí prežívajú ťažké obdobie plné strachu, nepokoja a beznádeje. S úžasom sa dívajú do tváří bezohľadných „priaznivcov“ vedenia lesov SR, ako s výsmechom rozoberajú to, čo oni a ich predkovia poctivo obhospodarovali a rozvíjali. Myslím si, že v Tvojom liste je množstvo argumentov a právd, za ktoré sú spolupodpovední ďalší spolupracovníci generálneho riaditeľa, ktorými sa obklopil. Určite počúvaš v týchto dňoch slová vďaka a uznania a chcem aj ja, moja manželka a množstvo lesníkov OZ Sobrance vysloviť veľké JANO, ĎAKUJEME. Keďže sa dianie v Lesoch SR priamo dotýka môjho pracoviska, mojej rodiny a mojich predkov rozhodol som sa aj ja venovať zopár myšlienok pánovi generálnemu riaditeľovi.

Vážený pán generálny riaditeľ,

pochádzam z rodiny, kde niekoľko generácií zasvätilo svoj pracovný život lesníctvu a je mi veľmi ťažko, keď sa bezmocne musím prizerať, kam vediete našu firmu. Pri nástupe Karola Vinša na pozíciu generálneho riaditeľa sme všetci s obavami očakávali, kam tento „bankár“ a jeho spolupracovníci našu firmu povedú. Napriek ich pravicovej orientácii a neznalosti lesníckeho prostredia budovali na pevných základoch ich predchodcov zo štátneho podniku modernú firmu, pracovali s konzervativizmom lesníkov, vychovávali moderných manažérov a stabilizovali štátny podnik Lesy SR.

Osobne sme sa pred časom stretli vo Vašej kancelárii, kde ste ma presviedčali, aby som uvoľnil funkciu vedúceho lesníckej výroby. Bol som nemilo prekvapený a udivený Vaším jednaním. Moje

argumenty ste si vypočuli, ostalo to však len v tejto polohe. Následne som od Vás dostal vykonštruované upozornenie na porušenie pracovnej disciplíny, za moju činnosť ešte ako riaditeľa OZ. Nasledovalo ďalšie vykonštruované upozornenie na porušenie pracovnej disciplíny od súčasného riaditeľa OZ. Na moje reakcie adresované Vám, riaditeľovi OZ, Etickej rade LSR a ďalším kompetentným som sa odpovede nedočkal.

Asi som veľmi osobný. Áno, chcem byť osobný. Tieto veci sa totiž hlboko dotýkajú nielen mojej lesníckej cti a poctivej roboty, ktorú som tejto firme s presvedčením roky dával, ale aj mojej rodiny. Som presvedčený, že praktiky pri odstraňovaní nepohodlných pracovníkov sa v poslednom období v našom podniku nedotkli len mňa a mojích blízkych. Pritom som ja, a iste aj ďalší, len plnil svoje pracovné povinnosti, pričom som však upozorňoval na činnosti, ktoré boli v rozpore s legislatívou, či dobrými mravmi.

Nesmierne citlivou témou je poľovníctvo. Veľmi výstižne situáciu v poľovníctve opísal Marcel Lehocký. Pozrime sa na to cez čísla. Z celkového počtu 139 poľovních revírov, ktoré boli v užívaní štátneho podniku v roku 2007, ostalo Lesom SR v roku 2009 len 60. Očakávaný priamy pokles tržieb v roku 2009 o cca 30 mil. Sk., ohrozenie okolo 80 pracovných miest viazaných na poľovníctvo, to sú očakávané nežiaduce dôsledky týchto zmien. Lesy SR dosahujú v najlepších poľovních revíroch priemerné nájomné 10 až 30 Sk/ha, čo je desaťnásobne menej, ako v porovnateľnej Českej republike. Naš podnik prichádza len za netransparentné prenájmy a odpredaje odstrelu v 83 poľovních revíroch od roku 2007 na nájomnom cca. o 30 až 50 mil. Sk ročne.

Inou citlivou oblasťou je predaj „prebytočného“ majetku. Zoznamy prebytočného majetku na jednotlivých OZ sa priebežne dopĺňajú podľa záujmu, nie podľa reálnej prebytočnosti. Tak Lesy SR prichádzajú nielen o historicky významné objekty, ale aj o objekty potrebné pri ďalšom obhospodarovaní majetku štátu.

V prenájatých poľovních revíroch (s majoritným podielom Lesov SR) sa prednostne a nevýhodne predávajú nehnuteľnosti, bez výberového konania. Revír je prenájatý na dobu určitú, nehnuteľnosti však „odchádzajú“ navždy!

Mňa a určite mnohých ďalších kolegov veľmi trápi neustále prispôbovanie potrieb lesa dnešnému plánovaniu. Akoby sme zabudli na naše základné lesnícke povinnosti, rieši sa predaj majetku, prenájmy poľovních revírov, prepúšťanie nepohodlných ľudí, nahaňanie spriaznených dodávateľov, ktorí sú ochotní niečo „darovať“, politické výpalníctvo a množstvo vecí, ktoré vôbec nesúvisia s našim poslaním – zabezpečiť trvaloudržateľné obhospodarovanie lesa.

Otvorený list, ktorý Vám napísal Ján Mičovský spustil lavínu reakcií mnohých z nás, ktorí do dnes mlčali a v strachu, či už v apatii čakali, čo sa zo štátneho podniku Lesy SR stane. Obávam sa však, že do kategórie tých, ktorí do teraz mlčia, patrí ešte jedna skupina. Skupina tých, ktorí mlčia preto, lebo je to výhodné. Tých, ktorí sú súčasťou „diablovho plánu“. Tých, ktorí sú „niekde tam hore“. Ale je nás veľmi veľa, ktorým proces prebiehajúci v štátnych lesoch nie je po chuti. Nie len dnes, a nie len včera. Už veľmi dlho, možno takmer od vtedy, ako ste zasadli do generálskeho kresla, vážený pán riaditeľ. Nech názory nás, mnohých, Vám sprostredkuje aj tento ďalší „pamflet“...

Lesu zdar!

Ing. Jozef Staško
vedúci lesníckej výroby OZ Sobrance

26/6/09 12:57 h

Vážený pán inžinier,

čítal som Vaš osobný list pánu generálnemu riaditeľovi Lesov SR, š.p. i naň nadväzujúci protest zamestnancov proti nehospodárnemu a nezodpovednému nakladaniu s financiami vo firme a chcem Vám za to vysloviť veľké uznanie a podporu. Konečne po dlhom čase vidím zvnútra lesníckeho stavu vychádzať statočnú, poctivú, podstatnú a demokratickú iniciatívu, ktorá, dúfam, vyčíri mútne vody a dlhodobo pomôže nielen firme a jej zamestnancom, ale aj lesníckemu stavu ako celku a postupne hádam aj stavu slovenských lesov, lesnej prírody a krajiny.

Ak by ste mali záujem zvýšiť účinok Vašej iniciatívy, prihováral by som sa za jej zverejnenie (napr. na webstránke Lesov SR, š.p.) tak, aby aj širšia nelesnícka verejnosť, odborníci z príbuzných odborov a

ostatní zájemcovia mohli vyjadriť svoju podporu (očakávam, že by bola masová). Okrem toho si myslím, že to núka aj dobrú šancu urobiť krok ďalej v otváraní sa štátnych lesov verejnosti a v prekonávaní istej pretrvávajúcej uzavretosti lesníctva a lesníkov voči "zvyšku spoločnosti". Verím totiž, že aj v lesníctve by väčšia otvorenosť a "bezbariérovosť" bola najlepšou prevenciou proti prívalom mútnych vôd. S úctou a solidaritou,

Ing. Ján Topercer, CSc.

samostatný vedecký pracovník - ekológ, Botanická záhrada Univerzity Komenského

26/6/09 13:29 h

Dobrý deň pán inžinier, dostal sa mi do rúk Váš list generálnemu riaditeľovi a tiež reakcia Ing. Lehockého. Rada by som Vám týmto vyjadrila svoju podporu a tiež obdiv k Vašej osobnej statočnosti otvorene a adresne pomenovať problém, ktorý trápí podľa môjho názoru veľa zamestnancov podniku a slušných ľudí. Nie je tajnosťou, že pre Vami opísaný problém a pomery, ktoré v podniku vládnu som skončila svoj pracovný pomer v LESOCH. Generálny riaditeľ bol aj zo strany právnikov upozorňovaný na konanie v rozpore s dobrými mravmi a záujmami LESOV ale úplne bezúspešne a zbytočne. Dnes ma teší vedomie, že existujú ľudia, ktorým záleží na ekonomickej ale aj morálnej situácii v podniku a držím Vám palce.

Soňa Spišáková

113

26/6/09 20:04 h

Ahoj Janči,

akosi sa mi to k Tebe hodí, že Ty si bol ten čo zdvihol zástavu... Sú situácie v živote, keď sa jednoducho už nedá nevystúpiť voči daniu okolo nás....Dodatočne gratulujem tak k meninám ako aj k odvážnym činom.

Pekný deň

Maroš Jasík

PS: Ostáva len veriť, že keď príde čas na skutočné zmeny budú pri nich tak lesníci ako aj lesníci - ochranári

PS: Možno taká malá rada z nášho "odboja" v ŠOP SR - keď sa to už rozbehlo treba to dotiahnuť do konca, potom príde veľká úľava

28/6/09 14:43 h

Pozdravujem pan Micovsky,

najprv mi dovoľte vyjadriť môj rešpekt a úctu, že ste sa rozhodli tak kultivovaným ale jasným listom vyjadriť postoj k daniu v Lesoch SR. Viem si predstaviť, že Vaša pozícia teraz nie je ľahká a ak Vás môžeme ako nadácia akýmkoľvek spôsobom podporiť či podržať, rad tak urobím, nechám na Vašom úsudku, nakoľko je to vhodné a nakoľko to pomôže.

List posielam kolegom.

Peter Medveď, riaditeľ Nadácie EKOPOLIS

28/6/09 15:37 h

Janko! Aj ja dobrovoľný dôchodca chcem na Vaše aktivity v prospech našich lesov reagovať. Prekvapili ste ma. Považujem sa za zbabelca, keď som svoj názor totožný s Vaším nemal odvahu takto verejne vysloviť. Aké je to riadenie našich lesov, keď sa každú chvíľu mení organizačná štruktúra? Robí ju človek, ktorý je v danej problematike vzdelaný a jej aj rozumie? Je to tragédia. O osude toľkých poctivých našich lesníkov rozhodujú takí naši nadriadení. Som rodený gemerčan. My Gemerčania by sme takých ľudí hnali z našich lesov psím kúrom. Je to náš špeciálny výraz v mojom rodnom kraji, ale vystihuje všetko. Reagujem ešte na predpokladanú zmenu informačného systému súvisiacu s radikálnym znížením riadiacich pracovníkov GR. IS-SAP predpokladá centralizované riadenie! Znížením zamestnancov podľa údajov uverejnených v médiách tento systém bude pre nás nepoužiteľný, ktorý si bude vyžadovať aplikovať nový IS. Ktojej firme zase namažeme vrecká? Janko. Ja by som na záver radšej podal trestné oznámenie na určitých zamestnancov ústredia GR. Uspejeme. Ja Vás v tom určite podporím. Ale mám ako ekonóm k Vám aj pripomienku a svoj názor nezmením. Vaše menovité akcie sú nadhodnotené!

Pripúšťam však, že v budúcnosti našim lesom len pomôžu. Aj keď bývalý, ale sa stále cítim Vaším kolegom.
Dôchodca,záhradkár,ale stále lesník

Dušan Coch

28/6/09 17:19 h

Vážený pán predseda vlády SR,
vážený pán minister pôdohospodárstva SR,
v tomto roku uplynie 10 rokov od uskutočnenia veľkej organizačnej zmeny v štruktúrach štátnych lesov na území Slovenskej republiky. Z rozhodnutia vtedajšieho ministra Pavla Koncoša, vznikol na Slovensku štátny podnik Lesy Slovenskej republiky. My, dole uvedení bývalí zamestnanci š.p., sme boli pritom, zakladali sme tento podnik a viacerí sme sa stali aj jeho prvými riaditeľmi či už na GR, alebo na odštepných závodoch.

Za toto obdobie sme spolupracovali so všetkými doterajšími generálnymi a odbornými riaditeľmi GR, nie vždy do bolo ideálne, ale spoločnými silami sme dokázali ustať všetky procesy a podnik prosperoval. Aj po odchode do dôchodku, alebo do iných oblastí verejného či súkromného sektora, sa živo zaujímame o dianie v našom podniku a vieme porovnávať.

Žiaľ, musíme konštatovať, že všetko to, čo je uvedené v otvorenom liste p. Mičovského generálnemu riaditeľovi š.p. je pravda a plne sa s jeho obsahom stotožňujeme.

To, čo sa za jeho doterajšieho pôsobenia vo funkcii generálneho riaditeľa a jemu blízkych riaditeľov na závodoch udialo, bude treba dlho naprávať. Toto sú názory aj terajších zamestnancov, ktorí v obavách pred prepúšťaním radšej zostávajú v anonymite.

Aspoň dva príklady z mnohých. Čo je to za racionalizačný krok, keď z pôvodných štyroch fungujúcich lesných správ účelovo vznikne osem, aby sa po roku zrušili aj tie a vytvorilo sa akýchsi 12 obvodov bez sídla. Je to len ďalší nárast réžie, ale predovšetkým dehonestácia lesníckeho stavu a pozície vedúceho lesnej správy, ktorá je najstabilnejšia a v očiach celej verejnosti všeobecne známa. Naším susedom v EÚ môžeme len závidieť.

Druhý príklad. Predaj odstrelu zveri v lukratívnom revíri aj s prenájmom chaty, pre podnik za absolútne nevýhodných podmienok. Dostali to ľudia, ktorí pre štátne lesy neurobili nič. Iba ak pre konkrétnych ľudí. Je to prípad hodný odsúdenia, keď sa s majetkom štátu nakladá v rozpore so zákonom o štátnom podniku.

Vážený pán predseda vlády, vážený pán minister,
štátny podnik Lesy SR potrebuje riešenie, ale nie s týmto vrcholovým manažmentom na GR a niektorých závodoch. V radoch vlastných zamestnancov takí ľudia sú, len im treba dať priestor a prestať experimentovať s politickými nominantmi z externého prostredia.

1. Ing. Holienčík M., prvý organizačný riaditeľ š.p.
2. Ing. Hrušecký J., prvý riaditeľ OZ Šaštín Stráže
3. Ing. Goga S., prvý riaditeľ OZ Smolenice
4. Ing. Adamička A., prvý riaditeľ OZ Topoľčianky
5. Ing. Spevár J., prvý riaditeľ OZ Prievidza
6. Ing. Škorík M., prvý riaditeľ OZ Považská Bystrica
7. Ing. Ťapay P., prvý riaditeľ OZ Žilina
8. Ing. Berešík M., prvý riaditeľ OZ Čadca
9. Ing. Herud J., prvý riaditeľ OZ Námestovo
10. Ing. Mráz I., prvý riaditeľ OZ Liptovský Hrádok
11. Ing. Lysina A., prvý riaditeľ OZ Beňuš
12. Ing. Engler M., prvý riaditeľ OZ Čierny Balog
13. Ing. Lubý M., prvý riaditeľ OZ Slovenská Ľupča
14. Ing. Prokeš J., prvý riaditeľ OZ Krupina
15. Ing. Žarnovičan J., prvý riaditeľ OZ Kriváň
16. Ing. Timko Jozef., prvý riaditeľ OZ Rimavská Sobota

- 17.Ing. Réc I., prvý riaditeľ OZ Revúca
- 18.Ing. Hlaváč J., prvý riaditeľ OZ Rožňava
- 19.Ing. Frolíš F., prvý riaditeľ OZ Košice
- 20.Ing. Vaverčák T., prvý riaditeľ OZ Prešov
- 21.Ing. Beňa Š., prvý riaditeľ OZ Bardejov
- 22.Ing. Sabolčák L., prvý riaditeľ OZ Vranov
- 23.Ing. Girman J., prvý riaditeľ OZ Sobrance
- 24.Ing. Bystrianský S., prvý riaditeľ OZ Semenoles

Na základe poverenia spracovali: **Ing. Holienčík Miroslav**
Ing. Beňa Štefan

Odoslané 29.06.2009

28/6/09 17:27 h

Pán Mičovský,
som veľmi rád, že pracujem v nadácii, ktorá má v správnej rade človeka, ako ste Vy.

Jano Rohac, Nadácia EKOPOLIS

115

28/6/09 18:23 h

Zdravím priatelia,
s textáciou petície sa bezozbytku stotožňujem. Nemám problém podpísať sa, prípadne byť v členstve petície. Rozhodnutie je ďalej na Vás.
Moju adresu nájdete na www.samorasty.sk, názov mojej pozície je otázný, keď tak niečo vymyslíme.
Veľa zdaru, myslím na Vás

Mio Tonhauser

25/6/09 14:07

Vážený pán predseda vlády SR,
vážený pán minister pôdohospodárstva SR,
my, zamestnanci štátneho podniku Lesy Slovenskej republiky týmto vyjadrujeme hlboké znepokojenie nad stavom, v akom sa náš podnik nachádza. Dlhodobo vnímame zhoršujúcu sa ekonomickú situáciu nášho podniku, ktorá nie je spôsobená len globálnou krízou, ale nevhodným politickým vplyvom ktorému vedenie podniku nedokáže odolávať. Podnik spracujúci lesy vo vlastníctve SR by mal mať iné úlohy ako nepriamo naplňať stranícku pokladňu.

Obraciame sa na Vás s úctivou žiadosťou, aby ste nepripustili rozvrat najvýznamnejšej lesníckej firmy Slovenska - štátneho podniku, ktorý spravuje naše prírodné bohatstvo nevýčisliteľnej hodnoty, o ktoré sa starali a zveľaďovali generácie našich starých a prastarých otcov. Pripravovaný plošný predaj dreva „na pni“ a celkove nastavenie našich obchodných vzťahov bez korektných výberových konaní nepovažujeme za riešenie krízy, ale len za pokračovanie tunelovania štátnych lesov.

Týmto sa verejne dištancujeme od spájania nás, radových zamestnancov Lesov SR s medializovanými krádežami v našej firme a žiadame o dôkladne vyšetrenie prípadnej sprenevery štátneho majetku a dôsledné postihnutie vinníkov. My nie sme zloději, my sme lesníci a máme svoju stavovskú česť, hrdosť a zodpovednosť pred verejnosťou za zverené lesné bohatstvo.

Zároveň týmto vyjadrujeme aj obavu o budúcnosť Lesov SR, ako jedného z najvýznamnejších zamestnávateľov v najchudobnejších regiónoch Slovenska. Obavu o naše pracovné miesta, o existenciu našich rodín. Chápeme význam a potrebu úsporných opatrení, no nechápeme a nesúhlasíme s tým, prečo má byť okrem iného aj nezodpovedné a nehospodárne nakladanie s majetkom a financiami nášho štátneho podniku kompenzované úpravou pracovného času, skracovaním našich miezd a pripravovaným prepúšťaním zamestnancov? Prečo má byť takéto zlé hospodárenie na úkor obnovy a starostlivosti o les, na úkor jeho podstaty a existencie? Dovoľujeme si Vás upozorniť, že takýmto nezodpovedným konaním začína byť vážne ohrozená trvalodržateľnosť lesného hospodárstva a plnenie celospoločenských funkcií lesa.

Pokiaľ bude rozhodovanie vedenia š.p. LESY SR ovplyvňované klientelizmom a lobistickými skupinami, nebude možné konsolidovať ekonomickú situáciu podniku. Na riešenie našej ťažkej situácie potrebujeme len zodpovedné a dôveryhodné vedenie bez negatívnych politických vplyvov, ktorému bude v prvom rade záležať na zverení štátnom podniku a na jeho zamestnancoch. Potrebujeme vytvoriť pracovný priestor, nastaviť korektné obchodné vzťahy, objektívne verejné súťaže a my svojou lesníckou prácou dokážeme prekonať krízu a zachovať bez ujmy štátne lesy pre budúce generácie.

Vážený pán predseda Vlády Slovenskej republiky,

Doterajšie pôsobenie Vášho koaličného partnera nie je zárukou úspešnej realizácie uvedených úloh, preto Vás žiadame o vyňatie podniku LSR spod jeho vplyvu, napriek tomu, že minister pôdohospodárstva našu dôveru má.

V Levciciach, dňa 25. júna 2009

Podpisy na znak súhlasu s otvoreným listom zamestnancov Lesov SR, š.p. predsedovi vlády a ministrom pôdohospodárstva zo dňa 25. júna 2009.

(list zamestnancov LSR – OZ Levice)

29/6/09 7:39 h

Dobrý deň pán Mičovský,

Úprimne a s pokorou k človeku ako ste Vy, som rada, že som Vás spoznala.

Bohužiaľ žijeme v spoločnosti, v ktorej elementárne ľudské hodnoty nič neznamenajú a o to viac si vážim, že ste to dokázali pomenovať práve takýmto spôsobom.

Prajem Vám všetko dobre

Lucia Skokanová, Nadácia Ekopolis

29/6/09 7:42 h

(adresované celému podniku)

Vážení kolegovia !

Jednoducho **n e v e r í m !**

Neverím, že toto je cesta ktorou sa niečo zmení k lepšiemu. Psi štekajú a karavána ide ďalej. Lobizmus, klientelizmus, kauzy a kauzičky. Väčšie alebo menšie aféry. Náhodou prepukol Liptovský Hrádok. Naozaj si myslíte, že podobných „akcií“ by sa nenašlo aj viac?! Všetko sa vždy zamietlo a aj teraz sa zamietlo pod koberec. Generálny riaditeľ je len absolútna špička ľadovca. Nebránim ho, ale predsa je to len jeden človek. V hierarchii dôležitý, ale predsa len jeden. To „hnilé v štáte dánskom“, má omnoho širšiu základňu. Pokiaľ pre obsadzovanie riadiacich miest bude dôležitá len správna „príslušnosť“ bez adekvátnych schopností, pokiaľ vedúci pracovníci pôjdu na svoje miesta len „na dobu určitú“, bez potrebného času niečo trvale vybudovať, pokiaľ sa neprestanú riadiť heslom „po mne potopa“, pokiaľ niektorí z nich neprestanú mať pocit, že sú z rôznych dôvodov „nedotknuteľní“, pokiaľ na jar prijíame ľudí a na jeseň vyhadzujeme, samozrejme už tých „správnych“. Tých „pokiaľ“ je strašne veľa. Žiaľ, po 22 rokoch u štátnych lesov jediné čo mi zostalo je skepsa. Ale možno ... možno malý plamienok, tam dosť ďaleko. Uvidíme.

A možno na začiatok by stačila aj taká obyčajná **s l u š n o s ť**.

Jozef Maraček

29.6.09 7:43

(adresované celému podniku)

Vážený pán Ing. Mičovský,

tiež sa Vám chcem poďakovať za mladých zamestnancov Lesov SR. Tak isto pochádzam z lesníckej rodiny. Môj otec - dlhoročný riaditeľ OZ Krupina ma od malička viedol k lesníctvu, poľovníctvu a k čestnej, zodpovednej práci. Bol tvorcom poľovného revíru Rázdíel, ktorý je pýchou slovenského poľovníctva. Ešte som sa len učil chodiť a už moje prvé kroky viedli k prikrmvaniu a k starostlivosti o zver v tomto poľovnom revíri.

Súčasný pán generálny riaditeľ však nemal problém za nás tento krásny revír podpísať - aj keď možno 99% zamestnancov je proti. Všetci však prečo aj, keď on v týchto revíroch nepohol ani prstom a nemá k nim vytvorený žiadny vzťah, tak nemá problém prenajať revír solventným "akože poľovníkom". Určite najlepšimi poľovníkmi sú profesionálni lesníci. Nejde však len o poľovné revíry, ale o vedomé ničenie celej našej firmy. Naozaj takúto kalamitu, takéto škody na našich lesoch nespáchal žiadny škodlivý činiteľ.

Myslím si, že vedenie by nám malo ísť príkladom a malo by mu záležať na zachovaní lešnictva a poľovníctva pre ďalšie generácie a nie rozbíjať štátny podnik, rozdávať štátny majetok, poľovné revíry a v neposlednom rade narušovať medzifúdské vzťahy nezmyselnými reorganizáciami (prepúšťaním).

Lesu zdar!

Ing. Albert Macko ml., lesník LHO Krupina

29.6.09 10:06

(adresované celému podniku)

Zdravím Vás všetkých kolegov a kolegyné,

z úprimného srdca sa chcem poďakovať v prvom rade Pánovi Ing. Mičovskému, že našiel v sebe odvahu poukázať na to čo je choré v našej firme a následne Vám všetkým, ktorí ste sa pripojili. Veľmi dlho vo mne hľadali myšlienky a trápilo ma dianie v našom podniku, toto trápenie narastalo s každou kauzou, kauzičkou o ktorej som sa dozvedel a myslel som si že je to hrozné, ale nedá sa s tým nič robiť, politická mašinéria je naštartovaná a zastaví ju nie je ľahké ak sa aj pribzdí, vymení sa len strojvodca a všetko ide v starých kofajach. Po prečítaní vášho listu sa mi akosi lepšie dýcha. Ešte raz úprimné ĎAKUJEM, že som aj vďaka Vám mohol vyjadriť svoj názor a keby to dopadlo akokoľvek som rád že som s vami.

Z hrdosťou Vás pozdravujem,

Lesu zdar !!!!

Ing. Michal Slávik, ťažbár OZ Smolenice

29/6/09 11:05 h

Pekný deň, pán Mičovský,

keď som čítala v SME o predmetnom otvorenom liste, veľmi som si priaľa, aby ste patrili medzi tých, ktorí ho podpísali. Onedlho na to som sa dozvedela, že Vy ste jeho hlavným iniciátorom.

Mali ste tu odvahu pomenovať To nahlas a aj sa pod svoj názor podpísať.

Ste pre mňa človek nielen s inšpirujúcim vedomím, ale aj svedomím.

S pozdravom

Henrieta Hrinkova, PR manager, Nadacia Ekopolis

29/6/09 11:56 h

Vážení pán Mičovský,

práve som si prečítala mail od Petra s Vaším listom.

Vážim si, že ste si na nás v tejto vypätej a ťažkej situácii spomenuli.

Neviem celkom presne nájsť slová, ktorými by som popísala, čo cítim, ale isté je, že je v tom úcta, uznanie, podpora, obavy... Zarytých idealistov som vždy mala rada. Najmä tých, ktorí sú vo veku, kedy už vedia reálne zhodnotiť dôsledky svojho konania. Vaša

Alena Hrončeková

P.S. Ak je niečo, čo pre Vás môžem urobiť, prosím, dajte mi vedieť.

29/6/09 12:07 h

(odpoveď Jozefovi Marčekovi, adresované celému podniku)

Jozko, konečne niekto, kto trafil klinec po hlavičke ! Obávam sa však, že toto môže zmeniť hádam len nejaký nový „Veľký február“ lebo – paradoxne - momentálny marazmus stojí na základoch výsledkov „Nežnej“. Niekde sa stala veľká chyba – asi všade tam, kde peniaze nahradili slušnosť, ktorá sa už, bohužiaľ, stáva nie, ako ju Ty nazývaš, obyčajnou, ale vzácnou. Obávam sa však, že všetko to

bude musieť predsa len generácie „vyhniť“ aj keď v mojom (vysoko predpenzijnom) veku sa takéto argumenty nepočúvajú dobre.

Jaro Ďurík , OZ Žilina.

29/6/09 14:15 h

(Adresované celému podniku -reakcia na maily Jozefa Maračeka a Jara Ďuríka)

Vážení kolegovia,
nedá mi nereagovať na Váš mail, ktorý mi zaváňa skepticizmom... Určite máte v mnohom pravdu, ale aj tak si myslím, že najdôležitejšia vec, ktorú priniesol otvorený list Ing. Mičovského je, že sme sa prebudili z nášho strachu, otvorene sa prihlásiť k veciam, ktoré nás trápia, o ktorých sa doteraz rozprávalo v súkromí . Teraz je jedinečná možnosť prihlásiť sa otvorene k svojmu názoru. Nikdy predtým by mi nenapadlo využiť naše celoslovenské prepojenie na takúto diskusiu.

Veľká vec je to, že toľko ľudí prejavilo svoju podporu tej obvyčajnej ľudskej slušnosti, že im ide o dobro firmy, že títo ľudia pracujú práve v našom odbore a na tom by mala firma stavať. Žiaľ, asi to nie je pre našu firmu dôležité, keď počúvam, že sú snahy zastrašiť ľudí, keď chcú prejavíť svoj názor. Neprepadajme skepse, verím, že tá obvyčajná slušnosť medzi nami pretrvá.

Milada Kičáková, OZ Smolenice

29/6/09 22:01 h

Vážení pán Mičovský,
pracujem v školstve už niekoľko rokov a navyše pochádzam z rodiny, kde lesnícko - drevárske myšlienky zaznievajú už niekoľko generácií. Nakoľko svojim deťom i deťom spoza katedry vstúpujem lásku k lesu, prírode, životnému prostrediu, nie je mi ľahostajná súčasná situácia v "lesníctve". Mam za to, vysloviť Vám obdiv a hlavne poklonu za odvahu, postaviť sa v týchto ťažkých časoch zoči-voči rozkrádačom dedičstva našich starých otcov, darmožráčom, ktorí štátny podnik považujú za rozprávkového osla, ktorý sa potriasá najmä do ich bezodných kešení.

Za mnohých pedagógov, ktorí sa k otázke zachovania lesov pre ďalšie generácie a ochrany životného prostredia nestávajú chrbtom, Vám prajem mnoho trpezlivosti, pevne obrnenie sa voči ľudskej hlúposti, pokrytectvu a falošnosti.

Máte i našu podporu.

S úctou

Jana Zacharovska

30/6/09 6:14 h

Ahoj Janko!

Sledujem Tvoju snahu oddeliť kúkoľ od zrna na generálnom riaditeľstve. Obdivujem Tvoju statočnosť a odvahu a držím Ti palce.

Fero Bizub

30/6/09 16:08 h

Vážení kolegovia lesníci, vážení priatelia lesa, v prílohe tohto e-mailu je Vám zaslaná petícia LUDIA PRE LESY, ktorá bola odštartovaná dňa 29. júna 2009 popoludní na Námestí SNP v Banskej Bystrici.

Áno, prišiel čas, keď lesy na Slovensku potrebujú našu pomoc, potrebujú, aby sme my občania vyjadrili svoj postoj k lesom. A to nielen k lesom štátneho podniku Lesy SR, ale k lesom na Slovensku vôbec tak, aby boli LESY PRE LUDÍ! Lebo les, to nie je len nejaká hala pri ceste, ktorú včera niekto postavil, dnes rozkradne a zajtra zbúra! Les rastie sto rokov -päť ľudských generácií! Lesy potrebujú aj generácie, ktoré prídu po nás a to je hlavná zodpovednosť práce lesníkov! Lesy sú vecou verejnou!

Táto petícia bude postupne doručená všetkým lesníkom na Slovensku, všetkým lesníckym podnikom, organizáciám a inštitúciám. Očakávame, že práve lesníci, bez ohľadu na firemné, pracovné či funkčné zaradenie, oslovia touto petíciou verejnosť so žiadosťou o podporu pre lesy, o podporu pre svoje životné poslanie, pre svoju službu lesu. Nečakajte, že to niekto iný spraví za Vás! Ak každý lesník získa podpis

len na jeden hárok, bude ich takmer sto tisíc. Možností na získanie podpisov máte vo Vašich mestách a dedinách veľa: v rodine, v okruhu známych, susedov, ale aj verejne na uliciach a námestiach, s čím istotne radi pomôžu naši kolegovia - lesníci vo výslužbe.

Veľmi vítaná bude aj aktivita širokej verejnosti a všetkých ľudí, ktorým ide úprimne o budúcnosť lesov na Slovensku, každého, kto svojim činom pomôže tejto veci. Preto je petícia zverejnená aj na stránke www.ludiaprelesy.sk, kde si hocikto môže stiahnuť podpisové hárky petície. Tu budú uverejnené aj ďalšie súvisiace dokumenty a informácie.

Informácie k podpisovaniu petície:

- Celá petičná akcia sa musí riadiť podľa zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve.
- Petičné hárky podľa technických možností nakopírujte obojstranne na jeden list papiera (ušetříme papier a lesy).
- Nevpisujte číslo podpisového hárku na dolnom okraji - to bude pridelené neskôr pri sumarizácii a kontrole podpisových hárkov.
- Nenúťte nikoho podpísať petíciu, podpis petície je vecou slobodného rozhodnutia každého občana.
- Na účel podpory a podpisu petície môžete podpisové hárky vystaviť na miestach prístupných verejnosti (námestia, ulice, parkoviská). Na to nie je potrebné povolenie orgánu verejnej správy.
- Petícia je občianskou, nie pracovnou záležitosťou a preto sa jej nevenujte na pracovisku počas pracovnej doby.
- Podpora petície v podpisovom hárku musí obsahovať: meno a priezvisko, adresu trvalého pobytu a podpis. Bez týchto troch súčastí je hlas neplatný!
- Podpisové hárky je možné doručiť na adresu zástupcu petičného výboru: Ing. Jozef Marko, ul. Hlavná 131/86, 044 31 Družstevná pri Hornáde, alebo na Deň stromu 11 júla 2009 v Lesníckom skanzene Vydrovo, Čierny Balog.

A ešte dôležité upozornenie na záver:

Táto petícia nemá žiadny politický podtext a žiadny politický cieľ!

Ďakujeme !

LESU ZDAR !

Za členov petičného výboru

Peter Gogola

30/6/09 20:41 h

Ahoj pane !

Tak len abys tušil, s akou chobotnicou ses dal do boja - a nakoniec v malom to poznáme aj u nás - pamätáš si to slávne logo? Princíp rovnaký, len tých núl bolo pomenej... Držíme zajtra v BA palce !

Aleš Bílek

1/7/09 14:32 h

Vážený pán Mičovský,

som rád že Vaša snaha padla na úrodnú pôdu, ale úprimne (NEHCEN SA ZASTÁVAŤ DOC. MINDÁŠA MÁ DOSŤ MASLA NA HLAVE) môže za všetko on a vrcholové vedenie podniku?

Príde nový generálny riaditeľ a noví odborní riaditelia, ktorí budú dostávať príkazy od tých istých " POCTIVÝCH DAŇOVÝCH POPLATNÍKOV - v skratke POTKANOV " ako dostával doc. Mindáš a spol.

Nezmení sa nič len forma tunelovania bude SOFISTIKOVANEJŠIA a menej okatá...

S pozdravom

Ing. Ladislav Valkay, referent správy lesných pozemkov a reprivatizácie OZ Palárikovo

Vážený pán Mičovský,

chcem sa Vám za seba i za svojich kolegov z OZ Palárikovo poďakovať, že ste nadobudli toľko nesmiernej odvahy a osobnej statočnosti a verejne poukázali na skutočnosti, ktoré nás zamestnancov úprimne trápia a tieto skutočnosti len mlčky tolerujeme. Ešte raz vďaka a prajem Vám veľa zdraru vo Vašom snažení...

S pozdravom

Ing. Ladislav Valkay - referent správy lesných pozemkov a reprivatizácie OZ Palárikovo

1/7/09 15:00 h

Vážené kolegyně a kolegovia v redakciách, práve dnes uplynulo desaťročie od založenia š. p. LESY SR so sídlom v Banskej Bystrici. Na požiadanie signatárov otvoreného listu, napospol členov zakladajúceho manažmentu Lesov SR trom najvyšším ústavným činiteľom Slovenskej republiky a slovenskej verejnosti, Vám v prílohe zasielam jeho znenie.

S pozdravom:

Fedor Mikovič

(v rokoch 1999-2002 tlačový tajomník ministra pôdohospodárstva,
v rokoch 2002-2003 tlačový tajomník generálneho riaditeľa š. p. Lesy SR).

Vážený pán prezident SR,
vážený pán predseda Národnej rady SR,
vážený pán predseda vlády SR,
vážení občania Slovenskej republiky,

práve dnes, keď plynie desiaty rok od založenia štátneho podniku Lesy Slovenskej republiky so sídlom v Banskej Bystrici, považujeme za potrebné a správne oslovit' Vás a vyjadriť svoje vážne znepokojenie nad súčasným neúnosným stavom v tomto významnom podniku s celoštátnou pôsobnosťou.

Boli sme pri tom, keď vtedajší minister pôdohospodárstva 1. júla 1999 zakladacou listinou rozhodol o zriadení š. p. Lesy SR, a to splynutím štátnych lesných podnikov na Slovensku – teda Lesov Bratislava, Lesov Trenčín, Severoslovenských lesov Žilina, Stredoslovenských lesov Banská Bystrica; Lesov Košice, Lesov Prešov a Semenársko-šľachtiteľského podniku Liptovský Hrádok. Bol to v tom čase krok odvážny, ale potrebný, pretože došlo k nemu v atmosfére zložitej ekonomickej situácie, keď niektoré z uvedených lesníckych podnikov vykazovali voči štátu dlh dovedna 612 miliónov slovenských korún a hrozil im krach. Po roku pôsobnosti nového celoštátneho podniku dokázal náš manažment dlh bez dotácie štátu eliminovať a v nasledujúcich rokoch trvalo vytvárať zisk.

Predchádzajúce i súčasné vedenie š. p. Lesy SR zdedilo po nás ekonomicky aj personálne stabilizovaný podnik, ktorý si plnil všetky svoje povinnosti voči zákonom, štátu i zamestnancom. Za prvé tri roky svojho pôsobenia naše vedenie Lesov SR, š. p., vymazal vysoké úverové zaťaženie z rokov pred zlúčením štátnych lesov, o 265 miliónov Sk znížil záväzky, o 85 miliónov korún znížil pohľadávky po lehote splatnosti. Ani v roku 2000, ktorý bol prvým a z ekonomického aspektu najťažším rokom, si nemohol vtedajší manažment dovoliť stratu v hospodárení.

Hlavnou úlohou š. p. Lesy SR by mal byť trvalo udržateľný rozvoj štátnych lesov, vytváranie základu pre uspokojovanie potrieb prírody, spoločnosti i ekonomiky, spravovanie lesného a iného majetku vo vlastníctve Slovenskej republiky a optimálne zhodnotenie lesného majetku štátu. Bol na čom stavať: nový štátny podnik sme zakladali s úmyslom vytvoriť dôstojného nástupcu stáročiami overenej tradície správy lesného majetku štátu, ktorá sa tiahne od kráľovského stredoveku, cez pozemkové reformy predchádzajúcich republik až po dnešok.

Svojou podnikateľskou činnosťou by Lesy SR mali dosahovať primeraný zisk, ale zároveň aj uspokojovať verejnoprospešné záujmy, potreby a ochranu prírodného prostredia s cieľom trvalo udržateľného rozvoja lesa. Permanentne sledujeme stav v našom lesníctve a musíme s ľútosťou konštatovať, že napriek úsiliu, pracovitosti, odborným skúsenostiam a profesijnej zaniietenosti radových lesníkov, sa túto víziu nás, zakladateľov podniku, po desaťročí jeho jestvovania, ani v jednom ohľade nedarí naplniť.

Dôvody súčasného, priam katastrofického stavu v š. p. Lesy SR, ktorý kedysi patril medzi

najväčších zamestnávateľov v našej krajine, vidíme v totálne neodbornom manažovaní firmy a v hrubom politickom zasahovaní do jej ekonomických činností, najmä v oblasti obchodu s drevom. Dva manažmenty podniku, už niekoľko rokov po sebe vytvorené na základe nie odborných schopností, ale politických nominácií, štátny podnik ekonomicky oslabujú, jeho hmotný majetok, strojové zariadenia a budovy rozpredávajú do súkromného prostredia, poľovné revíry pridávajú svojim spriaznencom, vyťaženu drevnú hmotu predávajú odberateľom vopred určeným sekretariátmi politických strán a bosmi lobistických skupín, a to za cenu pre štát nevýhodnú, neprimeranú situáciu na trhu s drevom. Vysoká centralizácia moci na úroveň generálneho riaditeľstva Lesov SR, ekonomické problémy, nové úvery, ekonomická a sociálna neistota, strach v radoch zamestnancov, prepúšťanie, hrozíaci rozvrat firmy – to je výsledok pôsobenia „odborníkov“. Čestní pracovníci s dlhoročnou lesníckou praxou nemajú odvahu povedať svoj názor, aby neprišli o zamestnanie. Proklamovaná široká diskusia a transparentnosť sa zmenili na devastáciu lesníctva a strach z budúcnosti.

Ako najvyšších predstaviteľov štátu si Vás preto dovoľujeme požiadať o zamyslenie sa nad jednou strategickou víziou: ak dnes svetu ekonomiky diktujú štáty, ktoré majú v podzemí zásoby ropy, už blízka budúcnosť bude patriť štátom, ktoré si dokázali zachovať na svojom povrchu zásoby zdravého lesa. Pretože predvídavosť patrí k štátnickej výbave, obraciame sa na Vás s prosbou, aby ste váhu svojich autorít využili na vynaloženie úsilia o nápravu v hospodárení so štátnym lesným bohatstvom, aby sa v štátnych lesoch odstránilo politické kupčenie, klientelizmus, aby sa lesné bohatstvo štátu prestalo vykrádať, aby sa zastavil prepád hospodárenia v š. p. Lesy SR, aby sa prestala zanedbávať ochrana lesa a pestovná činnosť, aby sa prestal likvidovať odborný lesnícky stav, aby sa tisíciam svedomitých slovenských lesníkov prinavrátil pocit hrdosti k svojmu stavu, aby obsah pojmov lesnícka česť a profesionalita opäť nadobudli svoj pôvodný význam, aby sa v slovenských lesoch prestalo hospodáriť na úkor budúcich generácií...

Taký úpadok ako v súčasnosti, slovenské lesy nezaznamenali nikdy vo svojej lesníckej histórii, na ktorú by bola hrdá každá kultúrna krajina. Omyly a chyby, ktoré predchádzajúci a súčasný manažment na čele s absolútnam lesníckym laikom Karolom Vinšom a teoretikom bez akejkoľvek riadiacej praxe Jozefom Mindášom doteraz na štátnych lesoch napáchali, znamenajú manažérske prešľapy, ktoré budú mať veľmi vážne odborné a morálne dôsledky. Tieto dva laické manažmenty priviedli slovenské lesy na pokraj záhuby a dôsledky ich šafárenia s majetkom štátu budú odstraňovať najmenej dve generácie lesníkov. Lesy nie sú pokusné laboratórium, kde je možné odskúšať si teórie z manažérskeho kurzu. Ani jeden z nich nikdy takúto, ani podobnú firmu neriadil. Boli a sú len príliš poslušnými a ochotnými vykonávateľmi príkazov tých politikov a ekonomických jastrabov, ktorí ich do vysokej funkcie nominovali. Tí na lesoch štátu vidia len možnosť veľkého osobného zisku, namiesto zodpovedného a múdreho gazdovania s naším lesným bohatstvom, ochrany a zveľaďovania lesníckeho dedičstva po našich predkoch. Na neodborné, laické a hazardárske spravovanie našich lesov budú veľmi bolestne doplácať naše ďalšie generácie – a to nielen lesníkov.

Les a strom v ňom je fenomén, ktorý spája nás všetkých – občanov tejto krajiny, jej ústavných činiteľov, ale najmä nás, lesníkov, milovníkov a ochrancov prírody. Od vytvorenia prvého lesného zákona na našom území nás delí takmer štvrt tisícročia. Doba, ktorá uplynula od čias Márie Terézie a jej lesného zákonníka je mostom medzi našou prítomnosťou a časmi dávno minulými. Hoci niektoré reguly už dávno stratili svoju aktuálnosť, celý „Porádek hor aneb lesů zachování“ je dôkazom toho, že chápatý vzťah k prírode a osobitne k lesovi nie je žiadnym novodobým objavom, ale odkovou tradíciou, v duchu ktorej ľudstvo všetky svoje veľké kroky robí nie kvôli okamžitej výhode a zisku, ale v plynutí času prirodzene spája úctu k predkom so zodpovednosťou k potomkom.

Vyjadrujeme nádej, že všetci spoločne dokážeme rozpoznať spôsob, ktorý je pre všestranne múdre spravovanie a využívanie našich lesov najsprávnejší, že milióny hektárov lesa v rukách štátu budú spravované v súlade so skutočnými záujmami občanov tejto krajiny a v súlade so základným cieľom lesníckej politiky každej zodpovednej vládnej garnitúry: zachovať lesy pre budúce generácie.

S prejavom úcty:

Blažej Možucha, Miroslav Holienčík, Ján Novák, Ladislav Gašpar, Miloš Vaňo, Ján Hrušecký, Stanislav Goga, Anton Butaš, Dušan Krajniak, Anton Adamička, Jozef Murár, Jozef Spevár, Jozef Ďurajka, Miroslav Škorik, Peter Ľapaj, Milan Berešík, Jozef Herud, Igor Mráz, Anton Lysina, Miroslav Engler, Milan Lubý, Ján Prokeš, Ján Žarnovičan, Jozef Timko, Ivo Rec, Ján Hlaváč, František Froliš, Teodor

Vaverčák, Štefan Beňa, Ladislav Sabolčák, Ján Girman, Miroslav Slota a Stanislav Bystriansky – členovia zakladajúceho manažmentu š. p. Lesy SR,
Pavel Koncoš, minister pôdohospodárstva SR v rokoch 1999-2002
1.júla 2009

1/7/09 16:36 h

Milí kolegovia,
máte moju plnú podporu a dúfam, že pravda tento krát zvíťazí. Som s Vami.
S pozdravom

Laco Paule

1/7/09 17:37 h

Dobrý deň p. Micovský
pozorne sledujem vývoj ohľadom toho čo sa dostalo už aj na verejnosť, nakoľko to bolo mnohým občanom skryté.Mam na mysli spôsob "vedenia" lesov SR.Nechcem sa veľmi rozpisovať, ale tiež som bol poškodený nerozumným protilogickým rozhodnutím p. Mindáša ohľadom pozemku in prospech inej osoby za velice divných podmienok...

Každopádne, viem jedno: "Kto seje vietor, zožne víchricu", bolo len otázkou času, kedy niečo tak nezdravé, ako vo vedení Lesov doposiaľ je, odpadne.

Viem, že Vy lesníci ste ako jedna rodina, ako jedno telo, čokoľvek cudzorodé, resp. telu škodlivé musí ísť preč. Som rad, že ste našli odvahu aj Vaši kolegovia postaviť sa proti "škodnej v revíri". Lebo poznám aj takých Vašich kolegov, ktorí síce majú rovnaký názor ako Vy, ale boja sa ho prezentovať, a to zo strachu o miesto. Fandím Vám, nevzdávajte sa, význam to ma veľký.

S pozdravom a Božím požehnaním

Radoslav Hruška

1/7/09 21:43 h

Dobrý den, pán Mičovský. Pred tým ako Vám napíšem odpoveď na súťažnú otázku z júnového časopisu Lesník (dúfam, že to nie je pozde), chcem Vám povedať, že sme s Vami!!

Manžel a ja plne súhlasíme s Vaším listom... Tento rok som absolvovala LF vo Zvolene a bohužiaľ situácia je taká, že ma neprijali nikde do mojho fachu. Takže som nútená robiť prácu, ktorá nemá nič spoločné s lesníctvom. Verím, že to bude lepšie. Manžel robí v lesníckom odbore a chodím mu často pomáhať do lesa...avšak podmienky, ktoré tu vládnu sú pre mňa skôr odstrašujúce....lajdácky a neefektívne odvedená práca... človeku sa chce zaplakať. V konečnom dôsledku trpí les. Som rada, že ste vystúpili s otvoreným listom a tým dali podnet i pre ostatných lesníkov, aby sme sa pridali a neostali sme len tak mlčky hľadieť na to, ako sa nám humpluje najcennejší majetek - les.

Dúfam, že Vám naša podpora padne dobre.. Urobili ste správnu vec.

Teraz by som však chcela prejsť konečne k odpovediam: Na prvej fotke je vrch v Poloninách Kremenec, je to zároveň hranica medzi SR, Ukrajinou a Poľskom. Na druhej fotke by mal byť (to som si nie celkom ista) označený kratučký úsek rieky Tisa, ktorá u nás prechádza z Ukrajiny do Maďarska, tvorí vlastne slovensko- maďarskú hranicu. A mám dojem, že je v blízkosti piesočná pláž. Posledný obrázok je najnižší bod Slovenska - Streda nad Bodrogom.

Snáď sa mi podarilo splniť otázky a ešte raz Vám prejavujeme podporu a ostávame s pozdravom LESU ZDAR!!

Barbora a Norbert Jung, Považská Bystrica

7/7/09 9:01 h

Vážený pán inžinier,
dovoľ mi, aby som Ti vyjadril svoje uznanie za odvahu, s akou si prejavil svoj názor na dianie v štátnych lesoch. Keď som v decembri uverejnil svoje názory v časopise Les a Lesokruhy, prvá reakcia bola naň

taká, že podobnú kritiku by si nedovolil nijaký zamestnanec štátnych lesov. Za vyše 20 rokov skúseností s lesníckou verejnosťou poznám veľmi dobre situáciu a i jej ľudskú stránku, a preto tým viac oceňujem Tvoju odvahu.

Bol som v uplynulých dňoch v zahraničí a až dnes sa oboznamujem so vzniknutou situáciou. Bol by som veľmi rád podporil petíciu svojím podpisom. A pokiaľ by o moje návrhy riešenia obchodnej politiky mal niekto záujem, bolo by mi ctou priložiť svoj podiel k dobrému dielu.

S pozdravom

Ing. Ján Štubňa

12/7/09 9:54 h

Vazeny pán Micovský,

Práve som si prečítala pár

clánkov, týkajúcich sa Vašej nespokojnosti so stavom vo "Vašom" podniku.

Už pár rokov žijem v Nemecku a na Slovensko sa vraciam každoročne len na jeden - dva týždne v roku a pri každej návšteve je môj údes nad vývojom "nášho" štátu a "našej" ekonomiky stále väčší a väčší. Na jednej strane sa celkom evidentne formuje absolútne arogantná vrstva novozbohatlíkov, rabujúcich štátne, ako aj európske dotácie, lovek sa až nestačí čudovať, koľko sa stavia v privátnom sektore. Častokrát sa ani nejedná o príbytky typu rodinného domu, Slováci si stavajú ranče a haciendy so zariadením takmer výlučne navrhnutým architektom a tak podobne. O vozovom parku týchto ľudí pomlčiac. Nebolo by na tom určite nič zlé, veď stavia sa aj v iných krajinách, ale rozdiel spočíva v tom, že na Slovensku takmer vôbec nefungujú základné veci. Všetky nemocnice (navštívila som pred dvoma týždňami Roosveltovu nemocnicu v B. B.) su v absolutne katastrofálnom stave, rovnako ako mnohé školy a ostatné štátne zariadenia. Človek sa len pýta kde tie dotácie z Európskej únie skutočne plynú. Odpoveď sa ponúka sama ak človek strávi čo len týždeň v tejto krajine.

Chcem Vám vyjadriť podporu a obdiv vo Vašej kuráži, ktorú ste preukázali a dúfam, že sa takých ľudí ako ste Vy nájde stále viac, lebo to je jediná možnosť, aby sa zo Slovenska nestala úplna banánová republika.

S pozdravom a úctou

Katarina Preissinger

Niekoľko SMS, ktoré sa mi zachovali z obdobia tesne po 24. júni 2009:

Pán Mičovský, vy ste fakt úžasný človek, čo vlastne už viem dávno. S veľkou chuťou petíciu podpíšem. Už som aj chcela, ale otec ma zhaltoval, že je to zatiaľ len pre zamestnancov. **Sylvia Hoffmanová**

Jano, držím ti prsty. **Pavel Daňo**

Pán Mičovský, chcel by som pomôcť. **Igor Morong**

Dobrý večer pán ing. Je to vôbec možné? V žiadnej televízii ani zmienka. Je to tu horšie ako v komunistickej Číne. Čistá cenzúra. V SME písali, ako je všetko super a firma funguje na jednotku, zmluvy sú transparentné a ľudia, ktorí sa podpísali majú chváliť, že sa im nič nestane. Pán ing. zorganizujeme spolu ostrý štrajk, zablokujeme cesty drevom alebo niečo podobné, inak sa tejto bandy nezbavíme. Prosím vás o to v mene všetkých mladých veľmi znechutených lesníkov Slovenska. Tá arogancia moci, to sa už nedá zvládnuť. Ak sa niečo udeje ideme s Vami aj do Bratislavy aj pred Úrad vlády. Pred ministerstvo pôdohospodárstva to nemá význam, lebo tam sú všetci prepletení ako rakovina. Píšem Vám zo súkromného telefónu, lebo mi došla baterka. Prosím Vás odpíšte mi na tento telefón čo ideme robiť ďalej, lebo ma asi porazí. Ideme s Vami!!! **Ing. Macko Adrián**

Jano držím ti palce a som s tebou, je treba vytriahnuť nôž vrazený do chrbta českým lesníkom. Zdravím.

Jano Titič

Čau Jano, teraz som ťa počul v rádiu na Regine, tak toto tu ešte nebolo, hrozne držím palce, keď treba podporím všetkými hlavňami, stačí zavolať. **Jaro Hrubý**

Jano, je to super, musíte to dotiahnuť do úspešného konca. Ak môžem nejakو pomôcť, som k dispozícii. **Štefan Beňa**, Bardejov. Ďakujem

Ďakujem veľmi pekne pán inžinier, niekoľko mesiacov nespím kvôli môjmu nútenému odchodu z GR, ktorý kompetentné osoby odôvodnili politickými tlakmi. Pri čítaní Vášho listu mi zvlhli oči, myslím som, že sa už na GR nenájde človek, ktorý zaujme takéto stanovisko. Som rád, že som sa mýlil. Ešte raz vám za to veľmi pekne ďakujem. S pozdravom, **Macejko Michal**

Vážený pán JUDr. Róbert Fico, predseda vlády SR, Vážený pán premiér! Bez vedľajších bočných úmyslov, v jednej sms-ke Vám chcem poslať návod na riešenie a vyriešenie problémov slovenského lesníctva. Postavte do funkcie generálneho riaditeľa vysoko charakterného človeka, lesníka. O dvoch určite viem: Ing. Blažej Možuča, resp. Ing. Ján Mičovský. Verte mi, pán predseda vlády, že viem o čom hovorím, o čo sa tu hrá, o čo tu ide. 0910 414 371

124

Ahoj oci! Všetko najlepšie k meninám! Tož dobrý list, totony do Londýna prídeš len na výlet alebo už pracovne? :) Pozdrav Janka aj mamku. PS: Máš gule starec. **Gabo**

Všetko najlepšie k meninám. Dal si sebe aj nám pekný darček. **Dušan**

Ďakujem za seba, ale aj za veľa lesníkov, ktorí sa mi ozývajú, za osobnú odvahu a statočnosť.

Blažej Možuča

Kolegyňa zo závodu mi dala echo o tomto liste, na LS som si ho o 7:30 vytlačil a čítam ho na svojom obvode ďaleko v horách, kde som pred 25 r. začínal. Slzy mi tečú po tvári od dojatia, ale aj mojej zbabelosti, lebo list, ktorý som napísal ministrovi je od mája v počítači. Neposlal som ho, lebo strácam nádej a vieru ako štvrtogeneračný lesník. Pán kolega, ďakujem Vám. S úctou Lesu zdar! **Jožo Spevár**

Nebudem ťa oci rušiť, len ti chcem povedať, že si urobil myslím ten najodvážnejší zo všetkých svojich životných krokov; určite to je krok správny, inak by si sa do neho nepustil. Máš za sebou mnoho silných a dobrých ľudí, ktorí ťa podporujú, tie maily čo si mi poslal hovoria veľmi veľa. Teraz už len stačí dotiahnuť to do konca, ktorý bude určite úspešný. Napokon, to najťažšie už máš za sebou, urobil si niečo, čo iní nedokázali a čo je ešte dôležitejšie je, že si nezvítal len nad pánom generálom (lebo ten dobre vie, že nekoná správne) ale najmä nad sebou samým. Ja sám by som myslím celkom isto nenašiel tú odvahu a o to viac úprimne žasnem, že ty si ju našiel. Iní sú hrdí na teba ako na kolegu a lesníka, ja som na teba hrdý ako syn, ktorý aj bez tohto všetkého vie, akého má úžasného otca. Vďaka ti oci za to, čo robíš. Ma to väčší zmysel ako si možno myslíš. **Tvoj syn Gabo**

I. Zmluvy o poskytnutí poplatkového lovu zveri a odberu zveriny v režijných revíroch.

Lesy SR, š.p. Banská Bystrica v zastúpení generálnym riaditeľom Jozefom Mindášom v čase od 1. 1. 2009 do 15. 6. 2009 podpísali 16 zmlúv „O poskytnutí poplatkového lovu zveri a odberu zveriny“ v 14 režijných poľovných revíroch. V poľovnom revíri Fatra (OZ Lipt. Hrádok) boli podpísane 3 zmluvy spolu na predaj 80 % plánovaného lovu. V ostatných 13 revíroch bol odpredaný 100 % lov pre jeden subjekt.

Aj napriek všeobecnému deklarovaniu nového vedenia Lesov SR, že sa v zmluvných predajoch lovu už nebude pokračovať, po 1. septembri 2009 boli spätne akceptované nové zmluvy podpísané bývalým generálnym riaditeľom J. Mindášom (napr. predaj lovu vo zvernici Biela Skala) a minimálne v jednom ďalšom revíri bola uzatvorená nová zmluva na odpredaj 100 % plánovaného lovu zveri.

Do roku 2008 v týchto režijných revíroch zabezpečovali Lesy SR, š.p. predovšetkým z priameho predaja poplatkového lovu poľovným hosťom a predaja diviny podľa platných cenníkov Lesov SR. Náklady na prevádzku týchto poľovných revírov znášali Lesy SR. Zmluvným predajom 100 % plánovaného lovu sa tieto doterajšie tržby v poľovných revíroch nahradili zmluvnou cenou. Náklady zostali Lesom SR, š.p.

125

A. Spoločné znaky všetkých 16 zmlúv:

1. predmetom zmluvy je poskytnutie poplatkového lovu zveri v rozsahu 100 % podľa schváleného plánu chovu a lovu a zároveň aj právo odberu zveriny z ulovenej zveri.
2. je stanovená pevná cena ročnej platby za predmet zmluvy a v niektorých (nie všetkých) zmluvách je uvedený aj ročný nárast ceny vo výške inflácie, alebo do 3,5 %,
3. lov zveri v revíri je možné realizovať bez doprovodu zo strany Lesov SR,
4. starostlivosť o zver, revír a poľovnícke zariadenia je na náklady Lesov SR, š.p.
5. kupujúci môže zabezpečiť krmivo do zmluvne stanovenej hodnoty, ktorú mu následne Lesy SR, š.p. preplatia,
6. zmluvy sú uzatvorené na obdobie 5 rokov (do r. 2014) s tým, že sa potom automaticky predlžujú na ďalších 5 rokov (do r. 2019),
7. Lesy SR, š.p. sa v zmluve zaviazali uhradiť kupujúcemu zmluvnú pokutu (v niektorých prípadoch až do výšky zmluvnej ceny) za každý kalendárny rok nenaplnenia zmluvy.

B. Nevýhodnosť zmlúv pre Lesy SR, š.p. je v nasledujúcich bodoch:

1. Ekonomická nevýhodnosť:

- 1.1 v porovnaní s doteraz dosahovanými tržbami týchto revírov v réžii Lesov SR (15,2 mil. Sk) predstavuje celková zmluvná cena 4,2 mil. Sk) ročnú stratu na tržbách 11 mil. Sk a ročné krátenie dane pre štát o 2,1 mil. Sk. Za obdobie 10 rokov (ak zohľadníme aj medziročný 3,5 % nárast ceny) je to strata na tržbách voči doterajším výsledkom -95,3 mil. Sk a krátenie dane o 18 mil. Sk.
- 1.2 doteraz dosahovaný HV + 2,3 mil. Sk sa zhorší na - 8,7 mil. Sk a to tým, že náklady v predmetných revíroch zostávajú naďalej na účet Lesov SR, š.p. a zároveň je zaznamenaný výpadok tržieb 11 mil. Sk. Lesy tak každoročne budú čistiť 8,7 mil. Sk na úkor svojho mínusového HV „sponzorovať“ lov zveri kupujúcimi subjektami v týchto režijných revíroch.
- 1.3 v porovnaní s hodnotou 100 % plánu lovu roku 2009, ocenenou na základe priemerných parametrov trofejí a podľa platného cenníka v roku 2009 spolu 20,3 mil. Sk (čo je skutočná

hodnota zveri a zveriny poskytnutej na lov v „odstrelových zmluvách“), predstavuje zmluvná cena 4,2 mil. Sk výpadok potencionálnych tržieb 16,2 mil. Sk.

2. Právna nevýhodnosť-zmluvy sú jednostranne nevýhodným právnym úkonom z dôvodov:

- 2.1 neprimeranej sankcie pre Lesy SR, š.p. pri odstúpení od zmluvy,
- 2.2 automatického predlžovania platnosti zmluvy s čím vopred Lesy SR, š.p. výslovne súhlasia,
- 2.3 vzdania sa dopredu svojich práv, ako napríklad: možnosť podania návrhu na zrušenie poľovného revíru, jeho vyhradenie či prenájom.

3. Praktická poľovnícka a lesnícka nevýhodnosť pri realizácii zmluvy:

- 3.1 Lesy SR, š.p. a poľovnícky hospodár Lesov SR, š.p. nesú pred orgánmi štátnej správy zodpovednosť za výkon práva poľovníctva v zmysle zákona o poľovníctve a platnej legislatívy, pritom sa stráca praktický dosah Lesov SR na výkon lovu zveri a v niektorých prípadoch aj starostlivosti zo strany kupujúceho v týchto revíroch,
- 3.2 kupujúci sa síce v zmluve zaväzuje splniť stanovený plán lovu, pritom však bez akýchkoľvek ďalšieho špecifikovania zmluvných nástrojov na dodržanie a zabezpečenie tejto povinnosti kupujúceho. Ak plán lovu plniť nebude, v zmysle zmluvy sa nič nedeje, pritom Lesy SR plnenie plánu lovu inak zabezpečiť nemôžu, ale nesú zodpovednosť za plnenie plánu lovu voči orgánom štátnej správy.
- 3.3 v prípade vzniku škôd zverou z titulu jej vysokej početnosti, nemôžu si Lesy SR uplatniť škody voči kupujúcemu, práve naopak ako užívateľ revíru znášajú na vlastný účet škody a to aj na poľnohospodárskych pozemkoch. Lesy počas 10 rokov nemôžu nijako zasiahnuť a ani vypovedať zmluvu, ak nastane napríklad situácia, že kupujúci bude neúmerne loviť trofejovú zver a lov samičej zveri bude ignorovať a zvyšovať jej početné stavy.
- 3.4 lovom bez sprievodcov hrozí nebezpečenstvo zatajovanie ulovenej (hlavne trofejovej) zveri, lov nádejných chovných jedincov a svojvoľný lov vzácných a chránených druhov zveri (medveď, hlucháň),
- 3.5 kupujúci môže zabezpečiť krmivo v stanovenej hodnote, pritom z praktického hľadiska bude zo strany Lesov SR problematické objektívne posúdiť hodnotu a kvalitu dodaného krmiva, za ktoré Lesy SR majú kupujúcemu zaplatiť, resp. kompenzovať zmluvnú cenu. Rovnako pri najlepšej vôli Lesov SR hrozí zo strany kupujúceho svojvoľné prikrmovanie zveri nevhodným spôsobom (napr. zahŕňajúce kopy krmiva pri posede), prípadne nekvalitným a nevhodným krmivom (napr. nekvalitná siláž a jadrové krmivo v zimnom období), ktoré môže priamo evokovať nárast poškodzovania lesných porastov zverou.

II. Zmluvy o prenájme práva poľovníctva v PR Lesov SR, š.p.

Lesy SR, š.p. Banská Bystrica v zastúpení generálnym riaditeľom Jozefom Mindášom v čase od 1.1.2007 do 15. 6. 2009 podpísali 90 zmlúv o prenájme výkonu práva poľovníctva na obdobie 10 rokov v poľovných revíroch s majoritným podielom pozemkov Lesov SR, š.p.. Z toho:

- 18 revírov bolo doteraz už prenatatých a nájomné zmluvy boli predĺžené na obdobie ďalších 10 rokov,
- 61 doteraz režijných poľovných revírov, v ktorých Lesy SR, š.p. predčasne ukončili pôvodné nájomné zmluvy pre Lesy SR a nové nájomné zmluvy už právoplatne schválili orgány štátnej správy pre nového nájomcu,
- 11 doteraz režijných poľovných revíroch, v ktorých t. č. ešte neboli právoplatne ukončené konania o schvaľovaní nájomných zmlúv orgánmi štátnej správy.

V uvedených režijných revíroch majú Lesy SR, š.p. majoritný podiel spravovaných pozemkov (až na malé výnimky). S ostatnými vlastníkmi mali Lesy SR uzatvorené nájomné zmluvy cca do roku 2012-2015, aby v nich mohli Lesy SR vykonávať právo poľovníctva na vlastný účet – t.j. vo vlastnej réžii. O revír sa staral personál Lesov SR, tržby sa zabezpečovali z individuálneho poplatkového lovu domácich

a zahraničných hostí podľa cenníka Lesov SR a z predaja diviny.

Aby Lesy SR mohli prenajať tieto revíry v období rokov 2007-2009, museli svoje zmluvy s ostatnými vlastníkami predčasne ukončiť. Následne na poľovné pozemky vo svojej správe podpísali Lesy SR bez predchádzajúceho výberového konania nájomnú zmluvu s novým nájomcom.

Prenájomom poľovného revíru celú jeho prevádzku preberá nájomca, ktorý tu hospodári na vlastný účet (tržby a aj náklady). Lesom SR platí zmluvnú nájomnú (zmluvná cena). Nájomné je pre Lesy SR jediná čistá tržba z poľovného revíru, ktorá nahrádza doterajšie tržby z poplatkového lovu a predaja zveriny. Preto ak chceme porovnávať ekonomické parametre, pri obhospodarovaní v réžii Lesov SR, š.p. musíme brať do úvahy konečný Hospodársky výsledok revíru po odpočítaní nákladov.

Od 1. júla 2009 sa Lesy SR pokúsili zvrátiť 11 prebiehajúcich konaní o prenájme režijných revírov s výsledkom:

- Najvýraznejším úspechom je obnovenie Chráneného poľovného revíru Nízke Tatry s výmerou 23 tis. ha, ktorý sa mal pôvodne rozdeliť na 7 poľovných revírov,
- Konania o prenájme režijných revíroch sa podarilo zastaviť v 3 prípadoch: PR Karafová, Sklenné Teplice a Sitno, revíry zostali v réžii Lesov SR.
- V 3 prípadoch napriek prejavenej vôli sa už konania o prenájme revírov nepodarilo zastaviť, boli už v konečnom štádiu.

Každým dňom však vôľa vedenia Lesov SR na možné zastavenie prebiehajúcich konaní o prenájme režijných revírov slabla a pri niektorých revíroch (napr. Rázdel (OZ Krupina), Hôrka (OZ Trenčín), Dubovo (OZ Kriváň) rýchlo a úplne vyhasla. Vo všetkých týchto prípadoch mohli v prebiehajúcich konaniach podať na štátnu správu možné zákonné opravné prostriedky, ale úmyselne nepodali, úmyselne nekonali s cieľom, aby tieto konania prebehli a aby boli potvrdené pôvodné Mindášove nevýhodné zmluvy o prenájme režijných revírov. Niektoré Mindášove zmluvy o prenájme sa na štátnej správe objavili v posledné dni platnosti starého poľovníckeho zákona koncom augusta, ale Lesy SR ich nespochybnili a akceptovali

A. Spoločné znaky väčšiny nájomných zmlúv:

1. zmluvy sú uzatvorené na obdobie 10 rokov,
2. výška nájomného je určené podľa tabuľky prílohy „starého zákona o poľovníctve“,
3. vo väčšine zmlúv je osobitne dohodnutý príspevok na zveľadovanie poľovníctva vo výške 3,5 násobku tabuľkového nájomného a príspevok na údržbu ciest vo výške 1,5 násobku tabuľkového nájomného.
4. Celková zmluvná cena pozostáva zo základného nájomného a zmluvne dohodnutých príspevkov.
5. vo väčšine zmlúv je dohodnutá možnosť (povinnosť) ustanovenia zamestnanca Lesov SR za poľovníckeho hospodára v revíri,
6. vo väčšine zmlúv je dohodnutá možnosť (povinnosť) prijatie zamestnancov Lesov SR za čestných členov v spoločnosti nájomcu revíru.
7. vo väčšine zmlúv je ustanovenie o tom, že ak dôjde k zmene výšky, alebo spôsobu stanovenia nájomného, zmluvné strany podľa toho nájomné v zmluve upravia.

B. Nevýhodnosť nájomných zmlúv pre Lesy SR, š.p.:

1. Prenájom poľovných revírov sa uskutočnil za pevne stanovené ceny bez verejnej súťaže, čím Lesy SR, š.p. stratili možný 2 až 5 násobok tržieb z prenájmu revírov (napr. v porovnaní s Lesmi ČR).
2. Prenájomom 61 režijných revírov poklesnú doterajšie tržby o 15 mil. Sk ročne (celkové tržby v réžii 22 mil. Sk, celkové tržby z prenájmu 7 mil. Sk), čo predstavuje krátenie dane o 2,85 mil. Sk.
3. V 21 prenajatých režijných revíroch sú celkové konečné tržby z prenájmu (2,372 mil. Sk) dokonca nižšie ako dovtedy dosahovaný HV v réžii Lesov SR (5,829 mil. Sk) o 3,456 mil. Sk ročne. Za obdobie 10 rokov to predstavuje stratu pre Lesy SR 31,5 mil. Sk

4. Lesom SR, š.p. sa prenájmom revírov rozvrátil dlhodobu budovaný a zabehnutý systém poľovníckej turistiky a poplatkového lovu zveri na najvýkonnejších OZ. Stratili sme podstatnú časť poplatkovej klientely.

III. Najväčšie straty v poľovníctve Lesov SR z hľadiska chovu zveri, genofondu, ekonomiky a poľovníckej turistiky

1. Prenájom zvernice Svodín – Veľké Ludince (OZ Palárikovo) s výmerou 2 774 ha za 500 tis. Sk. Tu bola jedna z najkvalitnejších populácií danielovej zveri a bol tu ulovený slovenský rekord daniela.
2. Predaj 100 % lovu vo zvernici Vojnice – Bátorové Kosihy (OZ Palárikovo) s výmerou 1 408 za 610 tis. Sk, pričom Lesy SR tu dosahovali tržby na úrovni 3-4 mil. Sk. Zároveň je tu jedna z najkvalitnejších populácií muflónovej zveri a bol tu v minulosti ulovený slovenský rekord muflóna.
3. Rozdelenie zvernice Biela Skala (OZ Smolenice), ktorá s celkovou výmerou 3 145 ha bola najväčšou zvernicou na Slovensku. Na náklady Lesov SR bolo pre tento účel vybudovaných 4 km plota, ktorým sa oddelila 841 ha časť zvernice, ktorá sa následne prenajala za 283 tis. Sk. Následne na to sa zmluvne odpredal 100 % plánovaného lovu vo zvyšnej 2 304 ha časti zvernice za 488 tis. Sk ročne. Tesne predtým tu Lesy SR investovali do nákupu novej muflónovej a jelenej zveri, ako aj do revitalizácie zvernice vyše 2 mil. Sk.
4. Prenájom a zmluvný predaj lovu vo všetkých 8 režijných revíroch na OZ Prievidza, s výmerou 28 800 ha, ktoré patrili k najlepším a najproduktívnejším jelením revírom Lesov SR, kde ročne poplatkový poľovník hostia ulovili 50 – 60 jeleňov. Zostal jediný revír Dubiská s výmerou 3 300 ha.
5. Prenájom a zmluvný predaj lovu vo všetkých 7 režijných revíroch na OZ Levice, s výmerou 15 000 ha, ktoré patrili vôbec k najproduktívnejším revírom Lesov SR, kde OZ Levice dosahoval ročné tržby 15 – 16 mil. Sk (takmer 20 % z celkových tržieb v poľovníctve Lesov SR). OZ Levice zostali len 2 malé zvernice a 3 bažantnice.
6. Prenájom a zmluvný predaj lovu vo všetkých 5 režijných revíroch na OZ Krupina, s výmerou takmer 12 000 ha, ktoré tiež patrili k najproduktívnejším a najviac sa rozvíjajúcim, revírom Lesov SR, kde OZ Krupina naposledy v roku 2007 dosiahla tržby 6,5 mil. Sk s ročným nárastom 1,3 mil. Sk. V roku 2008 sa všetko skončilo a zostal jediný revír Karikáš, kde taktiež bola prenajatá bažantnica.
7. Prenájom a zmluvný predaj lovu vo všetkých 7 režijných revíroch na OZ Žarnovica, s výmerou takmer 25 000 ha.
8. Rozdelenie revíru Fatra – Prašivá (OZ Lipt. Hrádok) v Národnom parku Veľká Fatra s pôvodnou výmerou 21 tis. ha na 3 revíry a následný prenájom 2 revírov s výmerou 8 tis. ha a zmluvný predaj lovu pre 3 ďalšie spoločnosti na zvyšnej ploche.
9. Prenájom 4 režijných revírov z celkovou výmerou takmer 10 tis. ha, ktoré priamo susedili a nadväzovali na Chránenú poľovnú oblasť Poľana, v týchto revíroch boli migračné trasy a zimoviská jeleňov z CHPO Poľana.
10. V PR Čičov – Ereč (OZ Palárikovo) Lesy SR zrušili zmluvu s pôvodným nájomcom za cenu žaloby a súdneho sporu, aby akceptovali novú zmluvu podpísanú bývalým generálnym riaditeľom Mindášom, ktorá sa na lesnom úrade objavila až na konci augusta v posledný deň platnosti starého zákona o poľovníctve. Následne Lesy SR na základe pôvodnej zmluvy poskytli pôvodnému nájomcovi iný nový režijný revír Sitno na OZ Krupina a tak prišli nevýhodne o dva poľovné revíry.
11. Prenájom poľovných revírov Dubovo I a Dubovo II (OZ Kriváň) pre nových nájomcov aj napriek tomu, že tieto revíry boli dovtedy prenajaté vlastníkom poľovných pozemkov z Poltára v PR Petrovec, ako zámena pre Lesy SR za revír Petrovec. Tým vedenie Lesov SR spôsobilo pár PR Petrovec, kde je v súčasnosti najkvalitnejšie voľná populácia danielovej zver na Slovensku a aj v rámci strednej Európy.

Transparency International Slovensko

Bajkalská 25, 82718 Bratislava 212, Slovensko, tel./fax: (421 2) 5341 7207,
e-mail: tis@transparency.sk, www.transparency.sk

Úrad vlády Slovenskej republiky
Námestie slobody 1
813 70 Bratislava

129

V Bratislave, 13.októbra 2009

Vážený členovia vlády Slovenskej republiky,

touto cestou si Vás dovoľujeme osloviť s návrhom na podanie podnetu pre štátne vyznamenanie, Rád Ľudovíta Štúra, ktoré prezident SR každoročne udeľuje za *mimoriadne zásluhy o demokraciu a jej rozvoj, ľudské práva a slobody a ich ochrana, obrana a bezpečnosť Slovenskej republiky, mimoriadne zásluhy v oblasti politiky, riadenia a správy štátu, rozvoj v oblasti hospodárstva SR, územnej samosprávy, vedy a techniky, školstva, kultúry, umenia, športu a v sociálnej oblasti alebo za mimoriadne šírenie dobrého mena SR v zahraničí*.

Mimovládna organizácia Transparency International Slovensko (TIS) sa rozhodla na toto ocenenie nominovať Jána Mičovského, referenta komunikačného odboru Lesy Slovenskej republiky.

Ján Mičovský preukázal pri výkone svojej profesie občiansku statočnosť, keď oznámil nekalé praktiky v štátnom podniku Lesy SR napísaním otvoreného listu generálnemu riaditeľovi Jozefovi Mindášovi. Vyjadril v ňom presvedčenie, že vývoj v danom štátnom podniku sa uberať smerom, ktorý je neakceptovateľný. Riaditeľovi vyčítal najmä predaje majetku a nevýhodné prenájmanie poľovných revírov.

Stovky zamestnancov v spontánnej reakcii (osobne, telefonicky, e-mailom) vyjadrilo podporu otvorenému listu, čím upozornili premiéra SR a ministra pôdohospodárstva na klientelizmus pri hospodárení v tomto podniku. Rovnako podali na Okresnej prokuratúre v Banskej Bystrici trestné oznámenie vo veci spáchania trestného činu nehospodárneho nakladania so štátnym majetkom. V oznámení uviedli konkrétne 27 prípadov¹ nakladania s majetkom v Lesoch SR,

¹ Týkajú sa prenájamov poľovných revírov, netransparentných predajov nehnuteľného majetku bez korektných výberových konaní a ovplyvňovanie rozhodnutí vedenia tohto podniku klientelizmom a lobistickými skupinami, ďalej zmlúv na poskytovanie služieb aj predajov dreva, nevýhodné zámery lukratívnych pozemkov, zbytočné školenia za milióny korún, nevýhodné prenájomy vychytených poľovných revírov, zmluvy s mediálnymi firmami, ktoré na Lesoch dobre zarábali, atď.

pri ktorých majú podozrenie z trestnej činnosti. Týkajú sa prenajímania poľovných revírov, predajov nehnuteľného majetku, zmlúv na poskytovanie služieb aj predajov dreva. Zoznam na štyroch stranách jednoznačne poukazuje na dlhodobé úniky peňazí zo zadlženého štátneho podniku.

Na túto aktivitu nadviazali štátni lesníci spustením celoslovenskej petície² proti zneužívaniu lesov na Slovensku a za ich odborné a transparentné obhospodarovanie, bez koristníctva, bez politického vplyvu a vplyvov lobistických a záujmových skupín.

Premiér Robert Fico následne rozhodol o odvolaní riaditeľa štátnych lesov Jozefa Mindáša a celého vedenia. Predpokladáme, že sa tak rozhodol aj na základe informácii, ktoré sa dostali na verejnosť vďaka občianskej statočnosti Jána Mičovského. Rozhodnutím odvolať vedenie daného štátneho podniku tak premiér Robert Fico de facto uznal výhrady formulované Jánom Mičovským. Z funkcie boli odvolaní aj rozvojovo-technický riaditeľ, ekonomický a obchodný riaditeľ štátneho podniku Lesy SR.

TIS preto navrhuje Jána Mičovského na štátne vyznamenanie, ktoré každoročne udeľuje prezident Slovenskej republiky. Ján Mičovský je v súčasnosti príkladom zamestnanca, ktorý sa osobne zasadil za zvýšenie transparentnosti v štátnom podniku Lesy SR.

S pozdravom,

Gabriel Šípoš
Transparency International Slovensko

Emília Sičáková-Beblová
Transparency International Slovensko

Pavel Nechala
Transparency International Slovensko

² "Sme proti tomu, aby lesy boli predmetom politického obchodovania!" uvádza sa v petícii.

Tézy zákona o štátnom podniku LESY Slovenskej republiky (pracovný návrh)

131

Predkladajú:
Anita Fáková
Peter Gogola
Jozef Marko
Ján Mičovský

Zvolen, január 2010

Úvodná poznámka

Tézy zákona o štátnom podniku LESY SR sú pracovným materiálom, ktorý jeho tvorcovia predkladajú na základe vlastných skúseností ako svoj iniciatívny návrh do rúk prezidenta Slovenskej republiky. Predkladatelia považujú za spoločensky potrebné, vecne odôvodnené a legislatívne možné aby Zákon o štátnom podniku LESY SR vznikol a bol prijatý. Sú presvedčení, že predložené tézy sa v rukách profesionálnych legislatívnych pracovníkov Kancelárie prezidenta republiky stanú vhodným podnetom pre úspešné zavŕšenie legislatívneho procesu, ktorého výsledok bude slúžiť k prospechu všetkých občanov Slovenskej republiky.

Tézy Zákona o štátnom podniku LESY SR sú ideovou nadstavbou petície Ľudia pre lesy, ktorá vznikla ako občianska iniciatíva po udalostiach v tomto podniku 24. júna 2009, keď jeho zamestnanci otvorene poukázali na nekalé praktiky v riadení organizácie, ktorá je najvýznamnejším správcom životodarných zdrojov našej krajiny.

Tézy plne rešpektujú princípy uvedené v Národnom lesníckom programe, ktorý schválila vláda SR a na vedomie vzala Národná rada SR, ako aj v ďalších aktuálnych lesnícko-politických dokumentoch. V tomto zmysle chcú byť ich špecifickým doplnkom vo vzťahu k celospoločensky významnému podniku LESY SR, š.p., Banská Bystrica.

Dôvodová správa

Lesy na území Slovenska sú dôležitým zdrojom prosperity krajiny. Štát má povinnosť vytvárať podmienky pre uvážlivé hospodárenie vo všetkých lesoch, bez ohľadu na ich vlastníctvo a bonitu. Osobitnú zodpovednosť má štát za správu lesov vo svojom vlastníctve.

Toto vlastníctvo je mimoriadne významné, a to nielen z pohľadu všeobecne prospešných úžitkov, ktorých hodnota nie je finančne doposiaľ spoločensky plne akceptovaná, ale aj z pohľadu komerčne atraktívnych komodít (drevo, poľovné revíry, chaty...). Práve táto lukratívna stránka vlastníctva lesov, mimoriadne dôležitá pre vyvážené plnenie všetkých funkcií lesov (sociálnych, ekologických a ekonomických) je pre podnik štátnych lesov potenciálnou hrozbou. Tá spočíva v tom, že ľudia zodpovední za riadenie podniku môžu byť vystavovaní tlaku vplyvných skupín, snažiacich sa uprednostniť vlastné záujmy pred celospoločenskými. Skúsenosti z podniku LESY SR, š.p., ukázali, že takéto nebezpečenstvo je reálne, a preto je potrebné ľudí poverených riadením podniku pred ním v budúcnosti chrániť.

1. Postavenie štátneho podniku LESY SR

1.1. Vzorové hospodárenie

Lesy sú dominantnou krajinotvornou súčasťou Slovenska. Ich všestranný význam bude trvalo narastať. Štát má záujem na riadnom obhospodarovaní všetkých lesov Slovenska. Lesy, ktoré sú vo vlastníctve štátu, musia byť obhospodarované vzorovým spôsobom, a to aj v prípadoch, kde z hľadiska rentových pomerov ide o lesy stratové. (V tom je rozdiel oproti majiteľom neštátnych lesov, pre ktorých síce platia rovnaké zákony, no ktorí pre vzorové, spoločensky želateľné hospodárenie, často nenachádzajú dostatočné dôvody).

1.2. Výlučné spravovanie lesov vo vlastníctve štátu

Lesný majetok vo vlastníctve štátu je spravovaný jednotne jedinou na to určenou organizáciou LESY Slovenskej republiky, š.p. (ďalej len „LSR“), avšak s výnimkou lesov vojenských a štátnych lesov TANAPu. LSR sú zriadené štátom, pričom žiadna súčasť tohto podniku a ňou spravovaného štátneho majetku sa nesmie ani dočasne stať vlastníctvom inej štátnej alebo neštátnej organizácie. LSR je organizáciou, ktorej povinnosťou je komplexne hospodáriť na zverených lesných pozemkoch, a to po stránke lesníckej, ekologickej i etickej.

1.3. Vlastníctvo lesných pozemkov a lesných porastov

LSR nie sú vlastníkom lesných pozemkov a lesných porastov vo vlastníctve štátu, tieto môže vlastníť výlučne Slovenská republika.

1.4. Výkon hospodárskej činnosti

LSR vykonávajú hospodársku činnosť pomocou vlastných zamestnancov na základe pracovného práva a prostredníctvom externých subjektov na základe obchodného práva. LSR nesmú nahradiť hospodárenie na zverenom lesnom majetku postúpením práv tretím osobám. Prostredníctvom tretích osôb je možné zabezpečiť len samotný výkon činností vykonávaných v záujme realizácie lesnej výroby, a to na zmluvné obdobie nie dlhšie ako jeden rok.

1.5. Odpredaj lesného majetku vo vlastníctve štátu v správe LSR

O odpredaji akéhokoľvek lesného majetku štátu (t.j. lesných pozemkov a lesných porastov) môže rozhodnúť jedine vláda SR, pričom bezvýhradnou podmienkou je, že súčasne s odpredajom sa musí vykonať hodnotovo rovnocenný nákup lesného majetku, a to minimálne v rovnakej, prípadne väčšej trhovej hodnote.

1.6. Odpredaj nehnuteľného majetku LSR

LSR vypracujú a trvalo vedú zoznam nehnuteľného nelesného majetku, ktorý:

a/ Je na podnikovom zozname historického lesníckeho dedičstva a nemožno ho v žiadnom prípade odpredať.

b/ Je potrebný pre výkon riadneho lesného hospodárenia a možno ho odpredať len výnimočne, na základe súhlasu Dozornej rady LSR, a to za podmienky, že podnik súčasne získa trhovo rovnocenný, alebo hodnotnejší nehnuteľný majetok.

c/ Možno prediť ako prebytočný.

1.7. Prenájom lesného majetku štátu a nehnuteľného majetku LSR

Lesné pozemky a lesné porasty nie je možné prenajať na účely výkonu správy lesa. Možno ich prenajať na iné účely (napr. poľovníctvo), a to za podmienky, že prenájom je trvalo pre štát finančne výhodnejší ako užívanie vo vlastnej rézii.

Nehnuteľný majetok je možné prenajať iba v prípade ak patrí medzi prebytočný majetok (kat „c“ bodu 1.6.).

1.8. Narábanie so získanými prostriedkami z predaja a prenájmu

Takéto prostriedky možno použiť výhradne v prospech hospodárenia podniku, t.j. nemôžu sa stať súčasťou mimoriadnych odvodov smerujúcich mimo LSR.

2. Hospodárenie LSR

2.1. Základný princíp

Hospodárenie LSR musí byť vykonávané s maximálnou efektívnosťou tak, aby boli bez porušenia zákonov štátu, prírody a lesníckych zásad vytvárané zdroje pre spravovanie lesného majetku štátu. Hospodárska úspešnosť LSR sa nehodnotí dosiahnutými tržbami, ale účelne vynaloženými nákladmi v prospech lesa, krytými predovšetkým vlastnou hospodárskou činnosťou. LSR hospodária tak, aby celkové hospodárenie bolo vyrovnané, t.j. aby lesy, ktoré vplyvom rentových dôvodov poskytujú zisk, umožňovali primerané hospodárenie aj v lesoch, ktoré sú z rentových dôvodov stratové.

LSR hospodária so zreteľom na trvalosť využívania všetkých funkcií lesa spoločnosťou, pričom osobitne dbajú na:

- Nezmenšovanie výmery lesných pozemkov a lesných porastov
- Zvyšovanie podielu jemnejších spôsobov hospodárenia
- Zachovávanie množstva a kvality vodných zásob
- Ochranu pôdy a ovzdušia
- Zachovanie osobitne chránených území lesa, lesných živočíchov a rastlín
- Ekologickú rovnováhu
- Možnosti rekreačného využívania lesa

2.2. Podpora z verejných zdrojov

LSR hospodári na vlastný účet a vlastnú zodpovednosť. Špecifické výkony súvisiace s verejnoprospešnými funkciami lesa (voda, pôda, rekreácia, protilávínová ochrana), s významnými investíciami (lesné cesty, protipožiarne pásy,...) a so strategickými lesohospodárskymi opatreniami (likvidácia kalamity, prírode blízke hospodárenie...) sa vykonávajú s účinnou podporou verejných zdrojov.

3. Orgány podniku

3.1. Stanovenie orgánov podniku

Orgánmi podniku sú:

Dozorná rada
Predstavenstvo
Etická rada
Spoločenská rada

3.2. Postavenie orgánov LSR

Najvyšším orgánom LSR je Dozorná rada. Schvaľuje strategické, koncepcné a zásadné dokumenty LSR. Vyberá a menuje členov Predstavenstva LSR. Kontroluje činnosť predstavenstva LSR. Na jej čele stojí predseda Dozornej rady. Rada rozhoduje hlasom nadpolovičnej väčšiny všetkých svojich členov.

Predstavenstvo je najvyšším výkonným orgánom LSR. Jeho členovia riadia podnik na vlastnú zodpovednosť v zmysle zákonov a stanov. Na jej čele stojí generálny riaditeľ. Za svoju činnosť sa predstavenstvo zodpovedá Dozornej rade.

Etická rada dbá na dodržiavanie Etického kódexu podniku. Koná v rámci vlastnej iniciatívy, ako aj na základe podnetov daných vo veci porušenia Etického kódexu.

Spoločenská rada je poradným orgánom LSR. Pozostáva zo zástupcov mimovládnych organizácií, občianskych združení, štátnej správy, vlastníkov neštátnych lesov, zástupcov drevárskeho priemyslu, prípadne iných nárokových skupín, ktorí formulujú želania spoločnosti vo vzťahu k správe lesného majetku štátu. Spoločenská rada nemá právne nástroje na presadenie svojich postojov, má sa však za to, že tmočí názory odbornej i laickej verejnosti, pričom je vhodné, aby orgány LSR tieto názory pri svojej činnosti primerane zohľadňovali, resp. vysvetľovali prečo to nie je vhodné. Členovia Spoločenskej rady sú čestní funkcionári, ktorým z členstva nevyplývajú žiadne práva a povinnosti. Na čele stojí predseda spoločenskej rady, ktorého si volia sami členovia.

3.3. Kreovanie orgánov LSR

Cieľom metodiky kreovania orgánov LSR je plná odborná a morálna kompetentnosť ich členov s dôrazom na nezávislosť týchto orgánov na aktuálnej mocenskej štruktúre štátu.

3.3.1. Menovanie Dozornej rady

Dozorná rada má sedem členov, vrátane predsedu. Funkčné obdobie členov Dozornej rady je 7 rokov. Členov Dozornej rady vymenuje prezident republiky na základe návrhov:

- Ministerstva pôdohospodárstva SR, ktoré nominuje šesť kandidátov, z ktorých prezident republiky vymenuje troch členov.
- Zamestnancov LSR, ktorí prostredníctvom priamej tajnej voľby nominujú dvoch kandidátov, z ktorých prezident republiky vymenuje jedného člena.
- Slovenskej lesníckej komory, ktorá nominuje dvoch kandidátov, z ktorých prezident republiky vymenuje jedného člena.
- Lesníckej fakulty TU Zvolen, ktorá nominuje dvoch kandidátov, z ktorých prezident republiky vymenuje jedného člena.
- Zväzu spracovateľov dreva, ktorý nominuje dvoch kandidátov, z ktorých prezident republiky vymenuje jedného člena.

Nevyhnutnou podmienkou pre návrh kandidáta členstva Dozornej rady je vysoký morálny kredit a preukázateľné mimoriadne pracovné výsledky vo svojom odbore. Kandidát, ktorý je členom politickej strany sa musí vopred písomne zaviazat', že v prípade menovania si pozastaví stranícke členstvo, a to na celú dobu výkonu funkcie člena Dozornej rady.

3.3.2. Predstavenstvo

Predstavenstvo má troch členov, vrátane generálneho riaditeľa. Členov predstavenstva a generálneho riaditeľa menuje Dozorná rada, pričom rešpektuje výsledky ňou vypísaného výberového konania.

3.3.3. Etická rada

Má 9 členov, ktorí sú menovaní Dozornou radou z radov renomovaných zamestnancov LSR. Dozorná rada menuje aj predsedu Etickej rady. Členstvo v Etickej rade je časovo neobmedzené. Dozorná rada môže rozhodnúť o odvolaní doterajších a vymenovaní nových členov Etickej rady.

3.3.4. Spoločenská rada

Má najviac 11 členov, ktorí si sami volia svojho predsedu. Na základe návrhu vysielajúcich inštitúcií ich menuje minister pôdohospodárstva SR. Môže tak odmietnuť urobiť len v osobitnom prípade ak by tomu bránili závažné okolnosti (strata občianskej bezúhonnosti).

3.4. Zánik členstva

Členstvo v orgánoch LSR automaticky zaniká smrťou a spáchaním úmyselného trestného činu. Členstva sa možno písomne vzdať. Členov Predstavenstva, vrátane generálneho riaditeľa, môže kedykoľvek odvolať Dozorná rada. Člena Dozornej rady môže odvolať iba prezident republiky, a to iba v prípade, ak by bola zjavne a mimoriadne závažným spôsobom ohrozená vážnosť tohto orgánu. Prezident tak koná na základe návrhu inštitúcie, ktorá člena nominovala, no môže tak konať aj z vlastného rozhodnutia. Na uvoľnené miesto vymenuje nového člena Dozornej rady postupom podľa bodu 3.3.1., teda na základe predloženia predpísaného počtu kandidátov nominujúcej inštitúcie. Takto odvolaný člen už nikdy nemôže byť nominovaný ani vymenovaný na člena žiadneho orgánu LSR. Vo všetkých orgánoch LSR je prípustné opakovanie členstva bez časového obmedzenia.

3.5. Povinnosti orgánov podniku

3.5.1. Povinnosti Dozornej rady

- a/ Menuje a odvoláva Predstavenstvo a generálneho riaditeľa, rozhoduje o pracovných zmluvách členov Predstavenstva a generálneho riaditeľa.
- b/ Kontroluje činnosť Predstavenstva.
- c/ Schvaľuje stanovy LSR a rozhoduje o ich zmenách.
- d/ Schvaľuje Etický kódex a rozhoduje o jeho zmenách.
- e/ Schvaľuje ročnú uzávierku.
- f/ Dáva Predstavenstvu súhlas na konanie vo veci predaja lesného majetku štátu (1.5.) a nehnuteľného majetku LSR (1.6.).
- g/ Schvaľuje rozdelenie nehnuteľného majetku do troch základných kategórií (1.6.) a vopred odsúhlasuje návrh Predstavenstva na presun majetku v rámci uvedených kategórií.
- h/ Odsúhlasuje obchodné zmluvy presahujúce štatútom stanovenú finančnú výšku.

3.5.2. Povinnosti Predstavenstva

- a/ Riadi LSR na vlastnú zodpovednosť podľa platných zákonov a stanov podniku.
- b/ Vedie podnik so starostlivosťou riadnych hospodárov, pričom všetky svoje právomoci a povinnosti vykonáva výhradne v prospech LSR.
- c/ Ak poruší svoje povinnosti, zaväzujú sa členovia Predstavenstva nahradiť spoločne vzniknutú škodu spôsobenú ich konaním, resp. opomenutím konania na ktoré boli povinní v zmysle tohto zákona, resp. ostatným všeobecne záväzných právnych predpisov.
- d/ Povinne sa podriaďuje všetkým rozhodnutiam Dozornej rady.
- e/ Zastupuje podnik vo všetkých interných i externých úkonoch, a to spoločne, pokiaľ stanovy neurčia inak.
- f/ Povinne poskytuje Dozornej rade a Ministerstvu pôdohospodárstva SR na ich požiadanie akékoľvek informácie a zároveň ich bez požiadania vždy vopred informuje o všetkých dôležitých rozhodnutiach.

3.5.3. Povinnosti Etickej rady

- a/ Získava poznatky o porušeniach Etického kódexu, vyhodnocuje ich a predkladá Predstavenstvu návrhy na ich riešenie. Akékoľvek podozrenie z porušenia Etického kódexu je dôvodom na povinnosť zahájiť do 30 dní rokovanie Etickej rady a vydanie jej stanoviska.
- b/ Predkladá Dozornej rade návrhy na úpravu Etického kódexu.

3.5.4. Povinnosti Spoločenskej rady

- a/ Má čestnú povinnosť poukazovať všetranného na akékoľvek okolnosti súvisiace s lesným majetkom štátu v správe LSR. Svoje návrhy tlmoch písomne. Raz do roka má právo zúčastniť sa spoločného rokovania s Dozornou radou a Predstavenstvom.
- b/ Má právo požadovať a získať od Predstavenstva i Dozornej rady akékoľvek informácie o spravovanom majetku štátu a verejne sa k nim vyjadrovať.

4. Iné dôležité ustanovenia

4.1. Kariérny rast

Kritériom pre kariérny postup v LSR sú výlučne pracovné výsledky, morálna a odborná zdatnosť a výkonnosť. Je zakázané spájať ktorékoľvek pracovné pozície s inými kritériami, osobitne kritériami politickými. Obsadzovanie v štatúte určených vedúcich funkcií je možné vykonať len na základe výberového konania. LSR uplatňujú systém hodnotenia zamestnancov s cieľom usmernenia a využitia ich schopností s prepojením na ich kariérny rast alebo zostup.

4.2. Postoje a ochrana zamestnancov

LSR podporujú čestné, otvorené a kritické postoje svojich zamestnancov, ktoré sa vzťahujú k fungovaniu štátneho podniku a ktorých cieľom je všetranná hospodárska a etická čistota v jeho konaní. Zamestnancov, ktorí postupujú v takomto duchu, LSR verejne podporujú a v prípade potreby účinne chránia.

4.3. Práca s verejnosťou

Medzi štandardné povinnosti LSR patrí práca s verejnosťou s cieľom pravdivo, komplexne a trvalo vysvetľovať funkcie lesa a zmysel hospodárenia v ňom. Osobitná pozornosť je v tejto súvislosti venovaná lesnej pedagogike, lesníckej publicistike, lesníckym informačným kanceláriám a lesníckemu múzejníctvu.

4.4. Verejné súťaže

Prioritnou metódou pri obchodnej činnosti podniku sú verejné súťaže a aukcie, ktoré LSR vyhlasujú za účelom dosahovania najnižších cien vstupov a najvyšších výstupov, a to bez toho, aby tým bola ovplyvnená požadovaná kvalita. Trvalý dôraz sa kladie na využívanie súťaží pri predaji dreva a prenájme revírov.

4.5. Spolupráca so školami

LSR aktívne spolupracujú s lesníckym školstvom s cieľom ovplyvňovať odborné vedomosti, praktické schopnosti a charakterové vlastnosti študentov tak, aby spĺňali požiadavky na zamestnanca podniku. Osobitnú pozornosť LSR venujú podpore a získavaniu mimoriadne talentovaných študentov.

4.6. Lesnícky výskum

Podnik navrhuje témy lesníckeho výskumu, skúšobne overuje jeho predbežné výsledky a už osvedčené výsledky prakticky uplatňuje.

Epilóg

Zákon vypracovaný v intenciách navrhnutých téz prospeje efektívnosti a čistote riadenia štátneho podniku LSR, a tým prospeje všetkým občanom Slovenskej republiky.

No, tak tohto som sa obával – poznajúc čistotu, úprimnosť tvojich myšlienok, názorov...som sa tohto obával. No samozrejme, že ťa chápem. A opäť ti vyjadrujem solidaritu a podporu.

Smutné je, že „tí hore“, ktorých sa to týka, chápú, že celá verejnosť, najmä lesnícka vie, čo si má o ich charakteroch myslieť. Ale v našej spoločnosti na to môžu jednoducho kašľať, hlavná vec, že ich osobné ambície, najmä tie primitívne materiálne, môžu naplňať veselo ďalej.

Janko, zatiaľ sa s tebou ešte nechcem ani lúčiť, ani ti ďakovať. Kopu vecí ohľadne skanzenu si osobne viem predstaviť len so stiesnenými pocitmi. Takže ešte počkám, čo (a či) bude niečo ďalej.

S úctou

Ing. Boris Pekarovič

139

Janko, nesmierne ma mrzí, že veci dospeli k takémuto koncu, ale úprimne povedané, dalo sa čakať niečo iné? Veď všetci vieme, že sa zmenili iba postavičky, ale pozadie ostalo. Robím v tomto podniku rovnako ako Ty osem rokov, vystriedalo sa tu rôzne vedenie, ale posledné obdobie je naozaj najkrčkovitejším za celú tú dobu. Ale to Ti písať nemusím, vieš to najlepšie sám.

Čo Ti ale napísať musím, je veľké poďakovanie za všetko čo si za tých osem rokov urobil (a nemyslím tým pre podnik, ale pre lesníctvo). Som veľmi rád, že som sa s Tebou spoznal a mohol aspoň sčasti prispieť do tohto poslania a vždy budem na našu spoluprácu spomínať len v najlepšom.

Mohol som tieto riadky poslať verejne všetkým, ale po udalostiach posledných týždňov, keď sa tu u nás píše nezmyselné anonymné listy na môjho otca, ktorý celý profesionálny život poctivo pracoval a chce mať na dôchodku klúd, a keď sa aj na mňa niektorí pozerajú pomedzi prsty, aj za to, že som tu ako jediný reagoval na Tvoj otvorený list, to radšej posielam len Tebe.

Takže ešte raz **ĎAKUJEM** a úprimne dúfam že sa týmto naša spolupráca neskončí, lebo neverím, že dokážeš žiť bez práce pre slušné lesníctvo.

Ing. Ladislav Bihari, OZ Žilina

Milý Janko,

nechce sa mi veriť, že toto, čo čítam, je pravda. Aj keď, poviem Ti pravdu, od okamihu, ako odišiel Ing. Chrust, som niekoľkokrát vyslovila, že pôjdete všetci, a Ty konkrétne „dobrovoľne“. Mrzí ma, že prišiel deň, keď sa to splnilo. Smútok a ľútosť – to je to, čo teraz cítim. Neviem, či si „podnik“ uvedomuje, o akého človeka prichádza. A až teraz som, Janko, pochopila tú kyticu... Ďakujem a myslím, že Tebe patrí kytica omnoho väčšia. Od nás všetkých, ktorí mali česť s Tebou pracovať a poznať ťa a hlavne od tohto podniku, pre ktorý si urobil kusisko poctivej práce. Práce, ktorú za Tebou vidno. A o to predsa ide. Nie ?

Prajem Ti veľa zdravia

Erika Kmeťová

Mne osobne je veľmi ľúto, že to celé takto dopadlo, a je mi veľmi ľúto, že odchádzaš.

Spolupráca s tebou ma obohatila nielen o vedomosti, ale aj o zážitky.

Ďakujem, prajem Ti všetko dobré v ďalšej práci aj v osobnom živote.

S pozdravom,

Jozef Šabo

Ahoj Janko,
mrzí ma Tvoje rozhodnutie, ale viem pochopiť čo Ťa k tomu viedlo a asi je to pre Teba nezvratné. Každý zvädzame vo svojom vnútri boj s rôznymi krivdami, táto naša lesnícka dúfam, že ešte nie je príliš neskoro a že čas ešte ukáže kde je pravda a kde lož. Aj keď jej zahmlievanie bude trvať ešte dlho.
Drž sa.

Jana Jagerčíková

Ahoj Jano.
Chápem Ťa a veľmi ma to mrzí že odchádzaš. Mnohým si však zobral nádej ktorou si bol Ty.
Všetko najlepšie do Nového roku Tebe i Tvojej rodine praje

Rastó Valuška

Vážený pán Mičovský,
Momentálne som veľmi pracovne zaneprázdnená, ale váš mail som musela otvoriť a teraz plačem. Slzy sa mi kotúľajú po tvári. Aj ja robím u lesov 29 rokov. Poznali sme sa len letmo, no sledovala som Vašu prácu hlavne v rozhlase, televízii a na rôznych našich akciách. Mám zmiešané pocity z Vašej výpovedi. Jedna vec, je že Vaše svedomie Vám nedovolí pracovať pre tento podnik, ale druhá vec je tá, že odchodom Vás by odišlo všetko to pekné, čo denne - denne šírite o lesoch, o ľuďoch v lese , o našej prírode, našich krásnych tradíciách. Taký človek sa už nenájde. A Vaším odchodom utrpia lesy ako také, ich dobré meno u širokej verejnosti a nie len Lesy SR, š.p. a ich manažment. Nemali by ste odísť aj napriek všetkého už z dôvodu, že ste telom i dušou lesník. A reprezentujete aj tých ľudí v lesníctve, ktorí sú poctiví a zanietení , ako vy. Veď viete, že takí ľudia sú tu.
Vaša kolegyňa

Ing. Želmíra Lichá

Janko, ďakujem. Príklad Tvojho
čestného a statočného konania ma len utvrdzuje v tom, že ešte žijú aj medzi nami lesníkmi ľudia, ktorým sa dá veriť a kvôli ktorým sa ešte oplatí o niečo bojovať. Mám úžasný pocit z toho, ako si napísal svoju otvorenú výpoveď. Ja zasa aktívne zbieram ďalšie argumenty, ktorými Ťa chcem presvedčiť, aby si pokračoval v práci v prospech slovenského lesníctva, smerujúcej k narovnaniu lesníckych chrbtov a k štandardizovaniu podnikateľského prostredia, ktoré lesníci spoluvytvárajú. Aby si v nej pokračoval nie na strane pokrytco a lokajov, ale tých, ktorí majú reálny, áno aj podnikateľský záujem, na postupnej zmene pomerov v slovenskom lesníctve. Honza Mičánek starší mi povedal, že nechce, aby sa firma LESS stavala na Slovensku do pozície Cyrila a Metoda, ale aby spolupracovala s tými, ktorí kráčajú po správnej ceste, alebo aspoň stoja o to, vykročiť na ňu. Správna cesta je jasná - efektívne zhodnocovať lesný majetok v súlade so zákonom o lesoch a LHP. Nie zlodejsky ukracovať štát vďaka podpore politiky. Mám pre Teba príklad urbáru v Diviakoch, kam sa spolu vyberieme, pretože tam je správcom súkromného majetku slovenská dcérska spoločnosť LESS and Co. a obhospodaruje ho nielen v súlade s princípmi ekonomickej efektívnosti, ale aj lesníckej profesionality a odbornosti. Ale nechcem si vystrieľať všetky náboje pred naším osobným stretnutím, o ktorom sme včera telefonicky hovorili. O kávičke vo Zvolene. Skúsme si orientačne dohodnúť napríklad tento piatok 15. januára. Čo povieš?
Bolo by mi obrovskou ctou spolupracovať s Tebou, ale poteším sa aj tomu, ak aspoň v plnej miere a všetkých súvislostiach pochopíš môj dobrý úmysel. Rád by som ďalej spolupracovať aj s ostatnými z našej „akčnej pätky“, tvoriacej krátke dejiny „Nežnej zelenej“. Nateraz je to ale nereálne. Neviem im ponúknuť prácu. Tebe áno. Ako reálne nateraz vidím, že aspoň my dvaja nadviažeme na to, očo nám od začiatku všetkým išlo a možno pomôžeme tomu, aby sme sa opäť v rovnakej, alebo aspoň čiastočne rovnakej zostave zišli v LSR. Kto vie...? Všetkých vás srdečne pozdravujem a želám úspešné dni.
P.S. Tu na Vysočine sú hory snehu a mráz mínus 13 stupňov Celzia. Prává zima.
S úctou

Jožo Marko

Dobrý deň pán Mičovský,

V roku 1988 som končil na VŠLD (dnes Technická univerzita) vo Zvolene lesné inžinierstvo. Po piatich rokoch pôsobenia na Lesoprojekte Zvolen, pobočka Žilina, som lesníctvo opustil a presťahoval sa bližšie ku Zvolenu z osobných dôvodov. Medzi spolužiakmi, ktorí končili so mnou, mám stále pár skutočných priateľov (jeden z nich je dokonca aj krstný otec môjho jednoročného syna). Preto trvale, aj keď už len na diaľku, vnímam dianie v lesoch na Slovensku a mám z toho akurát tak ťažkú hlavu, pretože sa s ľuďmi, ktorí tvoria les od škôlky až po rubnú ťažbu zaobchádza ako s „handrami“ (prepáčte mi ten výraz). Som veľmi rád, že ste na to dokázali poukázať a dokonca sa odhodlali na tak vážny krok, akým je výpoveď. V dnešnej dobe vnímam takéto počínanie ako úplne nezvyčajné a veľmi Vám fandiť a želať do ďalšieho života všetko dobré.

S pozdravom

Jaroslav Ježek

Ahoj Janko.

Pekne si im to napísal!

Škoda, že dobrí ľudia odchádzajú a k.... zostávajú !!

141

Bohuš Rafanides

Lesu zdar Bohuš !

Ďakujem Ti za preposlanie tejto otvorenej výpovede. Vzdávam veľkú úctu pisateľovi a tvorovi tejto výpovede. Jeho otvorenosť, pravdomluvnosť, korektnosť, čestnosť je vyjadrením hrdosti k našej stavovskej lesníckej cti všetkých tých, ktorí sme obhajovali záujmy štátneho podniku Lesov slovenskej republiky. Aj keď som už dôchodca, ale ako starý lesník a dlhoročný pracovník štátnych lesov, mám úprimné pochopenie k myšlienkam a hodnotám uvedených v otvorenej výpovedi. Zaslúži si to, aby sa o tejto výpovedi dozvedela naša lesnícka verejnosť, aj vrátane dôchodcov, ktorí čestne a zodpovedne pracovali v štátnom podniku.

S úctou

Ing. Selčan

Vážený pán Ing. Mičovský!

Váš dnešný list ma hlboko dojal. Obdivujem Váš principiálny postoj, Vašu odvahu a odhodlanie. Myslím, že v našej firme je väčšina tých, ktorí s Vami súhlasia. Bohužiaľ, nemáme odvahu ozvať sa nahlas.

Atmosféra v našej firme podľa mňa dokonale kopíruje atmosféru aj v iných rezortoch : súdnictvo, zdravotníctvo, životné prostredie a napokon v celej spoločnosti. Sluší ľudia, ktorým nie je ľahostajný osud firmy, rezortu a napokon aj štátu a snažia sa pomenovať veci pravými menami, sú vyhlasovaní za ziskuchtivcov, ľudí s neuspokojenými ambíciami a možno zanedbávaní za rozvracáčov štátu. Prežil som v komunizme 23 rokov, preto môžem zodpovedne skonštatovať, že tá atmosféra tu už bola...

Ľudia ako Vy posúvajú myslenie tejto spoločnosti aspoň o milimetre dopredu. Nie je to málo a nie je to zbytočné.

Ďakujem Vám za všetko, čo ste pre nás – lesníkov, ale aj občanov a predovšetkým ľudí vykonal! Pevne verím, že pravda a spravodlivosť raz zvíťazí! V Lubochni, 12. 1. 2009

S úctou:

Ing. Pavol Kameniar
pestovateľ LS Lubochňa

Ahoj Jožko,

takýto postoj Janka ma neprekvapil....mam slzy v očiach a myslím nato, že už nikto z nás nie je tam, kde sme kedysi s radosťou (aspoň väčšinou), chodili tráviť nie nezanedbateľnú časť nášho života... Nič sa však nedá robiť, realita je už raz taká.. Len dúfam, že sa počase nestratíme jeden druhému z očí....Takže,

neostáva mi nič už iné, len Ti Janko popriať všetko najlepšie na novej ceste životom....a znova - klobúk dole...

Ing. Jana Krenn

PS: Janko, ak sa Ti zmení náhodou mobilne číslo, daj mi vedieť! Aj Tvoju novú mailovu adresu.

Majte sa krásne obaja!

Dobrý deň, dnes vám všetkým okrem obligátneho aktuálneho monitoringu z rána rád preposielam v pripojenom súbore aj dnešnú otvorenú výpoveď môjho exkolegu Janka Mičovského zo zamestnaneckého pomeru v š.p. LESY SR, ktorý po mojom odchode a po prepustení Petra Gogolu a Anity Fakovej ostal doteraz ako posledný mohykán "Nežnej zelenej" v LSR. Dodržal slovo a v podniku už neostane. Skutočne stojí za to prečítať si, ako svoje rozhodnutie zdôvodnil. Som rád, že opäť budú mať všetci zamestnanci podniku, ktorí majú svoju e-mailovu schránku, možnosť prečítať si túto skvostnú ukážku ľudskej čestnosti a statočnosti. Prajem vám všetkým úspešný deň.

Lesu zdar.

S úctou

Jožo Marko.

142

Ahoj Janko.

Prosím Ťa neblbni. Si svedomím tohto podniku a svedomie nemôže odísť. Svedomie nemôže dať výpoveď. Svedomie možno len dočasne umlčať, potlačiť. Ale v kritickej chvíli opäť začne hrýžť. Pripomínať tým, čo ho nemajú, že tadiaľto cesta nevedie. Otvárať oči, čo nevidia a dohovárať ušiam, čo nepočujú, alebo nechcú počuť. Preto Ťa prosím, ak je to len trochu možné, prehodnoť svoju výpoveď. Ďakujem.

Dušan Krajniak

Vážený pán inžinier,

ak hneď na úvod napíšem, že som si Vás vážil a vážim nielen ako vynikajúceho a uznávaného odborníka na svojom mieste, ale aj ako čestného a zásadového človeka, vyznie to možno ako fráza, no myslím to úprimne a vážne. Okrem toho už nejaký ten čas obdivujem Vašu prácu, ktorú ako vyštudovaný lesník, lokálpatriot slovenských lesov a ochranca prírody (hoci už nie profesionálny), poznám veľmi dobre (okrem toho aj zásluhou stretnutí a debát s Julom Burkovským). Priznám sa bez mučenia, že som Vám aj závidel (hoci sa to veľmi nenosí, aby sa človek priznával k takej vlastnosti, akou je ľudská závišť:-)). Závidel najmä to, že môžete pracovať na potrebných, prospešných, zmysluplných i zaujímavých projektoch. Že na svoju prácu máte vhodné podmienky a požehnanie od Vášho chleboдаря a zamestnávateľa. Výsledky Vašej osemročnej práce na generálnom riaditeľstve Lesov SR š.p. Banská Bystrica sú prospešné nielen pre les, lesníkov, ale aj pre širokú verejnosť. Les a lesníci sa aj Vašou zásluhou výrazne zviditeľnili v tom pozitívnom zmysle slova a stali sa predmetom záujmu širokej verejnosti, čo sa, bohužiaľ, nedá povedať o ochrane prírody, ktorá v tomto smere tahala a stále ťahá za kratší koniec (čím ďalej, tým viac), motajúc sa v začarovanom kruhu. Dokázali ste veľmi dobre využiť to, bez čoho sa podobné projekty nedajú realizovať, to o čom sa dnes mnoho hovorí, ale menej realizuje a to je komunikácia. Koniec-koncov aj preto ste sa stali výborným krstným otcom (krstným otcom na svojom mieste) Roháčovej a Gašparovej publikácie o komunikácii v ochrane prírody. Žiaľ v poslednom čase sa tá komunikácia (vo forme obojstranného dialógu) v Lesoch SR akosi vytráca.

S potešením som preto sledoval júnové vystúpenia Vás a Vašich kolegov a následné udalosti po 24. júni 2009, ktoré však akosi ostali nedotiahnuté a nevysvetlené (a to nie Vašou vinou). A tak sa odrazu verejnosť, ktorá sa dovtedy najmä prostredníctvom Vašich aktivít začínala stotožňovať s lesníctvom a jeho aktivitami dostala, na rázcestie. Odrazu nevedela a vlastne dodnes nevie, či Vaše vystúpenie bolo dobrým, alebo špatným krokom. A tak sa Vaše aktivity (ako to na Slovensku býva nedobрым zvykom) zastavili na polceste a navyše sa začali rôzne zahmlievať...

Vážený pán inžinier,

veľmi ma mrzí, že odchádzate z Lesov SR (práve o dva týždne som Vás chcel otravovať s požiadavkou prípadnej spolupráce na konferencii o Banskej Štiavnici – kolíske ochrany prírody na Slovensku, keďže tie začiatky veľmi úzko súvisia aj s aktivitami vysokoškolských lesníckych učiteľov v tomto meste). Na druhej strane veľmi dobre chápem tento Váš počin a úprimne Vám držím palce.

Nech už zakotvíte kdekoľvek, želim Vám všetko dobré!

Príjemný zvyšok večera aj napriek nepriaznivým správam!

S úctou,

Peter Urban

P. S.: Ospravedlňujem sa ak tento list nemá hlavu a päť, ale píšem ho už večer, po celodennom skúšaní študentov a hektickým vybavovaní nejakých vecí.

Nazdar Jano,

ťažko vyjadriť moje pocity a ešte ťažšie ich písomne vyjadriť. V každom prípade som veľmi hrdý, že mám priateľa, ktorý sa tak dokázal zachovať.

Oceňujem Tvoje vyjadrenie na adresu lesníkov, členov dozornej rady, predsedu odborov a uvedeného riaditeľa úseku, ktorý stiahol svoj list. Vari to bol náš známy z Č.B. ?

Obaja dobre vieme, že Tí "najplastickejší" a Tí čo majú vždy pripravené ospravedlnenie svojho správania aj v tomto prípade budú stále vidieť nejaký Tvoj zámer a nikdy nepochopia, že môžu existovať ľudia, ktorí sa dokážu správať tak, aby sa mohli "pozrieť do zrkadla" aj za cenu, že si sťažia život.

Na druhej strane ako optimista verím, že sa nájde aj dosť tých, ktorí budú vnímať Tvoj príklad pozitívne a najmä, že Tvoje počínanie spojí nás lesníkov v štátnej a privatej sfére, lebo slovenský lesnícky moloch nás gniavi rovnako.

S pozdravom

Stano Bystriansky

Obsah

Prológ	5
24. jún 2009, 6 h 38 min: okamih, ktorý mi zmenil život	7
24. jún 2009, 6 h 45 min: nečakaný začiatok	9
24. jún 2009, 6 h 58 min: prvý mail	10
<i>Do Bystrice</i>	11
24. jún 2009, 8 h 08 min: Jozef Marko	11
24. jún 2009, 10 h 50 min: Peter Gogola	13
24. jún 2009, 11 h 15 min: Anita Fáková	14
<i>Medzilaborce a Humenné</i>	15
24. jún 2009, 13 h 15 min: Lucia Hanková	16
24. jún 2009, 17 h 59 min: Marcel Lehocký	17
24. jún 2009, 18 h 19 min: končí sa prvý deň... ..	19
<i>Niečo výrazné...</i>	20
25. jún 2009, ...a začína druhý	21
25. jún 2009, 9 h 06 min: otvorený list zamestnancov	26
25. jún 2009, 9 h 16 min: stretnutie zamestnancov	27
<i>Deň stromu</i>	29
25. jún 2009, poobede: vďaka, pán Štulajter!	29
25. jún 2009, večer: pamflet	30
26. jún 2009, doobeda: Naj Horár	31
<i>Lesnícky skanzen</i>	32
26. jún 2009, 13 h 00 min: odborári	34
26. jún 2009, 13 h 15 min: „ja som to podpísal“	35
26. jún 2009, 15 h 05 min: brífing	36
<i>Lesnícke informačné kancelárie</i>	36
26. jún 2009, 16 h 30 min: výrok odborárov	37
26. jún 2009, večer: precitnutie	37
27. jún 2009: vzniká petičný výbor	39
<i>Lesnícke náučné chodníky</i>	40
28. jún 2009: zoznam podnikovej hanby	41
29. jún 2009, 8 h 00 min: list Dozornej rade	44
29. jún 2009: Ľudia pre lesy	48
<i>Stromy poznania</i>	48

29. jún 2009: strach	49
29. jún 2009: „pán Mičovský, zastavte to!“	50
30. jún 2009: „idem s tebou“	51
<i>Putovanie s Rádiovíkendom</i>	53
30. jún 2009: stretnutie v „parohárni“	54
30. jún 2009: Dozorná rada	54
30. jún 2009: pôžička	55
<i>Lavína</i>	55
1. júl 2009: z prokuratúry na Úrad vlády	56
3. júl 2009: profesor Wilckens	58
6. júl 2009: komisia	58
<i>Lesník</i>	59
9. júl 2009: vyhovené	60
10. júl 2009: predvečer Dňa stromu	60
15. júl 2009: anketa	61
<i>Knihy</i>	62
20. júl 2009: odbor komunikácie skončil	63
30. júl 2009: pán minister to vidí rovnako	65
6. august 2009: tri hrudky syra	65
<i>Významné lesnícke miesta</i>	66
20. august 2009: poľovníctvo – výkladná skriňa podnikového marazmu	68
9. september 2009: minister, ktorý nemohol povedať pravdu	68
28. september 2009: whistleblowing	69
<i>Úplatok</i>	70
17. november 2009: list generálnemu riaditeľovi	70
24. november 2009: 10 rokov LSR	72
10. december 2009: nešlo o stolíky	72
<i>Intervencie</i>	73
15. december 2009: potlesk a – dosť... ..	74
31. december 2009: posledný deň	74
12. január 2010: otvorená výpoveď	76
<i>Pusté Pole</i>	78
26. január 2010: personalista	79
27. január 2010: petícia v parlamente, tézy u ministra	79
<i>Dve miliardy</i>	81
4. februára 2010: „les nemôže byť fabrikou na peniaze“	82

<i>Hustnutie</i>	83
9. februára 2010: „divil by si sa“	85
Nadčasové: slová Stanislava Becíka	86
Nadčasové: slová Petra Moronga	86
Nadčasové: slová Ladislava Chudíka	86
<i>Neplatné pokusy</i>	87
26. február 2009: riaditelia	88
5. marec 2010: končím	89
8. marec 2010: divenie sa	89
Kruh sa uzatvára	90
9. marec 2010: páľfyo palác	90
<i>Alea iacta est</i>	91
Epilóg	93
Doslov	94
Príloha 1: reakcie na otvorený list	97
Príloha 2: poľovníctvo	125
Príloha 3: TIS vyznamenanie	129
Príloha 4: tézy zákona o štátnom podniku LESY SR	131
Príloha 5: reakcie na otvorenú výpoveď	139

Dilema

Čo bolo na tejto knihe najťažšie?

Napísať ju, to určite nie. Napísal ju život, ja som jej len požičal zopár slov.

Najťažšie bolo pre mňa rozhodnutie, či majú v knihe zaznieť plné mená jej aktérov. Nemám na mysli mená mocných, ktorých táto kniha poteší asi len málo. Tu som pochybnosť nemal, pretože každý, kto sa ujme verejnej funkcie, musí počítať s tým, že jeho činy budú aj verejne hodnotené.

Dilemu mi spôsobovali mena ľudí, ktorí vstúpili do príbehu nezištne, neplánovane, s úmyslom prejať podporu, pomôcť. Som si vedomý, že zverejnenie mien im môže spôsobiť ťažkosti. Napriek tomu som sa rozhodol tak urobiť. Nie zo sebecka, nie zo zlomyseľnosti, ale preto, lebo verím, že je to tak správne. Hodnota tohto príbehu je v pravde. Prečo sa k nej nehlásiť? Lebo zopár slabochov nezvládlo moc, ktorú im osud dal dočasne do rúk? Lebo sa môžu pomstiť? Vari by sme si vážne mohli myslieť, že ľudia, ktorí stratili súdnosť a zabudli na slová svojich rodičov, by sa vo svojej duchovnej slepote mohli pomstiť všetkým slušným ľuďom, ktorí sa dokázali postaviť na stranu pravdy? No to by mi bol smutný svet!

Svet je však krásny a pravda zvíťazí aj v tomto prípade. Stane sa tak práve vďaka konkrétnym neanonymným ľuďom, ktorí tomuto príbehu darovali silu svojho statočného mena.

Som presvedčený, že nik z vás to nikdy neofútuje. Lebo žijeme len raz.

A je dobre ak to dokážeme so ctou.

Ján Mičovský

Autor: **Ján Mičovský**

Názov: **Nežná zelená**

Náklad: **3000ks**

Vydala: **NADÁCIA OTVORENEJ SPOLOČNOSTI**
OPEN SOCIETY FOUNDATION

Rok vydania: **2010**

Rozsah: **150 strán**

ISBN 978-80-970143-5-3

*Pozornosť si zasluhujú
najmä autentické ohlasy
na otvorený list,
ktorý - ako to ktosi
v tých dňoch
pomenoval – spôsobil
24. júna 2009
v podniku štátnych lesov
„nežnú zelenú“.
Práve autori spontánnych reakcií,
naplnených odvahou,
úľavou a obavou,
láskou k lesu i k práci preň,
sú dôležitými spoluautorami
tejto knihy.
Slová, ktoré vyslovili
neboli zbytočné.
Nemohli byť.
Je v nich obsiahnutá sila závanu
motýľích kridiel,
a tá – ako je známe – dokáže
meniť svet.*

ISBN 978-80-970143-5-3

9788097014353